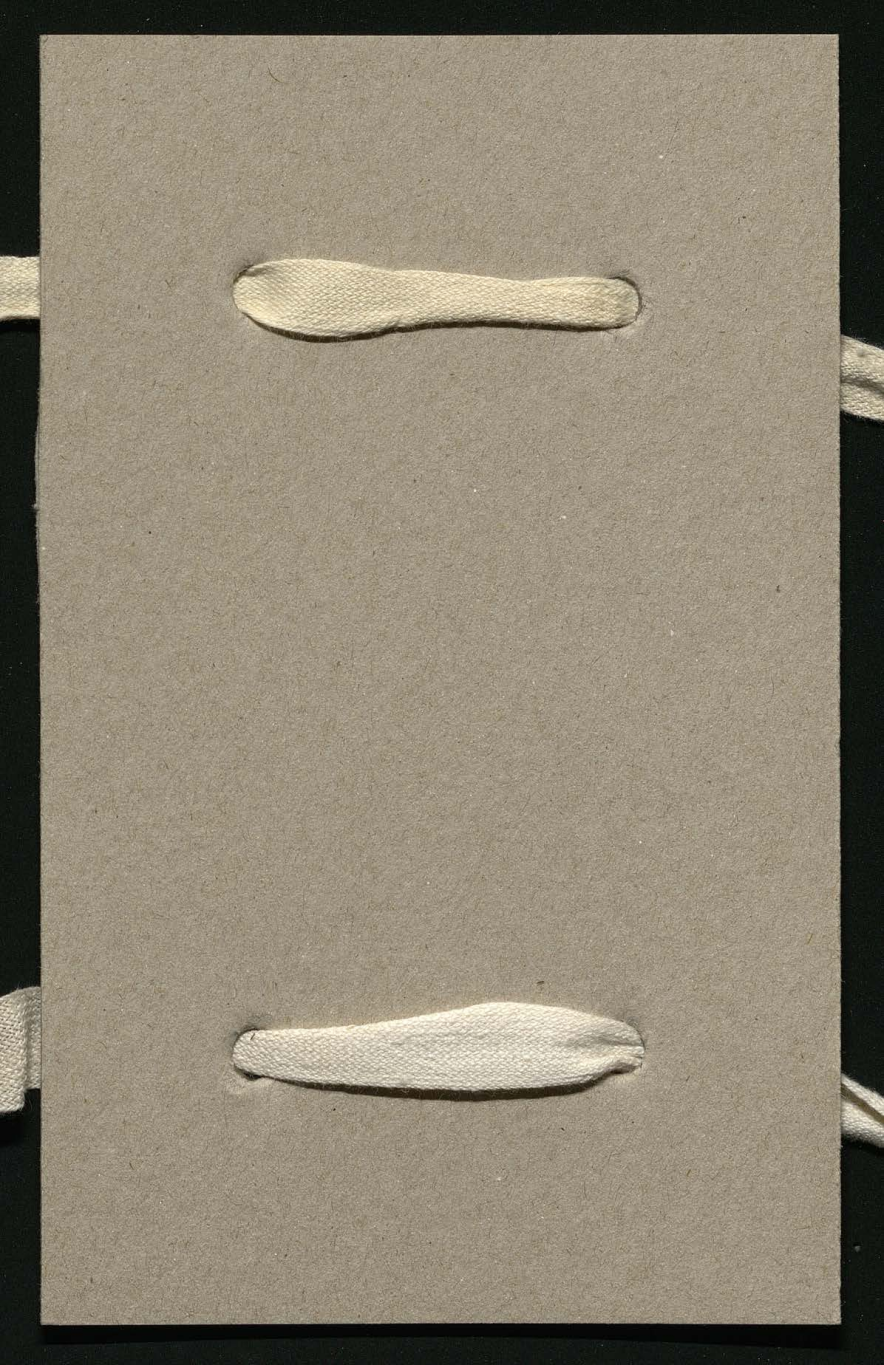

6891

Bibl. Jag.

Ta sp. prow. u Ruci i Litwie, to, toż, toć, precieży,
tei, i. „A kłóbaty za niego powita? ta to
kurtwa, niech Dóg browi” W. Kwarr. 72. 23 „Allons!
stary! ruszaj się! — Ta idź, ty!” A. Fred. 1. 87 „I bis-
kupa gdnies w berie trzymaj i gotą głową? ta to
kriqie poetów, wzdoba Baruanu” W. Pol 3. Sam. Win. 65
„Wrak na ctery tygodnie jest jarmark w Lwi-
cu, ta na święty Bartłomieja wielki targ na
skopy” ib. 80 „Darennie u browiem, darennie
perorowatem: ta zjad? ta na co? ta po janie-
nu? — aha! przekonana!” W. Zag. Sam. St. par. 4. (1)
„At, po staremu, ile ta i ile, niedostatek” J. J.
Kwarr 16. 63. „My z Hrychciem stali ta se faj-
ki paliłi we wrotach” J. 1. 38.

(1) „Tajnto mowianie z taką kawkatą i tak
dwornie chwi po królewuz zajeżdżai” B. J. Dyk.
Ost. Sejmu. 1. 63. — & ta ta ta! = to, to, to!, praw-
da była! gadaj mu tam! „Ta ta ta! nie czuam
się warrć, bo temu nikt nie powierzy” B. J. Dyk.
Ost. Sejmu. 1. 56. — & lud. ta = rozp. tam dawane
w polow. mowie (u Lit. vulg) cf. tamuj „Ja ta nie-

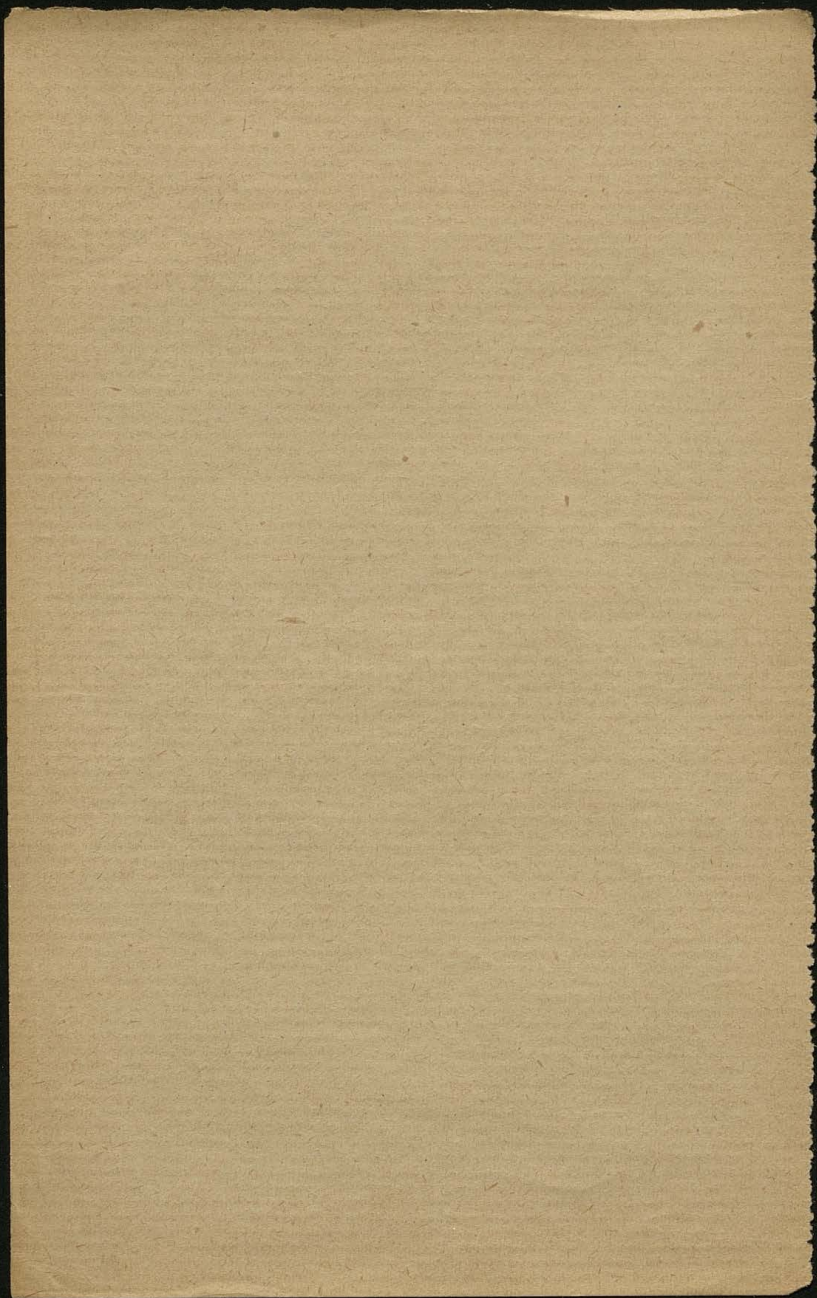
rozumieniem takiego zalecania się - po uscy "M.
Dziat. Wiek 1878. 284. " Jest tać-ta, jest ta grze-
na drzewemka " O. Kolb. Kraj. 2. 11. (1)

Taj sp. praw. ras. i, nicie lub beznie, Caterie
wieworami z narzemu dyrektorem nie tylko
rozumiewia taj rozumiewia "Wt. Zag. Sam. star. par.
18. " Ot cygarstwo taj już " ib. 23. " ~~Auicidie~~
(1) " A nieknie się ta, ludie drzewyż " O. Kolb. Lud. 1. pi-
ni. 8 " Nie widzieliście ta kochanka mojego? " ib. 12
" Z tej ta strony jerojowemka na netyku " ib. 160
" I ma'c' on ta i poduszki, w morze kamurski "
ib. 199. " A ty drzewce sieł tocie w tej ta nowej
komornie " ib. 222. " A chowajcie mi go przy ma-
tej kbereni, kto ta przyjdzie lub przyjdzie: kot-
niem ci ta leży " ib. 268 " A byli ta i drwibo-
wie.. " ib. 306

§ - ta, jako kalcowiczenie tej osoby z mss. sie
tylko podwojnej) wygw. u ludu. Wielu bieletry-
sterio wprowadzających jerych ludowy do swoich,
ukworoio najwiewtasiewicz) wygw. kyo kalcwi-
czenia i w t. poj. kam. cie

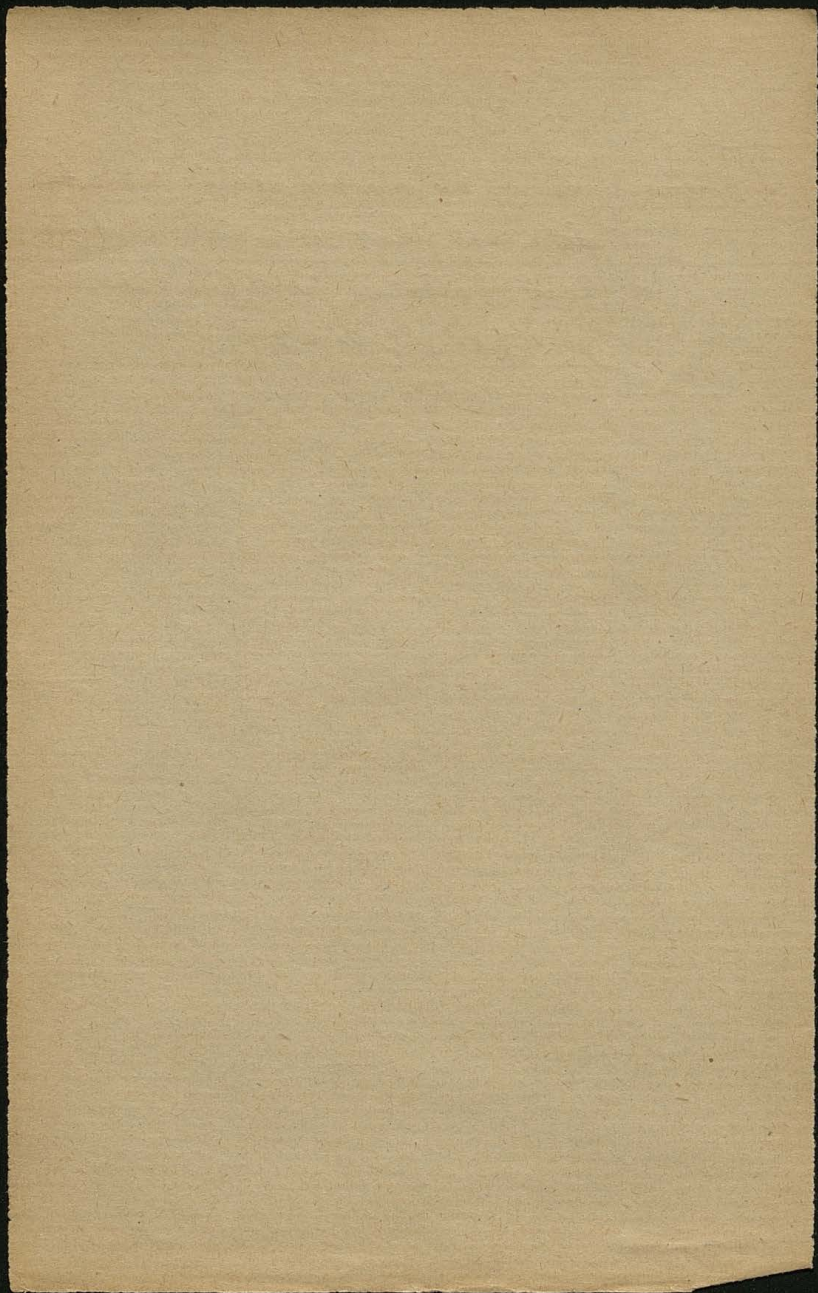
2

Tabaczk - i. k. z posp. wielkiudy kam. tytoniu „nie wart
fejki tabaki „przyt. „ A dosyc' mnie na
poucyk i lulkę tabaki „ Ad. Mich. 3. 248.

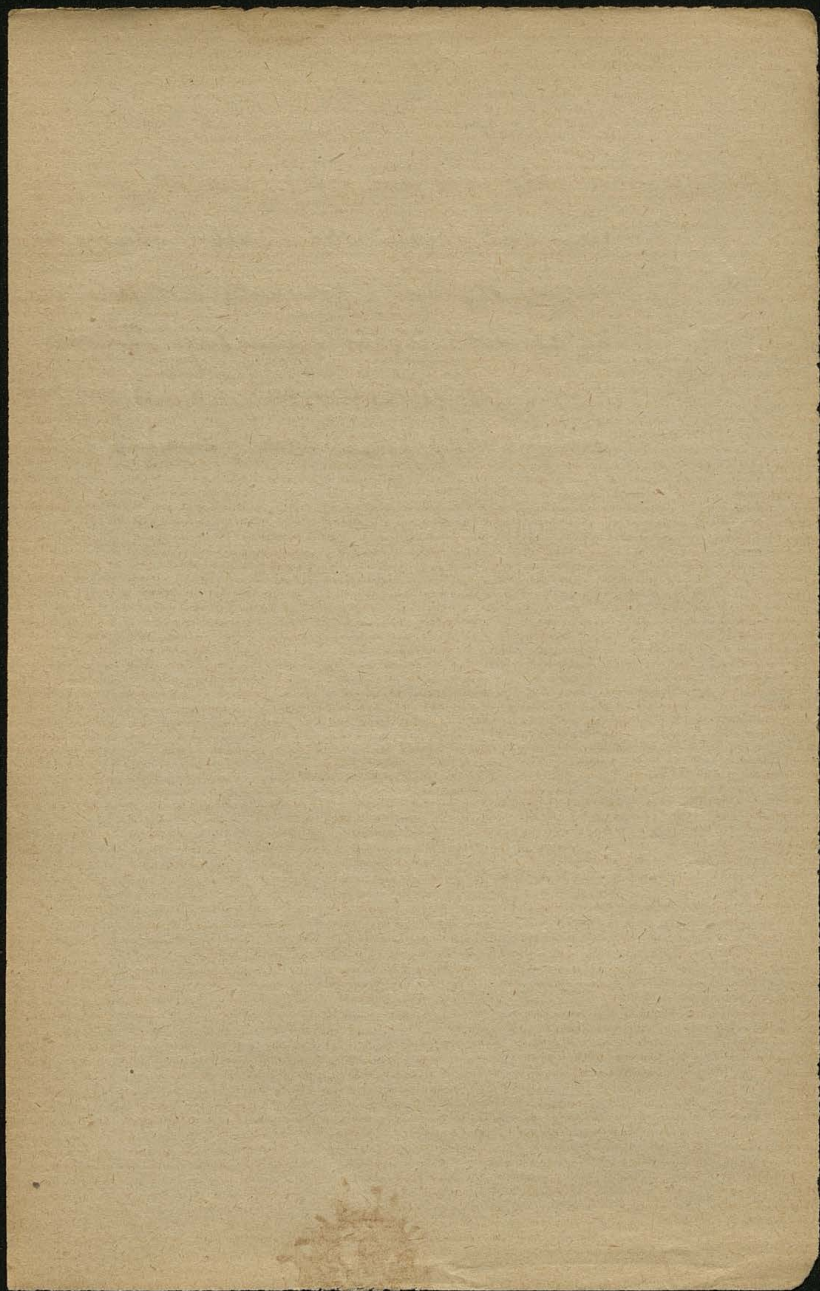

3

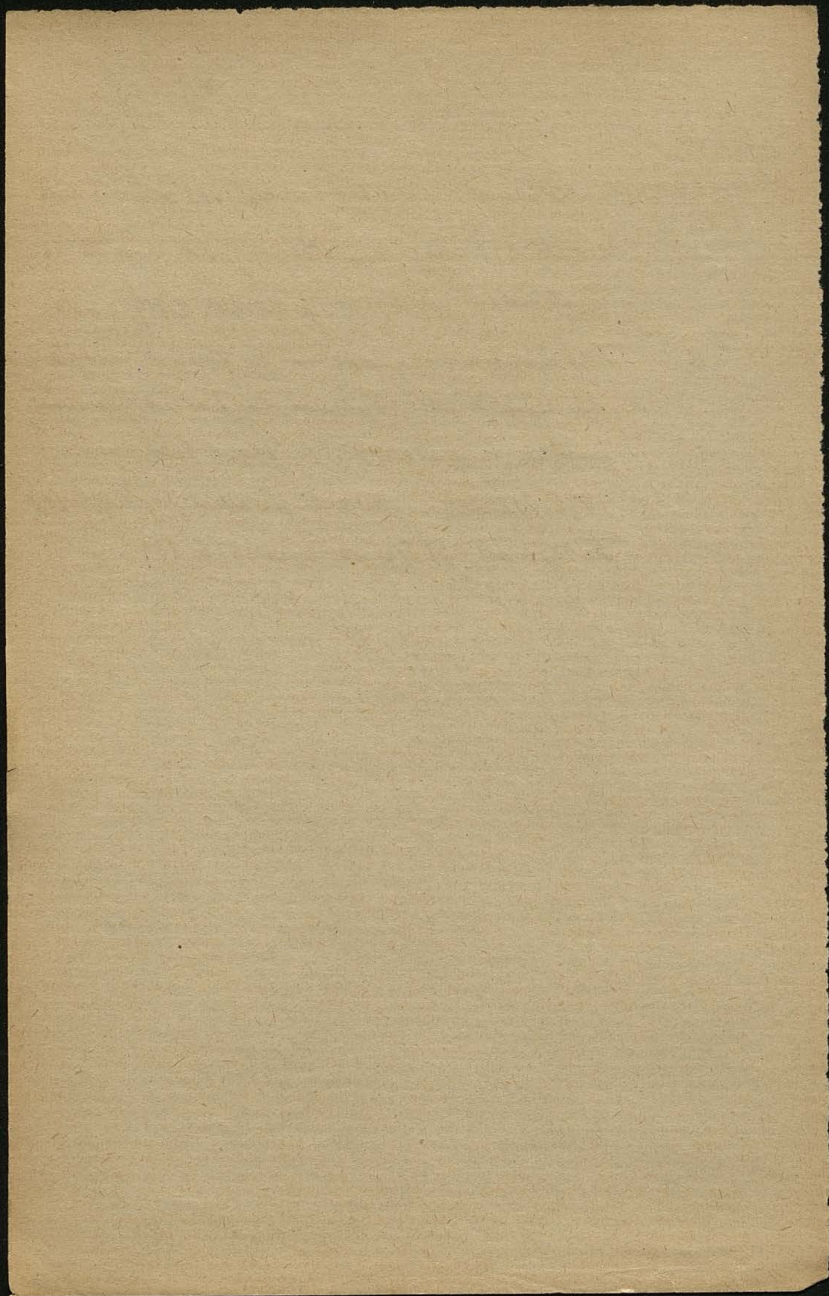
Tabun-u. m. ny-o u. m. ror. w ogóle stado, ~~ta~~
~~ta~~ u nas głównie w znakach stada
koni "Przelatują jak tabun rumaków
po stepie" Ad. Mick. 3. 83.

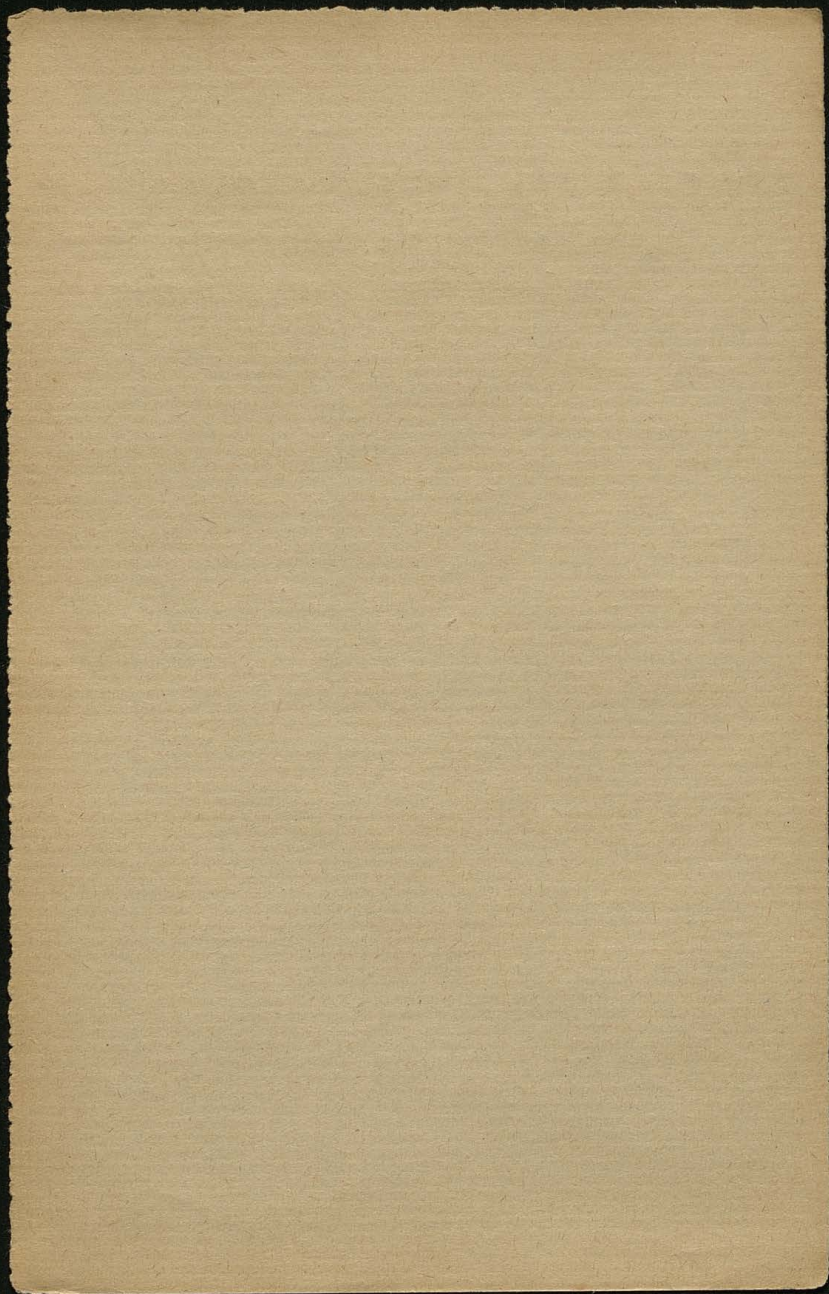
Tawka - i. i. czki - nek mm. z fig. jako kajzie przy-
 musowe, cigzki obowiazek „ Nudny us-
 musze, sklam i przykuty do talarki wlo-
 ke za soba cigzar uicruwiny ” J. Krav.
 1. 29 „ Nie skworzemišiny na uicedy, mu-
 siny kaidy pchaj tarake swojg ” ib 71. 20.

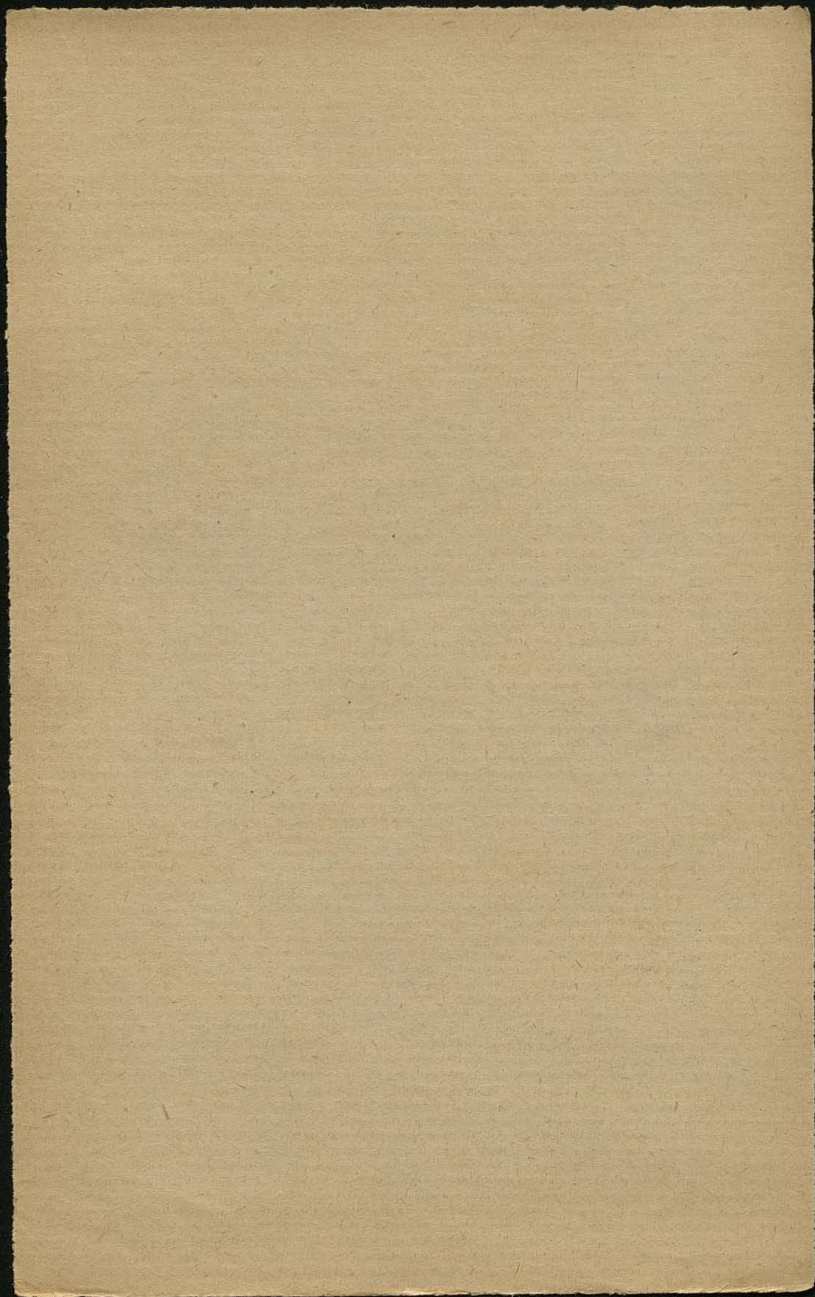
Tadeuszek - waka. m. Tadzio - a. m. spiew. imię
 użycie Tadeusz, "Biedny Tadeuszek za-
 cął drzeć jak liść" J. Korzen. 4. 119 "No,
 Tadeuszu, przyznaj mi się Waś", a wiersze
 Ad. Mick. 3. 201 "Tadeusz, to Tadzio, dawniej
 pustak, napalenie" M. Gawol. Kur. Warsz.
 1875. 212. Fej. "Nieważ, pozwolita^u uscisnąć
 Tadziowi" St. Grudź. Echo 1878. 249.

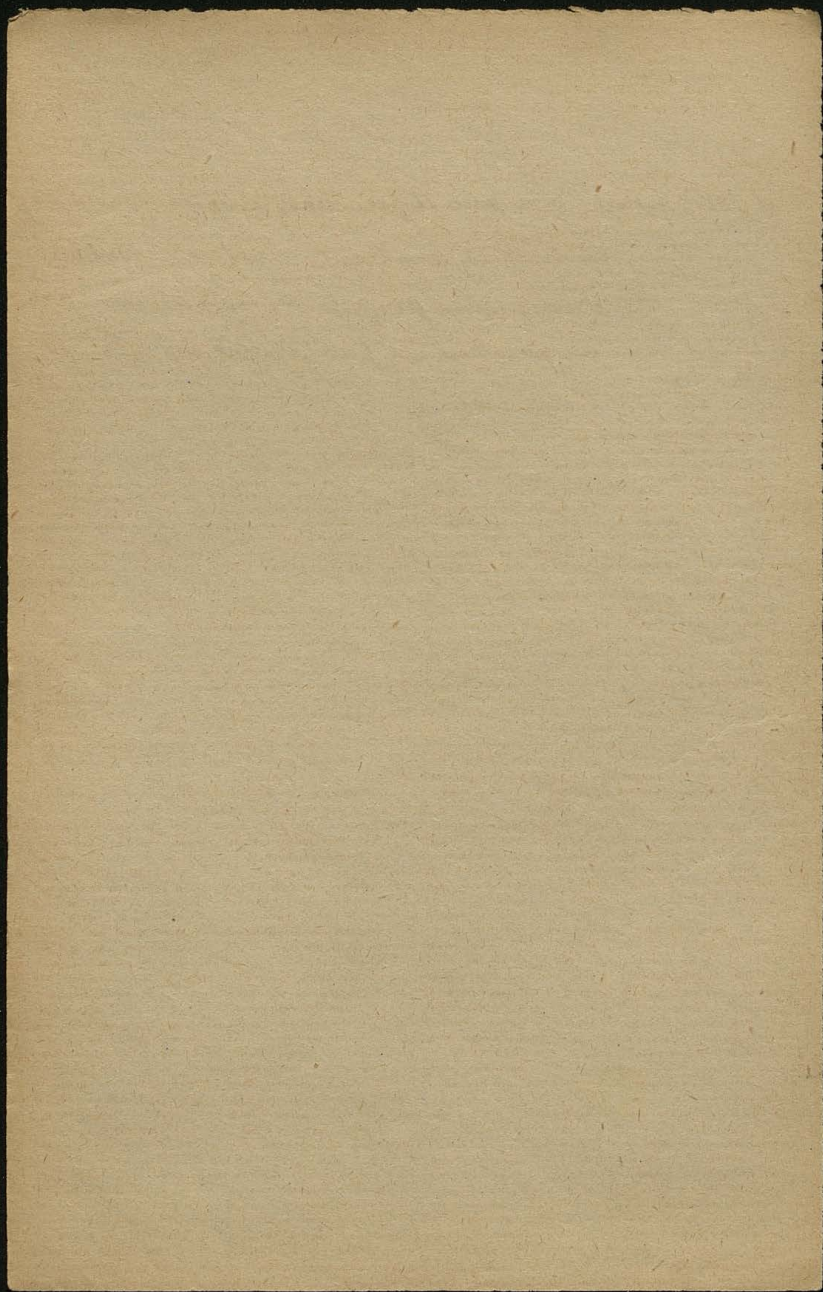
Tęflice - i. k. z fig. "Tutaj gasowa drzewa widai było
w dali szeroka taflę dwiego stawu"
M. Gawal. Plumer 23. 211 z Kwieciadło

Tajemniczość - i. z. bez l. um. ostaniame się ta-
 jennicę, ~~przez~~ charakter, światło ta-
 jennicze w jakim się coś przedstawia
 „Dyła alchemia zawsze tylko bujaniem
 po mglistej krajinie schodyckiej dyalekty-
 ki, dla ogółu niekroczymy, a zawsze
 ostrońonej, auroczę jakiś dziwny ta-
 jenniczości” M. Dziu. G. lwow. 1887. 178. 3

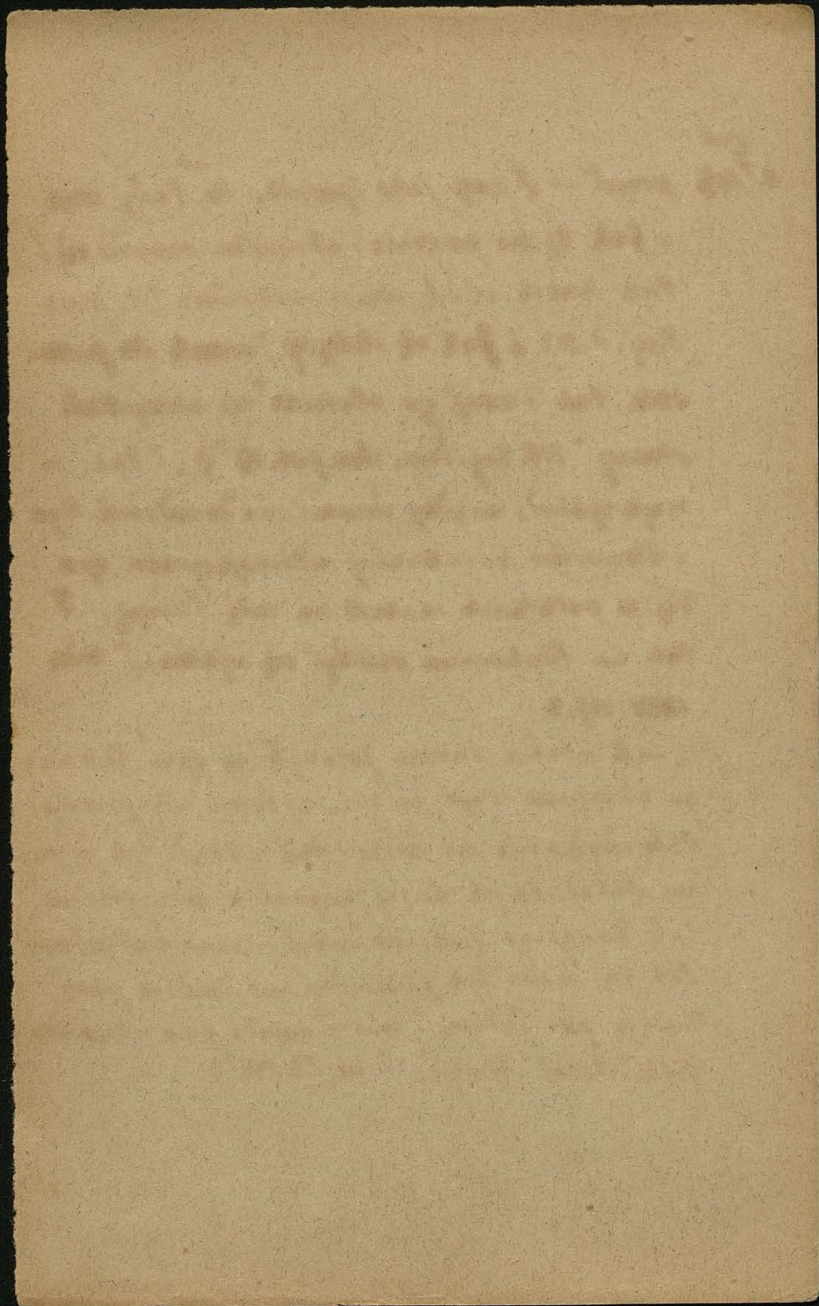

Tęka, prąd. z osnowa stopień napięcia, prędkość i t.p.
to co: ^{tylę} (tak bardzo, tak dalece, Matkiewicz-
stwo przytem przypeto do skutku, chęć pan-
na podobno nie tak go sobie wyryła" 77.
Kraw. 1. 51.

Tak przym. — § prop. jako Spójnik, to, tedy, więc ^{otoz,}
 „ jak tyllko powieca: obrusiku rozwin' sie!
 tak razas ci sie obrus rozwinie ” O. Kolb.
 Kuj. 1. 112 „ Jak us chlopuy dorwali do para-
 sola, tak dawaj go obrucal' na wryskliwie
 strony ” Wt. Zag. Tam. star. par. 21 ¹⁾ § „ i tak ” =
 naprzyklad, niezdy inuemi, na dowodzenie tego
 „ Straszliwe kataklizmy atmosferyczne spa-
 dy w ostatnich czasach na cala Europę. — Y
 tak na Dukowinie szoyt sie cyklon... ” wile
 1885. 147. 2.

1) „ Tak jednem razem potoczyli sie spai, tak ona
 go okropnie trapi, ze ona wibowu nie powie...
 tak wykusila na niem: dnie i skozd. Tak jej po-
 wieklat. Ta jak nie jej kumat o wryskliwie,
 tak drugiego dnia nie doruyt, umar kewart. ^{trai}
 Tak ta baba tyk pizmizdy nie dostata, choe'
 kypata pod jadtom ” wii Zawada pow. Nowo-sau-
 Derbi Karol Matyal S. lw. 88. 145. 2.

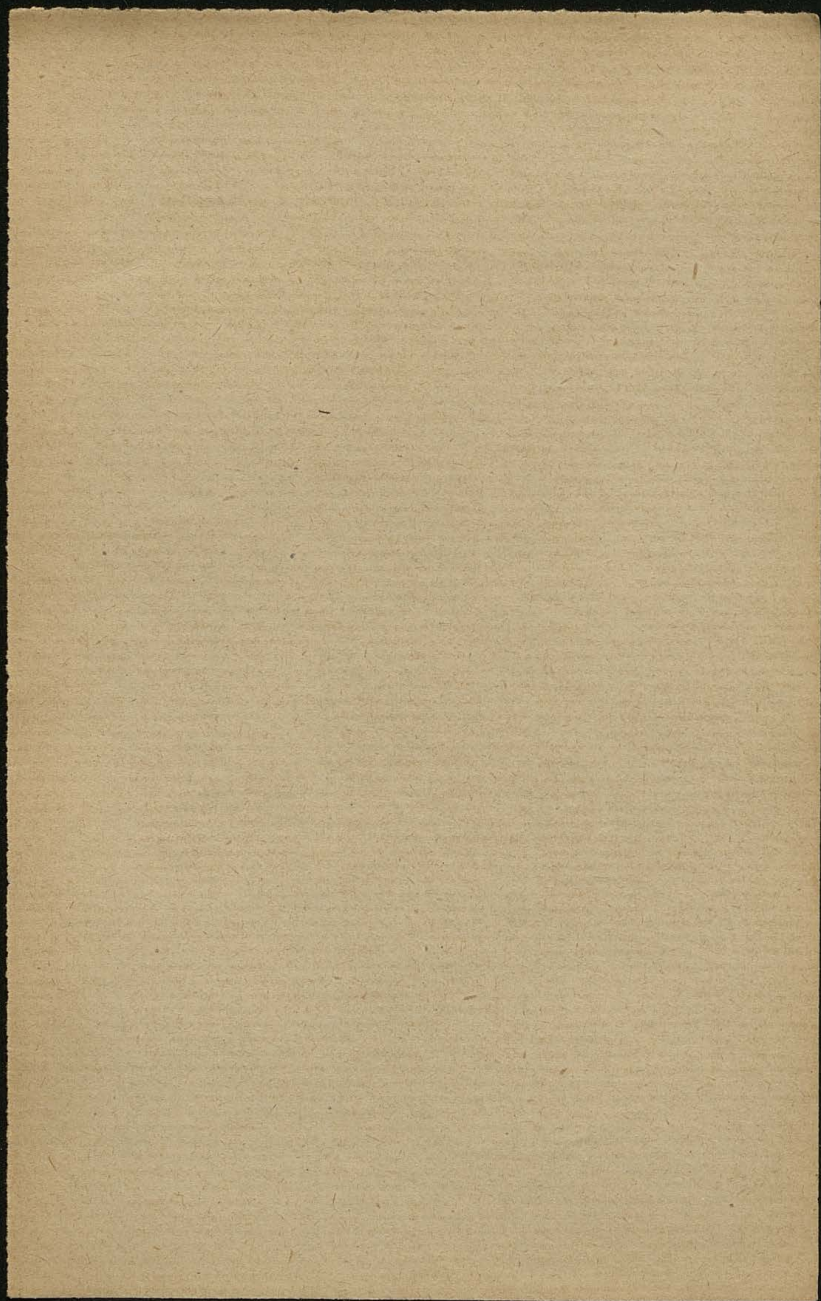
Takoj

Taki. cony. proimc. rus. wisz, a przecie, jednaki
 „ To pan taki wysła doprawdy? ” J. Krawa.
 75. 72. „ Niechaj byje, w tydzień się skowa ka-
 gni, xubie taki nie zabije ” J. Krawa. 70. 44. „ Ko-
 nie napoitem, siana przegryzły, jeroce nie taki
 dwicizna ” J. Krawa. 1. 17. „ Groza sobie katuszenny,
 od geby odejnujenny, a taki biada dokurna ”
 J. Krawa. 71. 12. „ Jwa to trza przyznać, że taki
 wieśma na świecie, jak nasze polki ” L. Kawak. 4.
 276. „ Dozu dziepi-taki us djabli wemny ” L. W. Wój.
 Spusc. 73. „ Myśls sobie, jenedi nie drogo, to war-
 to kupić-takoj us przyda ” W. Zag. Sam. star. par.
 7. „ Mówcie, co chcecie - a taki on będzie opryza-
 kiem. ” Pol. Turoupi. G. lwow. 1887. 42.

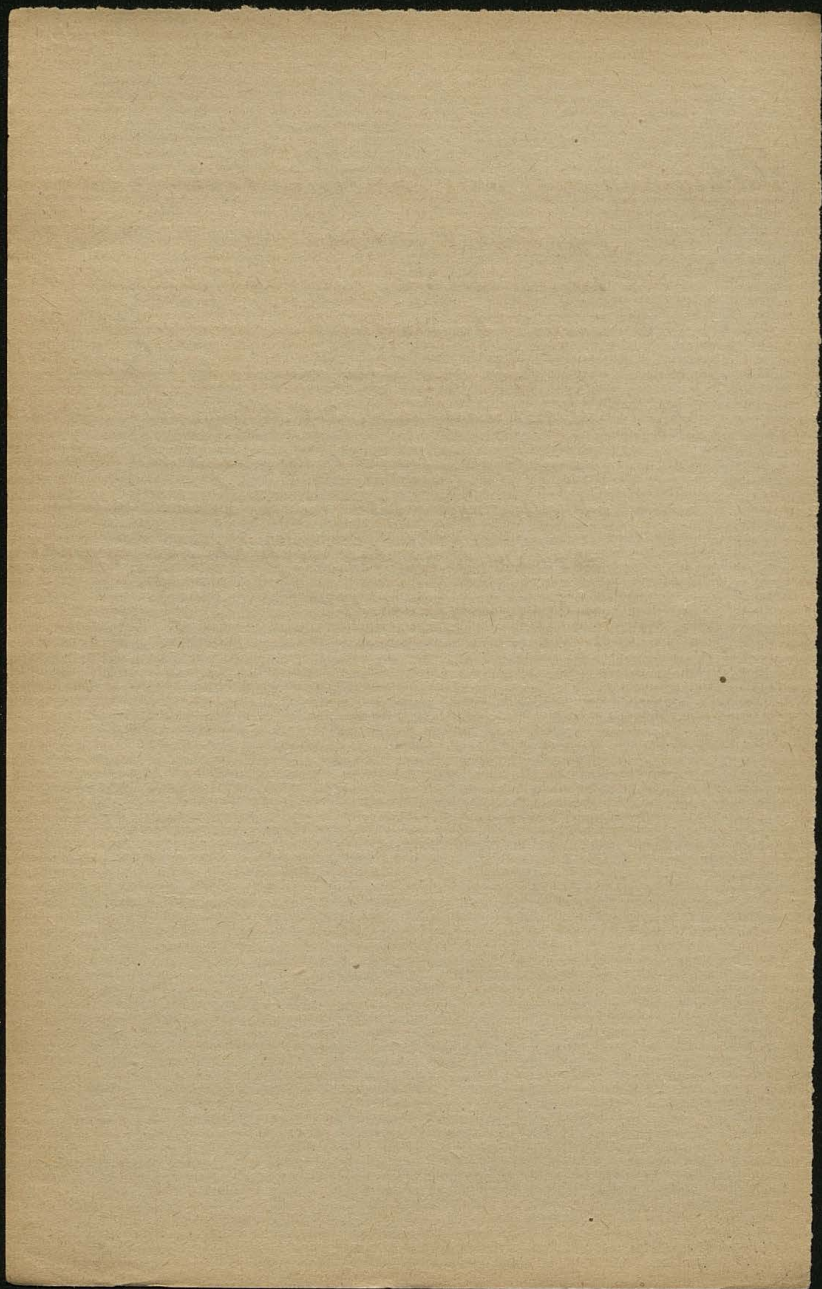
The first of these is the fact that the
 government has been unable to
 raise the necessary funds to
 carry out its policy. This is
 due to the fact that the
 public has not been willing
 to pay the necessary taxes.
 The second is the fact that
 the government has been unable
 to raise the necessary funds
 to carry out its policy. This
 is due to the fact that the
 public has not been willing
 to pay the necessary taxes.
 The third is the fact that
 the government has been unable
 to raise the necessary funds
 to carry out its policy. This
 is due to the fact that the
 public has not been willing
 to pay the necessary taxes.

41

Takoz prast. prou. takie „Pomatem go, bom go
w Ruzlogach widziat- i on mnie ta-
koz” H. Sienk Og. i mie. 3. 289.

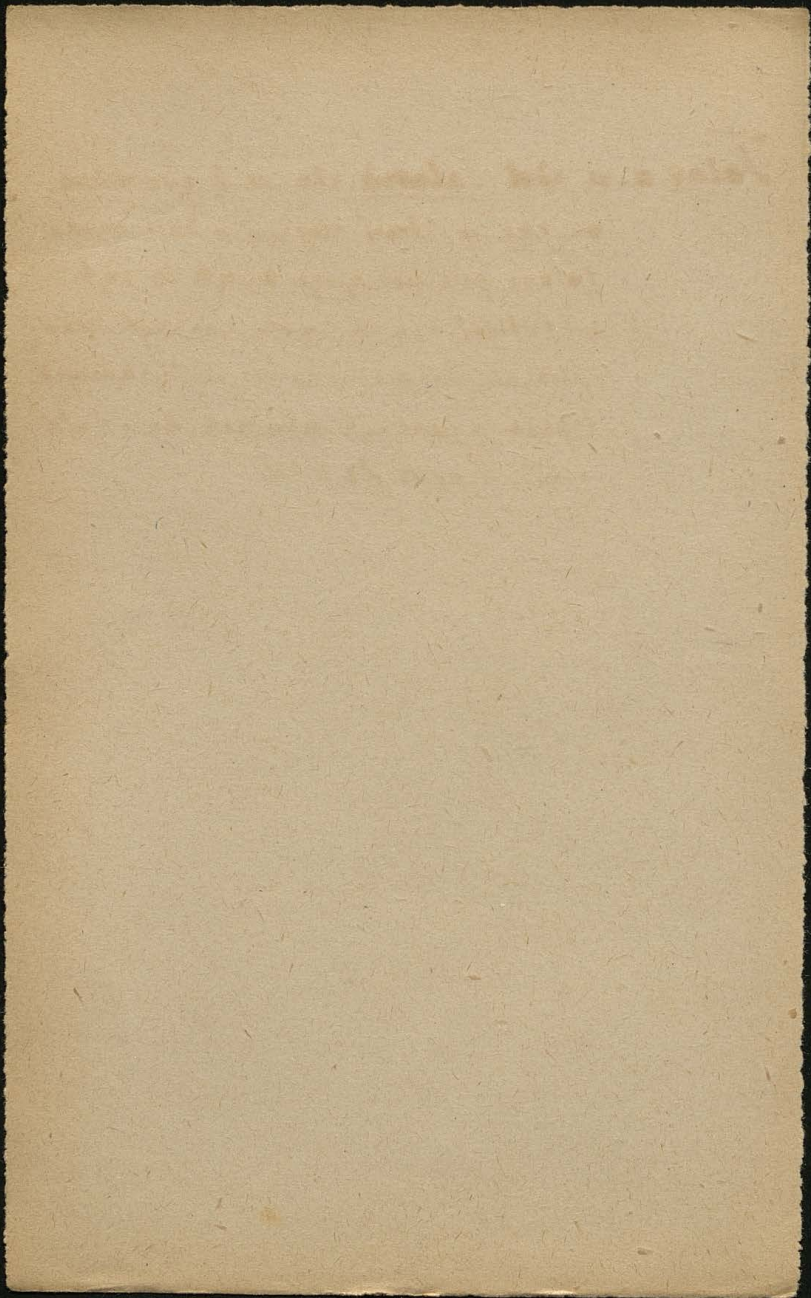

Taktowny-a-e, wisze prost. peten taktu, zachowu-
 jący takt w podszpiewaniu, przyzwyczajony na
 swoim miejscu, znajdowała podszpiewanie
 doktora bawiego taktownemu i w głębi du-
 szy była mu wdzięczna za tę dyskretyję."
 M. Dat. Dziaty numer. 219 „Wplywsta na cicię
 i nauciwita ją do taktownego odwrotu.”
 A. Wiler. Fot. 1. 165. „Cicia zrobita mius,
 obrucionej za tak nietaktowne wygraze-
 nie się moje” ib. 174.

Talar-a. m. rrb. Talarek-rka. m. z gra towa-
ryska, w ktorej stojacy w kole smyka
talara przechodzący z rzeki do rzeki.

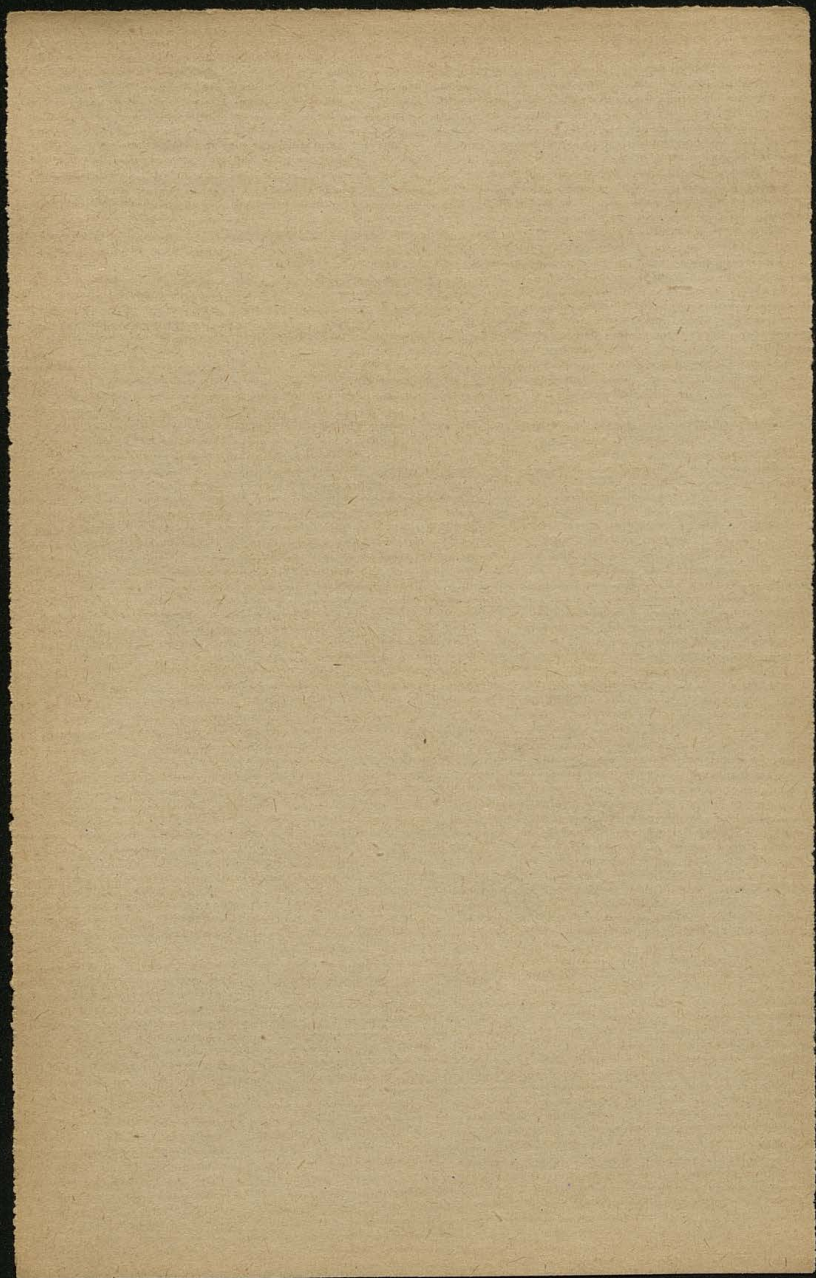
" Pantofel, gra w karty, niezbyt dowi-
pna, ale niezceciona dla zakochanych,
lepsza nawet niz mruwnek, ba i tala-
rek " A. hv. fv. Dk. II. 131.

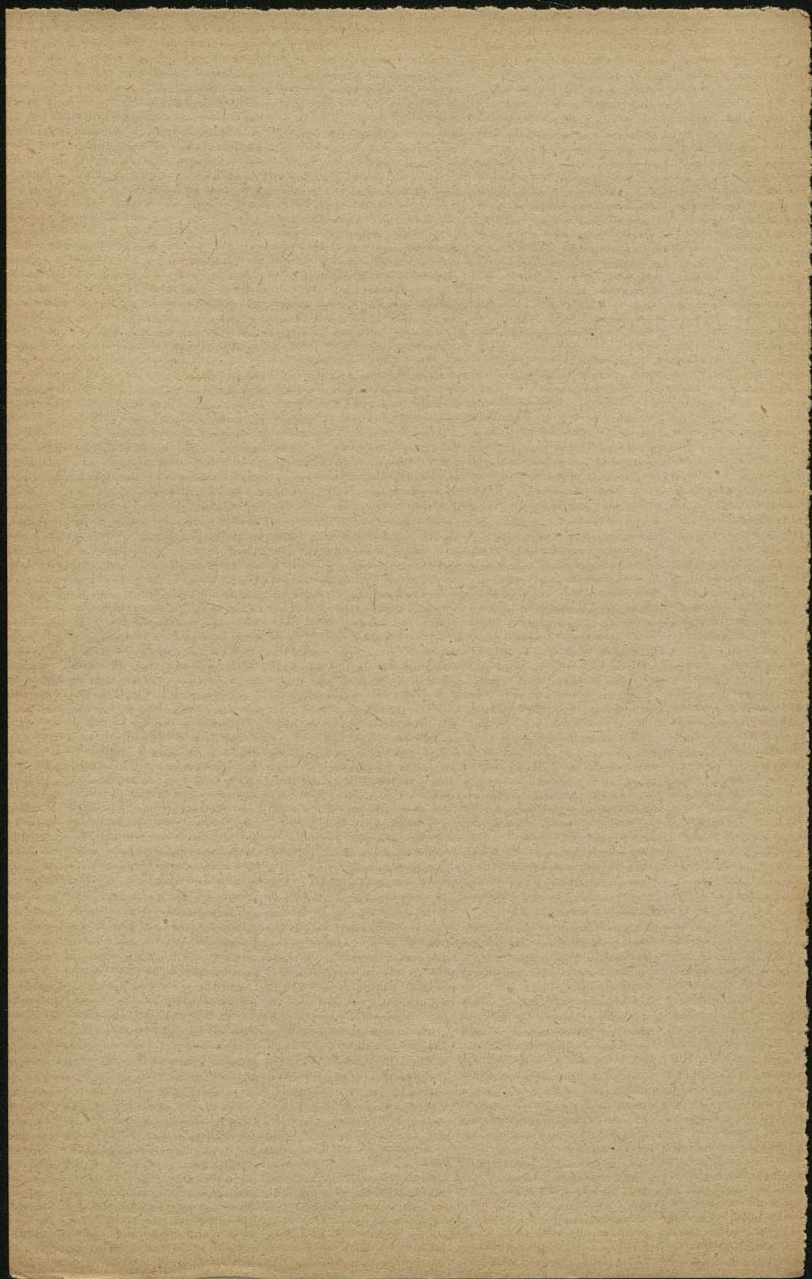
9

franc. talon

Talon-u, Talon-u. m. ny-ou, wygra przy grze:
 przez kart porostatych po rozdaniu, które
 następnie nabiera ten kto się utrzyma przy
 grze. "Ważę to preferansu, współnikowi
 swemu telegrafuje, janie mi anowicie karty
 znajdują się w tak narzuconym talionie"
 Kur. świat. 1872. 60

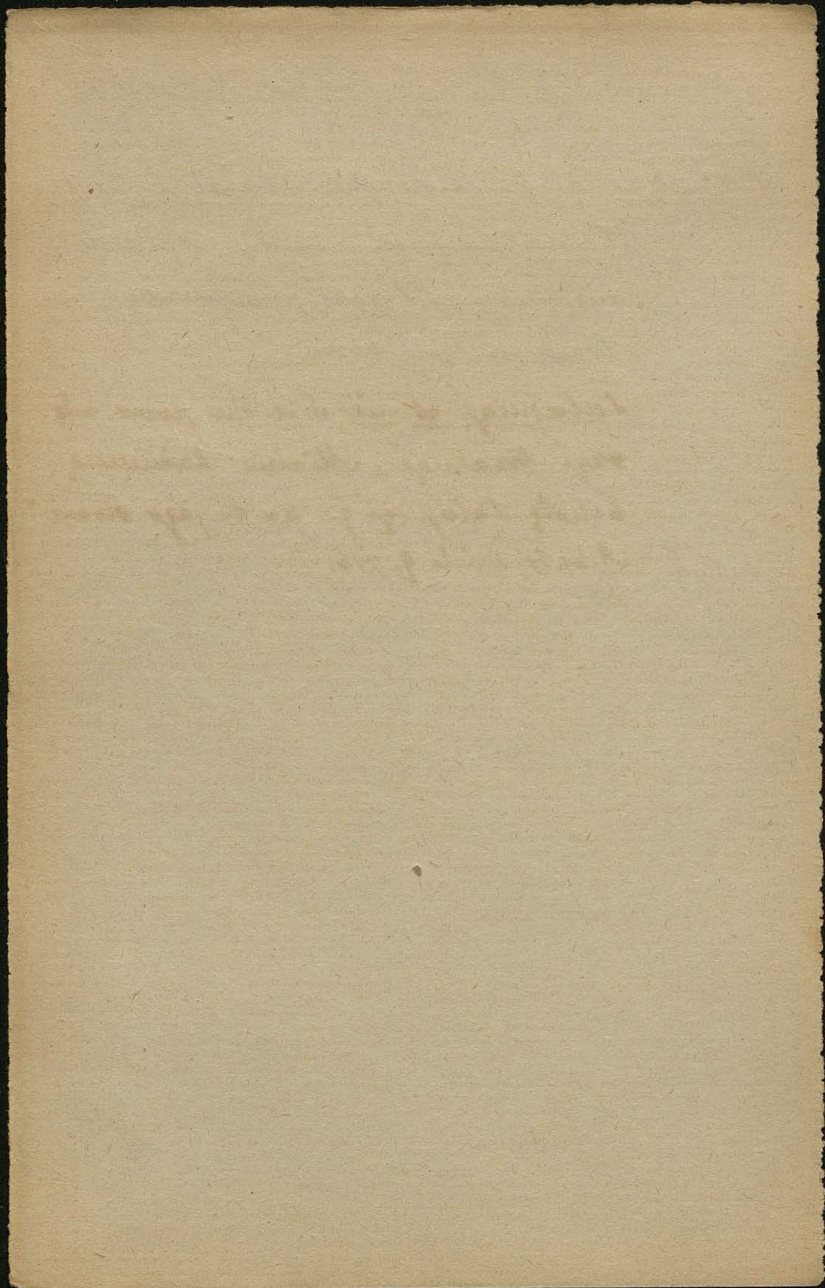
Talmygold - u. m. a niem. fajnywe stolo, tom-
bak „ Strój niby elegantski, a tanie-
-try, błyskotki a talmygoldu ” D. Pol.
Nad modr. Dm. 46

11/6

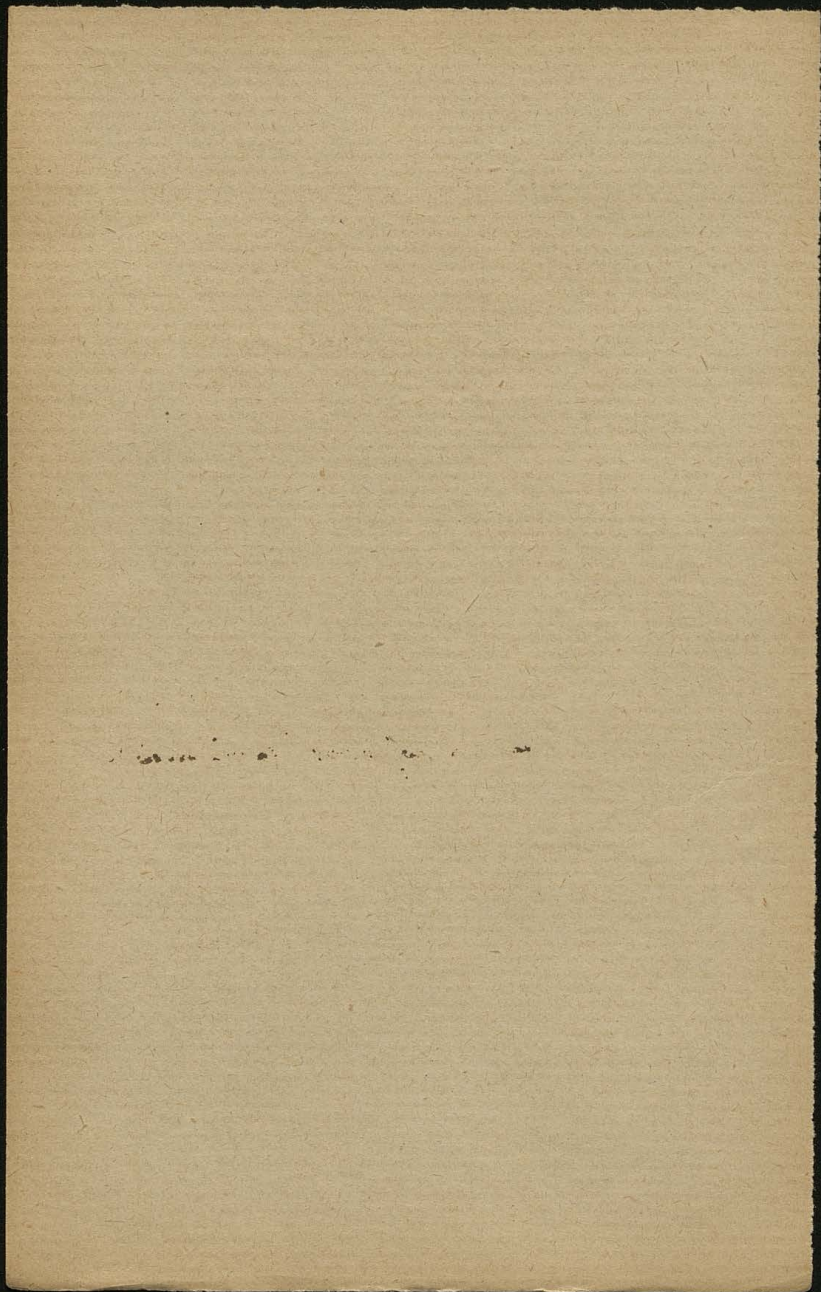
Tatabac' - at - bie st. v. udkn. Statabac', wyta-
Tabac' dkn. prow. Galic. rus. depegi woja-
mi uiewawie', targai', prui, uiewaję up.
trawę na tape, sborne

Tatapuzaj' - gš - nie st. v. dkn. prow. ude-
rnyj, trzarnaj' „Miałem kaduwnaz
u choty tatapuzaj' go ka te jego słowa”
A. hr. Fr. Drieta 9. 216.

17
12

Tambormajor - a. m. vy-vo um. franc. tambowé,
major, staray nad kapelą wojskową
„Wywiła baniburów, barką, niby tam-
bormajor przed orkiestrą” A. Wileń. Wiek
1882. 262. 1.

Tamój prysł, prap. pawa. tam, pręstarante „tam”
 „pociągnął pół kwadręch i zakłamał korbicem,
 a tamój się znowo zapęchło w tej ‘Hawraczce’
 O. Kolb. kuj. 1. 116. „Co się tamój stało? O. Kol.
 Lud i Pięmi 71. „Wyprowadziła go tamój na roz-
 staje” ib „Tamój ze dworem - tamój ze dworem
 zielonijaka murawa, tamój drewnyca - tamój
 jedyne panta ślicznego pawa” od obrotu ib. 149 „Na-
 pali się tam - popiołu, to wzariejcie go - po polu wy-
 rosnie tamój mody świat, będzie mnie zatawać
 cały świat” tamie ib. 152 „Z tamiej strony je-
 ziovecha stoi tamój dwór” tamie 2. 130.

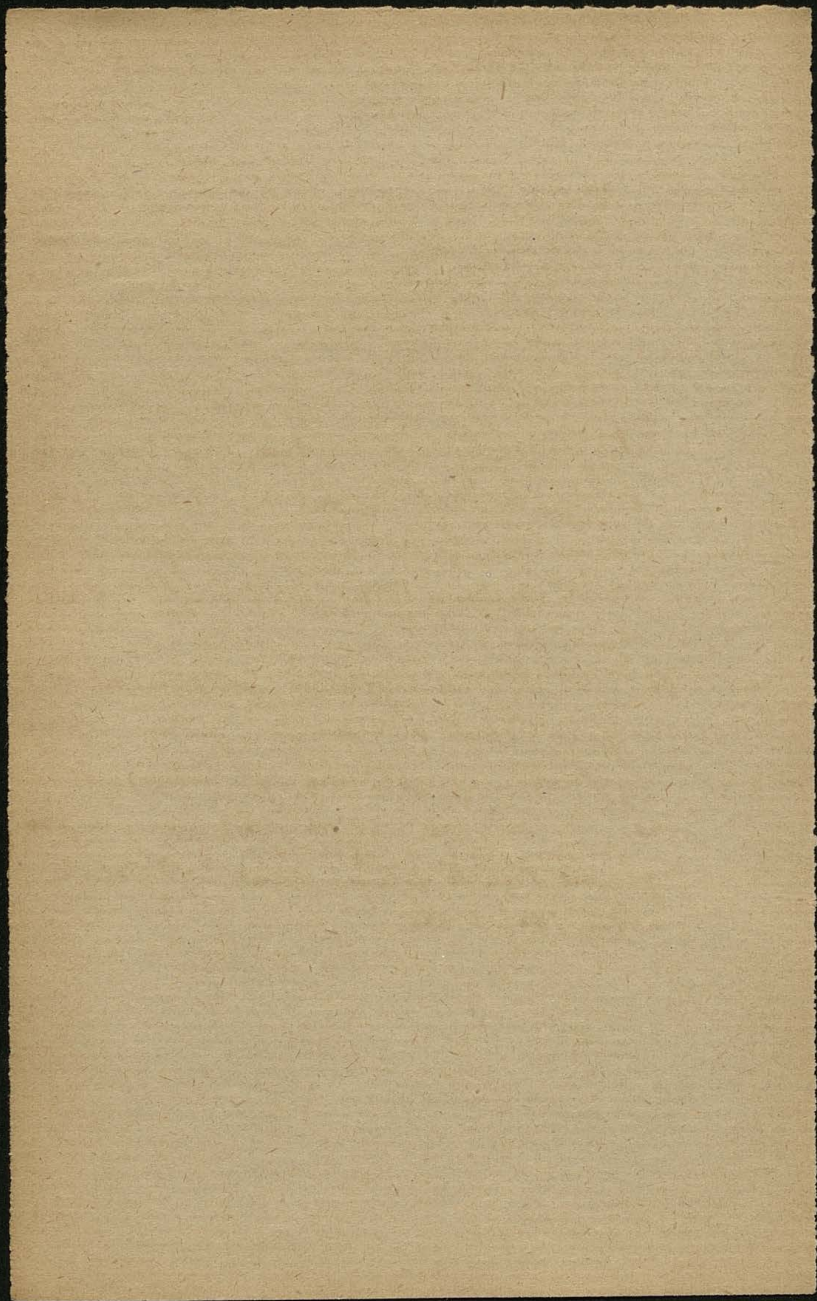
Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

14¹⁹

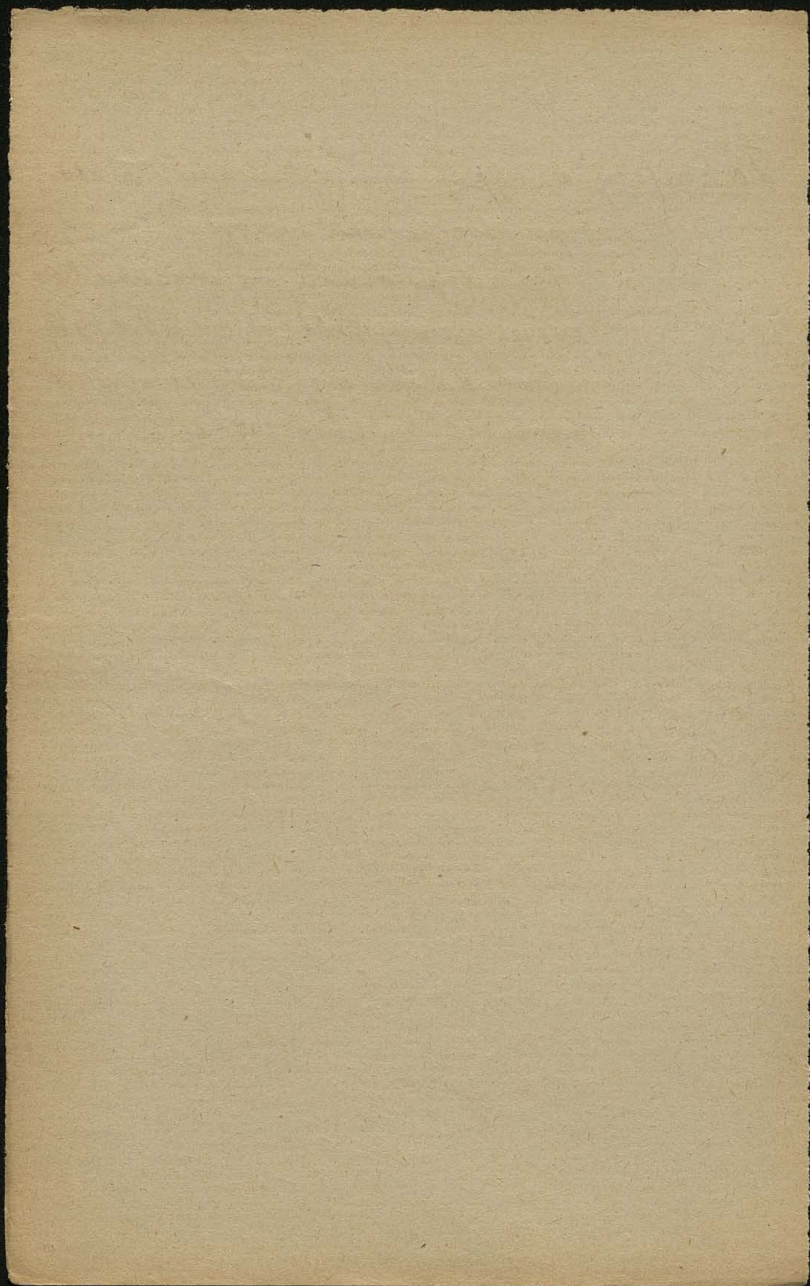
Tamtoczesny-a-e, owoczesny, z tamtego czasu
„Staję się się okiem po tamtoczesnych
śladach piśmiennych, napotykać co
chwila wielkie puzore” H. Szym. Jad.; Jag
1. 3. (1)

Tamteczny-a-e pretaox. tamczny, tam-
teżny „W chatybie mieszka kęśnik, co bo-
ru y kęsu tamtecznego piśnie” Rewija
khuwu Dolekiego 1664 v. Ms. fabryki. Rys hist.
Zolwa 188.

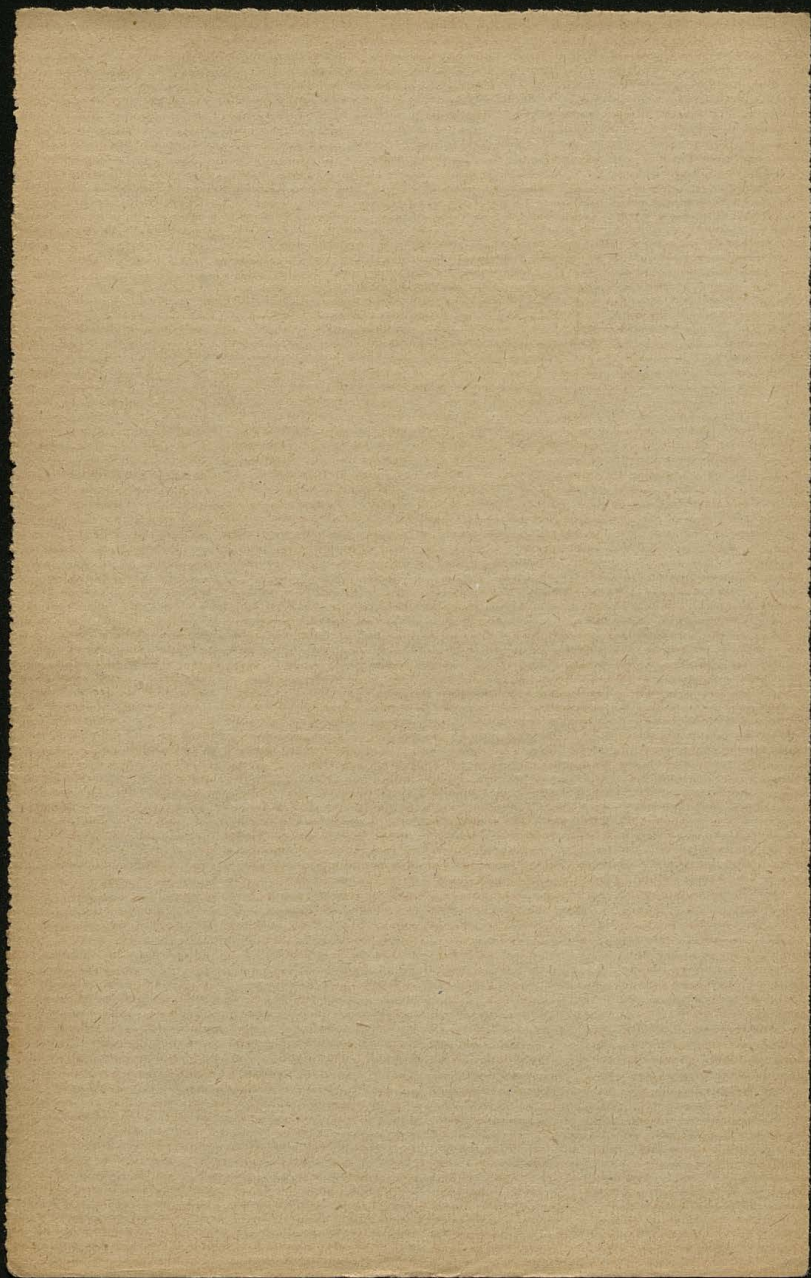
(1) „Owadyka w wymowie, ćwiczenie się w
wypowiedzanie swych myśli, a następnie
wygłaszanie publiczne tych utworów, do-
ko, bardo dwoje miejsca zajmowały w pro-
gramie tamtoczesnych nauk” Ad. Petelk.
Aten. 1885. 1. 386.

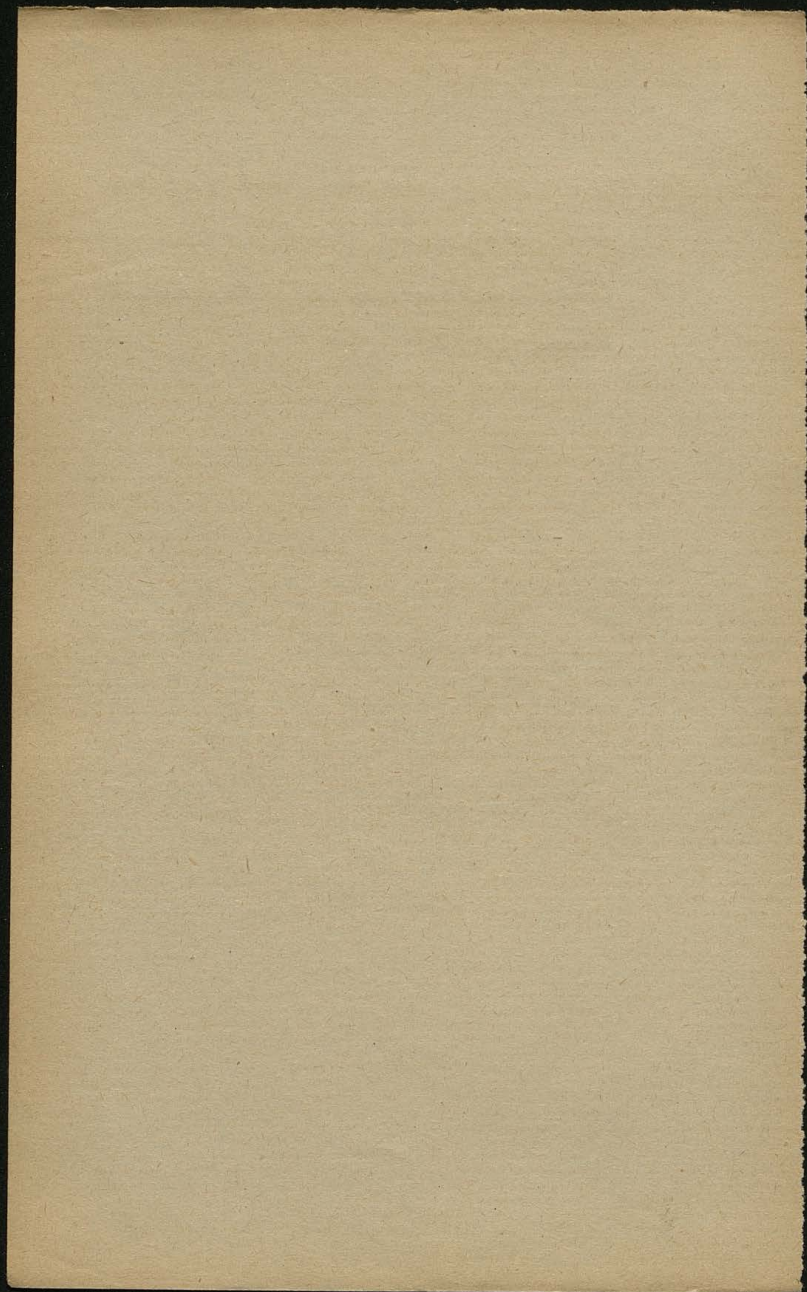
Tancujacy - a - e s p o s p . z a m . z t a n c a m i , n a k l o -
 nym albo podobas którego i z t a n c y
 „ F e n d r i t p o o k o l i c y n a w r a n y s t k i e t a n -
 c u j a c e u r o w a n y s t o s i ” A . W i l e s . F o t . 1 . 1 2 9
 „ P a m i s e d n i a w y p r a w i a t a n c u j a c e
 h e r b a t k i ” k u r . S u w i a t . 1 8 7 1 . 6 6 . 2 .

Tantal - a. m. mytol. potępieniec Hadesu (piekła) ka-
 zany za wieczne pragnienie i uniewo-
 ny wirowi wody, która, gdy jej chce się na-
 wierznąć kawce się przed nim usuwa.
 Kład porp. „męski Tantal” gdy kto nie wie
 „Wycierpiawny za życia ojca, wiesty
 chanie szarego, męski Tantal - pusit
 się wiywai” J. Kw. 29. 21. „Nastę-
 pita indagacya inspektora, istne
 męski tentalowe dla biedaka” Dv. Aut.
 J. 9. luvv. 1886. 274. ?]

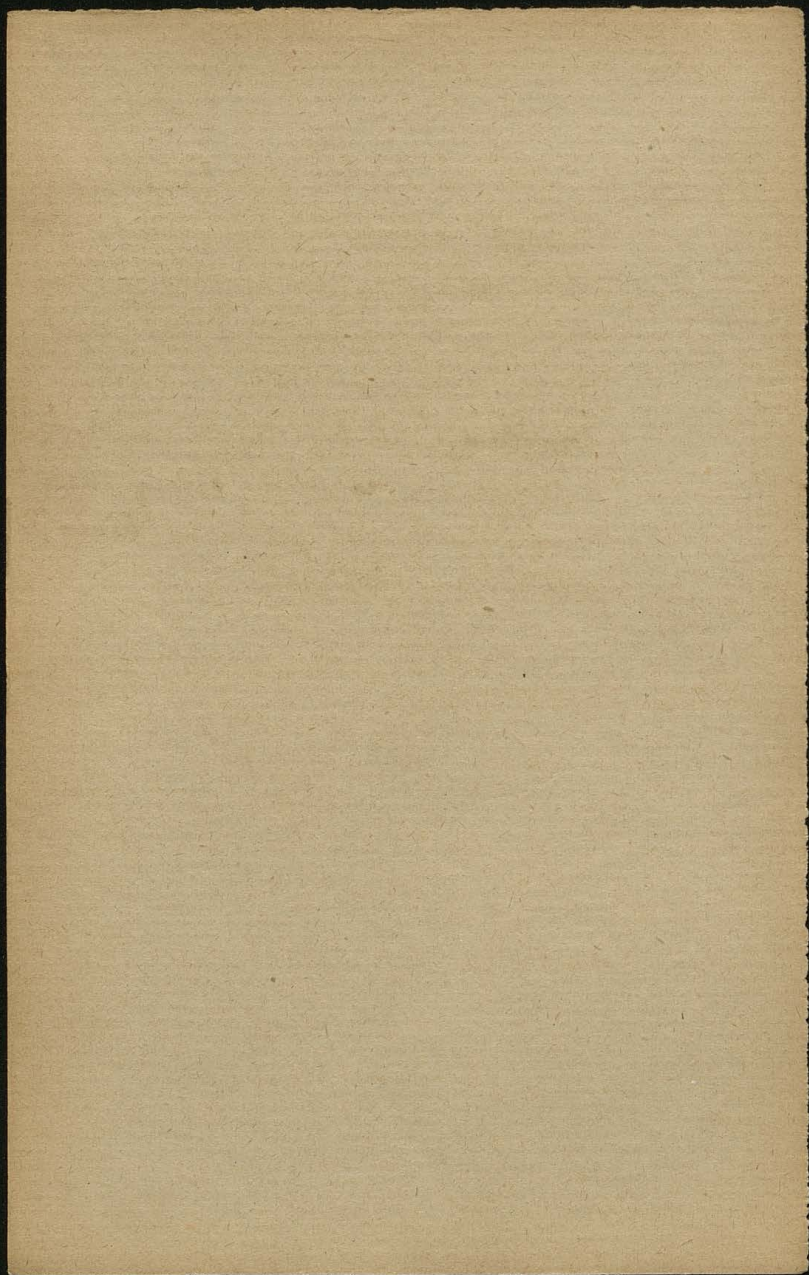

Тарханли-а м. ки-ю мн. киб. тархан,
личы тархан. Стало во тым покое
только кастане, кифер и тарханли" ф.д.
Красс. 72. 17.

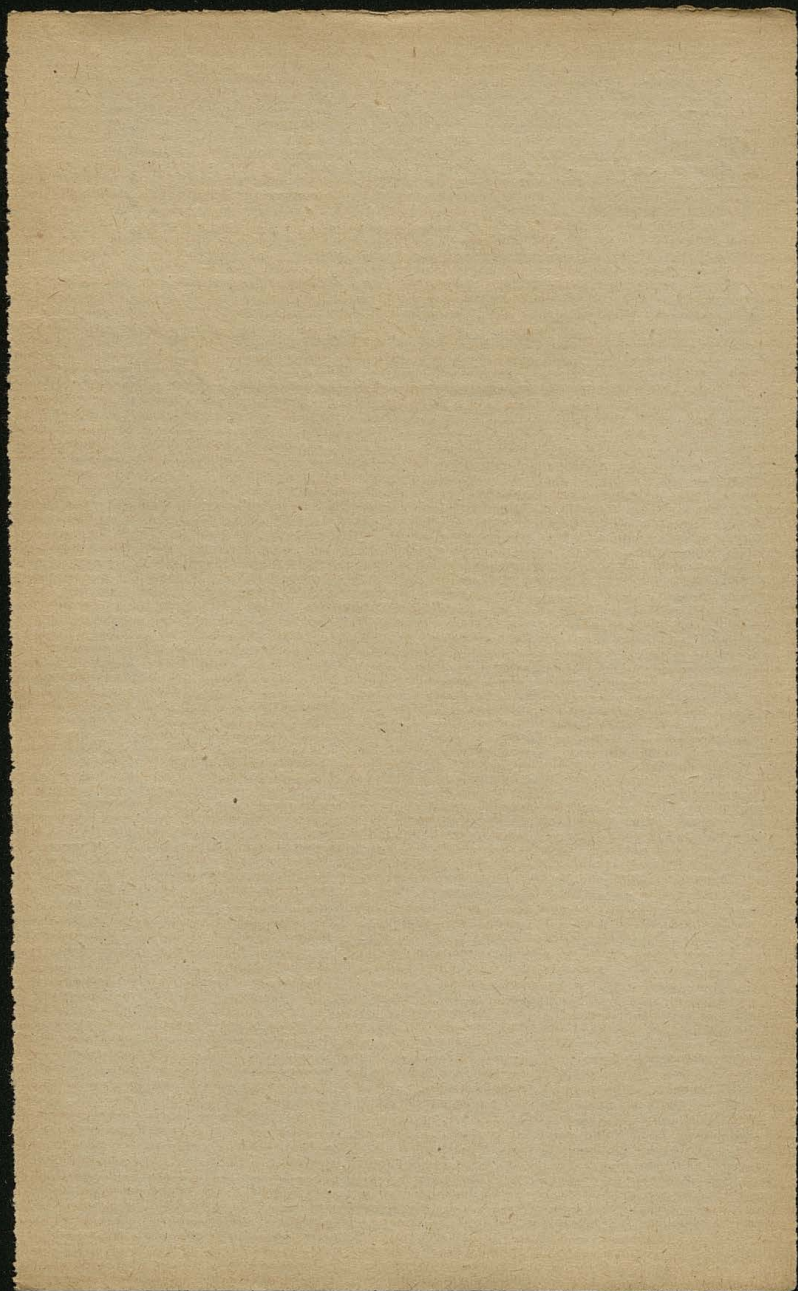

Tapety-ów. un. niem. Tapete, obicie papierowe
do wypełnienia ścian w pokojach „Sala
obrad kongresu jest mniej więcej kw-
dratowa, a białemi ze złotem tape-
tami” Edio 1878. 135.

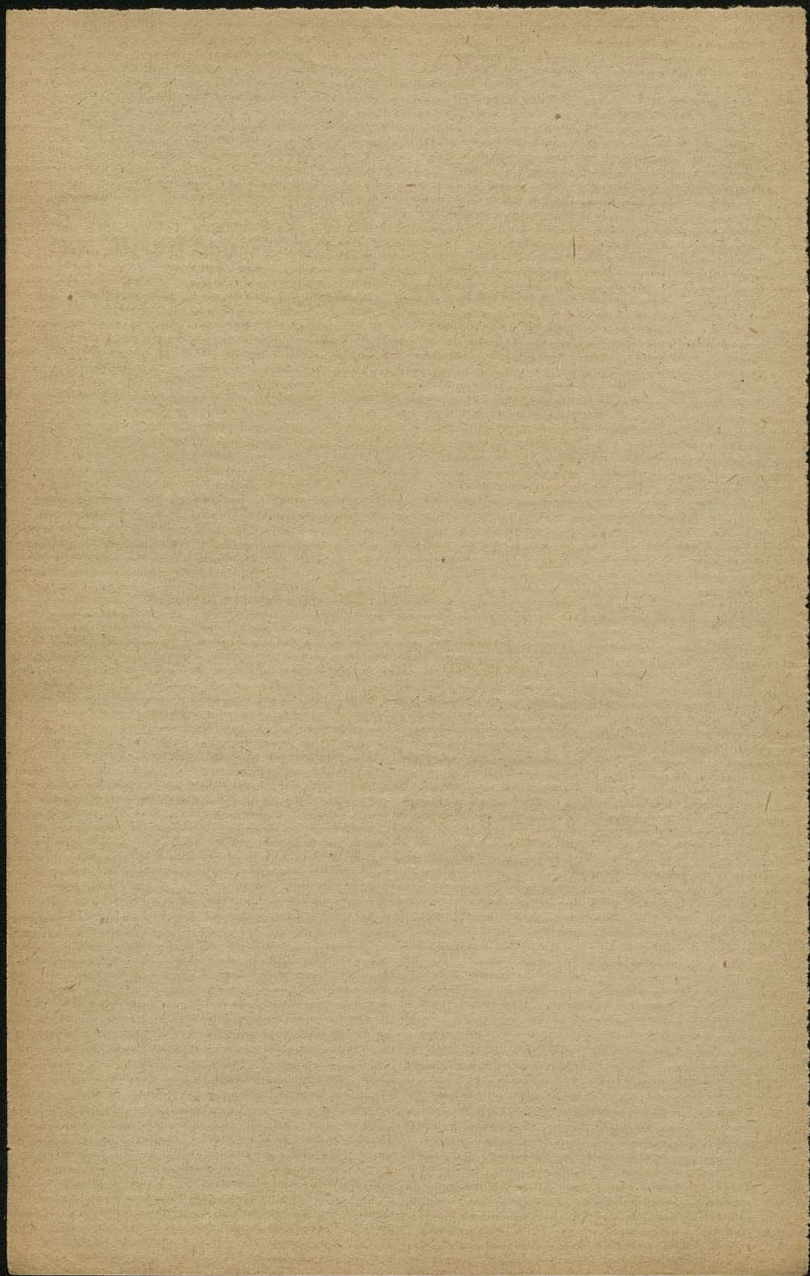
Tapetowai at. tujc st. cz. ndkn. Wyta-
petowai dku. wypełnia ściany tape-
tami „Salon wytapetowany biało”
M. Pat. pańs. Dziady 22.

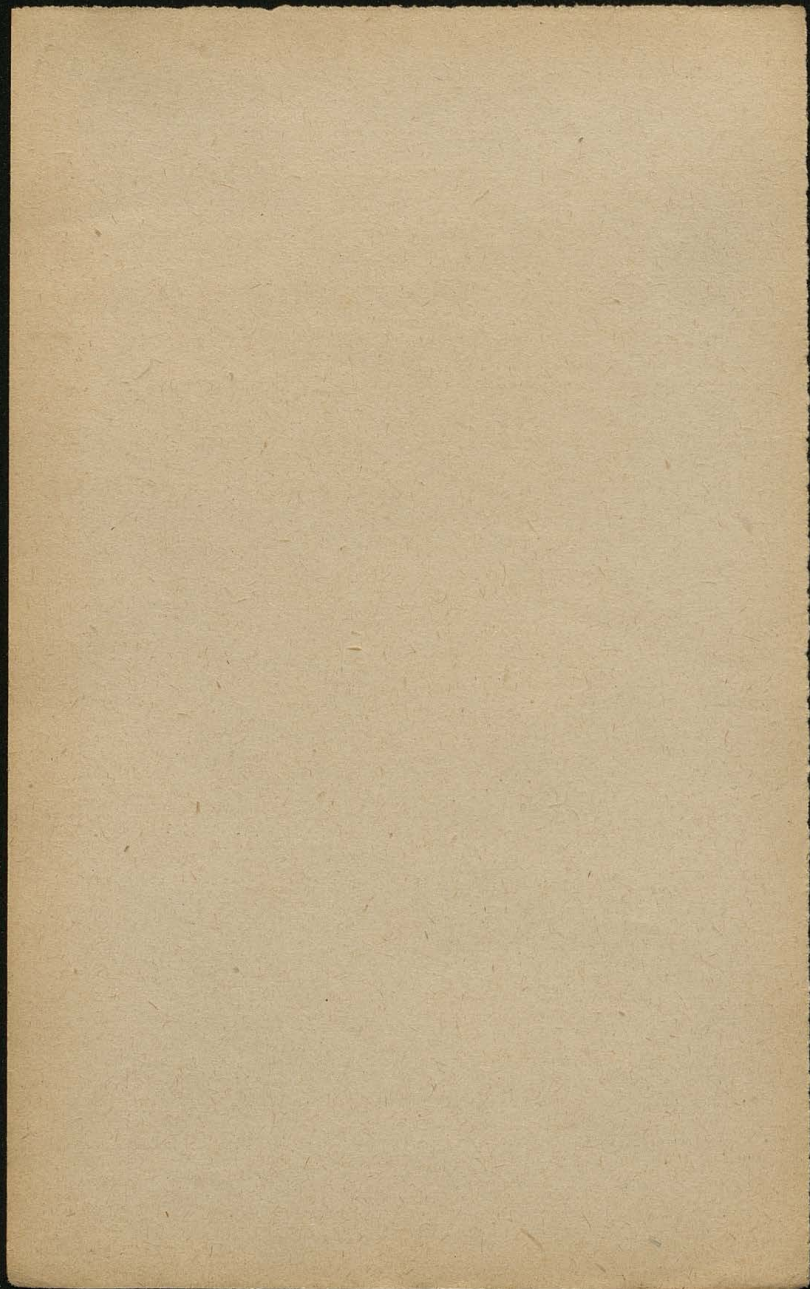
Taradaja-ai. i. aje-ai un. Taradajka-i. i. jki-jek un.
z kapota valachecka, tarataka, Podko-
moray wiat na sobie taradejz z wa-
rankowego sukna, z potrzebami i
z bobrowym kotlirsem "T. S. Fez 2. 5"

Tarantas - a ^{u. u.} m. sy-ow um. ross. brzegka albo
 powoz, miedzij pudło zawieszouid mis-
 dy dwoma drogami kamiekt na resowach
 " Tarantas jidko powoz, kliriego pudło
 tony na dlugich drzazek, miedzije reso-
 rowo karkupuzgrych. Niosq bardzo lekko
 E. Kuzij. Sc. z ny. kw. 1. 179 " Szaregolnij tou-
 duo um bylo przykmyczai 'sis do taran-
 tasy strawliwego wchikulu bez resowoi
 Wf. Sab. 9. kw. 1882. 123. 1. Felj. " Taven-
 tasy, i kanyolki z konimi w hotoblast,
 z brodатыmi izwozarykami w tolu-
 bark, niezaty w róznych kierunkach
 Z Good. Kawk. 227.

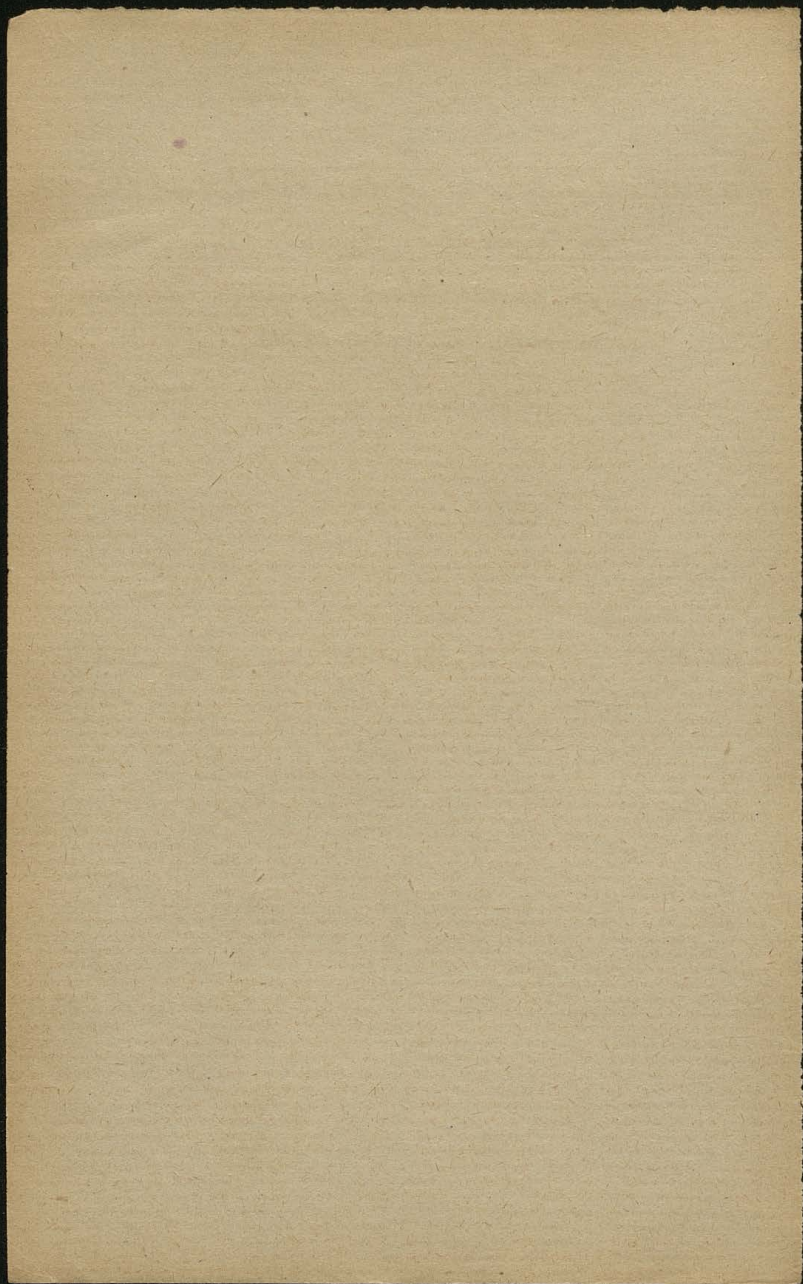

Taras - u. m. z prow. Zakopane 1) nieporząddek
 2) kłopot Tarasic'sig, bwoic, robic' halas
 Wł. Korin'. Roczpr. wydz. filol. Akad., 10. 304.
 ob. Potarasic'. Tarasic, ^{Karait Spu.} gw. Goral. tarau
 su', sramotau' i t. d. "Dadajhy cie jaria s'owy
 kwi stawasid, podh'iwkani zragbat, porwi do
 nuie scigat?" J. Koperski. Pierwi Goralci 38. 199.

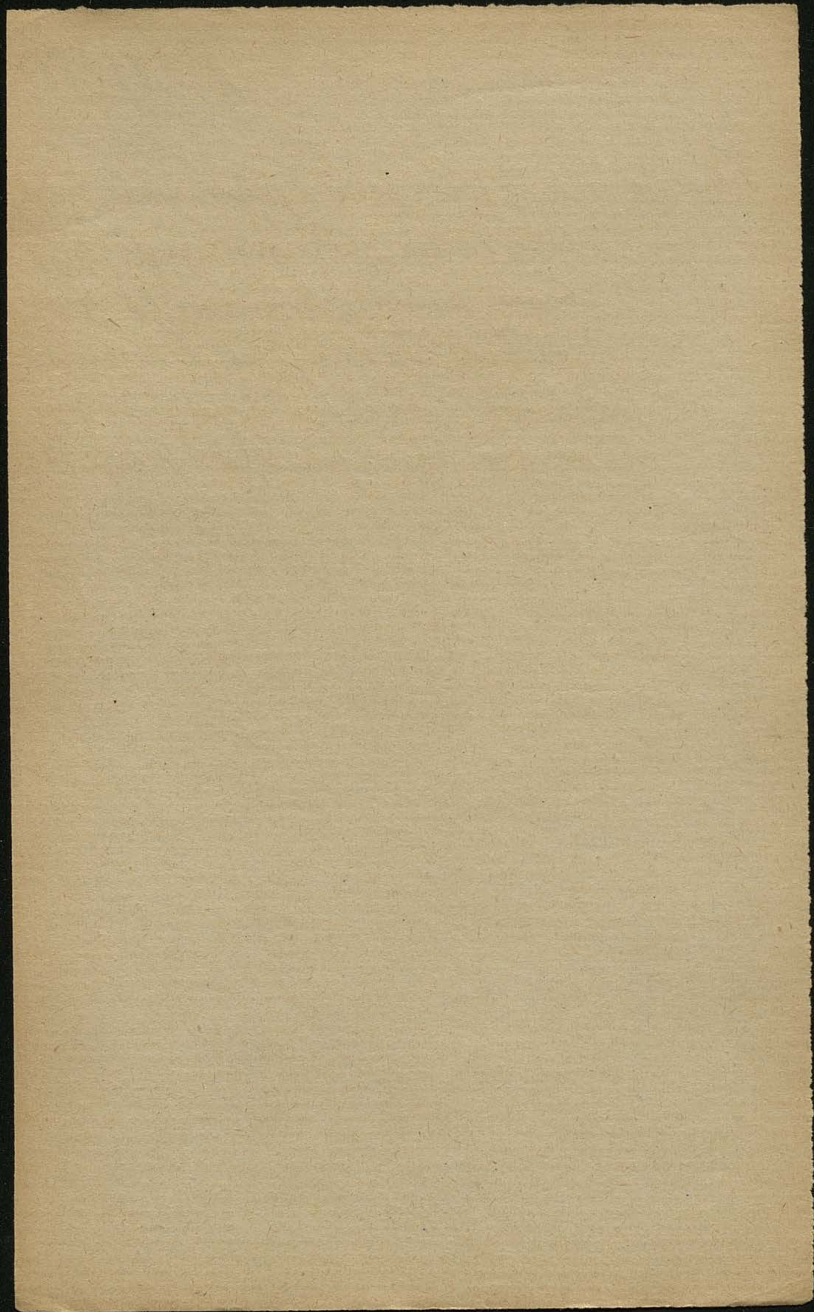

27
20

Taratathowy-a-e, od taratathi, ient. chodzący
w taratatie „Saprad, taratathowy
jegomości, który pakuje ekonomicznie
o miłe” J. Kwara. 19. 45.

Tarcza - y. i. z fig. x powodu podobieństwa kraw-
 tu: „Tarcza stoneczna okryta się
 barwą krwi.” *J. Kran. Lubo. 1. 5. z me-*
nton. herb „Dla takiego jak ja hrabiego
Adama - ożenić się... uwzględnił odzłocić
prawą tarczą familyjną.” *Tł. 2. 33. 75*

Tarevka-i. ž. drob. tarka, owoc tarniny. ^{tarkka}

„Nie wiela nas matka miata, na tarevku wysytata, mexie drci kubiaterki i bie-gajcie na tarevki” O. Kolb. Kij. 2. 253. (1)

Tarnina-y. ž. tarin „Do potah narauca-nych kamienianci, ciagry uz wopkie platy tarniny” A. Wiler. Tyg. powr. 1882. 211.

(1) § w pieru. tw. jako porównanie do okrągłych owoców
„Aika moje oko, my moje tarevki” J. Koperski.
Pierwi Gosali 31. 389 „Dana moja dana, Marysia
kuchnia, oczki jak tarevki, buria jak siwie-
tana.”

Received of the Hon. Secy of the Navy

the sum of \$1000.00

for the purchase of the

U.S.S. Albatross

on the 15th day of

June 1852

for the use of the

U.S.S. Albatross

for the use of the

U.S.S. Albatross

for the use of the

U.S.S. Albatross

for the use of the

U.S.S. Albatross

for the use of the

U.S.S. Albatross

for the use of the

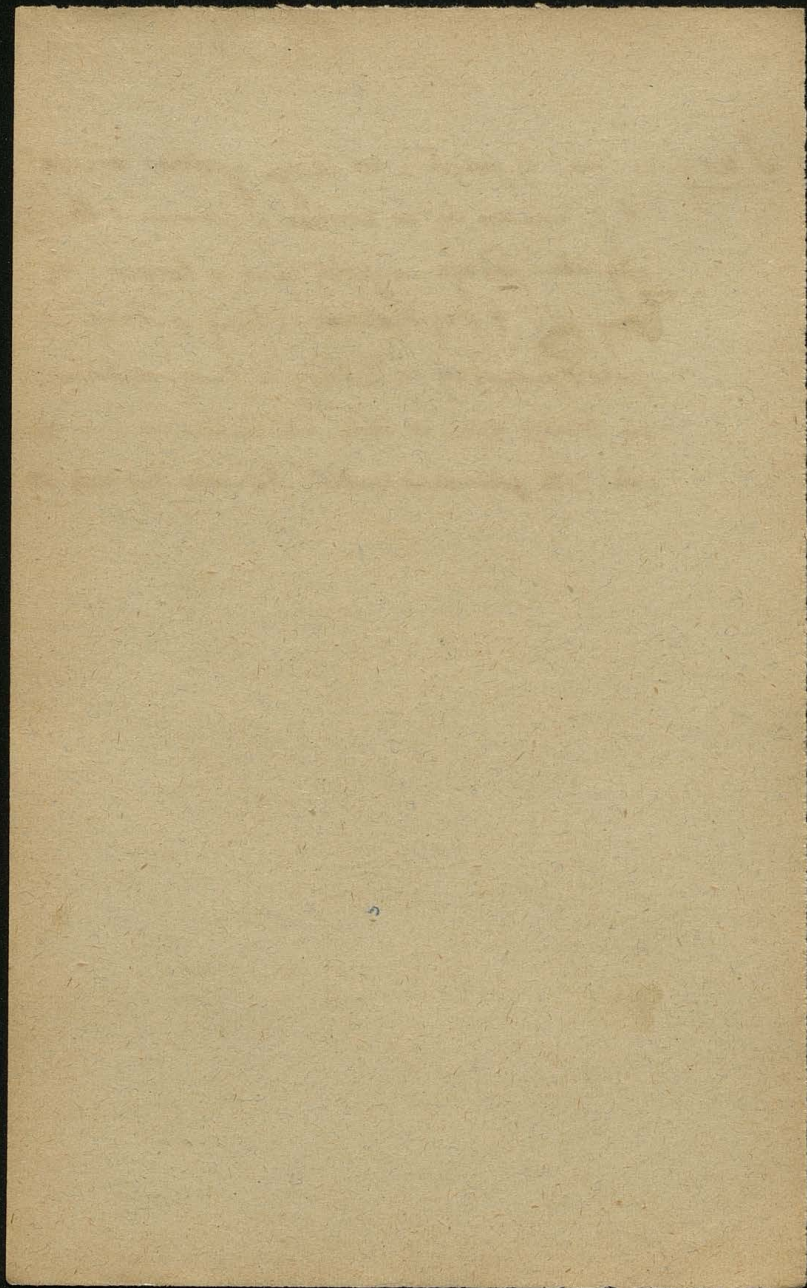
U.S.S. Albatross

for the use of the

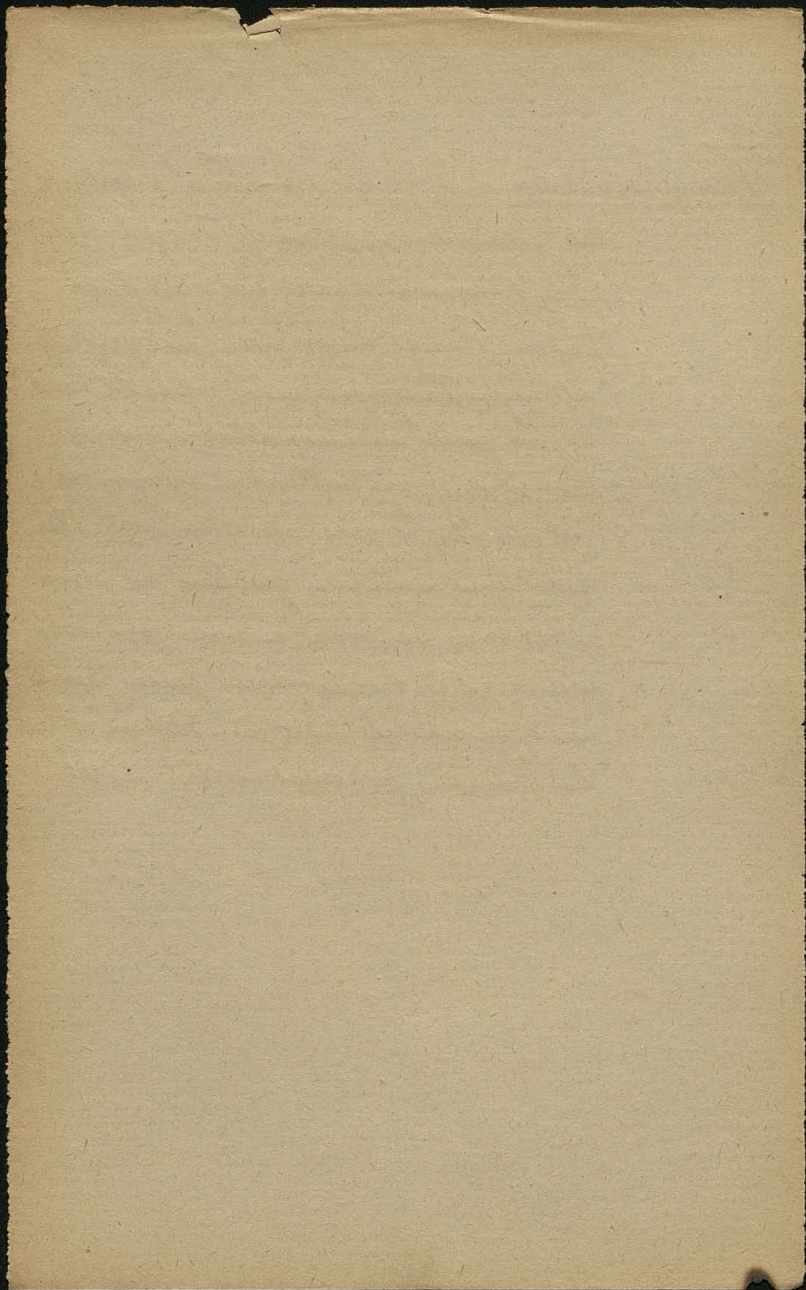
U.S.S. Albatross

for the use of the

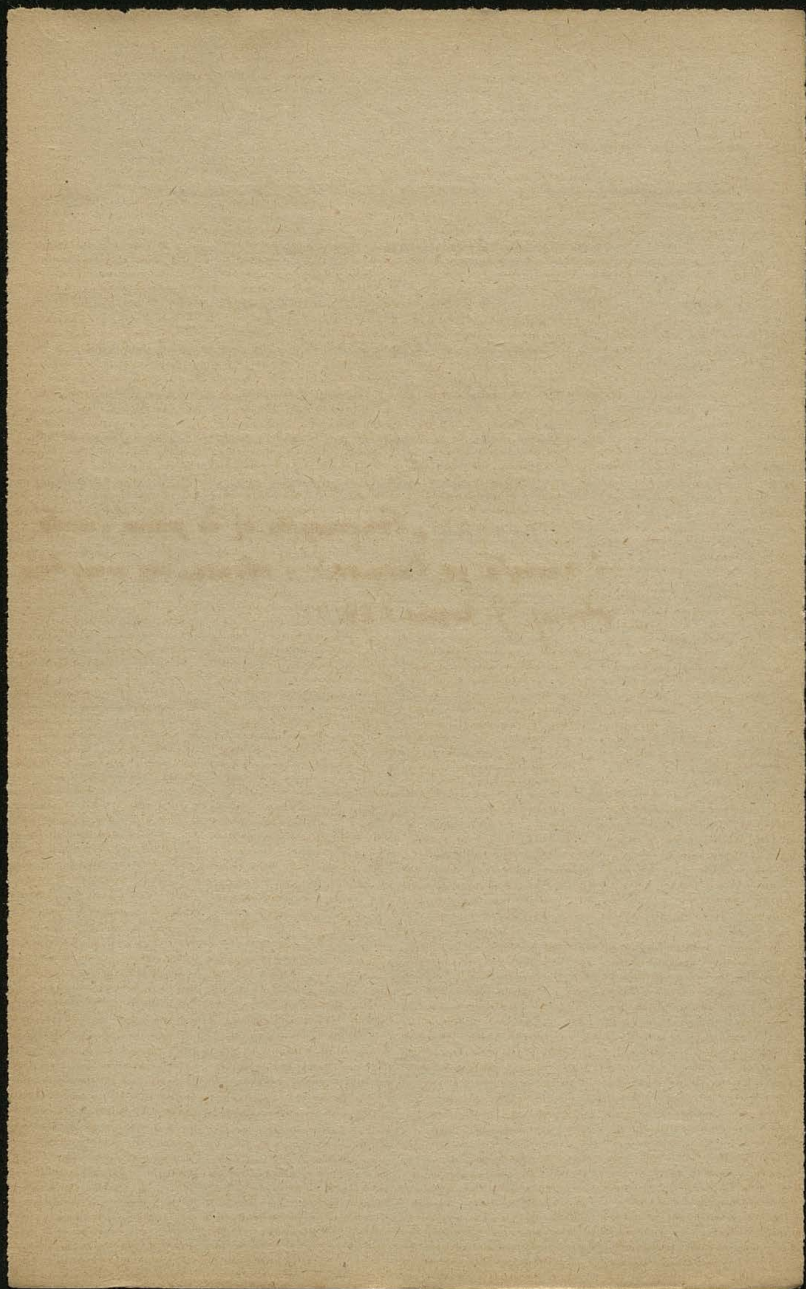
Targ-u. u. § pryncp. „w samym grzeczni niema”
 t. j. niema us co wróciac i wróciac o to,
 gdy ktos podaje mypokus cenz i trzymac us
 przy niej § przytaolawo: „targ w targ” =
 pokazawawaw us „Targ w targ - uktirem
 us berys ryda w targ, ale obicad mi dai ka
 cate lato pietnascie rubli” Aut. wien. Nad wity 10.

Targowiczanie - a. u. ^{czarwo} czanie - czarum, uroztuk
 lub stronnik konfederacji Targowickiej
 "Gdy Drapecki kawałek swę ruszył do
 Passów, i ka tę niepowścią, przigwał ka-
 wety ogu Targowiczanie, jak re tę kome-
 tę: lud pręty, dui w publiczne nie mis-
 wał w rady, zgadwał karak, sie ogu oio
 jest wróabę ndrady" Ad. Mich. 3. 195. "Mo-
 kusa mnie uwakata gwaltu ka stron-
 nika. Danu Soplcom znawny cępi dóby
 miłowarępa; targowiczanie potém chieci
 mnie znawny ci' urzędem... Gedyby wtem
 czas chieci w powkmo skwici'." ib. 269.

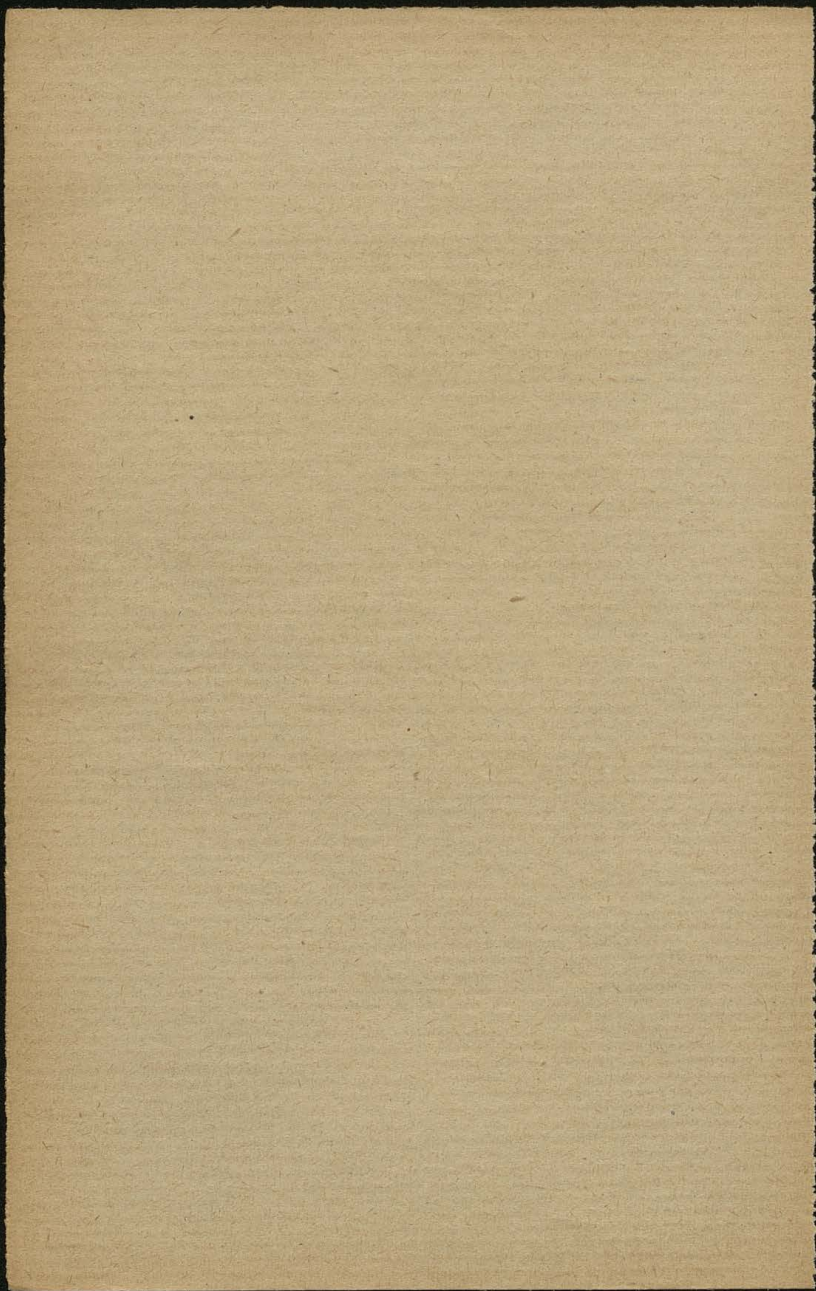

Termosic - it - st. x. wdka potermosic, Wy-
termosic dkn. targai, szarpac, szamo-
 tac „Ukazał się olbrzymi drak... kawa-
 te Durki i Drypie termosity zwierka”
 wiek 1885. 9. 3. „Dziś wiesz chłopca za
 ucho, czego go potermosic trochę nie
 dla bólu ale dla postwachui” Wt. Zag; Pam.
 star. par. 22. „Przyrzepita się do pana Pawła
 i kawałka go termosic i obracać nie wrysknie
 strony” J. Korneu. 1. 24.

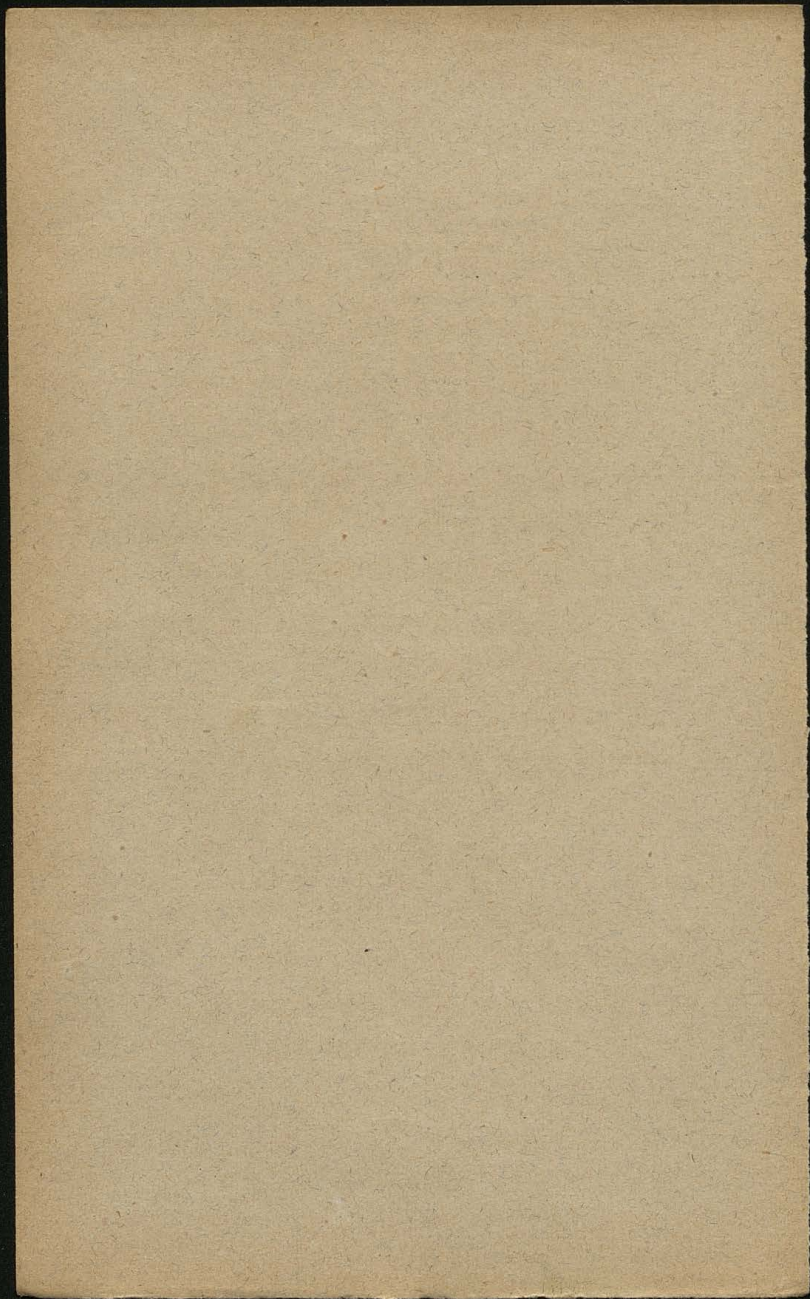

Tartinka-i. z. nki- nek um. fran. tartine, kawa

Tek butki lub białego chleba z makiem, si-
 mmem mącznym, kawowym i inności delikat-
 tesami, konfiturą i t.p., kanapka, budek-
 wanst „Wprowadzone u nas na przyjęciach
 wielkomych poddawanie tartinek, czyni po-
 trzebę umiejętnego ich robienia” L. Cu. Słom
 1883. Dod. 196 „Na eleganckie tartinki idzie
 sama, kajka, indyka, paratet zimny..” ib.
 „Z wiełkim wdziakiem wywiszywała się
 z roli gosposi, napowiajała herbatę kawo-
 wuemi usmierzakami, a tartinki dowci-
 pemu” Flaj. 9. lipcu. 1887. 132.

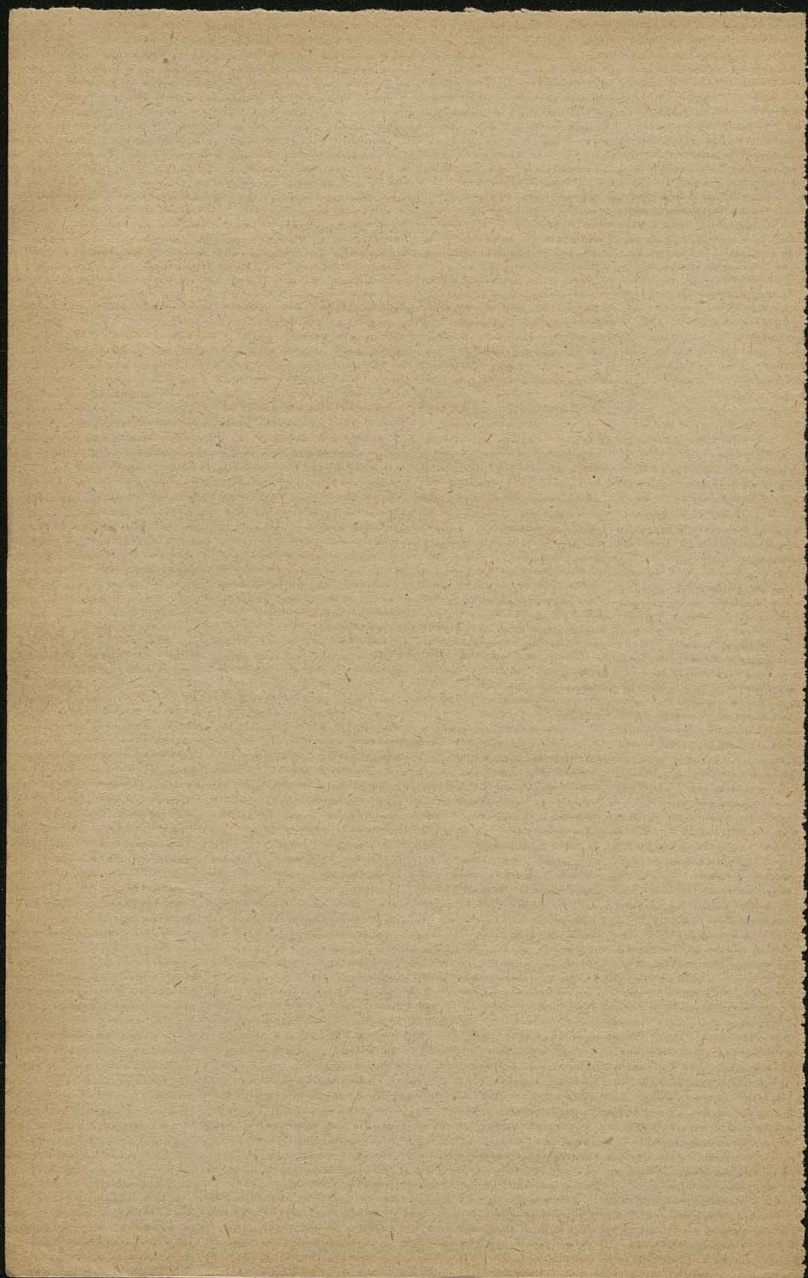
Testac' II. w. ndkn, prow. Kuj. szarpca' kogo,
 targac', ^{tarmosic} szamotac', czego mnie tas-
 tam? nie tasto'j! "Wytastac' dkn." wy-
 tasta' go na wny."

Tararacyc cz. ndkn. nos. prozmoicy prowadzi, ciq-
gnasi, wlec „Kdaje us nie cis urazem pzdri,
lub smatan powat i tararawy do swego kro-
tekwa” Spris. 91. „Tararaw go prozom cete pistro
i jwi us ruchai nie mogz” K. Kal. art. 264. 85
„wrocnie przychodri polijantowi pomoc i tarar-
awy kobiele na dorozke, a uarlepnie odwozi na
polijys” S. nar. 1884. 180. 2. „Tyle jest dzis kto-
dziesi nie stanowiskiem, ktorzys jednak na kra-
dziesi nie tararawy do ula” Kur. swiat. 1876. 60. 3.
§ — us kaim. grammatie us, ogolnie isi, postepo-
wai naprzawid pokonywajaze jakicholwiek upis
„Stary tararawy sis z twardzowis na korios” A.
widon, woty rob. 48. Potararawy, Przytararawy,
Wyatararawy, Katararawy dkn. „Dniepr cal-
kiem krowis us ofarbuje, potararawy o poroby
rontzycal tropy wrogow” M. Czaj. wewybk. 2. 290
„Potararawie, toicim wiadro sama przytararawy-
ta.” P. Kwasn. Wis. lit. 11. 37. „Gospodarz w ko-
zie, w najgorszym warie i ja katararawymy.”
K. Kal. Wis. lit. 5. 308.
„Tararawy tale trupca na cmentarz byly przedzy, jak

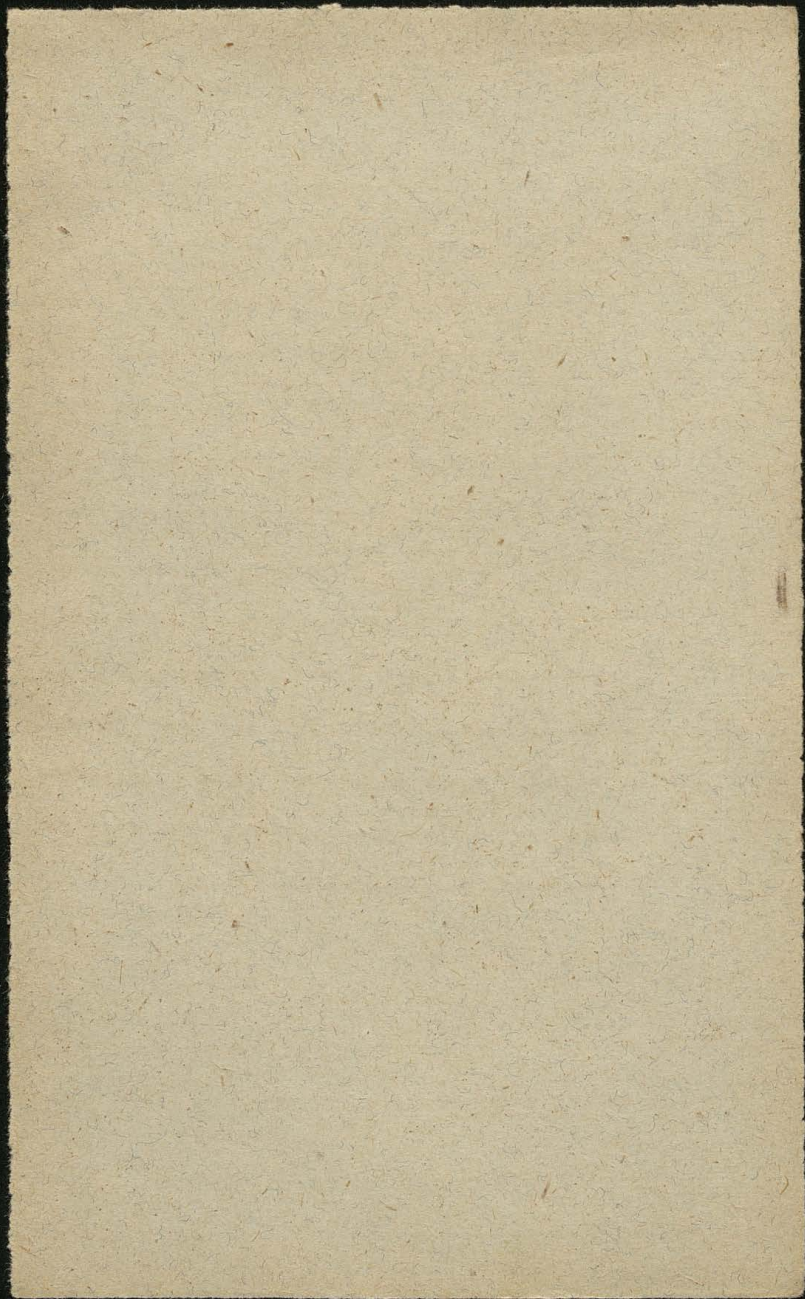
успехъ дѣл." мѣс. 1888. г. 1. Фелъ

Tatarowac' - at' vije st. cr. udun. Wytatarowac'
 Dun. bic', chlostac' „Wytatarowatem unu
 pley, takie pamiestac' unie bzdrie” Tgg.
 Sl. 2. b. 101. „Zakly us Franek obawyt,
 ze unu chleb odbierawa, toby ci tego
 wytatarowat skoreg” Don. Kopec Rusch
 lit. 1876. 2. 371.

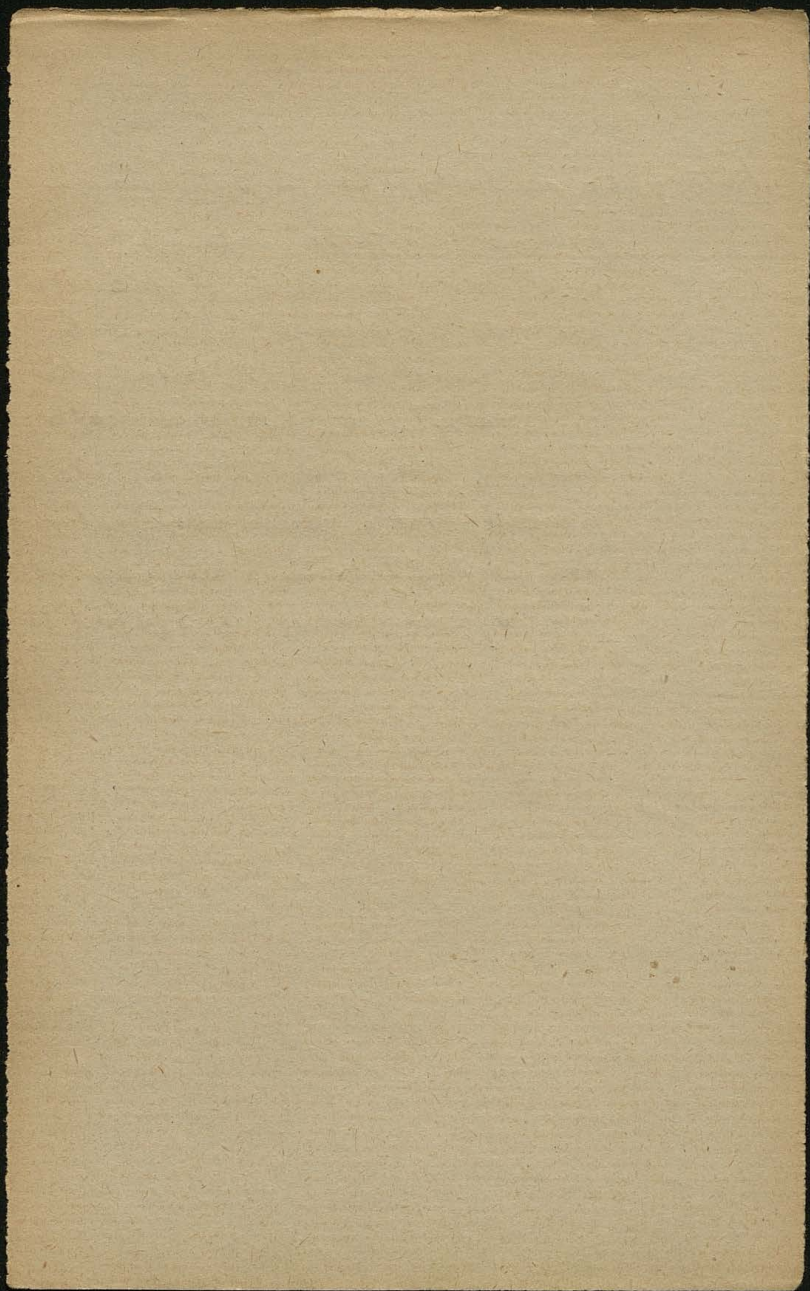
29

Taternik - a. m. cy-koń. um. praw. turysta w Ta-
 trach, obywatel z Tatrami, bywałe tam-
 tejszy „Gatajże chęć, pokuszenia tej wdruga-
 nej ustroju, na przeciwnych stokach Tatr,
 miatem z rana wiele trudności... Skaty ruzj-
 towarowy z wronke jwi do Warszawy odje-
 dzal, z taternikiem par excellence, pour
 Polski Szekien, Gartuchowicki Szekyt i t. p.
 rozdrzygajuni, nie mogłem się porwać
 w kawody..” Febl. Chodor. Tyg. p. w. 1882. 61.
 „Ho! ho! pan Doktor Ch... jwi jak taternik,
 a chodzi powolutku, imo ciagle, nie katory-
 myje us... - Ha! pomyslatem, wykierujz sie
 i ja kiedy na taternika..” ib. 60.

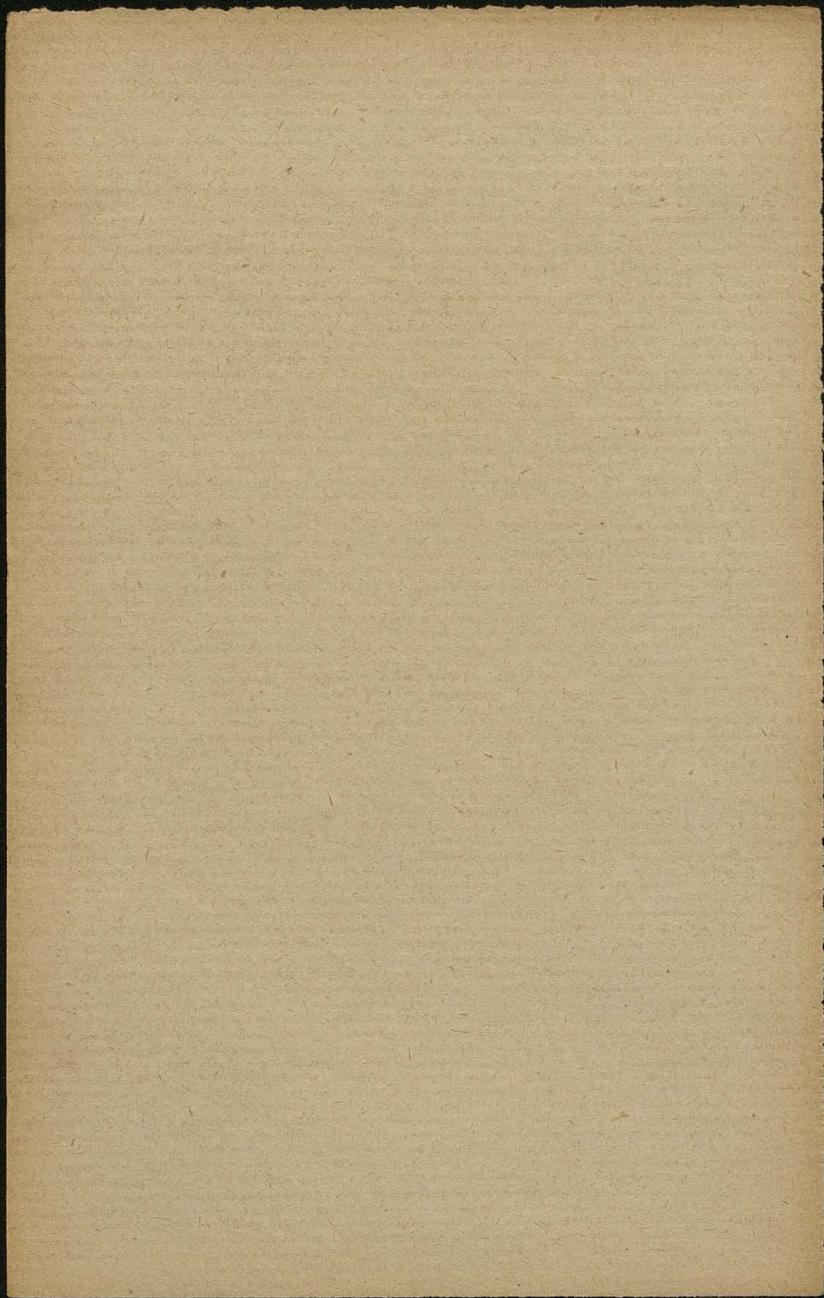

Tato-y lub a, m., Tatko-i lub a, m. Tatunio-a. m.

ojkurio, tata, tatka „Tato, ach tato
 nasz jedzie.” Al. Mich. 26 „A gdzie został
 nasz tato? - Niebomysł? co? waz tato?”
 ib. 57. „Powrot taty” ib. 25 „Czyście tyszni-
 ty do tata?” ib. 26 „Najświętsza Matko,
 smutny is, smutny nad tatem” ib. „Na
 pierwszego tatko odbiera pensję” D. Smus
 To i owo 30 „Tatunio, a kiedyś pojedzie-
 my do jasnie wieczornego?” T. i. p. 2. 22.

Tawerna-y. si. ny-wern. um. franc. tawerne,
synk, gospoda w lichym gatunku, to co
knaipa „Stądrit po knstych ulicach Par-
yžia i tak dovedt do jahnjjs taworny,
zhađ nontegat sig odytos unwyki” /Dobř.
Opow. hist. 133.

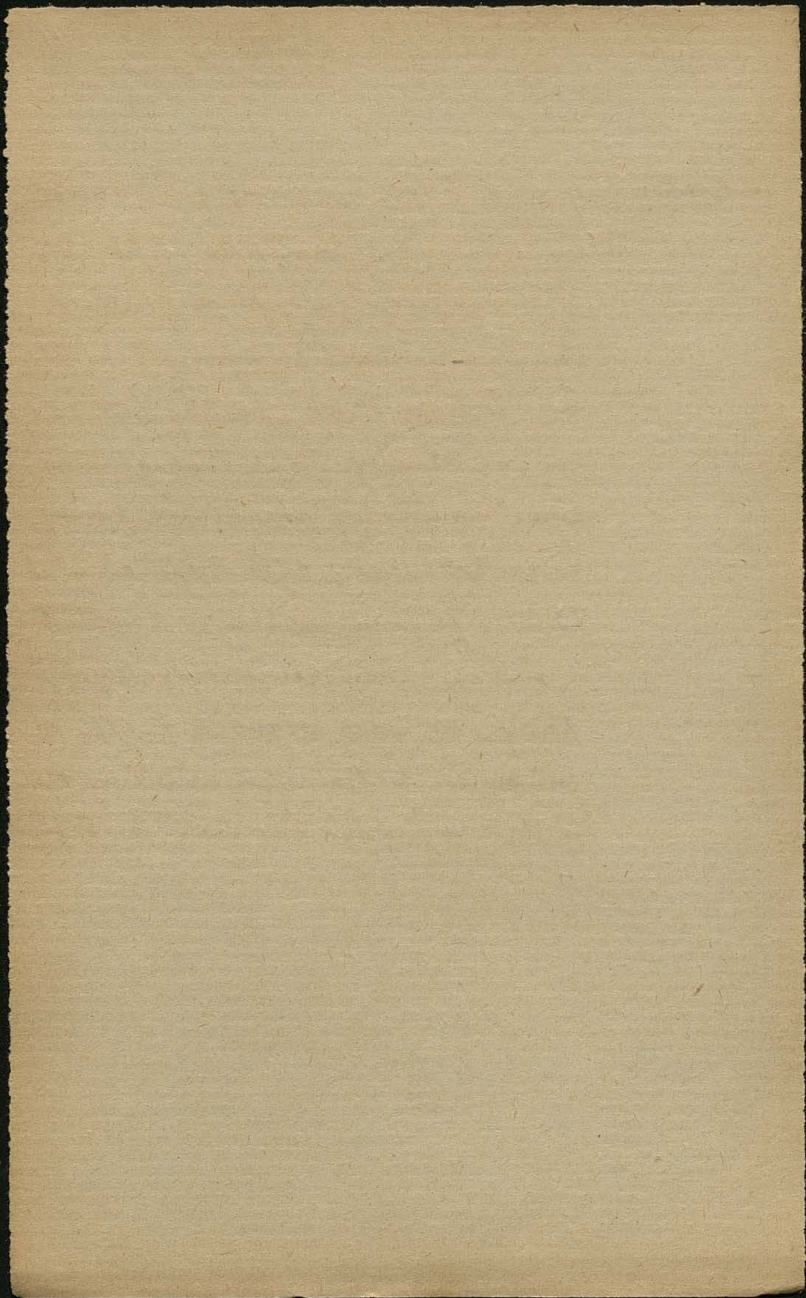

Teatr - u m. try v. tra - owo mu. & gre. theatron,
 od thea domai, patrze, budynek, domu, gmach,
 w którym odgrywa się iż widowiska sce-
 niczne „Komisya powołana do przebu-
 dowy teatrów w Wiedniu, wznata za rze-
 nicodrowuz przeprowadzenie kurtyjn re-
 taranych „Echo muz. teatr. 4. 279. & widow-
 sko sceniczne, przedstawienie sztuki
 dramatycznej ^{spektakl} „Ale wszakże dziś teatr,
 mamy powo łwie? „A. W. Fr. 2. 13. „Na
 teatr jawa nie was, wszakże skudlej nie-
 ma” ib. 16. & proen. miejsce pole, jądrego-
 będi dżiatania „Porozajmy bliżej hobie-
 tę, kłova jak meteor nagle wskypuje
 na scenę naszego wiejskiego teatru”
 J. J. Kraw. J. 2. 5. 113, „być w teatrze” na wi-
 dowisku teatralkiem. Dawniej mówiono
 być na teatrze ^{ii na teatr} „Dajniemy na teatrze” J. 2.
 Nieme 2. 219 „Co dziś dają na sztuki?
 jądę na teatr kapitał iż jądę” ib.

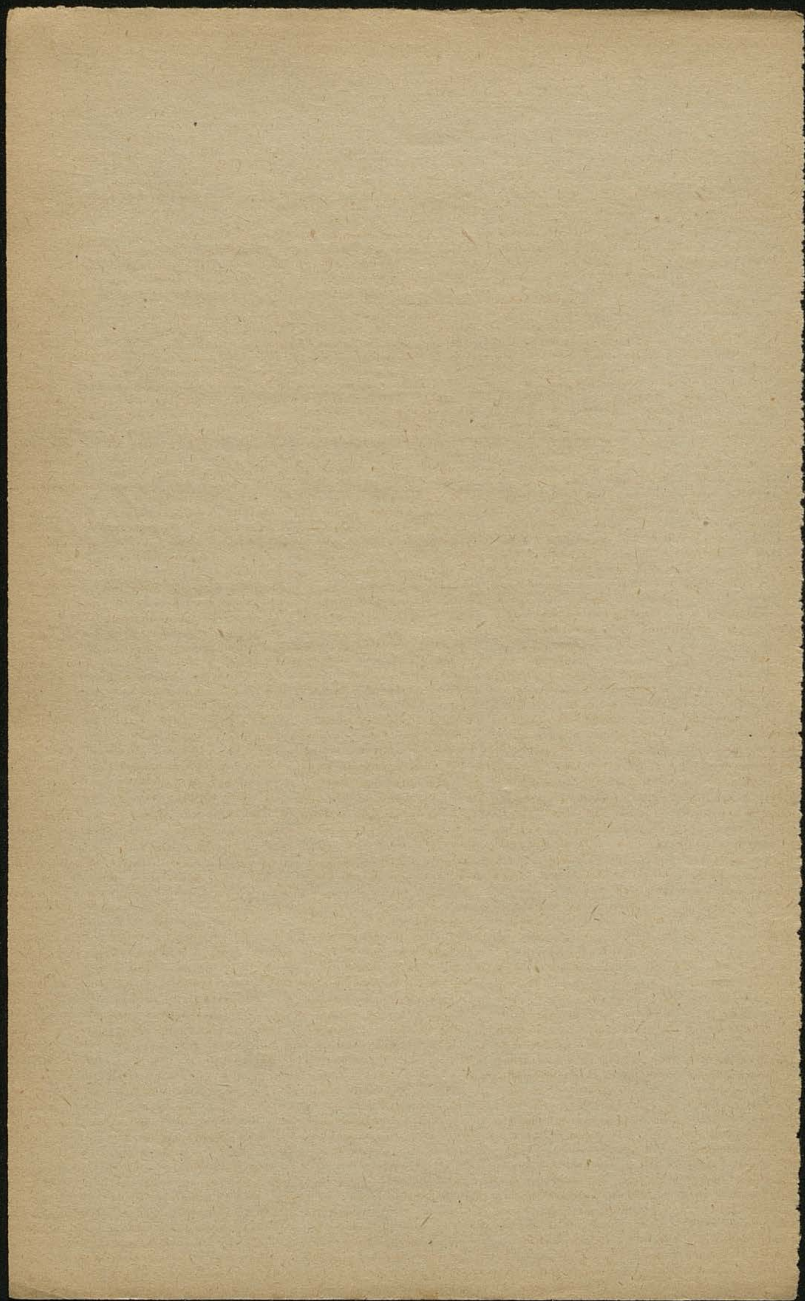
§ Dawniej mówiono & lat. grec. „teatrum”
n. widow. „Co do zabaw, teatrum doryc
nam ich stawi” *JU Nimm. 2. 111. ~~117~~*

(1) „Dla niej pragnęł tego marnego skar-
bu... i losów na jakie zastugiwała.. świe-
tłych.. co by ją na właściwy teatr, w spotek-
ności jej wykwatateriu właściwą praeio-
sty” *J. Krask. Kam. w D. nym. 50.* „Te powały
na świetniejszem teatrum bylowai pu-
winny” *JU Nimm. 2. 117.*

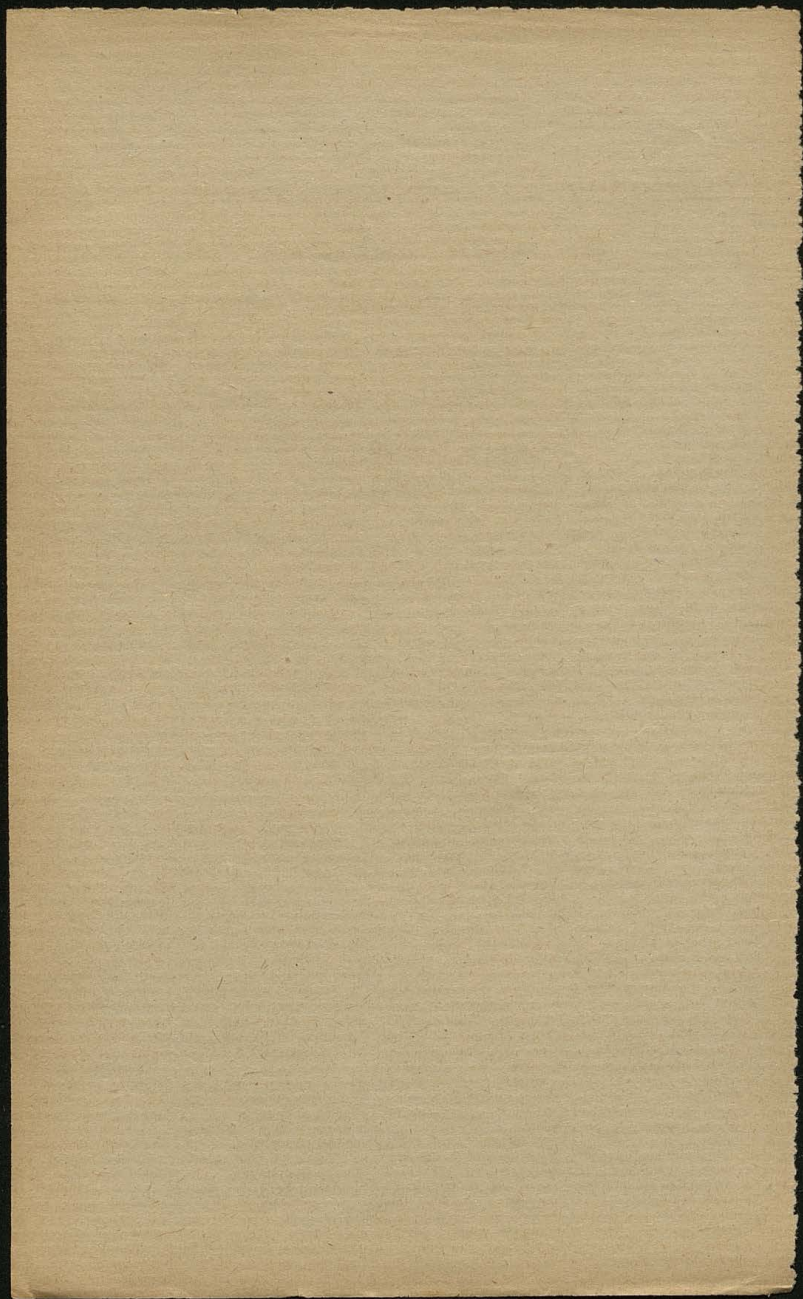
Teatralny-a-e, z fig. naturalny, uenaturalny, udany, obliwny na efekt „Nie mam majątku - dodała przytłumionym głosem, z boterisiz nieco teatralna” J. Uvar. 72. 94. „Żal jej był ka-
 prawdę drwiwy i tak teatralnie od-
 żywej natury jej przybierał barwy,
 że go rozrzuścił bysto niepodobna” ib.
 73. 57. „Ja panis kocham! - zawołał
 z ruchem prawdziwie teatralnym,
 padając na jedno kolano” ib. 73. 147. „ko-
 góci kwiodę te teatralne usmiechy, rzu-
 ty rógu, wyperwille karciki?” ib. 35. 76.

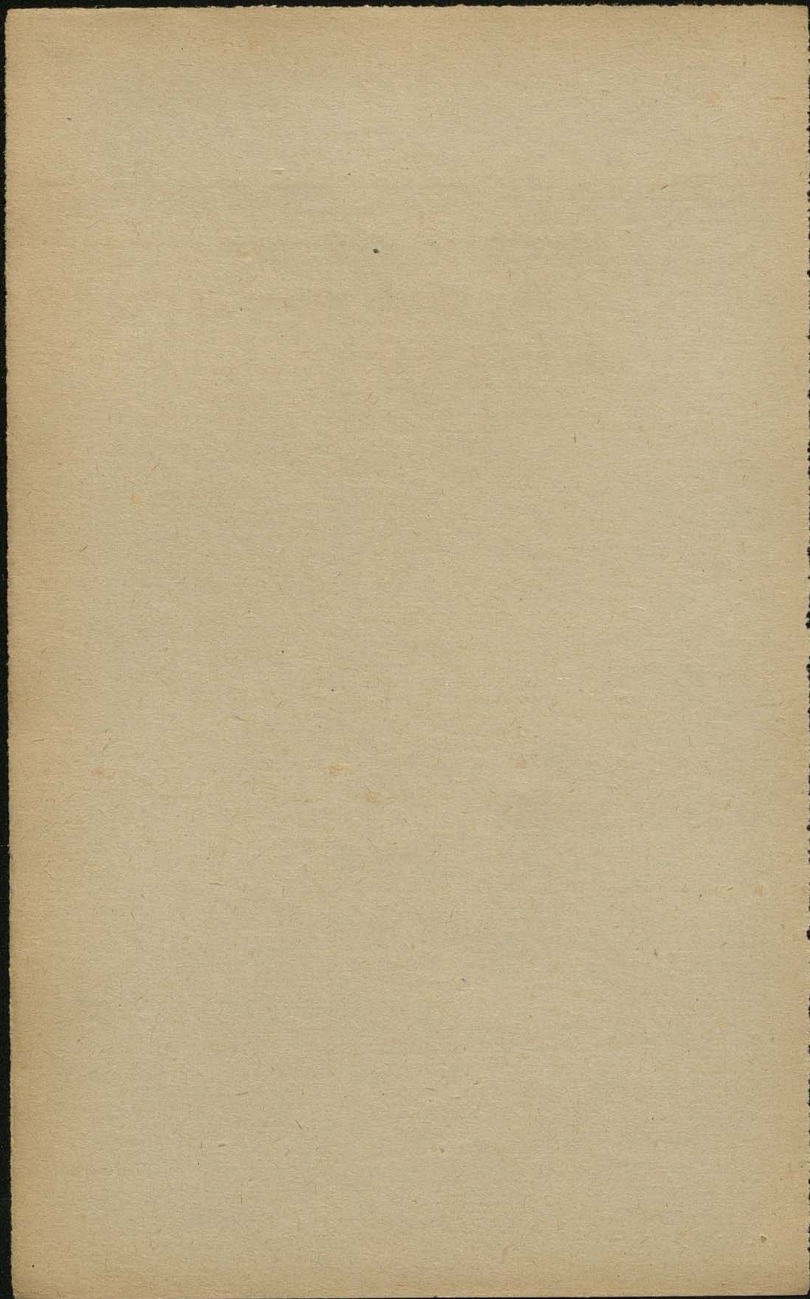
Teatrzyk - u. m. ki-oś mu-żdob. teatr małych
 rolniarów, mo-żige o budynku; jako
 przedsiębiorstwo teatralne, prowadzony
 na małej skali, skromnem i siłami rok-
 powiadrajzy „Wypowianie względnie do
 sił i do warunków słowem rozporząd-
 zani mo-że teatrzyk w Tivoli było na-
 der starannem” *Ł. Sam. wiek 1875. 162. 3.*
 „Dereza i Drapak Dyrektorowie tea-
 tryków ogrodkowych” *Kur. Cwż. 1878. 142.*

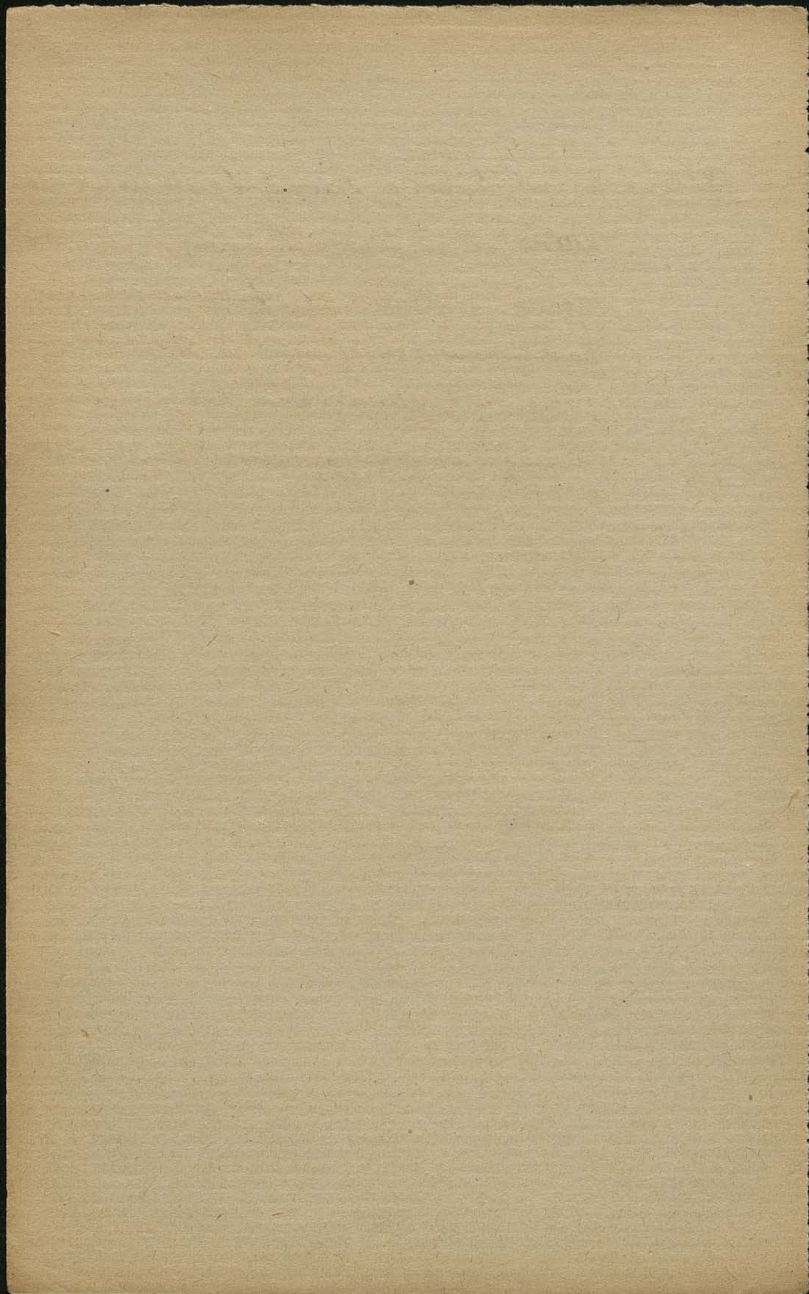
Techniczny-a-e, wdać się w pewnej sztuce,
kunsztowi, rzemiosłu i t. d. „Kwiara
ma swoje terminy techniczne, których
z przybliżeniem używa, mówiąc nie tyl-
ko o kwiarcie, ale nawet o brykach”
J. Kwarc. 18. 29.

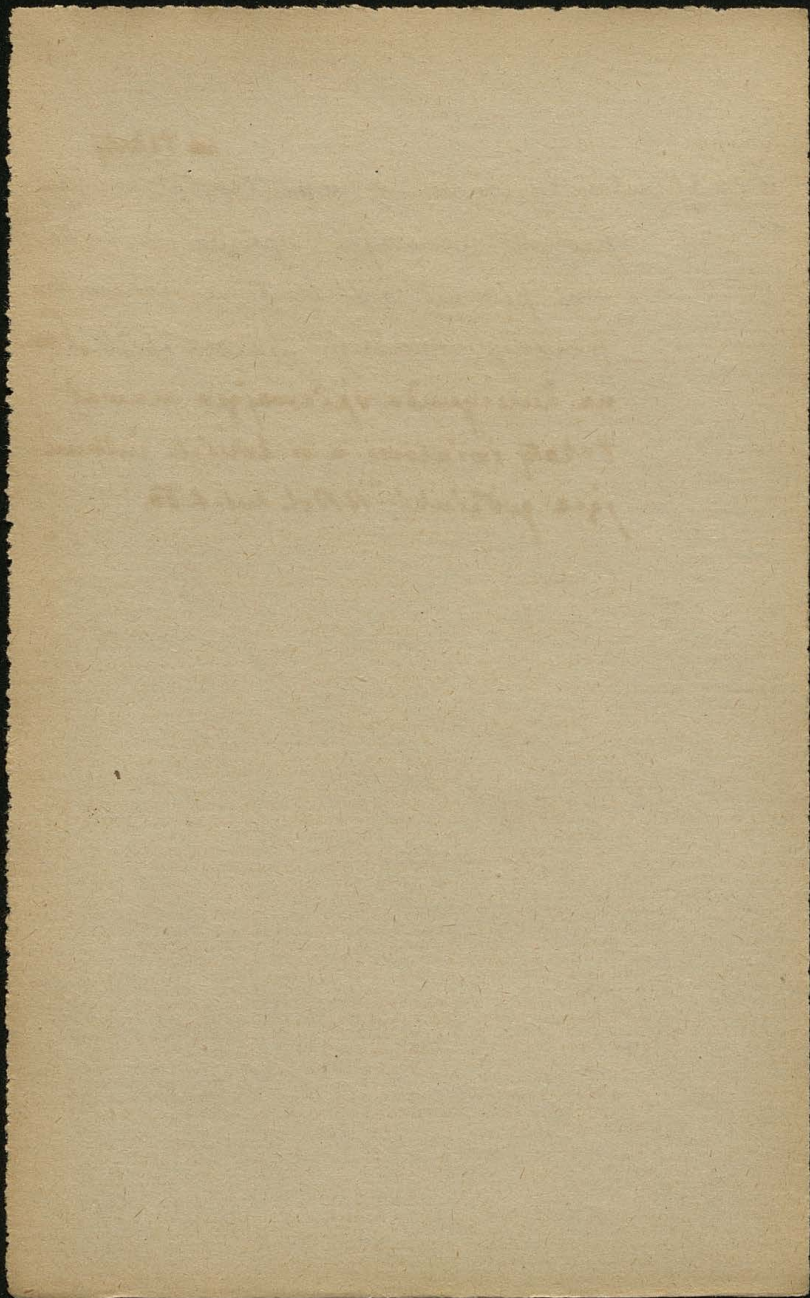
Tezka i. s. alki - nek unu - rdrob. mala teka na
papieny „ Lucia spievayta na tekye
ze swojz tevkz w vsthu ” J. Kvasn. Wiek
1878. 63.

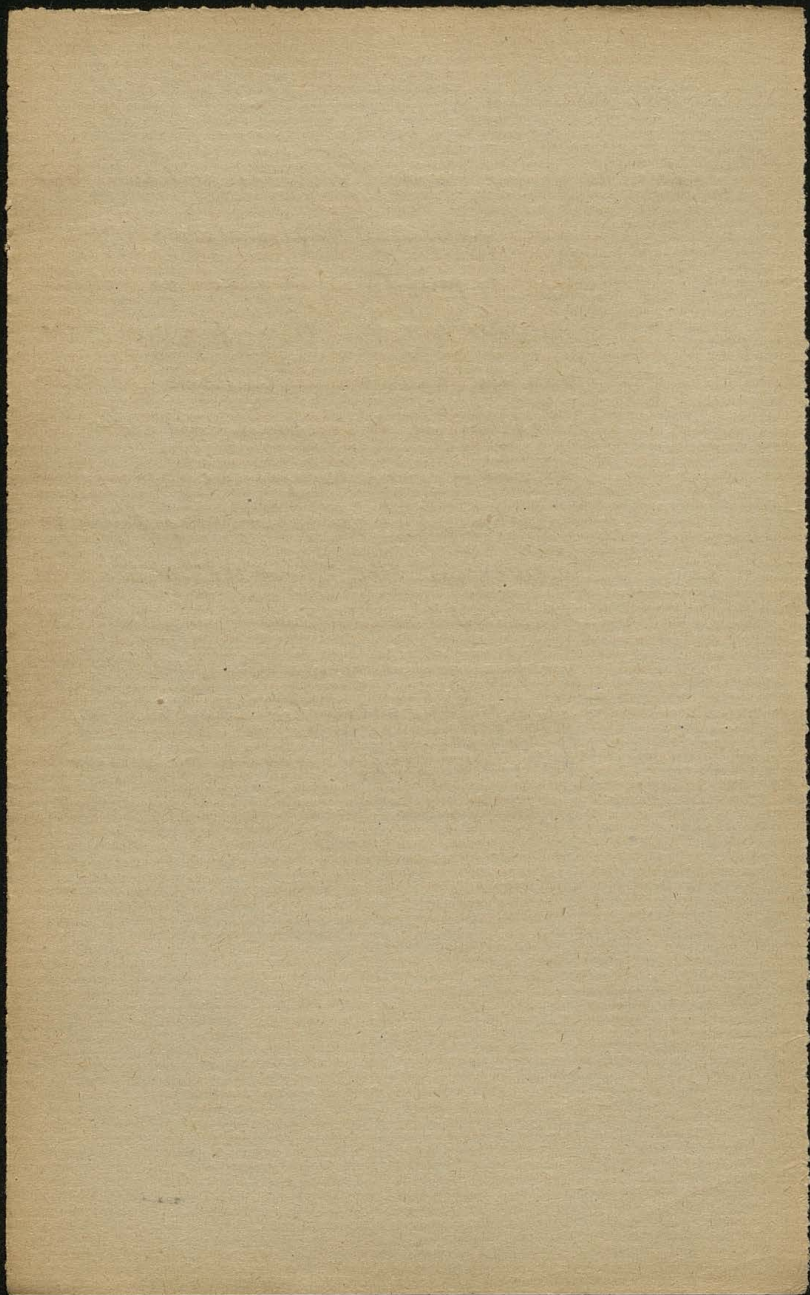
Tekla - i. z. imię kobiece, spiewa. Tekunia - i. Te-
klunia - i. z. „Widział panus Tekla w war-
 szawie” J. Kw. 1. 52. „Tekluni ręką vor-
 porucznika bez jej woli” ib. 51. „Porucznik
 i panus Tekluniz, która tak poślicanie
 maus swą porucznika” Au. Wi. 5. 184.

Tekst u. m. ty-ów mu. z prop. „^{lub teksty} teksta” w l. um.
 pionki, wieryyki „Spiewa jaxke da-
 wne piosuki wyli teksta & wazno Kon-
 federacji Parthiej” Z. Kras. 71. 76. „San-
 na Kuregunda spiewajga nawet
 teksty swiatowe a w kosciele internet-
 jga godzinki” D. Pol. Tut. 1. 50.

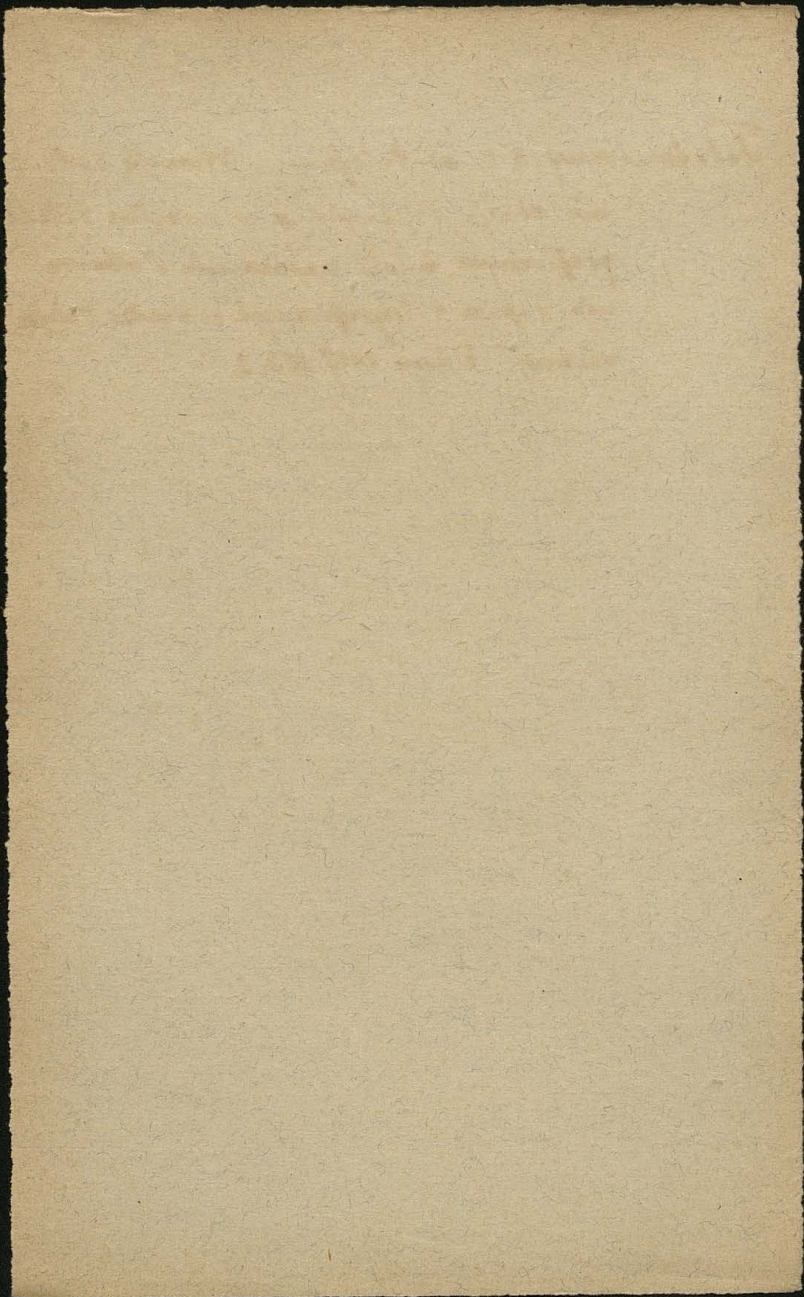

Telefon u m. ny. oio rum. grec. tele daleko i fone, głos, przyrząd elektro-magnetyczny służący do przesyłania dźwięków na dalekiej odległości sposobem telegraficznym. Przeważnie drzewienie, kurusito go wstai i sblizyji us do telefonu. - kto mówii? - o dawał us, przykładażę drzewianuy wieli szech do ucha - kto mówii? - kapitanu go naukajem" Haj. F. lwow 1887. III. 1. "Z krestawienia rezultatow uwiokuję, że przestęguję us przewodnikami uwiokajemii, donio stw' telefonu jest, w przybliżeniu, proporcjonalny do przewodnictwa drzewia" W. Wiewid. Roba 5. 318.

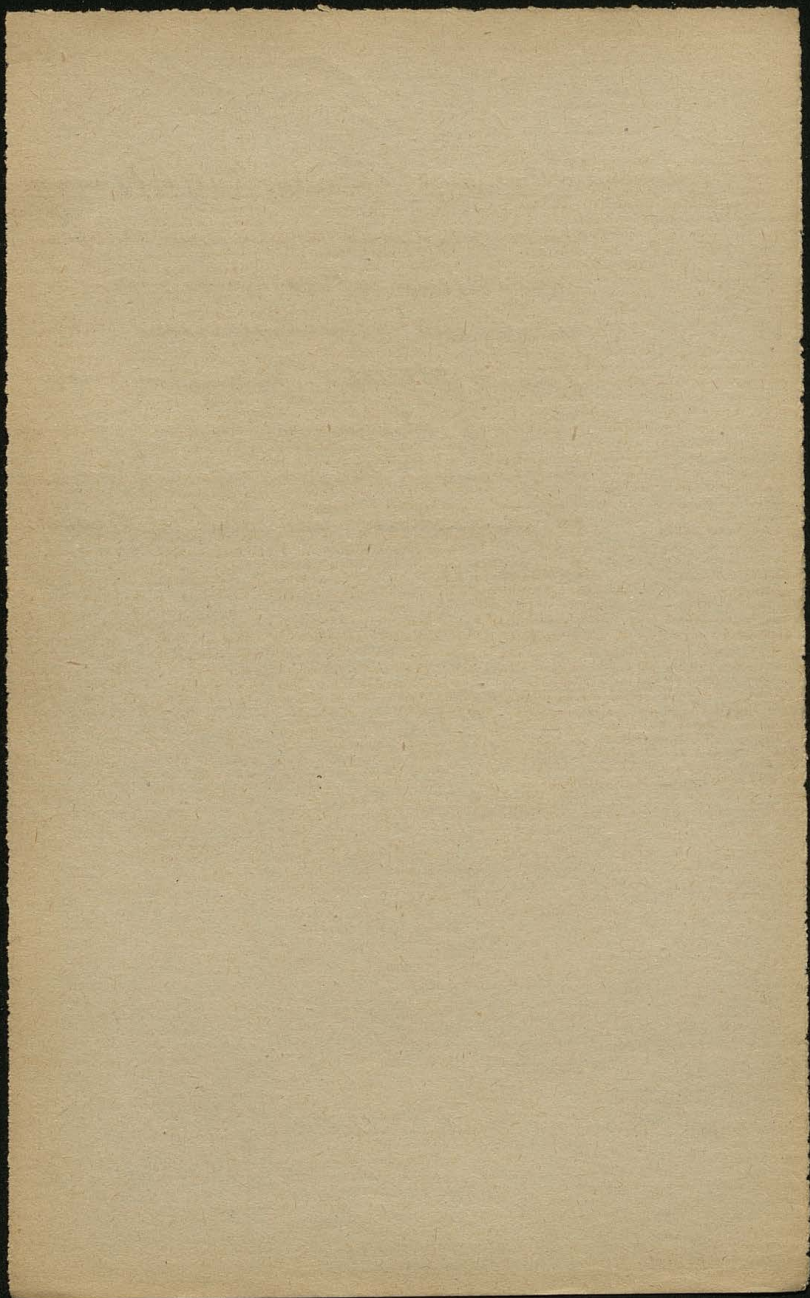
37⁴⁸

Telefoniczny-a-e, od telefonu „Otwartą ręką
nie stacja telefoniczna w urzędzie tele-
graficznym, w celu nadawania i odbiera-
nia depesz telegraficznych w drodze telefo-
nicznej” G. lwów. 1887. 273. 3.

Telefonować - a - nuję w ca. w dkn. Za telefonować

Dkn. rozmawiać z kim przez telefon
„ Za telefonować do Kurada przenie
go aby mu przysłał opis „ Huj.
G. lwuw. 1887. 133. 2. „ Z dwutami (nie
dzi anemi) odpowiedniej średnicy, można
telefonować bezpośrednio, bez pomocy
w jakiegokolwiek delegacji. „ W. Niemiad.
Rola 5. 318.

Telegraf - u. m. φύσις u. m. z grec. tele, daleku, i
 γραφή, pisać, w wszelki porządek stwarzony
 do przesyłania wiadomości do odległych
 miejsc w jakiejś pródku prędkości prędkości. Dawniej
 był w użyciu tylko optyczny, polegający
 na wystawianiu umiowionych znaków,
 a w gwarancji dziś do sygnałów na kółkach
 i okularach. Obecnie ma znaczenie tylko t.
 elektryczny, polegający na przepływie ^{magnety} prę-
 biegu elektryczności po przewodnikach meta-
 lowych) „Dziś myśl człowieka istniała te (1)
Telegraficzny - a. e. od telegrafu i te-
 legrafowania (2)

Telegram - u. m. μηνύματα, depesza
 przesyłana telegrafem. Skutkiem
 przerwy jak od wojny ma miejsce
 na linii telegraficznej Oderskiej, tele-
 gramy przysyłane w obchód dalszą dro-
 gą, ulegają dwi „kwasnej kłopotce” Now,
 uisł. 1877. 13. „Dostał odemnie tele-
 gram z drogi” Haj. G. lwow. 1887. 131.

(1) telegrafu μηνύματα φύσις πρῶτον
μαγνητὸν „φ. μ. πρ. 5. 72

"Telegraf całej siły druteń pracuje nad pro-
nowaniem z ubezpieczeniem potrzebujących" Dz. pol. 1888

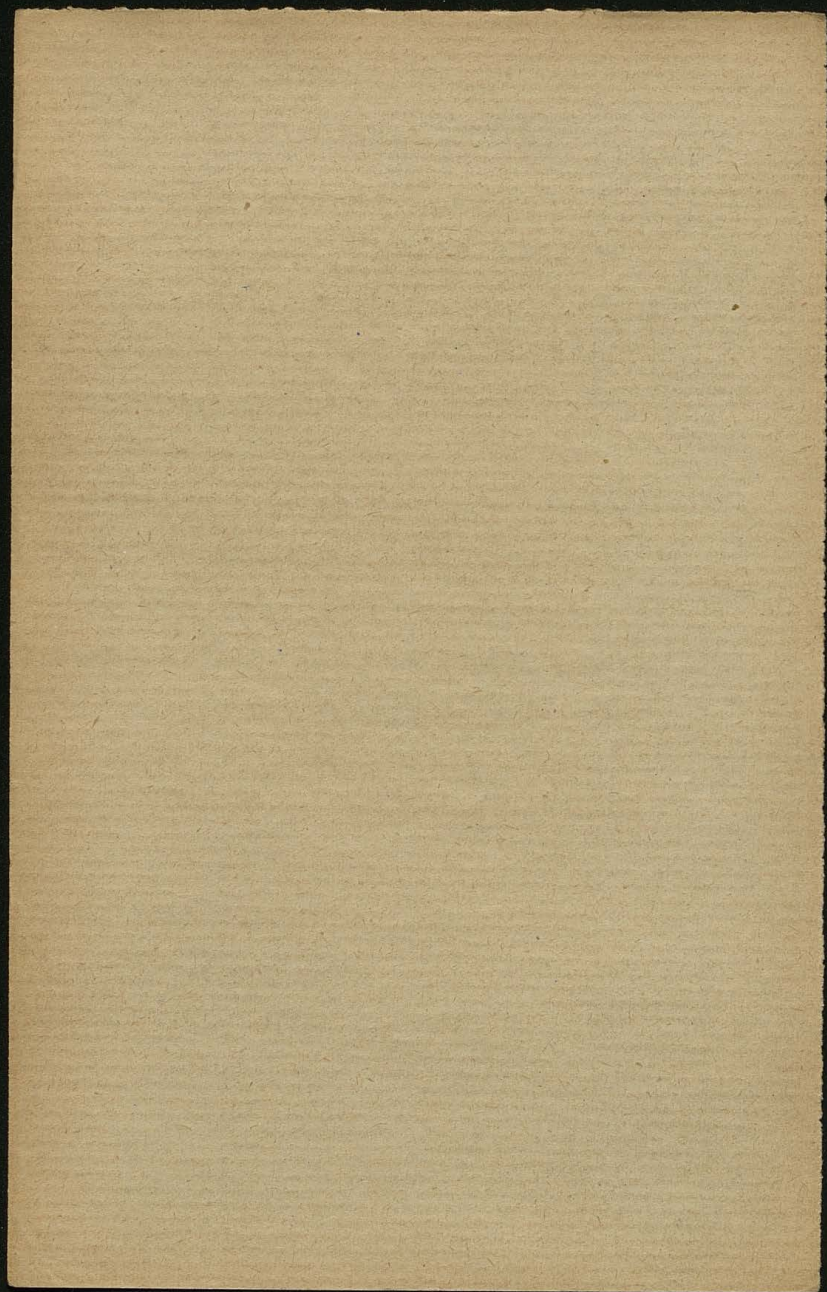
31.1.

(2) "Siostry pogładaty na niego ukradkiem,
uśmiechały się i dawały sobie telegra-
ficzne smutki wyrywa" M. Pol. p. a. s.
Dnia. 142.

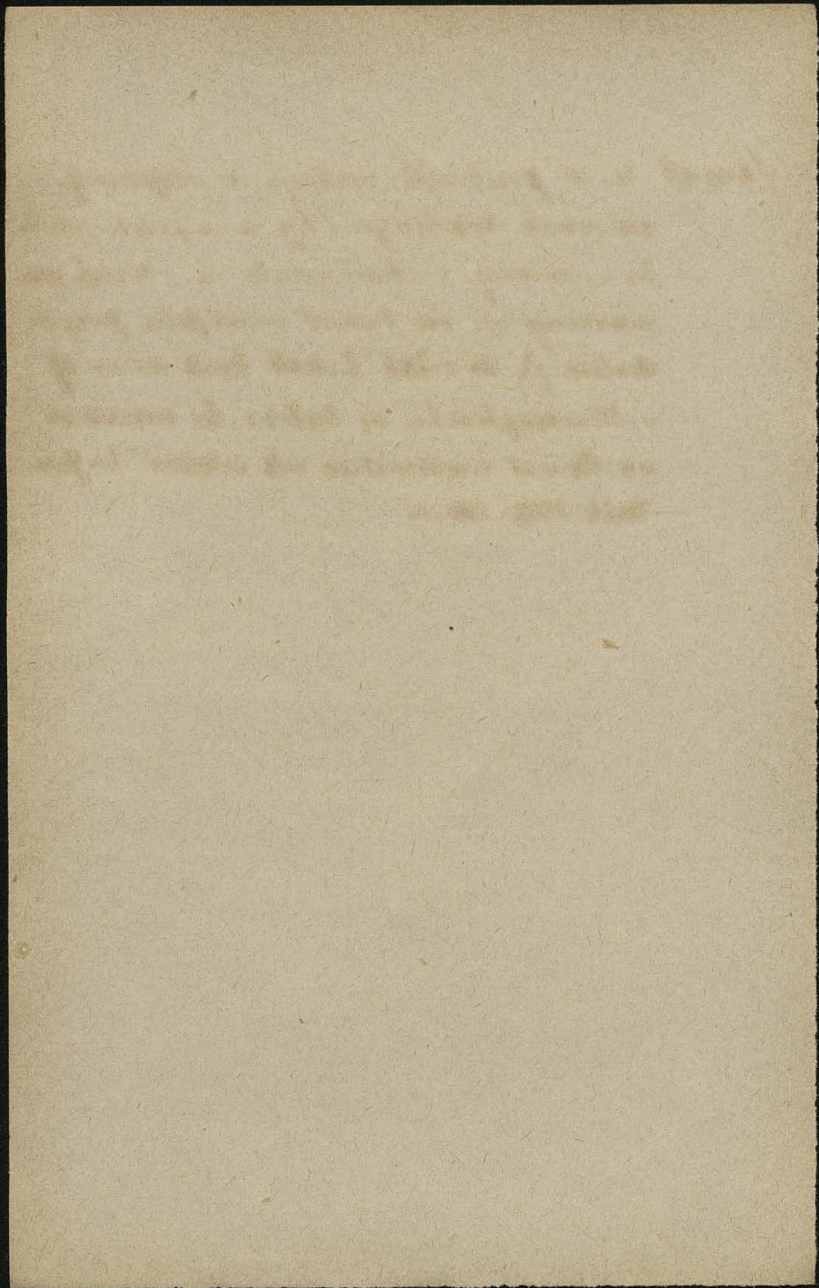
ob. Przetelagrowai

Telegrowac' ad-fuje st. ca. ndku. Zatelegrowac'
wai dku. prnesycai wiadomosci telegra-
fem „Pari Dajia telegrowata dwa
vaxy na dzien dowiadujq us o mpiru” J.
Kram. wiek 1878. 64. „Zatelegrowac' auo
ostrownie bardzo do vrazdy o morobie
pana” ib. Z posp. dawai konni kuaki u-
mowione. Grajje w preferansa, wygot-
nikowi swemu telegrowaje, jako miaru-
wicie karty kuydujq us w tak kwanyu
taljone” Kur. Swiet. 1872. 60.

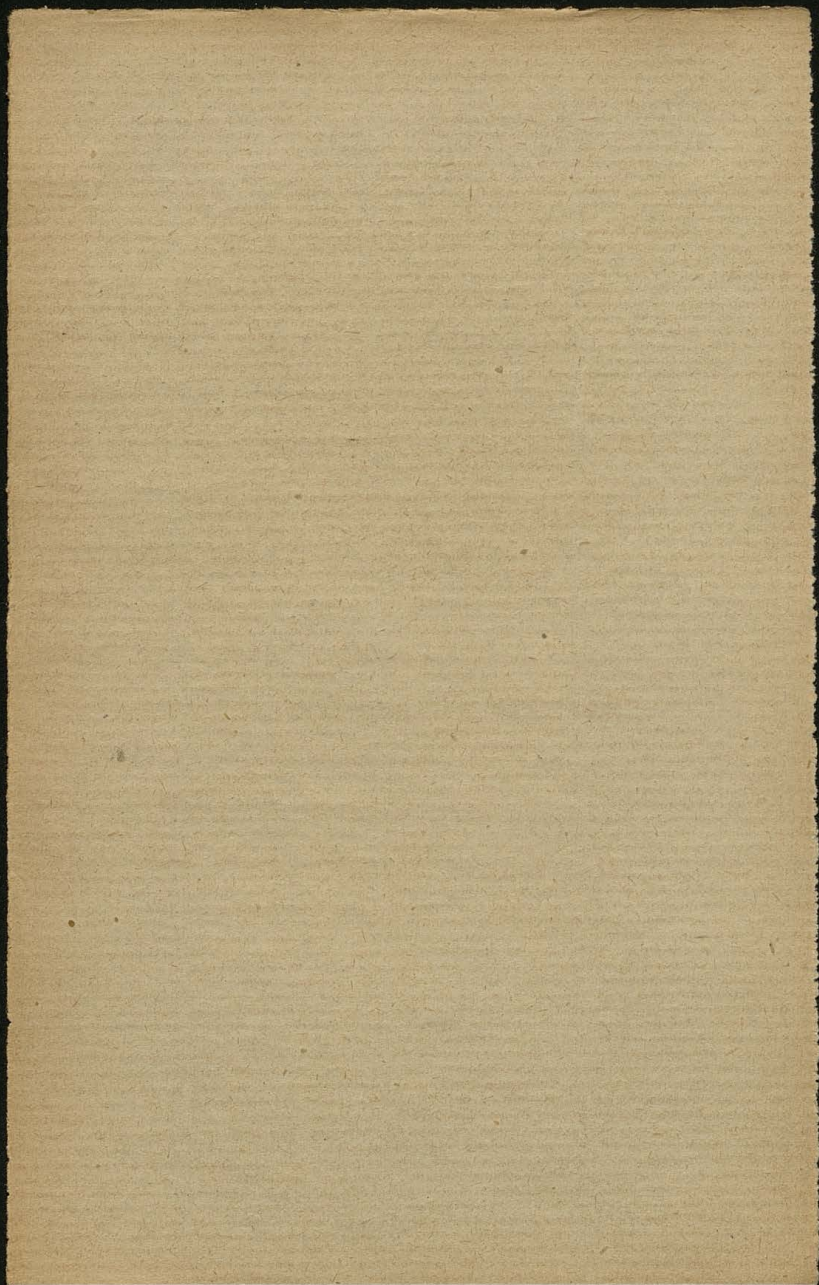
„Z Drogi jwa telegrowac' o swojem pray-
byciu” M. Bad. Paris. Dziady 208.

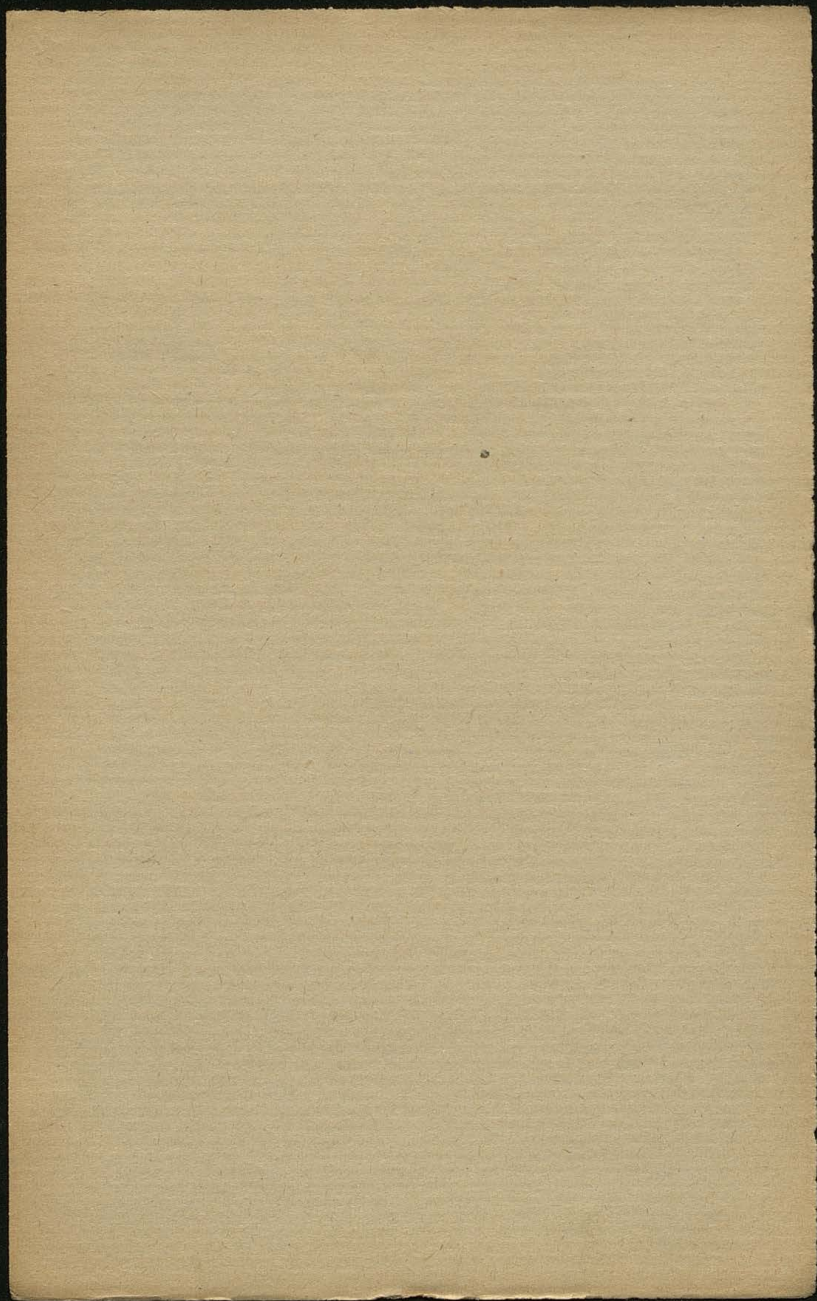
Temat - u. m. przedmiot, materia do rozprawy,
cięższe sakralnego i t. p. a w potocz. mowie
do rozprawy, zactanowienia ię. „Wcięż roz.
mawany na oio temat, namizkie przyi-
skatem ję do siebie” L. Mell. Groch-wicem. 17
„Nierianpliwita ię babin, na rozmowa
na temat matwiciwa nie smodni” hl. Jun.
Wiek. 1886. 200. 1.

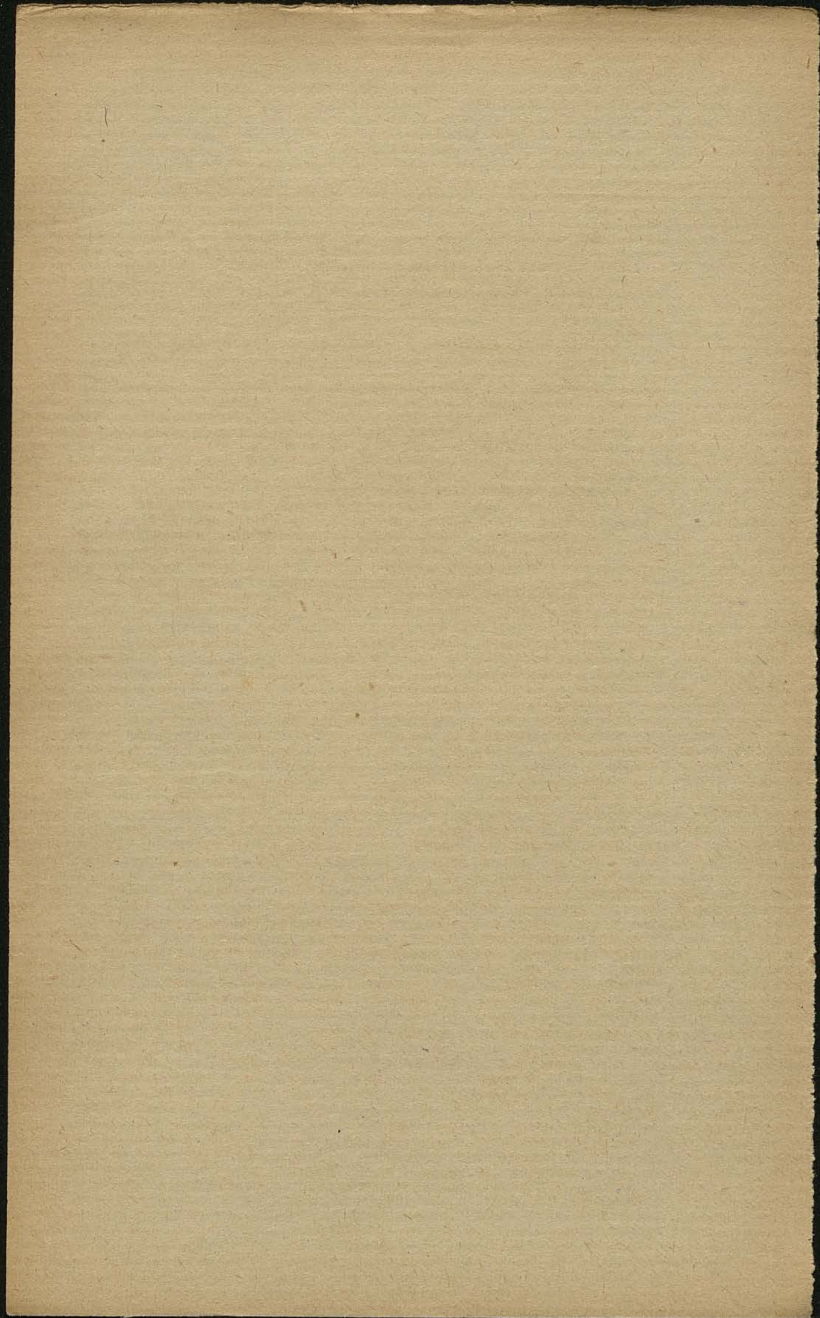
Temida y. z. greck. Themis, mytol. grecka bogini porządku spotwonego i sprawiedliwosci; ktąd posp. metru. sprawiedliwosc. Festo sprawa cienna i tajemnicza w ktory Temida, z opaską na oczach wyrobowai musi "L. Sarn. G. lwow. 1885. 137. 1. §" Kapitan, stęga, syn Temidy = prawnik, jurysta "Oswiadczył jej wesoly i wyswiesciwy syn Temidy, że papiery te wtamnie wkoraj wywaly z jego wtarnej kancelarji" "Pr. kran. Wiel 1878. 65." Komfort gabinetowy, ja kim sie dkinaj obroncy Temidy otwarzaj, a ktory przy honowanjach odbija sie na kiecxeniach klientow, podowinas nie byt nie znany "A. Wilcz. Lot. 2. 6.

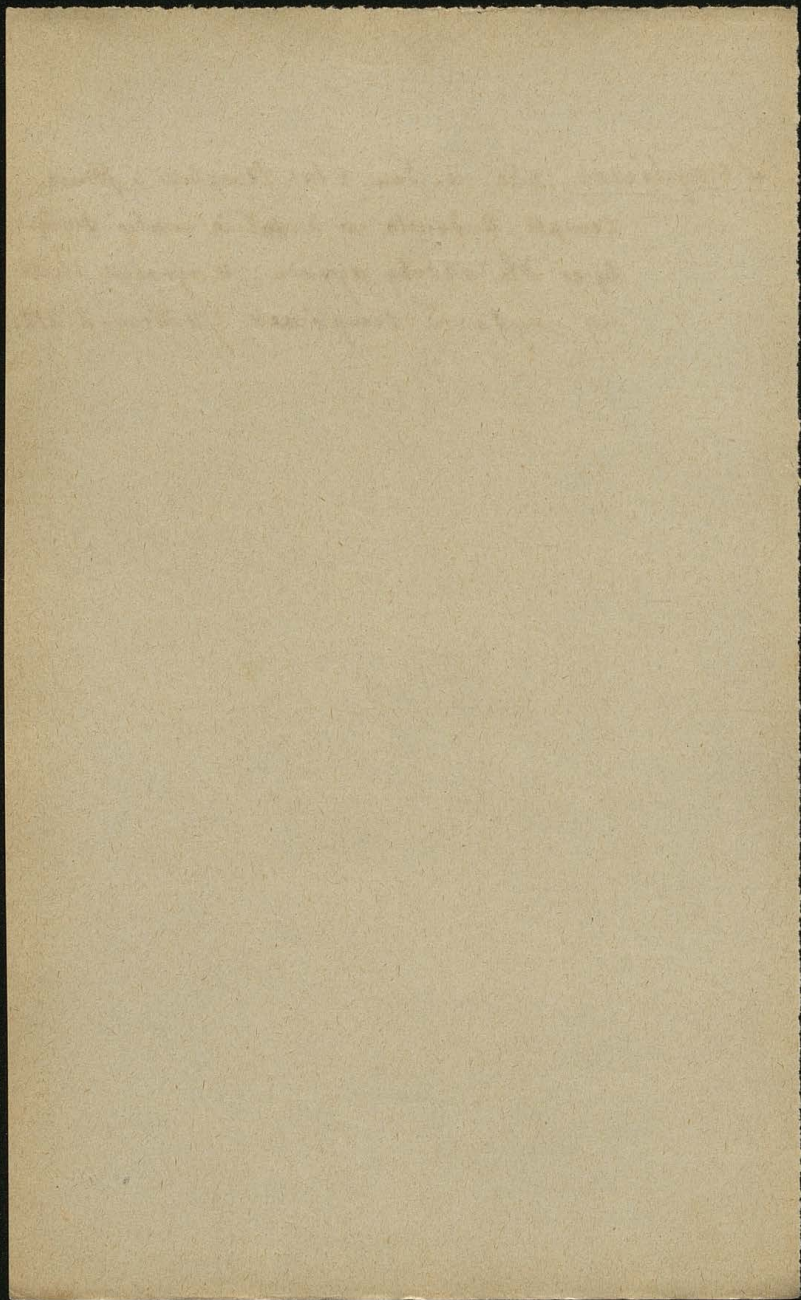
Tempel pla. w. praw. uie. pierwsza gra w karty
 hazardowa, rodzaj farona, w którym
 pięćdziesiąt stawiają się nie na karty pom-
 terki, lecz na jedno z 13 pól przedstawia-
 jących dykt kart w talji, a wypowiadane
 na suknie stoła lub na papierze.

Temperament - u. m. ty. ow. nri. tai. temperamen-
 tum (do stwo. pohamowanie, krow. nanie)
 usposobiecie, ^{wrodzone} sklonnosci indywidualna
 ku pewnym uciuciom, nani. spoziciom
 i t.p. "Odkrycia o matce sklonny tem-
 perament, ktory mi przytlo lekar mi-
 tygowai myshowaniem i karnowim wy-
 jskowim." M. Gawal. Dlurow 23, 203. ob. H.
 Struzego "O Temperamencie" Warsz. 1868

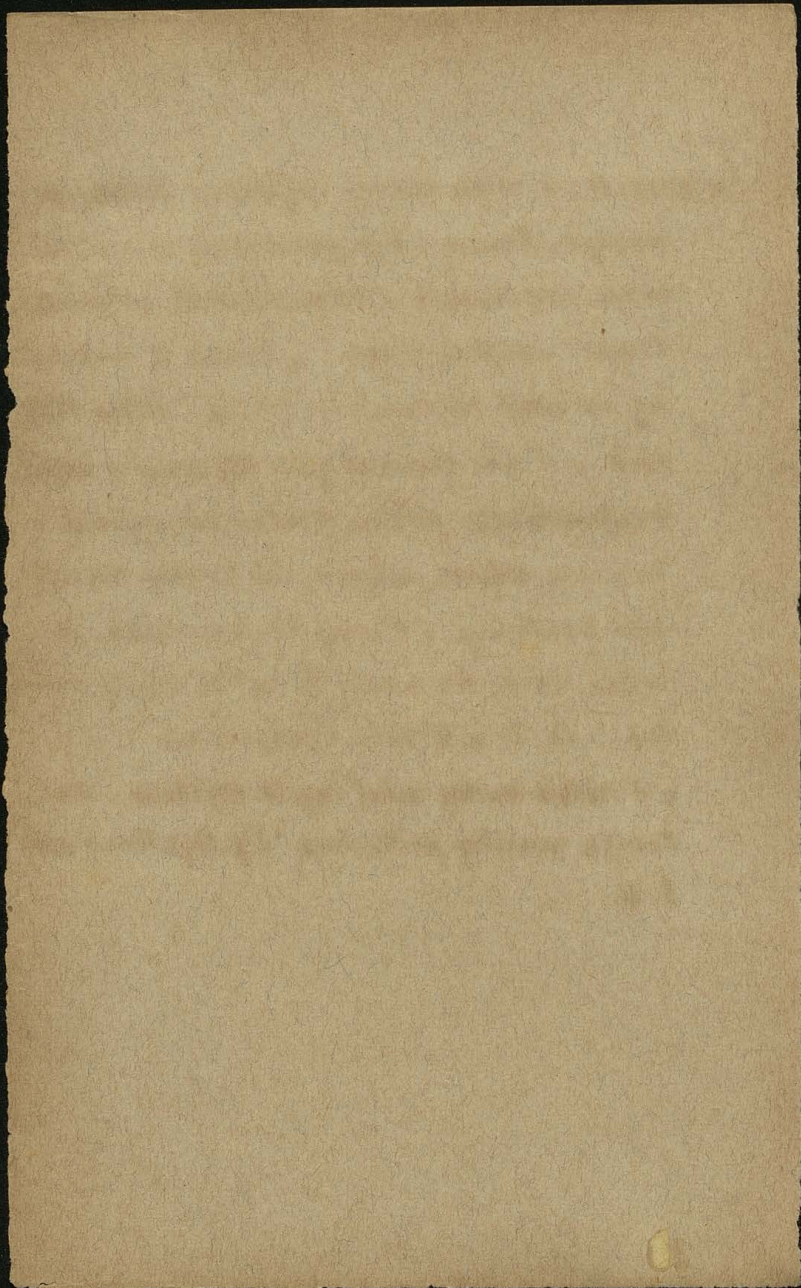

Templiocek-ccha u. Saw. z tce. templum i franc.
temple, budowla w kształcie małej świą-
tyni dla ozdoby ogrodu „W ogrodzie ślix-
ny wystawił templiocek” J. W. N. 2. 212.

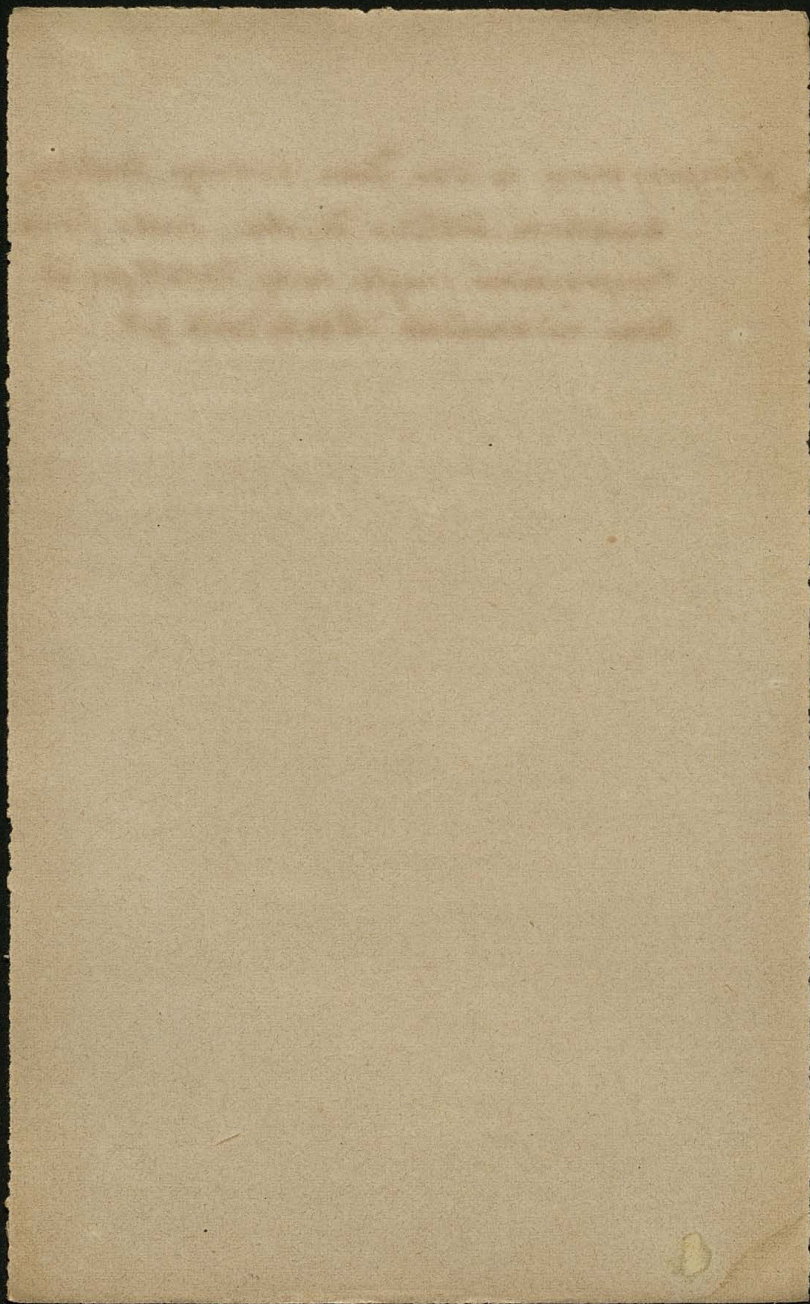

Tempo - a. n. wlos. miara szybkości także w muzyce, tańcu i t. p. porównanie w ciwizowiczach wojakowych i srenusimskich. „Powolne tempo” „szybkie tempo” „Grano to komedyjki w zbyt wolnym tempie” Słowo 1883. 13.3. „I nad głowami gości błyskawicą mignął, przypominając polskie felicitarskie wykrzaski: kryzowy, wduke, netyca, cios kryzowy, rax cisty, cios kwadziowy, i tempy kontypunktów, ter celais, które ten uniał, bo był ze salwoty kade-tów” Ad. Mick. 3. 208. Temp - a. m. ?

„Wielkie ruchy miał rytm wojakowe, na tempa marszowy podzielone” G. J. Dyk. Rom. i pow. 5. 2.

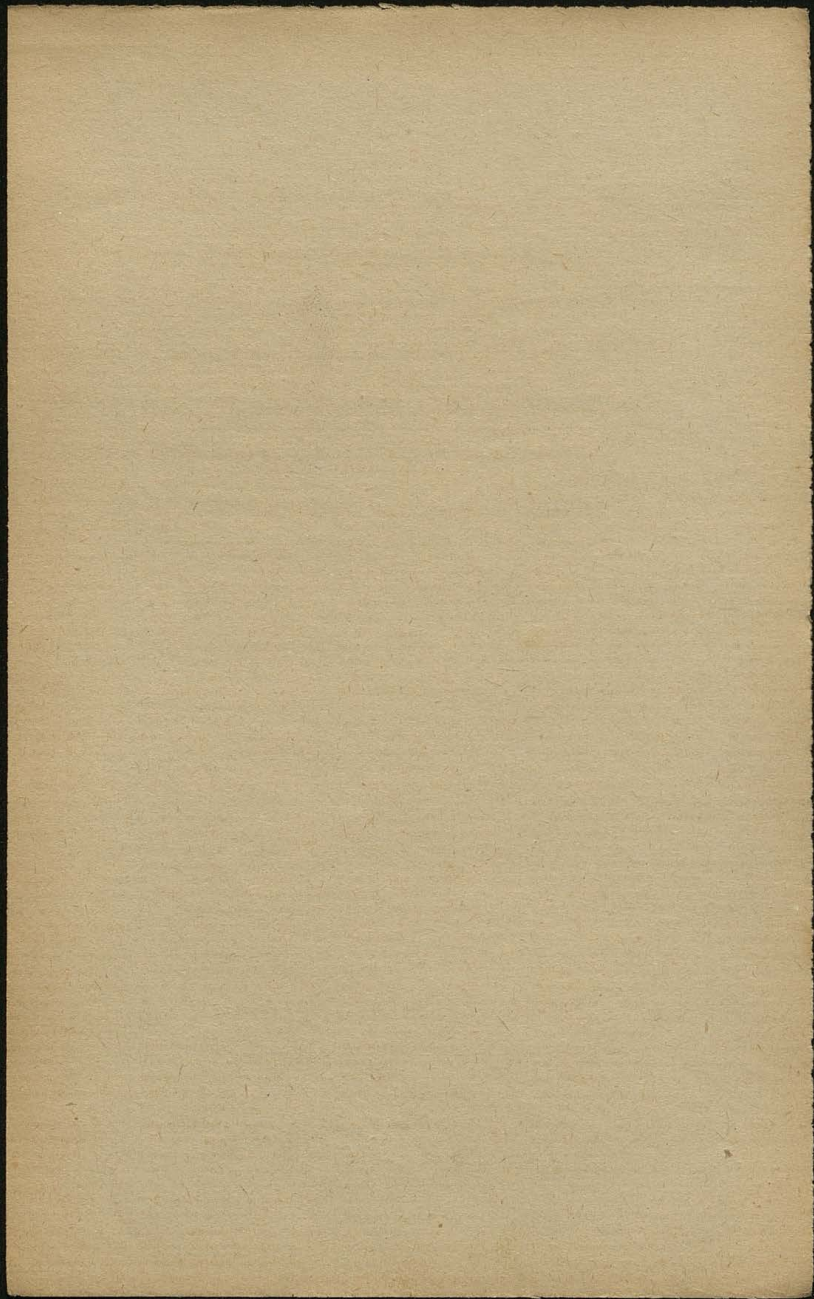

Temporizować w. udku. ^{tu}franc. kwilicyji, odwlekać,
 kunktować, odkładać do jutra. „Trzeba jechać
 temporizować; uglej rzeczy, dostalbyś od-
 korna niekawodnie” Al. hr. Fr. Druka 9. 8.

Temroka - i. k. prow. pomuroka? ciimuoii?

"Tu suowa iiva grobowa catego ci
 chtonie, ty llo jek kousi i woinicy pre-
 rywa to ementarne twiysho i te me-
 przebita temroka, co wraysho soba
 poierwa. Wtazkawa sig, sam nie wienk
 gorie i dokad?" Spusi. wian. 86.

Ten, Ta, To, kaim. § „To” w r. uij. uijwa iij w
 kmax. xbiowowem, kaimiat: onsi, ci, te,
 albo ksi skoryje iij do pojedynczej osoby,
 co naidaje celiq, tekewawieria, pufatu.
 iij „ Tu niema co x uieui politykowai,
 to iij to tyllho wzruchwala ” J. Waw. wiek
 1878. 8. „ Choc’ to matpuje dobre towary-
 shwo, ale na tokiaki iin knai, sie prony
 biurku sobie hrabiosstwa atwamentem
 wypracowali ” D. Pol. Sam. Par. 16 „ Tociem
 to ja jej matka, knaim ja jak swojz, a
 wiem sie to powziwe bylo - nie powato by
 tak w swiat ” J. Waw. 34. 55. „ I to wywilo
 na ludzi, a miato to glowe, jak ceber wiel-
 kiz a jak ceber wywrociowy prozang. I pa-
 tronuje to teraz, i dnie iij ” ib. 64. 11 „ Ma-
 to ~~go~~ go knatem, wrzetako powziwe to
 bylo, wieck mu doz da wiebo ” ib. 72. 10.
 „ Zeby pami wiedziata, jak to wyglada,
 jakie to sobie tonu daje, jaki pami onyko-
 waty. ” D. wiek 1878. 59 „ Co by to byfa na

rozkoszna dzieciąta, gdyby to umiało mówić?
Haj. S. lwow. 1887. 128. § niekiedy pokazuje
być jakimś wkażującym i jest tylko pe-
wonym rodzajem określenia nadprzyjętego
po robie rzeźownika „Te kobiety nie mają
najmniejszego śródmięśnia, skoro leżą do cie-
bie jak cmy do ptornienia” M. Gawał. Dhona
22. 364 „Cosmy się w tym wiedniu nie na-
wastrowali!” M. Dat. Włoty 12. 215^{1/3} „to”
jako spojń. „a to” ob. ^{nej.} $\frac{1}{1/3}$ „I to” = a do tego,
a nadto, co wiadna „Leż jak cmy. do ptor-
nienia i to... malowanego” M. Gawał. Dhona
22. 364.

(1) = a miawienie „Również dorastające pokole-
nie, a to przez zajmowanie go spraciami
naukowemi” S. lwow. 1885. 155. 2 „Miawienie
wyprzedzi przed killem dniami na 10 dni tylko,
a to, by mogli nie miawiają tam stale,
oknem na ulicę, wyglądać” ib. 156. 3 § praw.
kij. to to, wkażające = to, ot to; rus. w Galii.
to to.

(Ten-ta-to) § „toż” jako spójnik &
 swoic. to też, więc, wracając, prociś. „Ry-
 cersz spiészowuy, ucewianu u nas nawio-
 czas w Polsce, to poraz szogony. Toż
 pielgrzowcano nawiczas konic z uicma-
 na, dui starannosic..” L. Karak. G. lwow.
 1887. 177. „Sardio byt rad, ze miał ka-
 je, ie proxi cety dieri, bo robota ta od-
 pezata uderi czarne myśli, które mu się
 uiczi u uiczkaty, Toż byt prawic we-
 sot z uicymu..” ib. „Toż mi pana mo-
 cno xal, zis uż kas akryfi'howat. Ten ty-
 tut meja, kłopy pan na siebie przyj'at,
 uicwile panu popynicie pisicly” J. Ko-
 rzen. 1. 109.

1) „Czego my to nie wymagamy od tych bře-
 dnych arlystow. A to ten ile wyptomu-
 czyt mysl aulowa, a to oio ile rozumnie, a
 tarukem spawryt charakter..” S. Kozm. Dariusz
 18. 159. (2)

§ uiczkidy Kozm. „on” up. „Coi to? ogłuchł?”

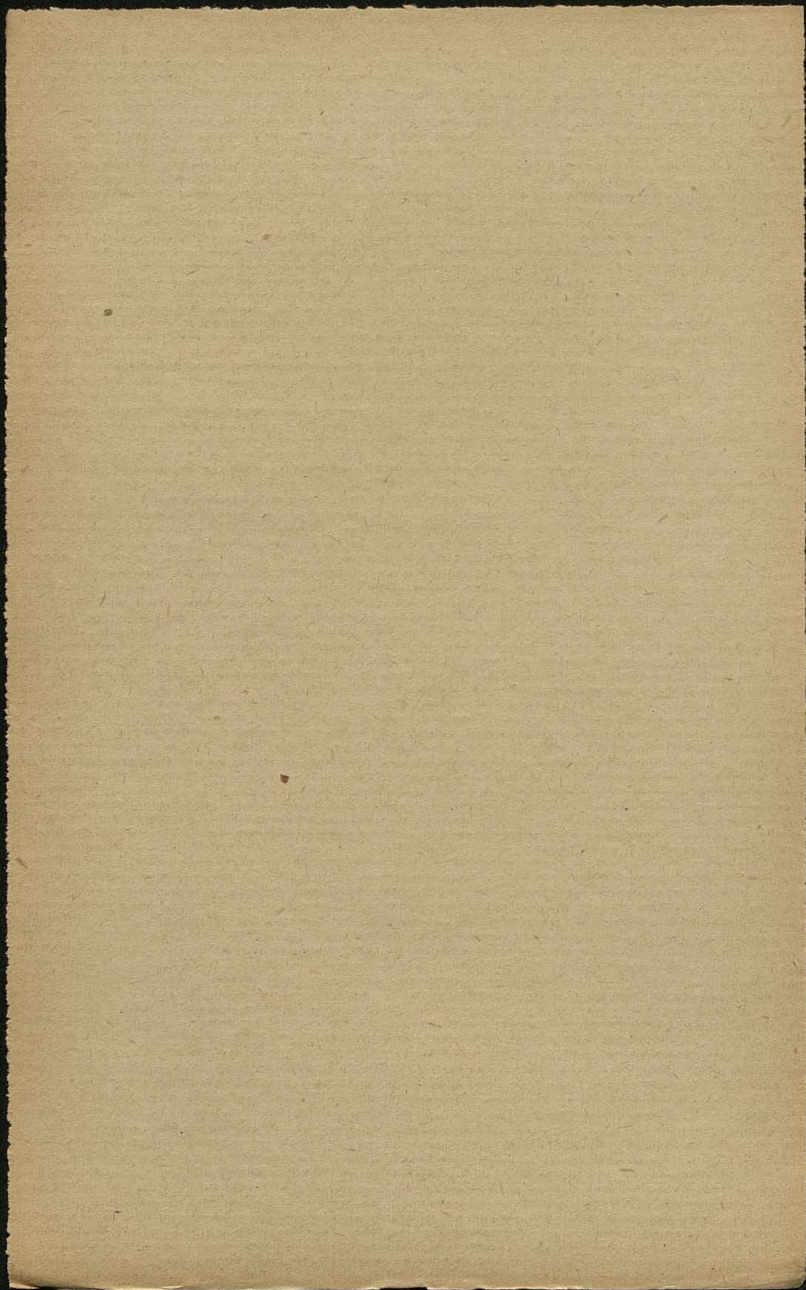
wotam i wotam, a ten nie stygnij "M. Dat.
Paris. Dec. 111.

(2) "Ach Leonie... biedne są te matki & siostry
swoje!" J. Dziwna. 2. 193

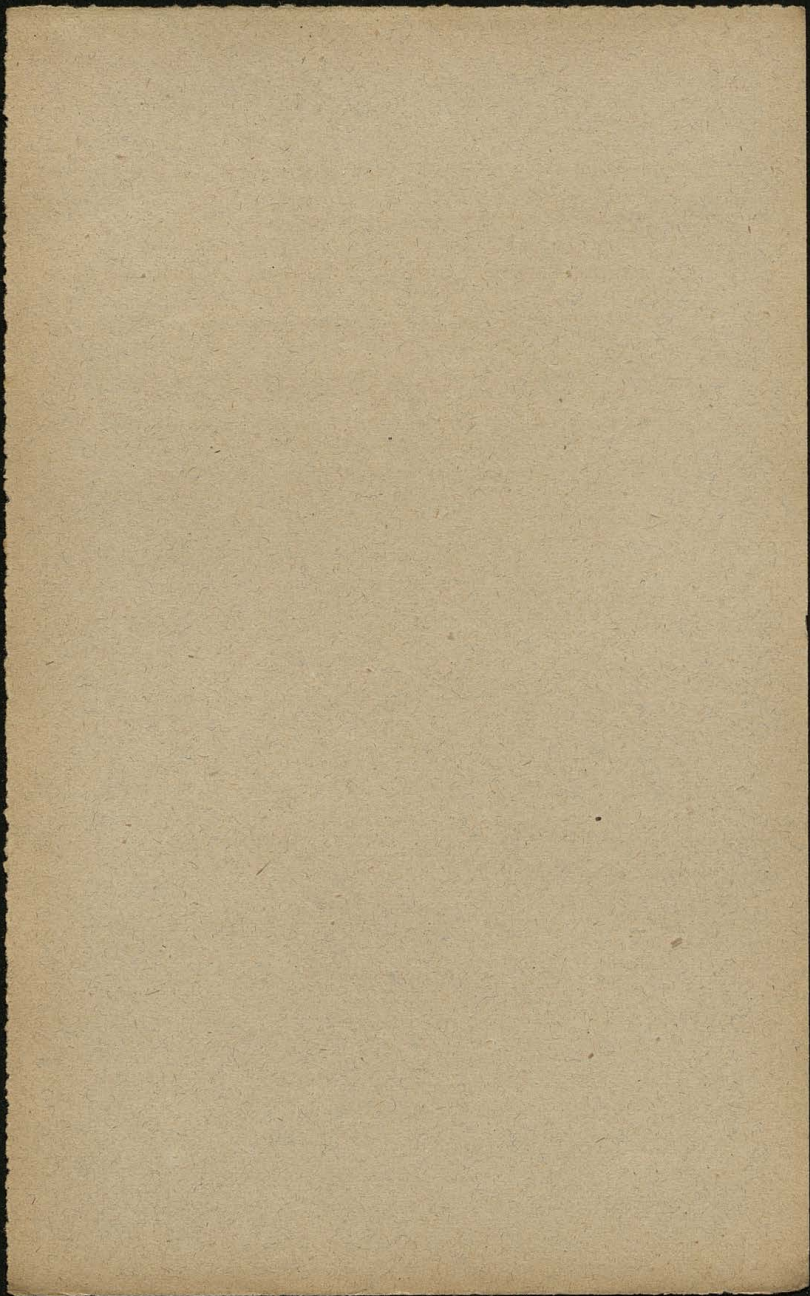
47

Tendencja - j. i. e. - c. j. m. Tac. dajiność, kie-
runek wyżej dżiatalności

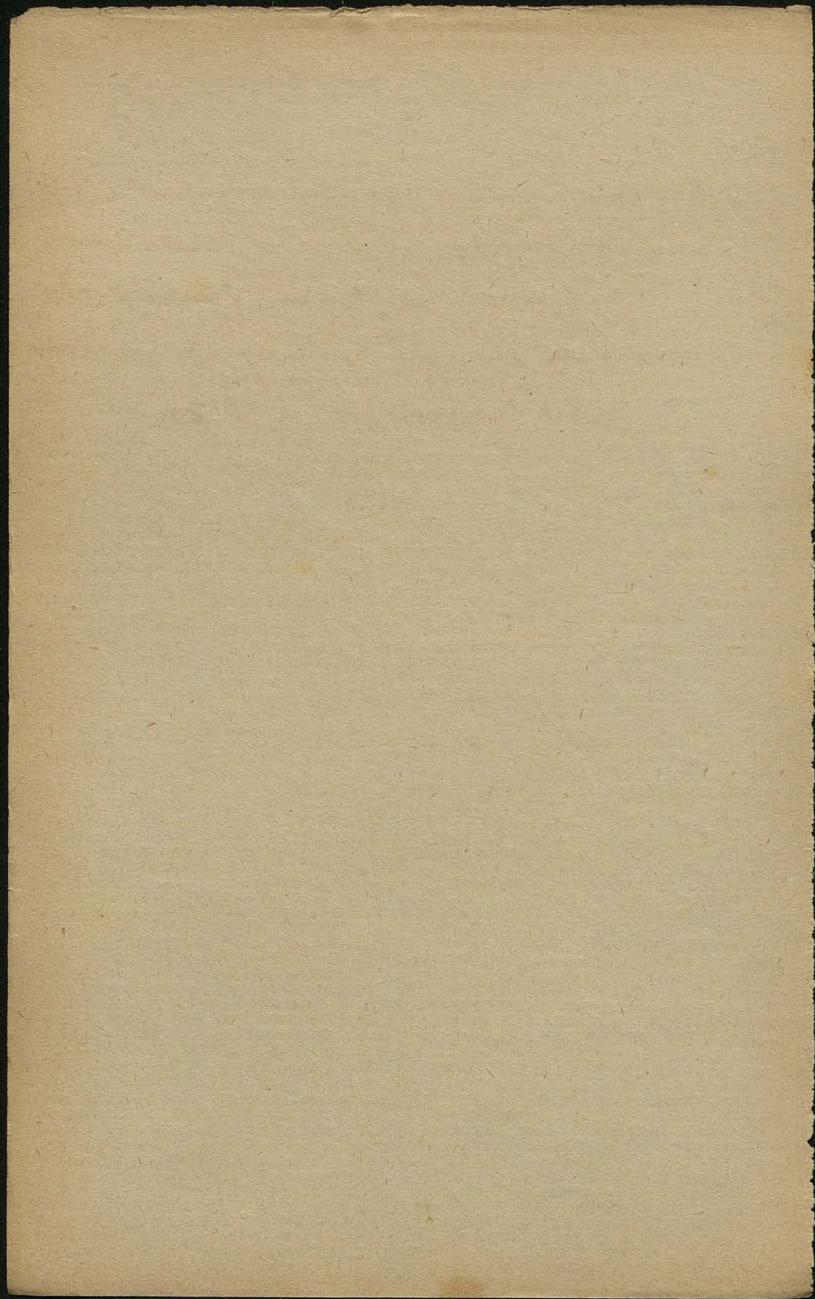
Tendencyjny - a - e, mający pewną ten-
dencję, skierowany ku pewnemu celo-
wi „ Tendencyjny artykulami stu-
dyi kasie, w której on jej wodnit ”
Dodt. Opow. hist. 120.

Tenor-u. m. & Tenor-a. m. śpiewający teno-
 rem, tenorysta „ Pokażyj, że świat niec'
 będzie nigdy jednym tenorem ” Pt. Kwart. 73. 147
 „ wyruszył gość za rozprawionym tenorem ”
 ib. 149. „ Tenor o którego zaangażowaniu
 dowiedzisz się, daj wyjechać piernicy nek
 w „ Rubenie Diable ” Wieh 1886. 142. 3.

Teodor-a m. imię męskie, Fedynak, pan Teodor
 mychowanie odebrał w Warszawie.
 J. Kram. 29. 11. spiewa. Teodorek-rka
Teos-sia. „fej kochany ale „mądry”
 nieco Teodorok” Wiek 86. 24. 3

u Ld. teorywany.

Teoretywany a-e. nie oparty na teorii, nie praktywany „Z usiąg teoretywanych wyuczyta sie niewytki daleko wieziej, niz jej przepolici amatorowie umiei' ruytki" J. Kraw. 2. 129. „kwes. tj. matematyka teoretywana rozwiazywaia sie nie mogz, ky nie i skladniki wzaimajz to uerty w niepodricany sporob" D. Dol. Pam. San. 111.

Teoretyk-a. m. obiermany z teoryz, jakiejz nauki i t. p. albo opierajzcy sie na teorii nie majzce przedmiolu z praktyki, oppos. praktyk.

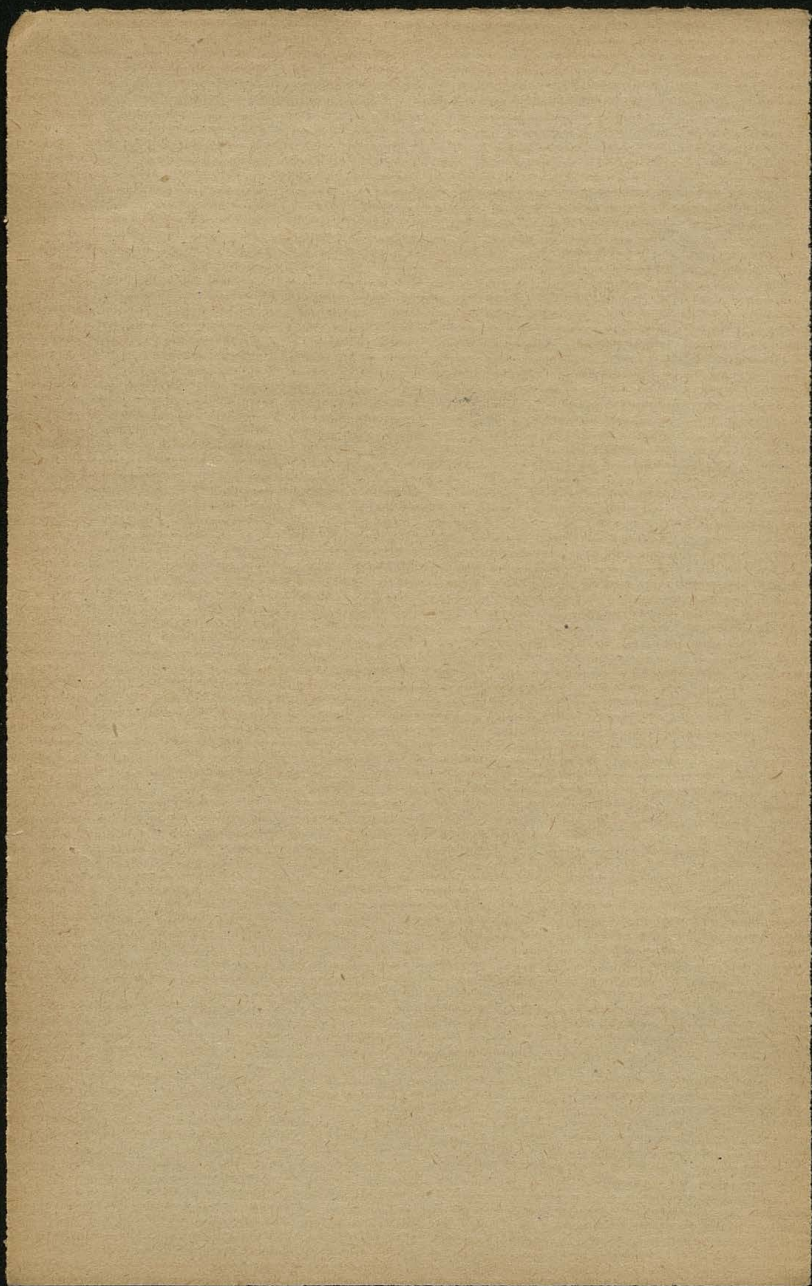
„Dytko teoretyk w najscislejsem stowa tego znaczeniu, ktory przedit kywot wale nie porzadz ny, porzadeli kai cathowicie w ylowie ussit i na papier myslwat, przechwajzce taloway spole. waenidure pod postaniu zagadki do rozwiazania" J. J. Jez' Now. 1878. 192. „Mecenas, znakomity teoretyk wobec profanow, ale w praktyce, przegrywajzcy werystnie sprawy" Wiek. 1877. 81.

„Jeden z najpiekniejszych manuskow (Chopin'a) op. 30 N. 4. stymny z nowego szeregu postepujz.

cyła kwint, który w taki kłopot wprawia teo-
retyka, rzucający przez wzgląd na ten ge-
njalny utwór, do robienia wyjątku w regule

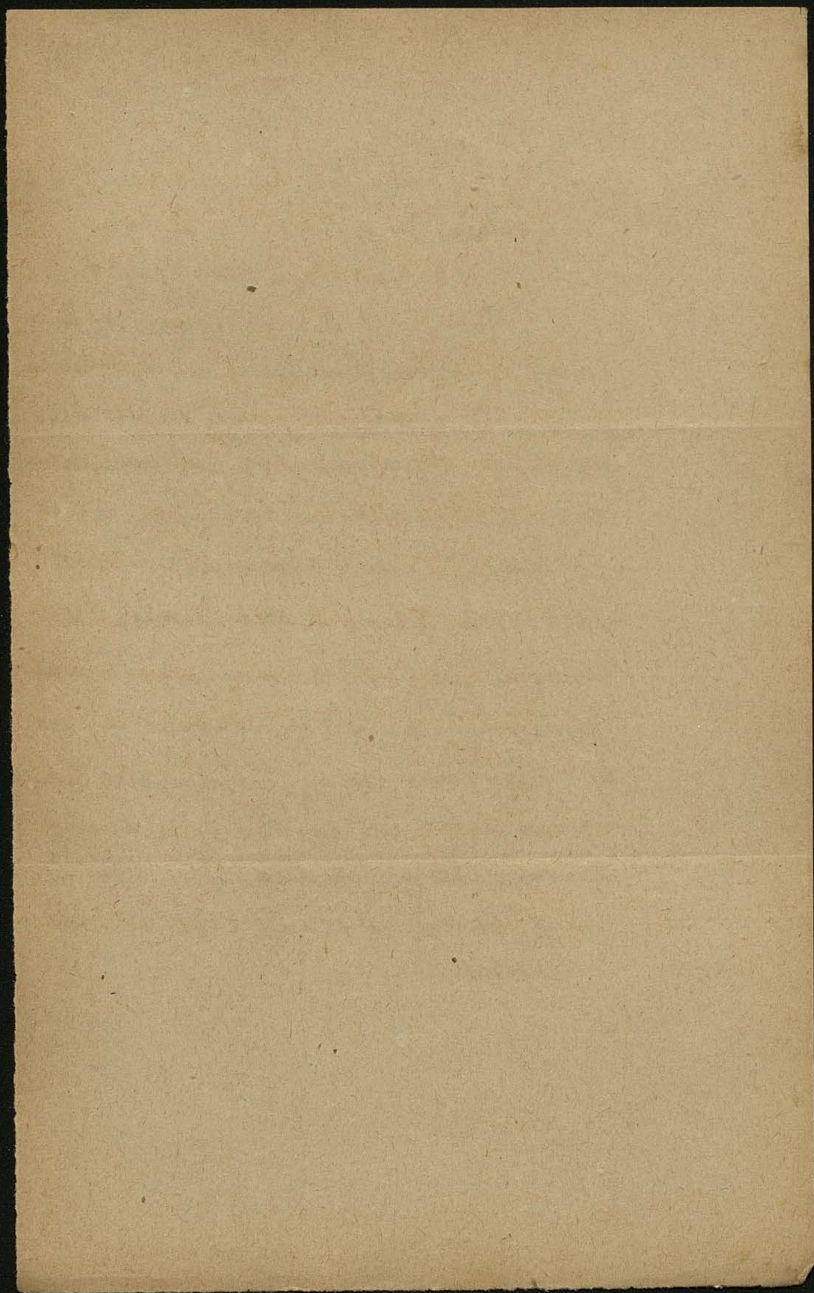
L. Mart. 9. mar. 1883. 17. 2.

Teraz prast. & prosp. w opowiadaniu, przy opisy-
 waniu potężenia, miejscowości: t.p. staje
 się niekiedy prast. miejsca, to samo, co: da-
 tej, porzatem, up. „teraz tuż ka domu,
 była piwnica.” cf. później
 & w uowie lud. rozp. ogumawia us teraz
 „Teraz pewno spi” Haj. G. lwow. 1885. 236.1.

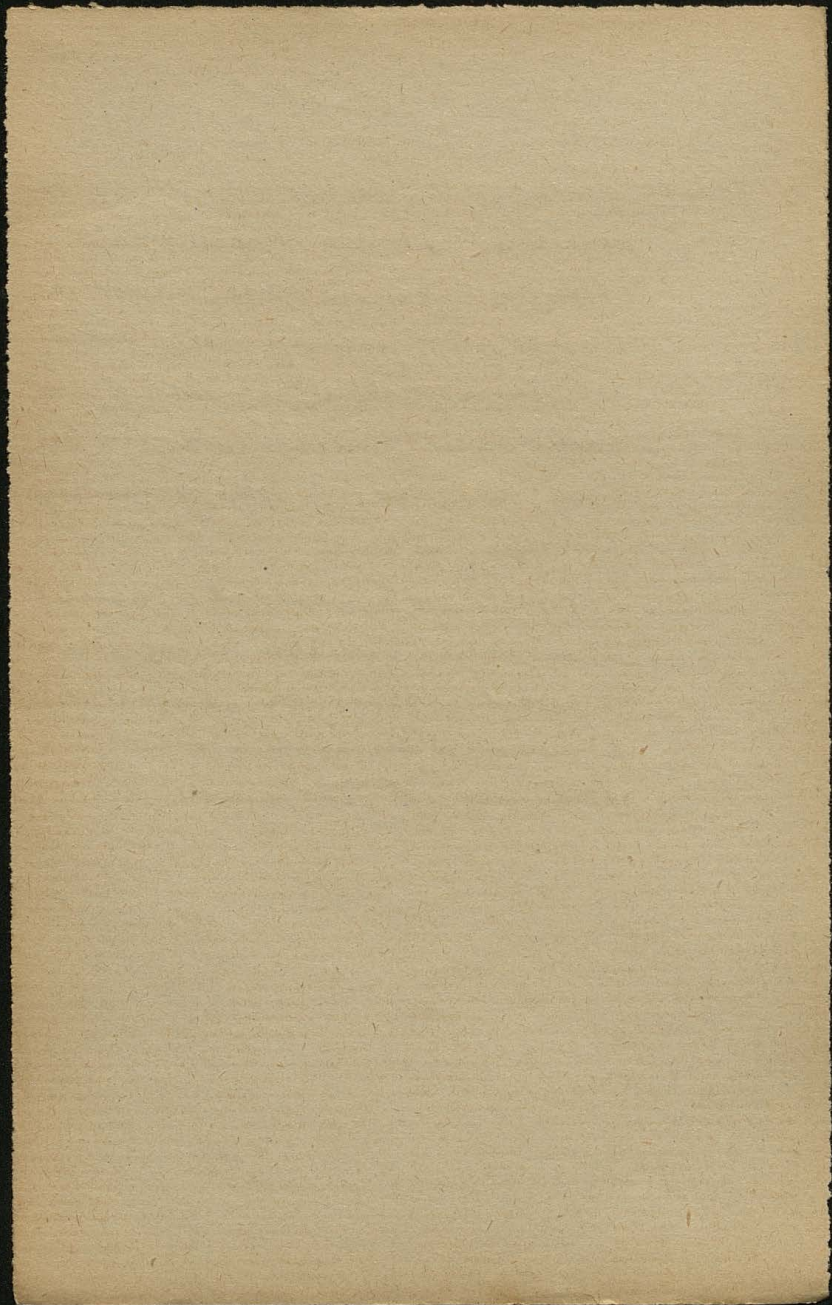
49

Tercet - u. m. ty - cio mu. wlos. terketto, awja lub
 inny ~~składowy~~ do spiewu na trzy głosy, nie
 rachujże akompanjamentu z posp. trójka
 crego „Sred dicerijni miserigiami obdery-
 ta go rima trojciem drieri, a w tych drieri
 porownie uprzety trójawski światło drier-
 ne w jepp chacie. Matka podwojnego
 tercetu i' otouhowie takowego ciewy
 uż jaknajlepracem zdrowiem” Dk. pol.
 1886. 99. 3. z termin skencuiznki „I nad
 głowami gosci' blyskawicę unigust, przy-
 pominajże polskie fechtarskie wykre-
 ty: krzyżowa, wstuka, nityna, cios kry-
 wy, rax cizty, cios kwadriony, i tempy
 kontypunktów, tercetów, które ten u-
 niat, bo był ze szkoły kadetów” Ad.
 Mick. 3. 308.

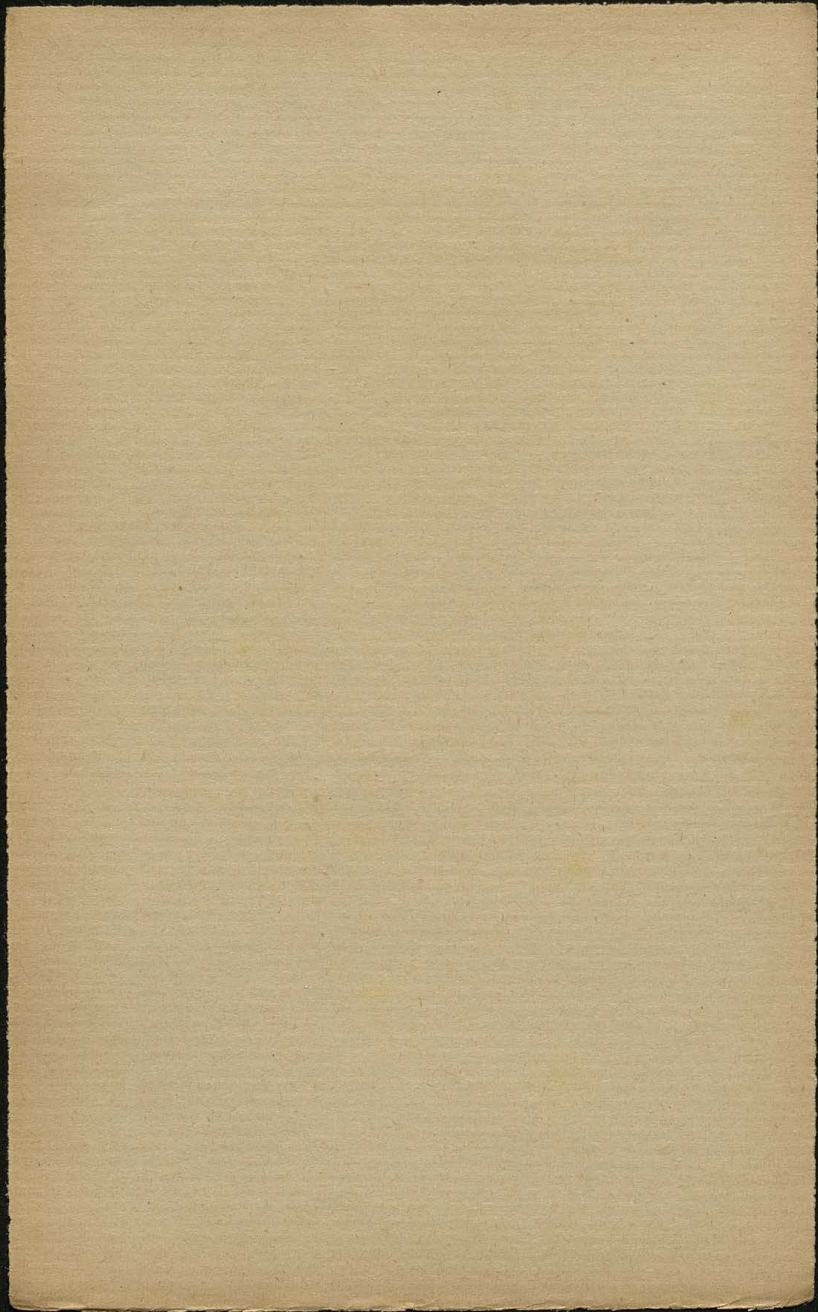

Terefeve z posp. wryst. „ tere feve kuku, strzela ba-
 ba x tubu ” = pteciexa koracchi wpatli
 „ Tere-feve kuku. ' strzela baba x tubu ! wie
 mnie to gadaj pwnajmiej ” J. Wras. 31.
 161 „ Ktamu go dobre, charakter pwny,
 mnie wiele a pracowai tubi. - Tere feve
 kuku. ' wrystko jest. ' tytko niema onego
 potrzeba. ! ” ib. 46. 42

Terefelki - cis un. bzdurliwa, bajadet-
 ki, drobiowgi, Miatem budke, gdnim
 z powozku szkaplerne paciorki, obran-
 ki, medaliki, kriziewaki i rone tere-
 felki trzymat ” J. Wras. 31. 81.

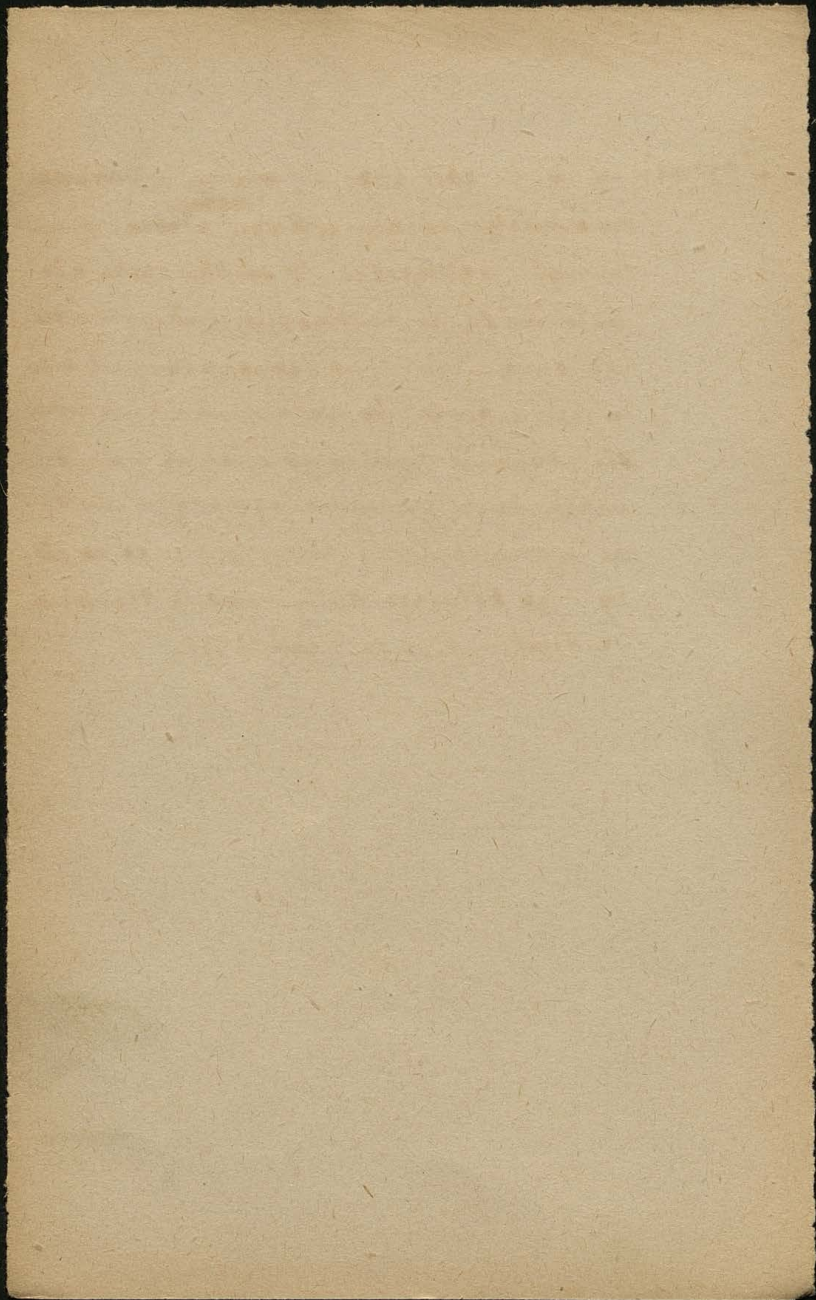
Teresia - i. z. Teresienka - i. z. - spiewa - miis ko-
biece Teresa „Hej hej! Teresienku nie-
boga” O. Woll. 1. 107

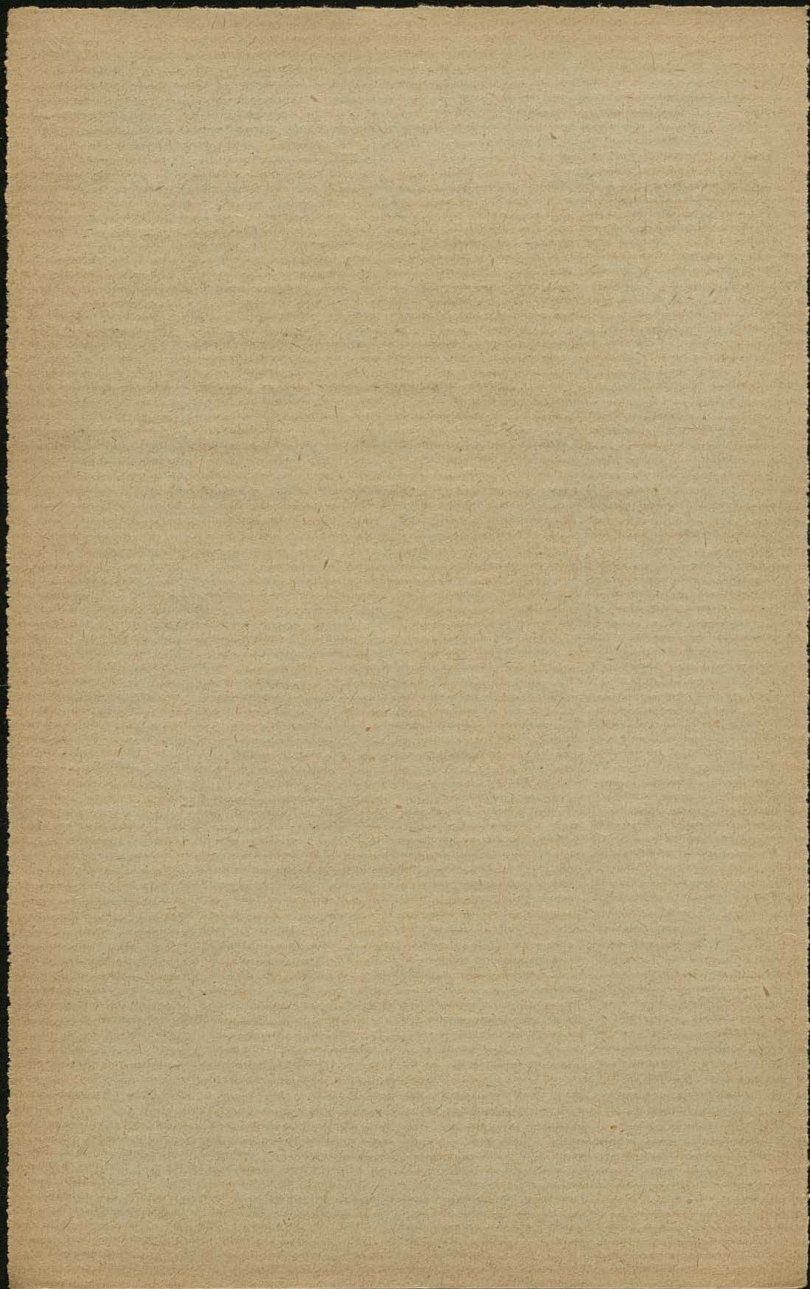
Termedja-ji. z. komedja, awantura, niestworzone
 rzeczy „ Co potem za termedje byly, po-
 wiadani mejstrowej, wyszlo na teatru "N. Pol.
 Coud buruz fl. „ To byly termedje dopiero,
 jak mnie kazeli wazy' chodzie, co by naprozd
 ciele skapal na pieste, potem na jednej nodce
 na paleciku staj' " ib 117. „ Naxajuto materiale
 jawa zabawy i owe koxatkie komedje, i
 termedje, i sepmikowe perowawania powa-
 caty " Fl. Kwan - 90. 52.

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

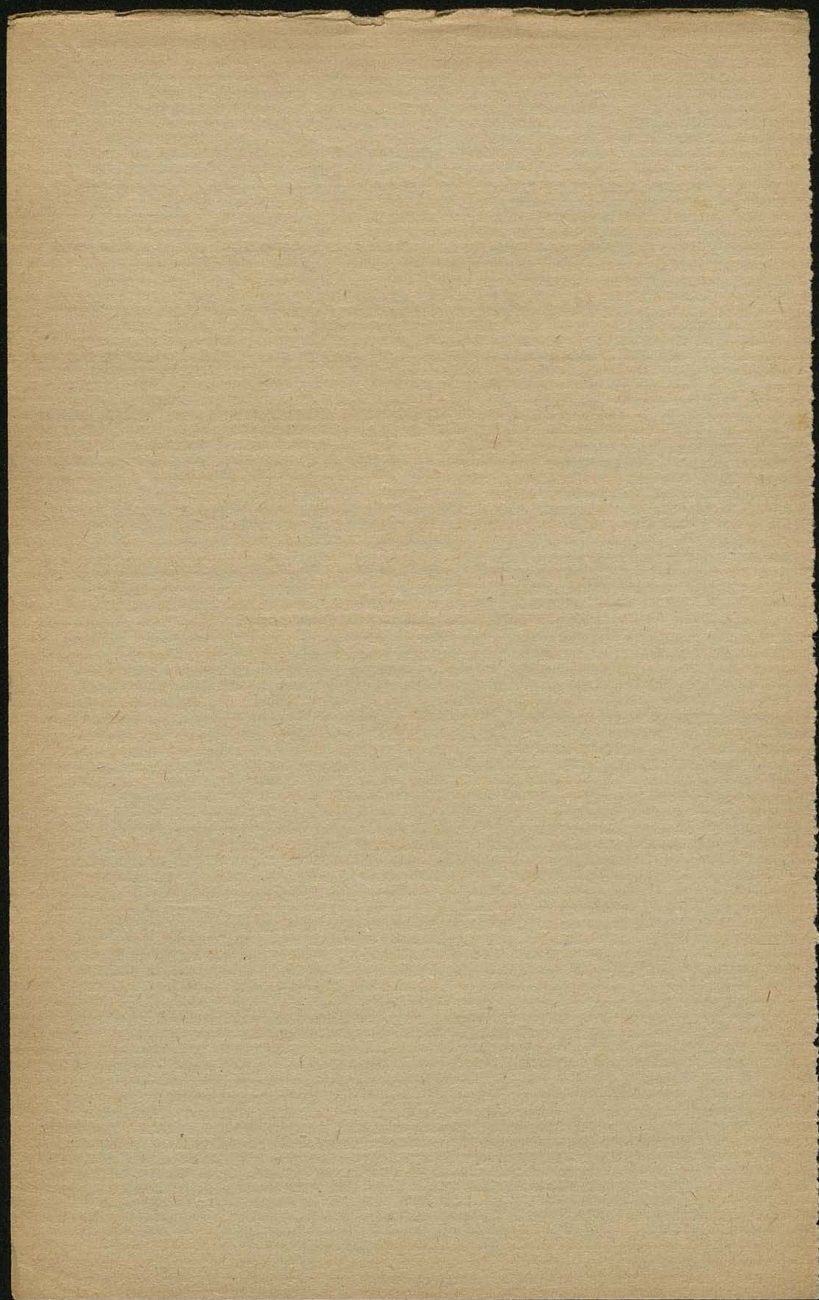
Termin-u. m. § „zbić hogo z terminu“ = zmięrać,
oniemiać, odkoncertować, odebrać pry-
tomni, zakłopotać „W środku rzeki ada-
wato mi się, że nadbrzeżne chaty i dre-
wa sunę ni jakby ni Skene katarynie, albo,
co jeżeli gorszej, że woda unie i kuca un-
si. Ukucie pod nie po ś lińskich kamie-
nicach, caun prerzywającego pręde, wytry-
ski z przed houłskich kolcu padające na ple-
cy i za hotniem, zbiły unie z terminu
do rewaty.“ A. ko. Fr. Dzieła 11. 181.

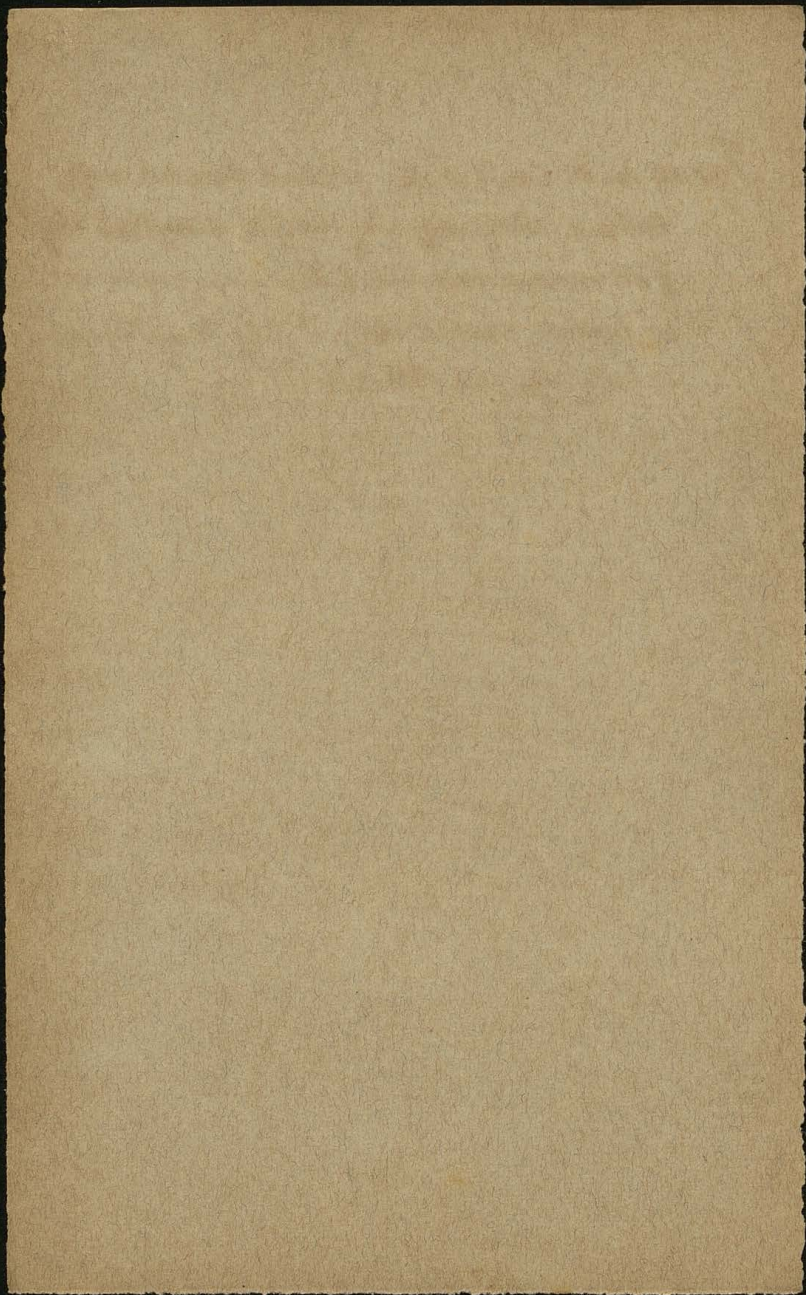
Terminator - a. u. ry-tou mu. chlopiec będg-
 cy w terminie to jest terminujący u
 rzeniem i kłótką „ Ignał kostawray jui
 aktualnyu terminatorowu i prosta-
 mawray piernowu lody, medt wylokim
 krokiem do celu i poruawad us z toje-
 mianu rremiosta. „ J. Korau. 6. 232.

Terminologija - ji. z. gje - ij. nm. Tac. gre. sto-
 wnicstwo, zbiór wyrazów i wypra-
 szeń istotliwych pewnej nauce, sztuce,
 rzemiosła i t. p. albo też nauka istotli-
 wego nadawania nazw w pewnej ga-
 łęzi wiedzy. Szobawała jest w tej
 słałowiadzie, na której widzący omówi-
 wozę, zdybiernie z terminologją my-
 słowitę "Spis. uiam. 71.

Terno-a. n. l. m. terna pierwsza kombinacja
 loterii liubowij, gdy wyjdzie wszystkie trzy
 postawione numery „Terno wygrywa cze-
 sty tysiące osmset racy, i żeby trafić tylko...”
 A. Wilk. Tyś. pow. 1880. 466.

Terroryzm - u. m. takie wzgardzenie przy pomocy grozy
 wywieranej na społeczenstwo „Nadkto w
 Niemczech daje im spotykac taki terroryzm po-
 stugajacy im tak rozgalepieniem a tak niedo-
 czynem niebezpiecznym "N. Pol. Fund burz 7." Bra-
 gna pomnozyli liroby swoich triumfow, aly
 niemi sterowyzowanymi; takow terroryzmowi
 poddajacych im Francuzow zadrzewiu, orotomii,
 polowaci ortatermie "2. Sam. S. lw. 1885. 137. 1.

Terroryzmowi st. w. ndku. ^{owtadai, opowowai} ~~zapytany~~ ^{naprui mala-}
 nis za pomoga terroryzmu, ^{prawy} ~~wywieraj~~ ^{prawy} grozy.

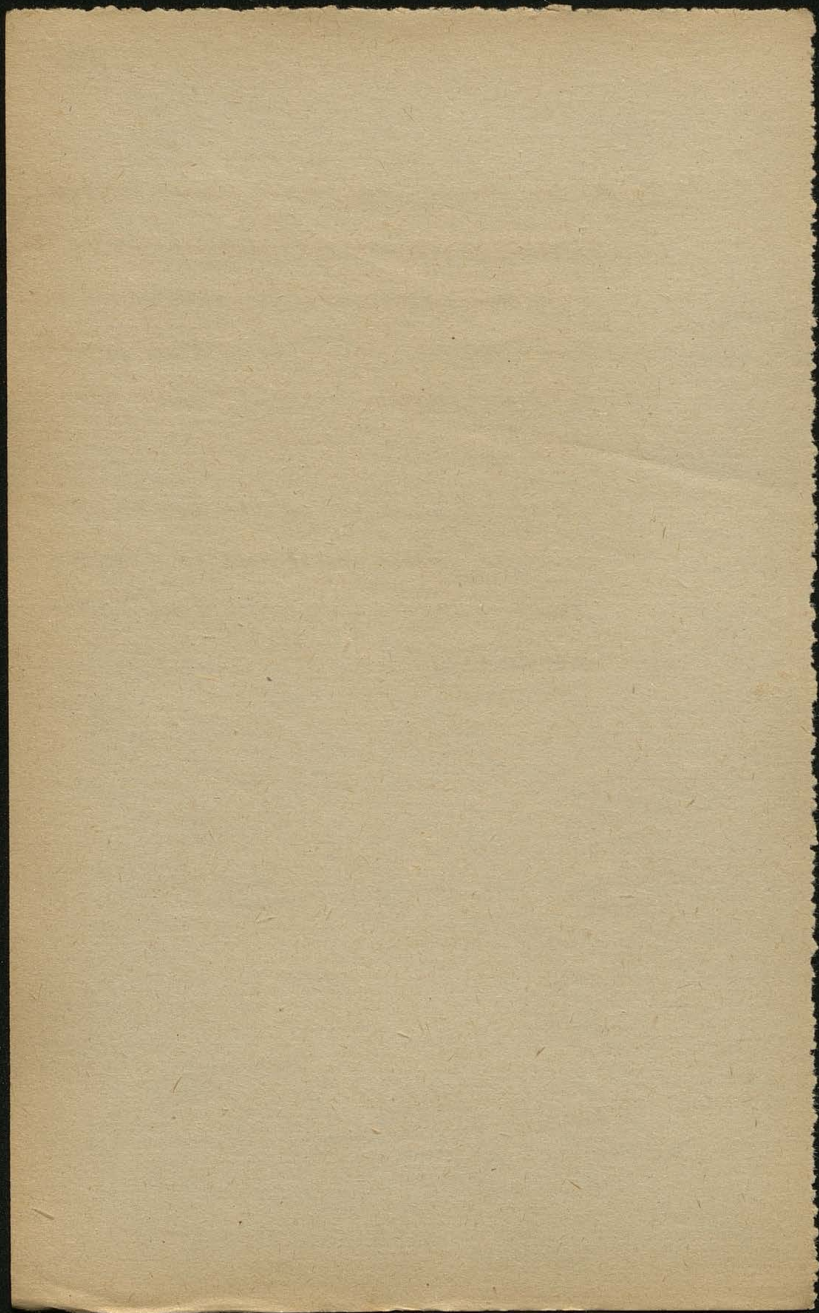
Terroryzmowi Dku. „wieznio w welleimie
 sporoby uritowano terroryzmowi, aly z nich
 wypisguqi zeznania "N. Pol. Fund burz 128.

„Nie wito mi o to jak nabycie majstak, tylko,
 aly go nalyt. To polozg ciuab xdozby' sobie
 zeznawie i terroryzmowi oprijs "M. Pol. Tydz.
 2. 84.

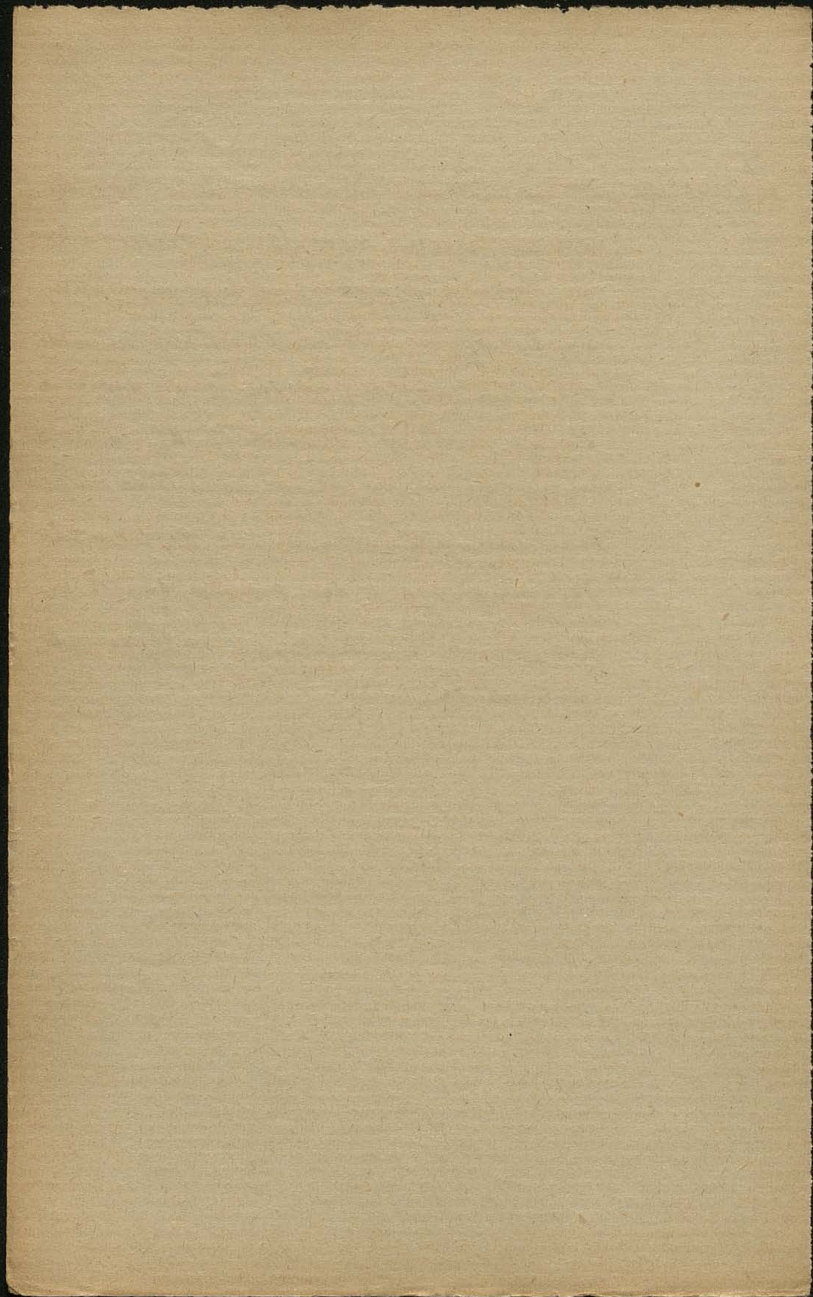
[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Teuton - a. m. uowie - o u. nazwa narodu
starogermańskiego, które później sta-
ły się ~~z~~ zbiorowo dla wszystkich ple-
mion germańskich i z której powsta-
ła skrajnie niemców t. j. deutsch v.
deutsch

Teutonicki - a. i. e, od teutonów, nie-
miecki „Widowanie miar Teuton-
ski z Nowyberckiej stali” Al.
Mick. 3. 179.

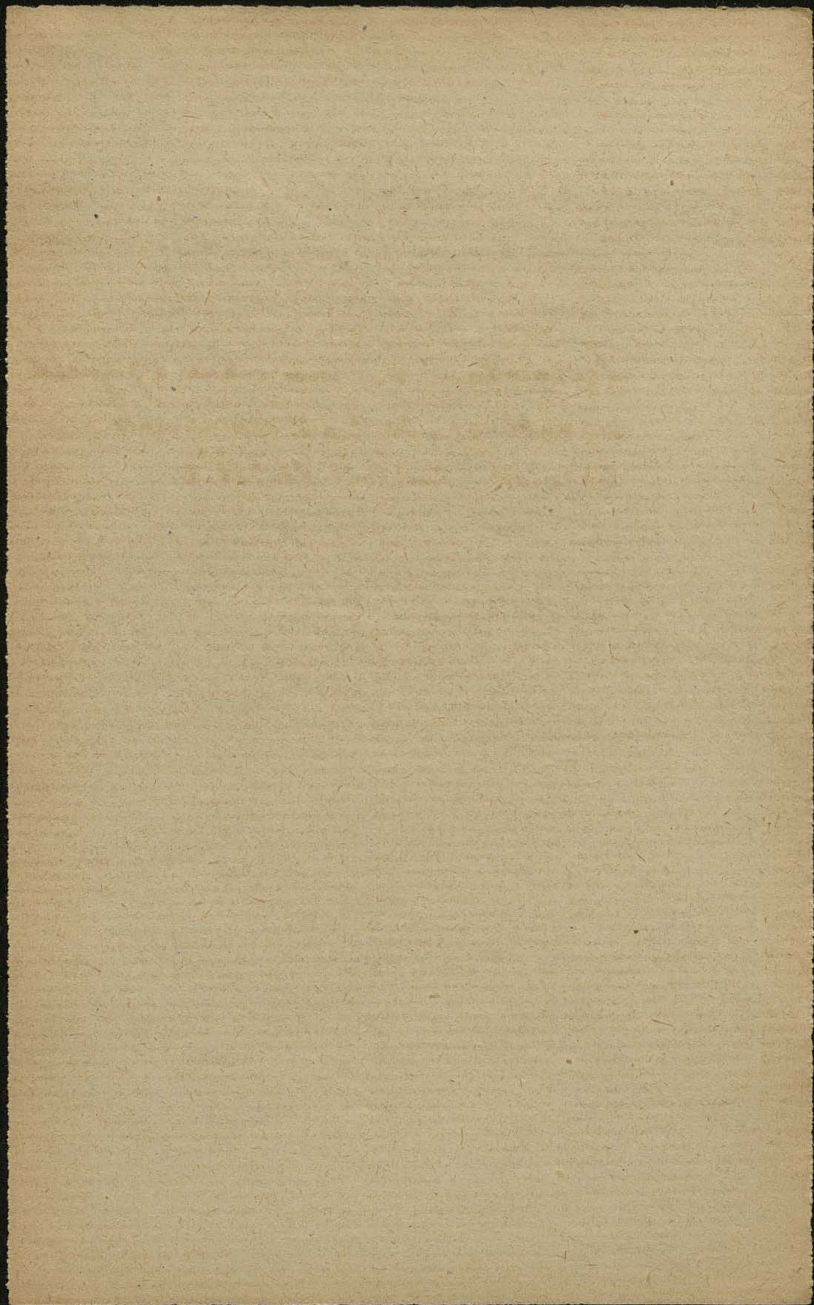

Terytorjum nieudm. n. rja-ow mu. tac. territo-
 rium, pewna olwiestona porostreni kwa-
 je, prowincji, dobor „ W tym ogrodku
 spolykaja sie jak na terytorjum, neu-
 tralnem najdalej od siebie na swiecie
 stojace postacie „ H. Kras. 72. 167 „ Trawa
 chlewna i kury dżiwicawy jako niepi-
 minenne, nie mogly wyjac kontraktu
 dżiwicawnego, a tem samym straci sie
 terytorjow od dżiwicawy wytyczonych”
 A. Wilk. Fot. 1. 134.

Tęrowaty-a.e, nakształt tęry, uienigzy us w
róine barwy fig. „Tęrowate rowny-
slanie” Ad. Mich. 1. 255.

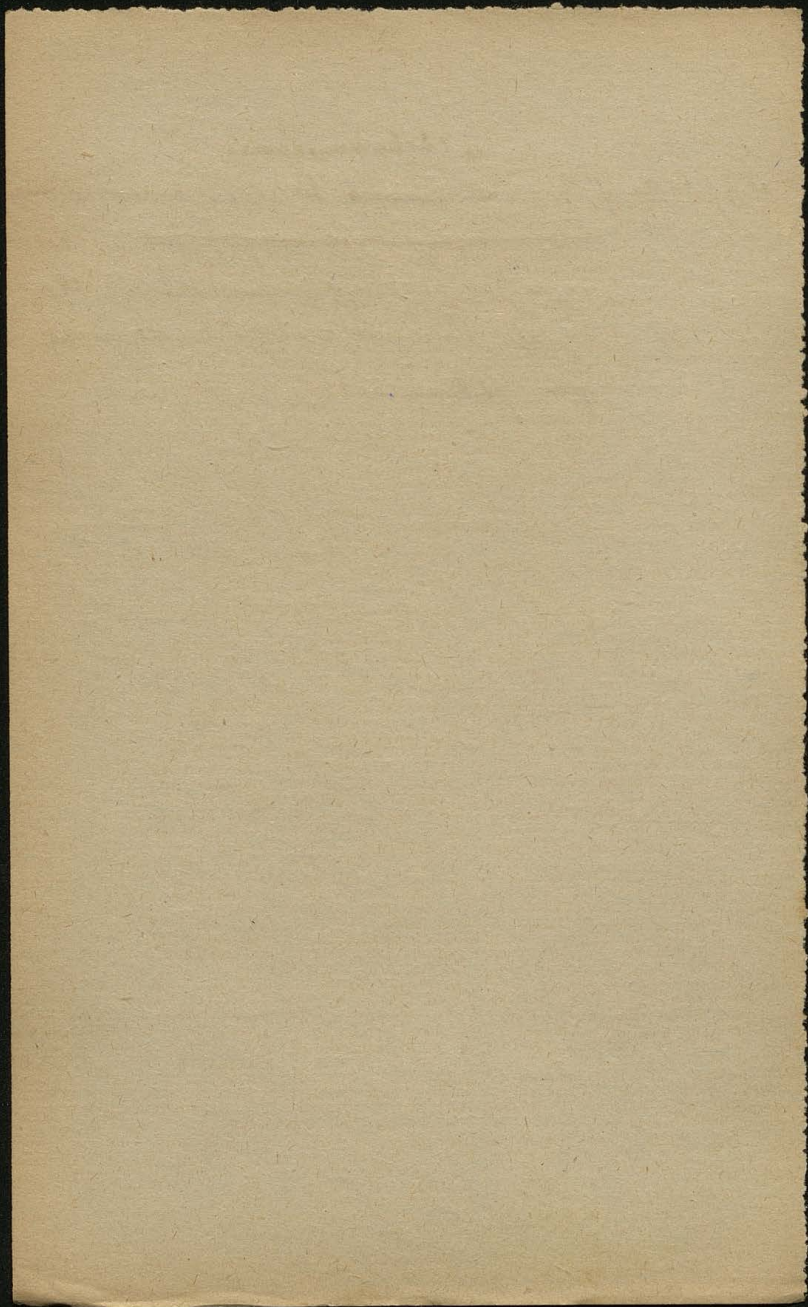
Tęrowka-i.ż. błona owana z papirach
stusablowy „W kasie spowymato pisi
tęrowek” Kuv. Codr. 88. 355. 2

57⁷⁹

« chetvorkim. Towara

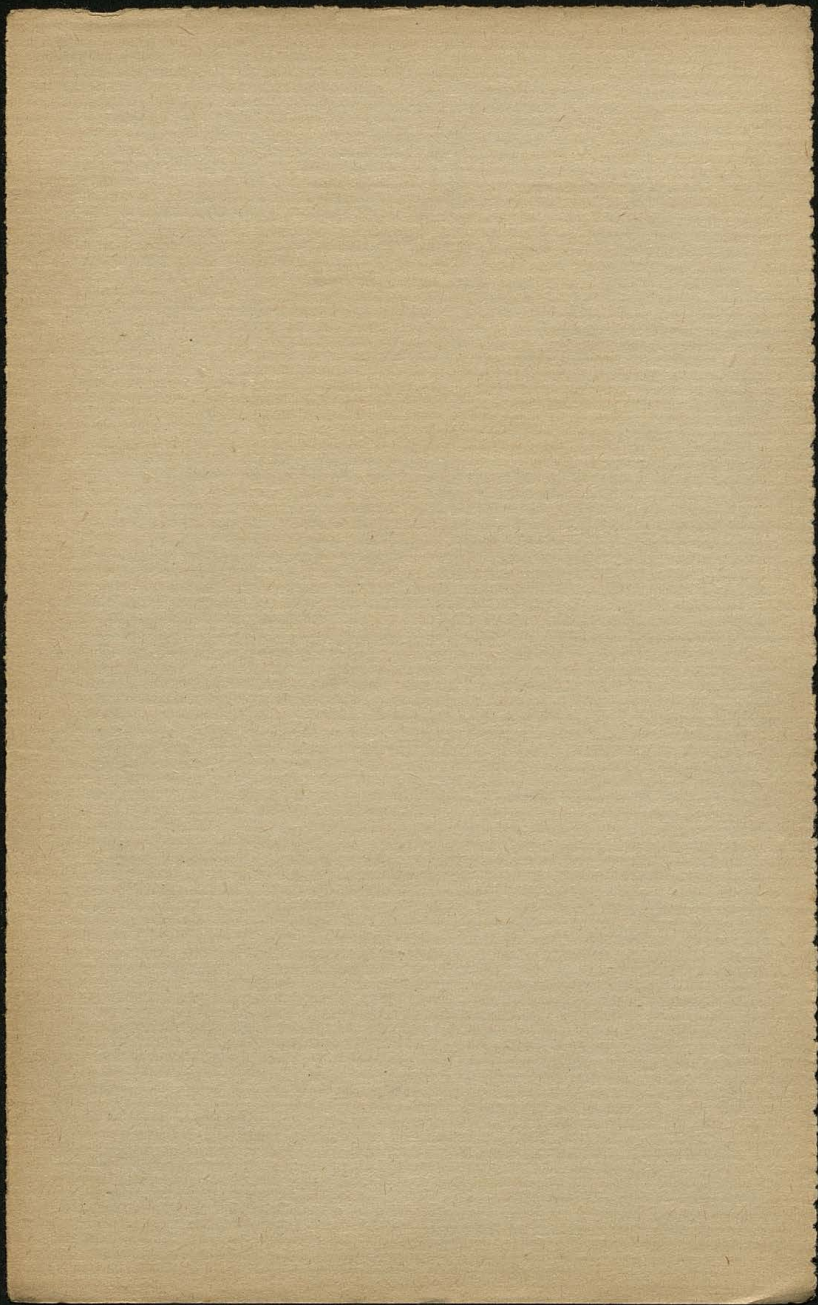
Теплица - y. z. prow. ~~Кавказа~~ sicilijska, ~~topor, w o-~~
~~gole narysujcie sobie prostokata~~ „Sichie-
ny ci nie poratuję - mam w sprawie tepi-
ce, ale jemu nie sbitę i wcale mnie-
go” J. Kvarn. 5. 52.

Tfy wyhr. tfe, tfe, znak knieciopliwienia, wstrętu, ^{oburzenia}
 wypran naitadnygy plwanie „Allons! sta-
 ry! ruszaj się! — Ta idz, tfy!” A. hr. Fr. Koum.
 1. 87. „Zdręknutemu się znouu. J... wyobraz
 sobie jeponwość, że ot tak, jak jeponwość teraz
 widzę, widniałemu cię w peruce i bruszku prau-
 ku. — Tfy! tfy! przeniegnaj się wazzei — a toby
 jini był knieci iwiata” J. Koum. 10. 332.

1875

Tilbury wiadom. n. ang. karykiel na dwóch ko-
tach „Tilbury hrabiego stanu w uli-
cy” J.T. Kwara 73. 148.

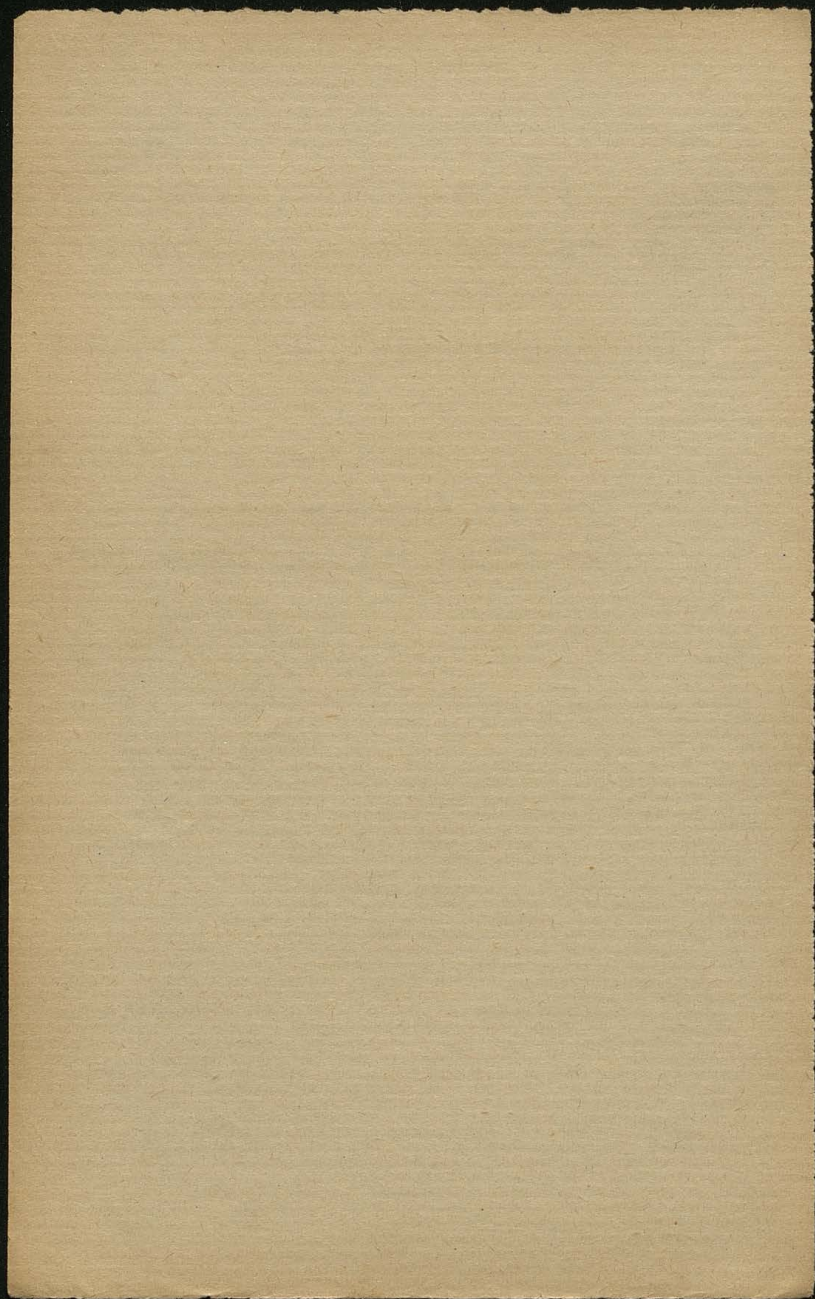

59

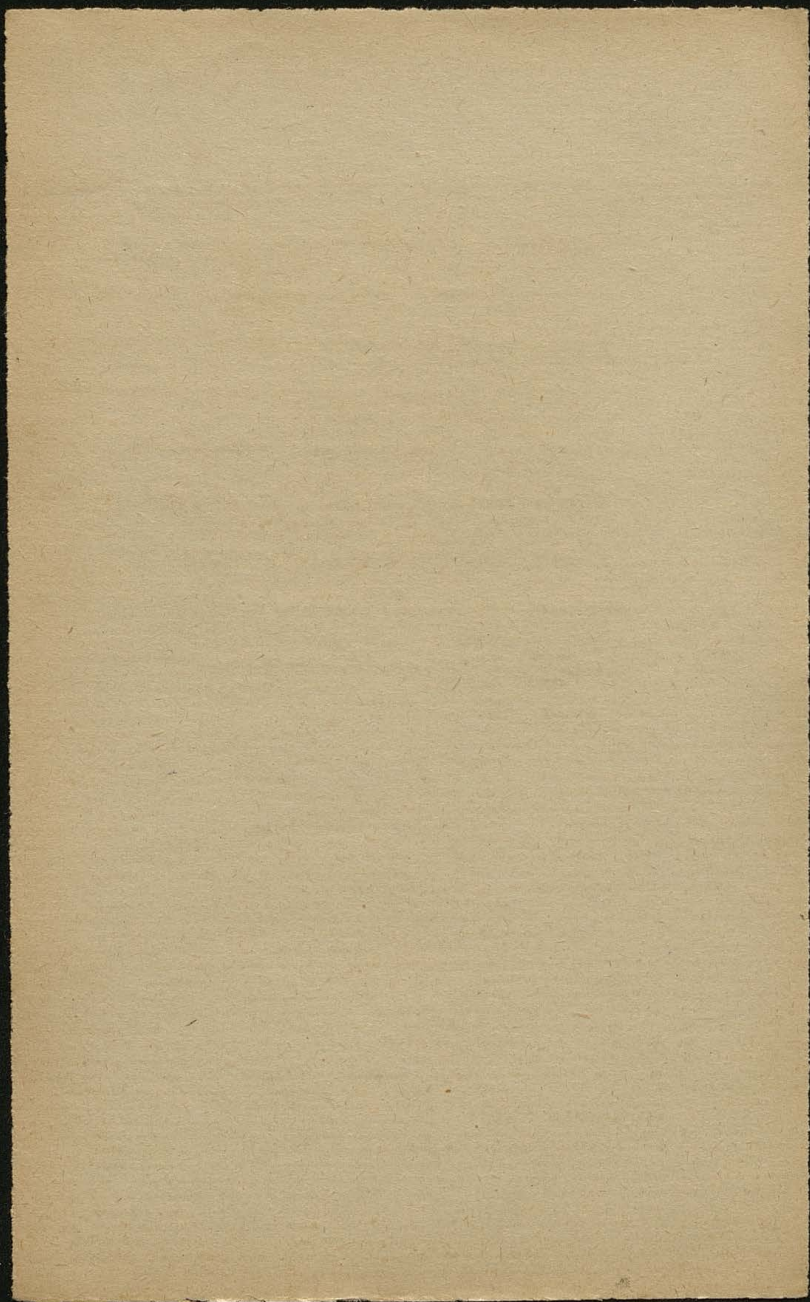
Tiul-u. m. ^{le-ów. um.} franc. tulle, Delikatna tkanina
na sposób koronek „Chyba przedelby
skreślić te tiule, ptyferie, blondyny, ka-
szemiry, perły i kamienie” Ad. Mich.

3. 311.

Tiulowy-a-e, z tiulu „Ta główna go-
dna światniejszego pokrycia nad pro-
sty tiulowy repernek” J. J. Krass. 76. 56.

Flomax - a. m. cre - y. v. ów mu. 3 fig. bięsty my-
 kowawca utwoni muzykarny, roli w
 wduie dram. rozumięjacy i dobrze odda-
 jacy myśl kompozytwa lub autwa
 „ Mam ja jako genialnego Flomaxa
 Chopina, Schumanna, Schuberta.” Jd.
 Kwart. wiek 1878. 51. 3 przednik w udie
 leniu wiadomości, uwiiny „Raz tu
 unie blyznę, gwiazdo clywani. '6om
 Dobrych nowin Flomaxem Ad. Mick.
 1. 84.

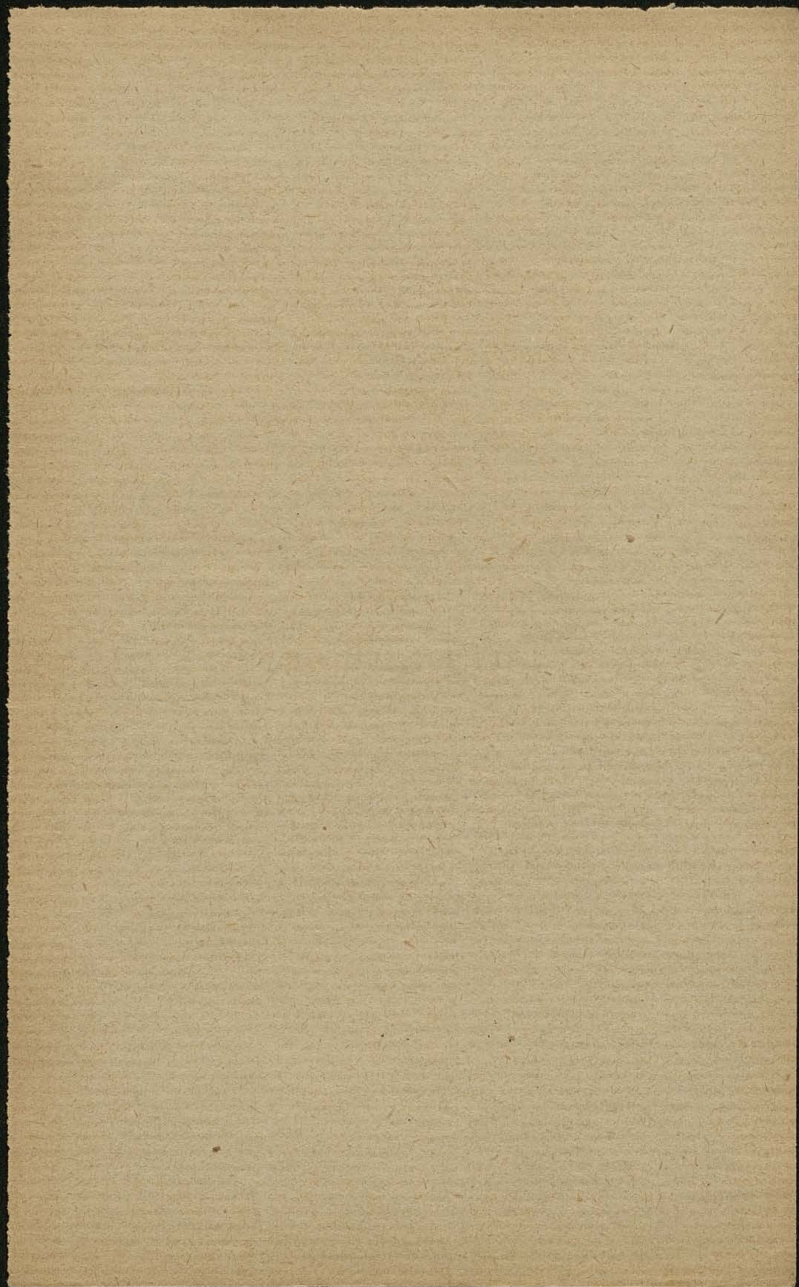
61

Stomok-a. m. ki-óu nu. Stouob, stumok, stomat.

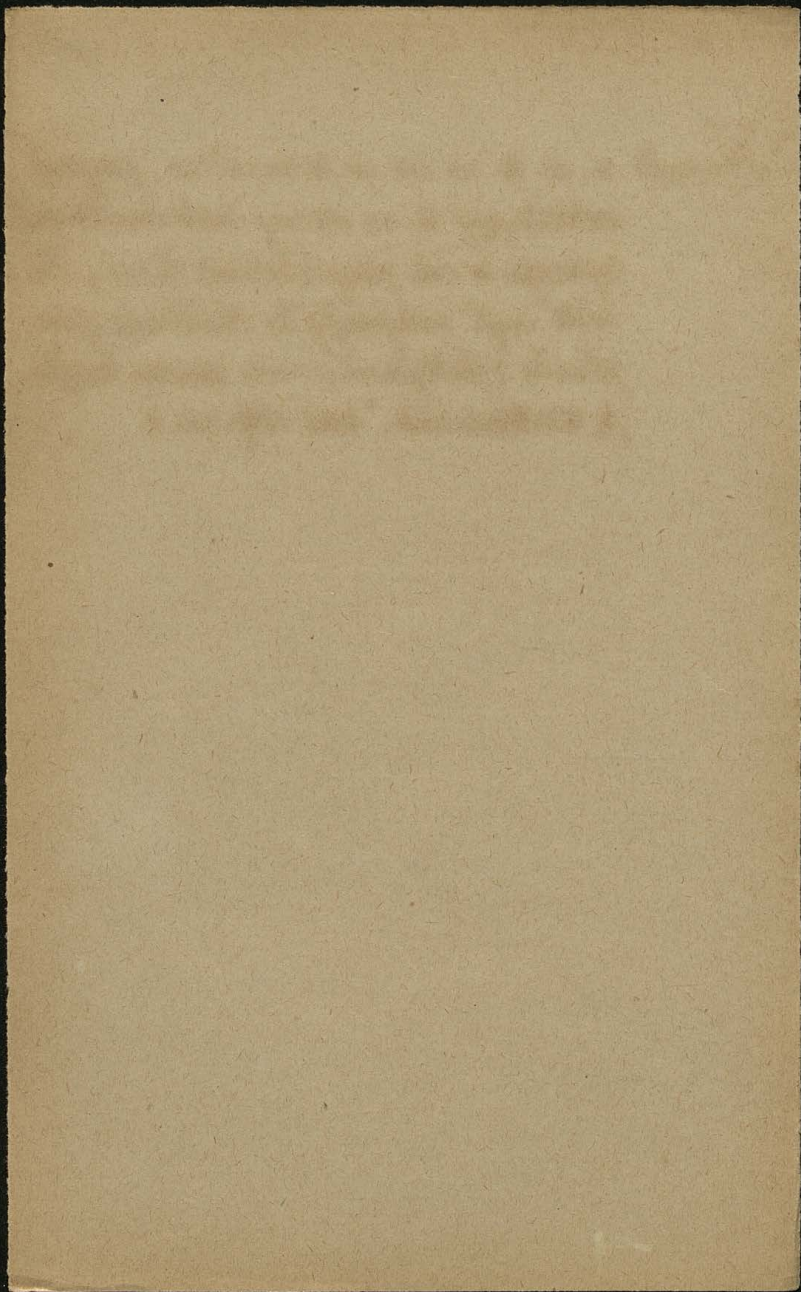
z prop. kart. kobieta niegrabua cf. pu-
sto

Stouowakowy, Stouokowy-a-e od sto
uwakaa, stouoka, idgy x stouowakiem
„Młodzi Stouowakowi wzdrowcy pieri,
na widok tych galeny tak urowno pie-
knych, nie mogli sie powstrzymac od
gorznych szepciw między soba” J. Kran.

2.16.13.

Flumile - a. m. li - do m. po fr. sourdine, przyrząd
 zakładający się na struny instrumentu mu-
 zykanego, w celu przytłumienia tonu „Flu-
 miki czyli przyrządy do tłumienia głosu
 pianin i fortepianów, coram svecis incede-
 re kartowanie.” wick 1887. 730. 4.

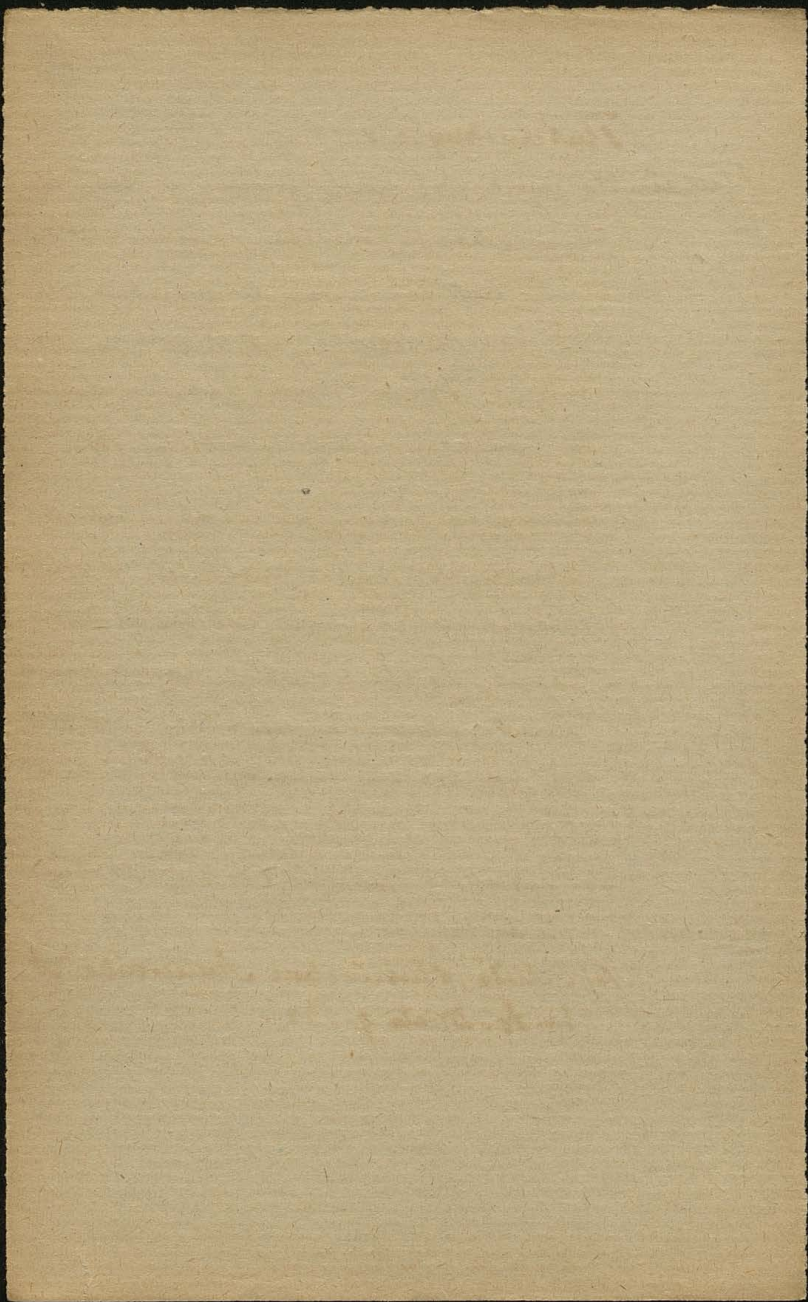
Tłuszciny-a-e

Tłuszcinki - a - ie rdz. tłusty, mówią o osobie ma-
tego wzrostu, drzechu, młodem rwiejąc.
ciu „~~Ło~~ Tłuszcinkie to, tyścinie, bla-
dniekie stworzenia jest starym lite-
ratem” J. Kwara. 34. 40. „Drogiu, tłuszcin-
ki walcueta” A. Wilk. Fot. 1. 179. (1)

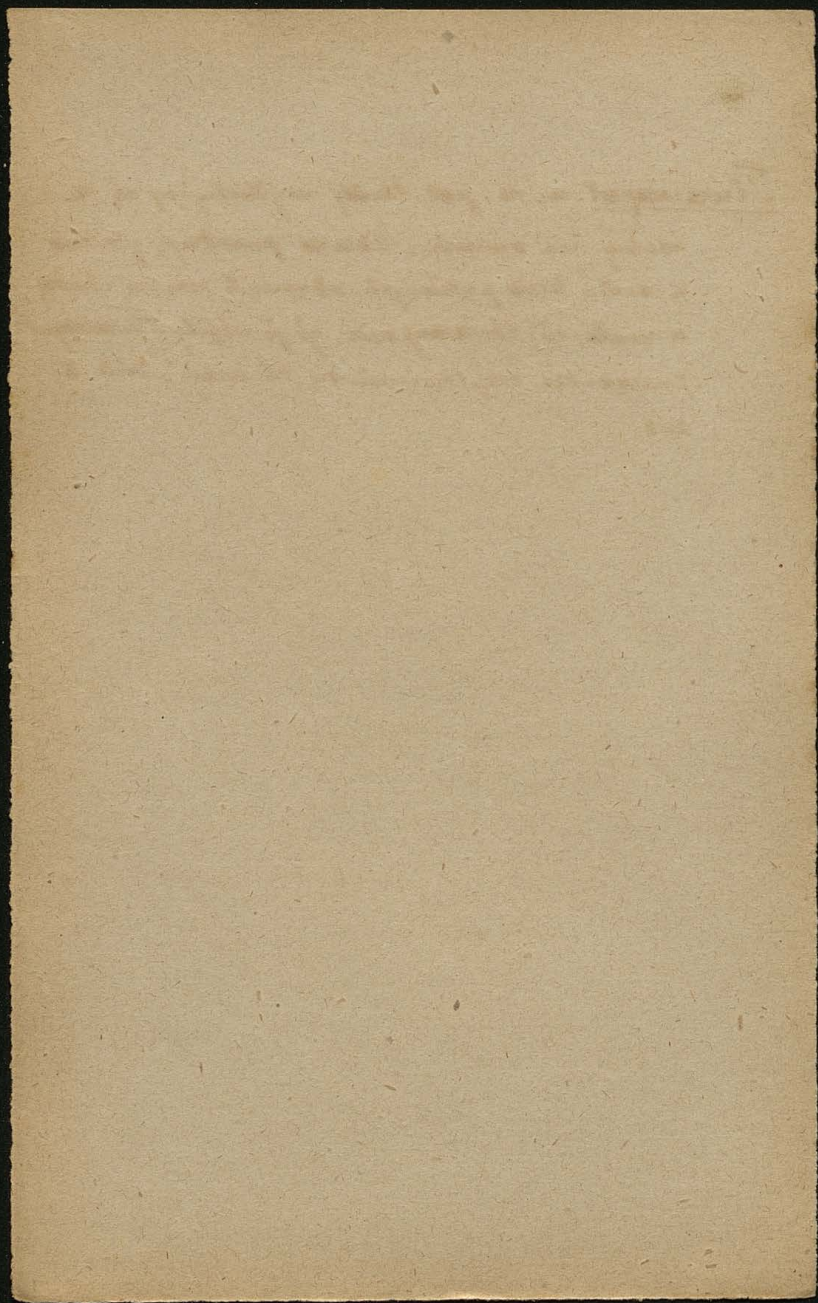
Tłuscioch a. m. chy-ów, Tłusciosek - rka
saki-ów um. mówią o tłusty & proca.
entowich dobrze powyły, mejszy u dobrze,
bogux „To tłusciosek, to bogux, panie
z antenatów, nie wyprowadzaj go z klat-
ki bez trzystu dukatów” A. Mick. 3.
275.

Tłusciocha - y. n. chy-ściok um. kobieta
tłusta, otyła.

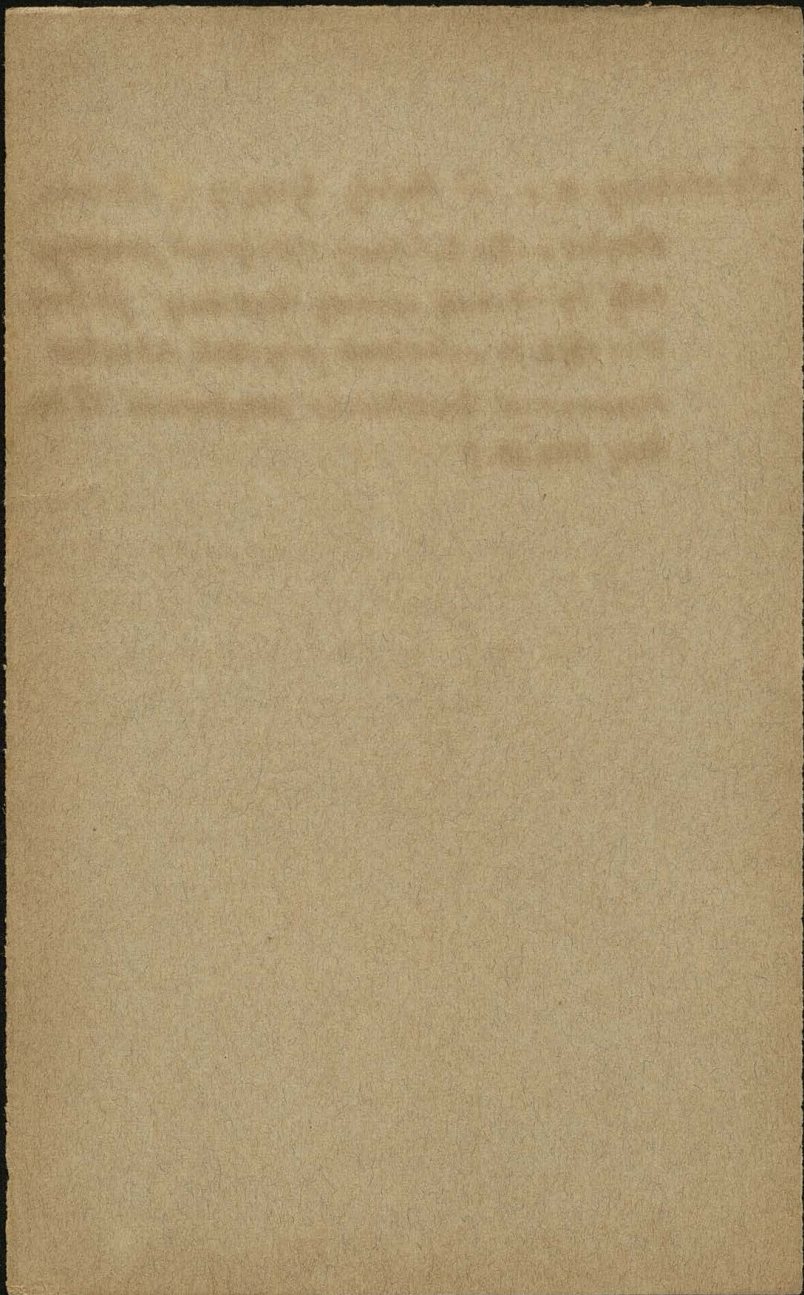
(1) „Mita, tłuszcina Amusienka” A.
W. IV. Dieta 9. 222.

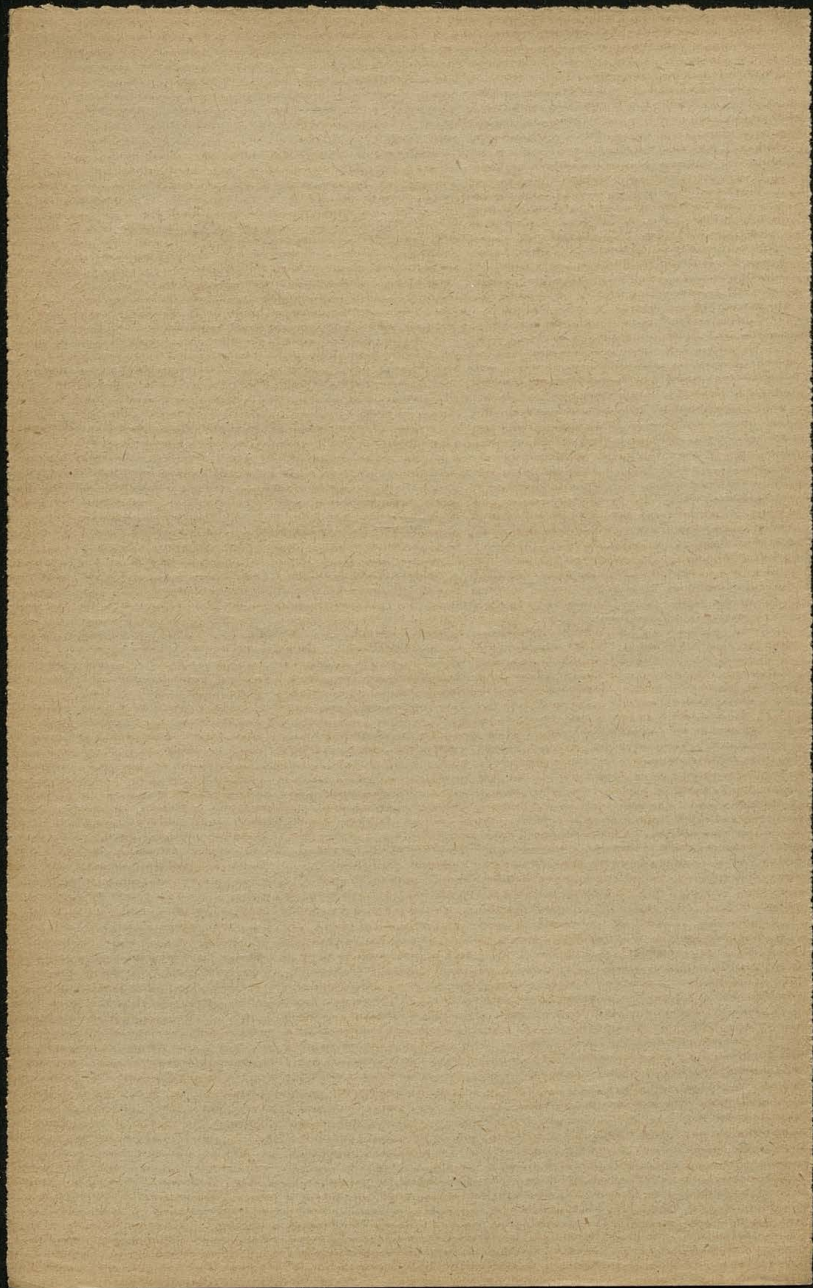
Турквопот - и. м. прот туды выдичаючы из н
 вету на овцах, клане повстаю гловна
 и овце лико паронных, обротых ветна чуда
 о мато (сü) турквопотие, гдыи обфелы турквопот
 повстава рвпление из клану." Вид. 2.
 208.

Toaletowy - a - e. od toalety, tyczący się ubrania,
stroja „ Nie będziemy opisywać przebiegu
całej tej ważnej sprawy toaletowej ” J. Kras.
Wiek 1878. 11. „ Siędziało przy stole o krzyżym
skromności toaletowych przyborach ” El. Orz.
Kwecy 1882. 26. 7

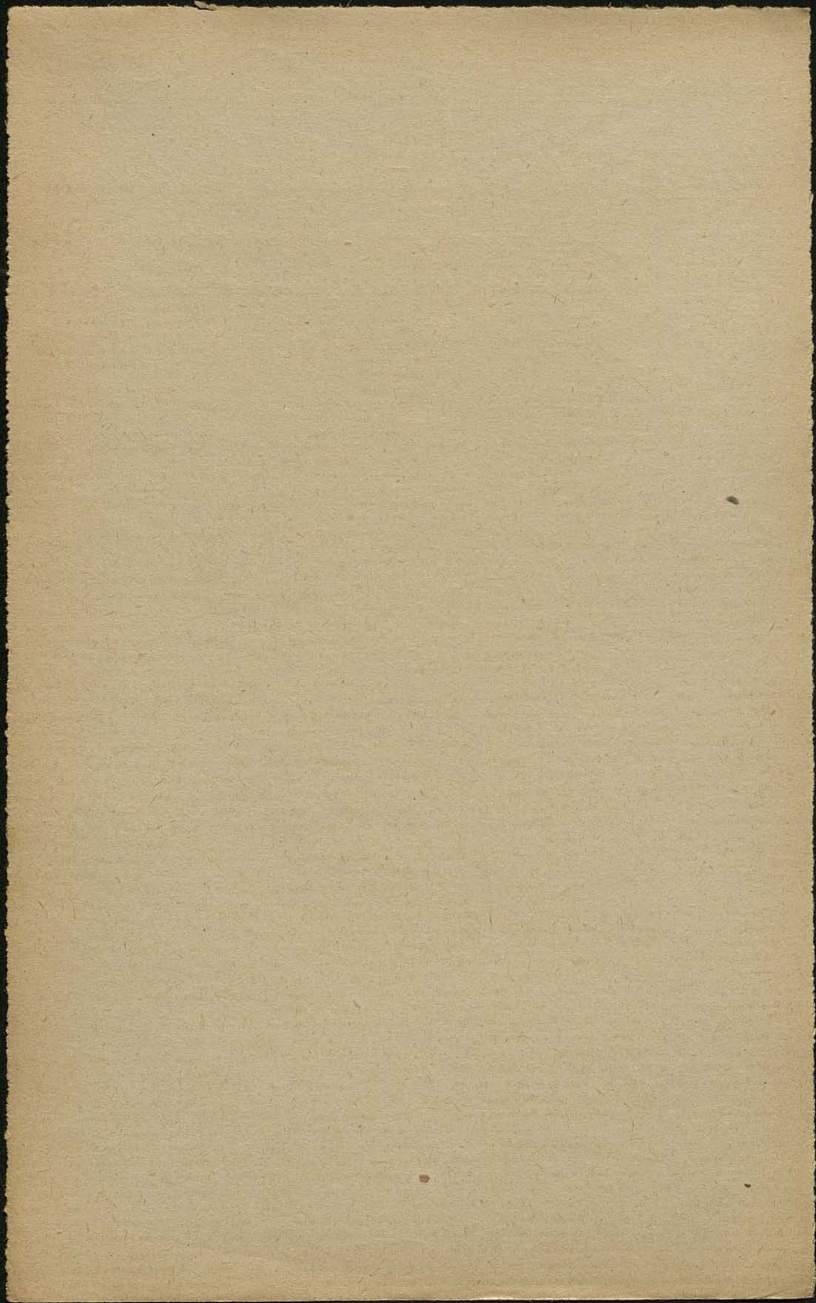

Toast-u m. sty-ów mu. adrb. Toasick-u. u. u. ki-
 ów mu. ang. toast (wym. ~~toist~~ tohst)
 wśaś. sucharek, które się podawano do
 wina, tym wyprawem nawiązano wzmie-
 szenie zdrowia kielichem „Go obfitem
 jedzeniem i kilku toastach na zdrowie
 naukowych gości, wyjechałszy „Au-
 wi. 1. 132 „~~z~~ z talwie przemówienie
 przy wzmieszeniu zdrowia „Ziemny ko-
 lacyk, powie się przez toasickino - i
 barta” M. Pol. Kłoty. 12. 347.

66

Точак-а м. ки-оу ум. тоуыдо, камуиу луб
жакиколуиуи прырхэд до уотвения, вѣ-
фованія „Точаки амерыканскіе і ан-
глетскіе“ Суніт уеруыи.

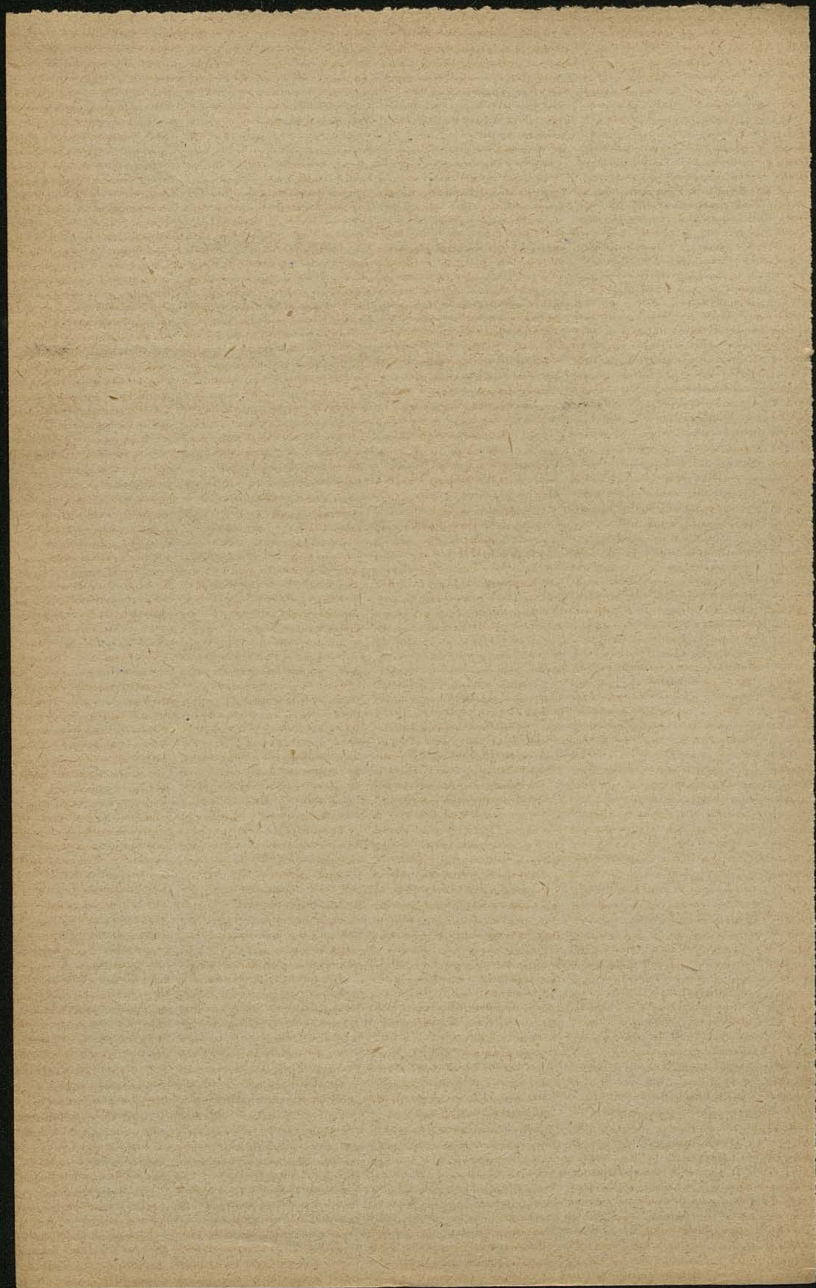

67

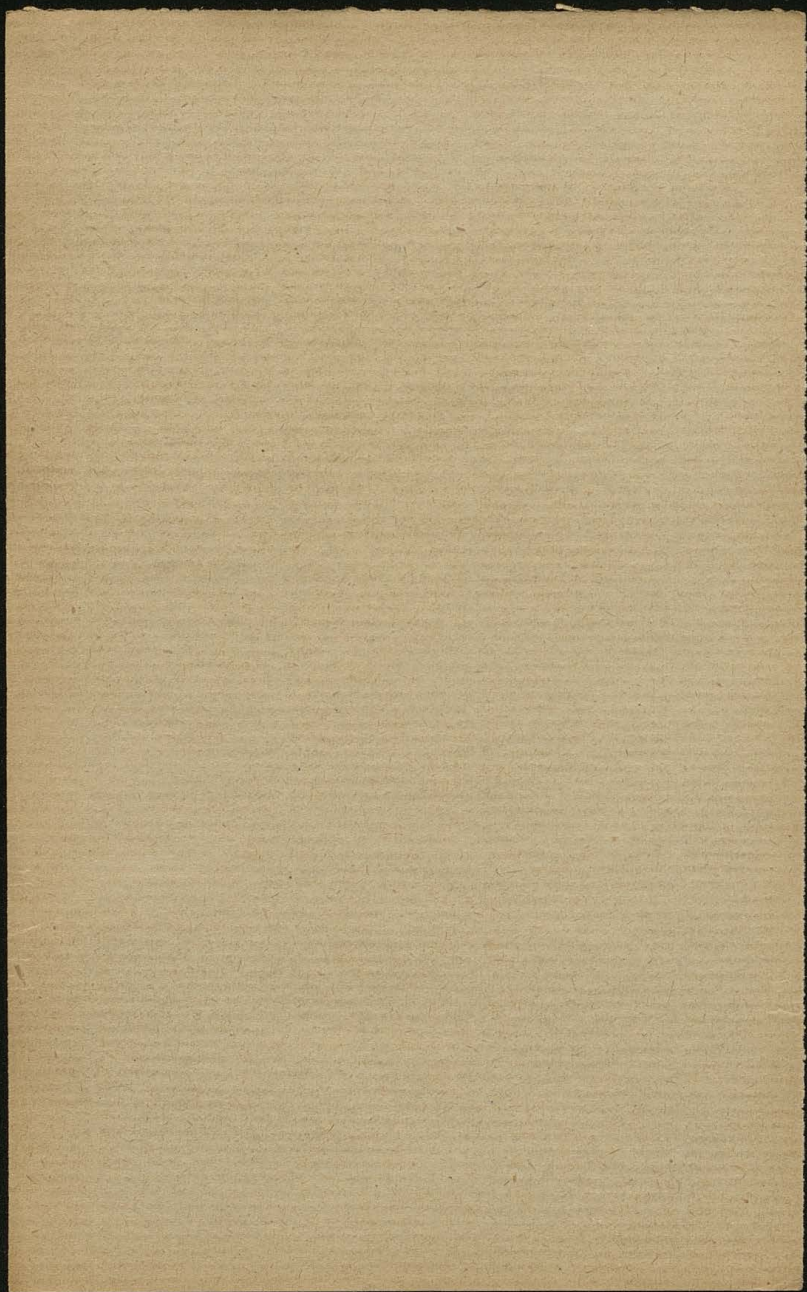
Todres - u. m. nieje. wars. daw. nazwa ge-
nrali' (podwoj w paktach)

Todresnik - a. m. cy-ków m. wars.

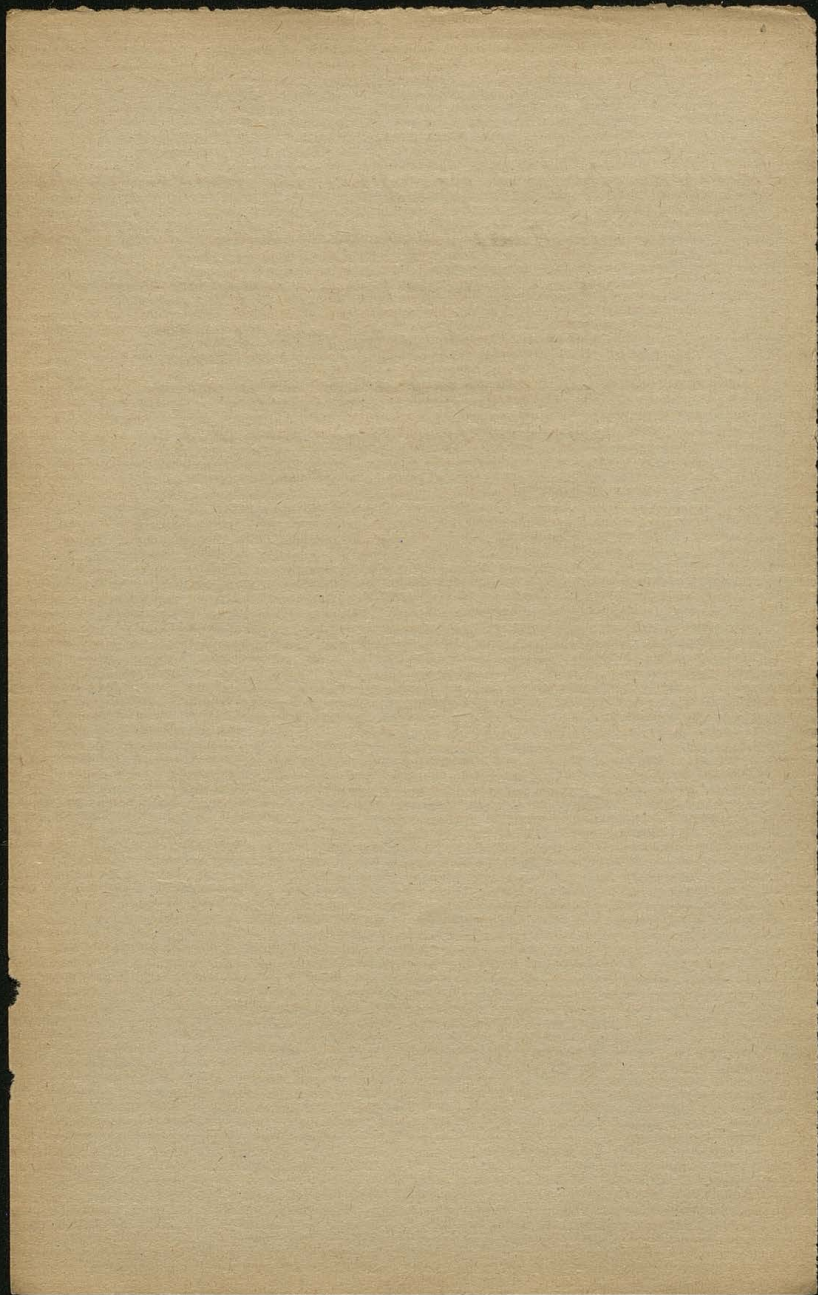
przemycający todres ~~przewodzący~~ ~~przewodzący~~
"Na przewadających wodę przez
waty todresników, stracił pada" D.
Bol. Pod burzy 8.

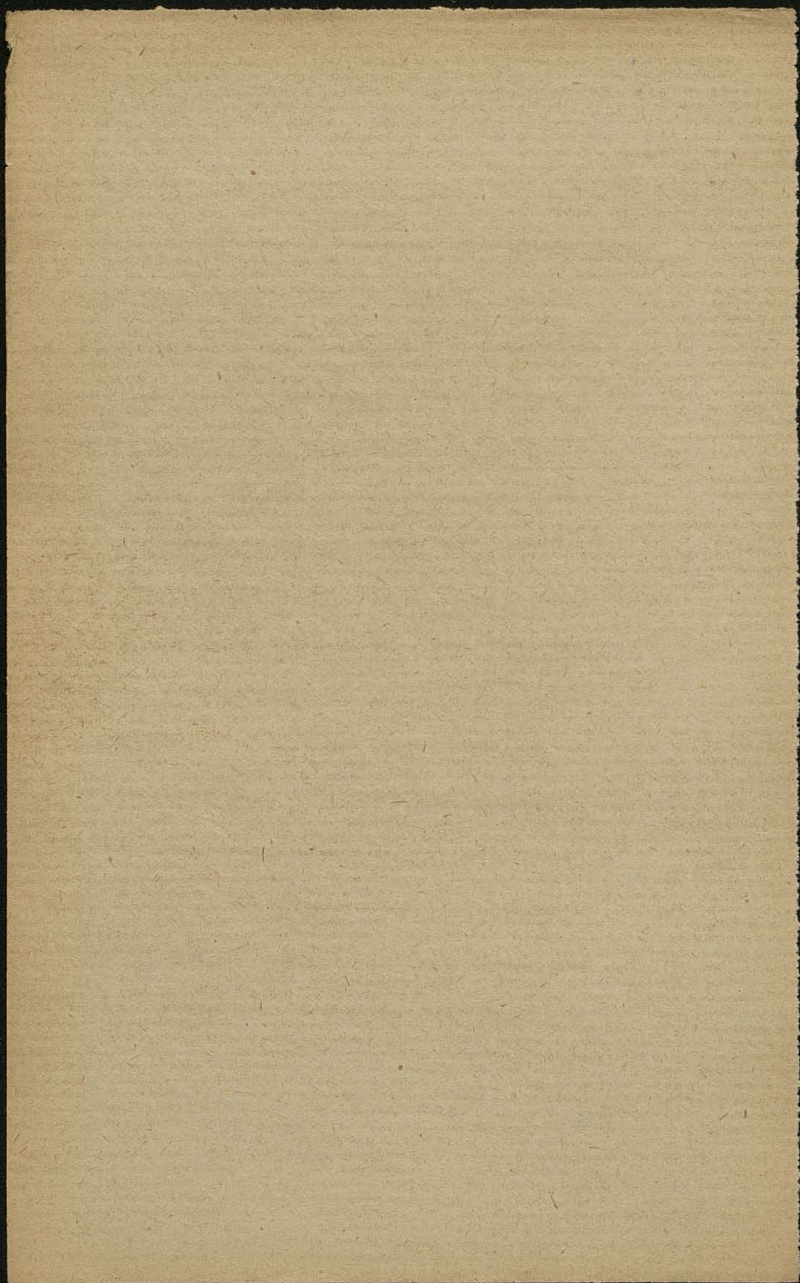
Tęga i. n. gi-tog um. Tę. obławerna wierra clun'a
 rnatę wetrniana biata, norwona tyllus u
 onarie pokujuję pwnę obywateli rnyuskiich;
 narawcali ję na lewe rarnię, prawe no-
 stawiaję wolucem & obecnie: wierra clun'a
 mata norwona na urowny stosi pwnę cęton-
 ków cięł uwonnych, doktorów, profesorów
 a w niektórych krajach pwnę adwokatów
 "Tobie wigiej przystoi tego profesor-
 ska niż kawa wesota" A. Wilw. Fot. 1. 10.

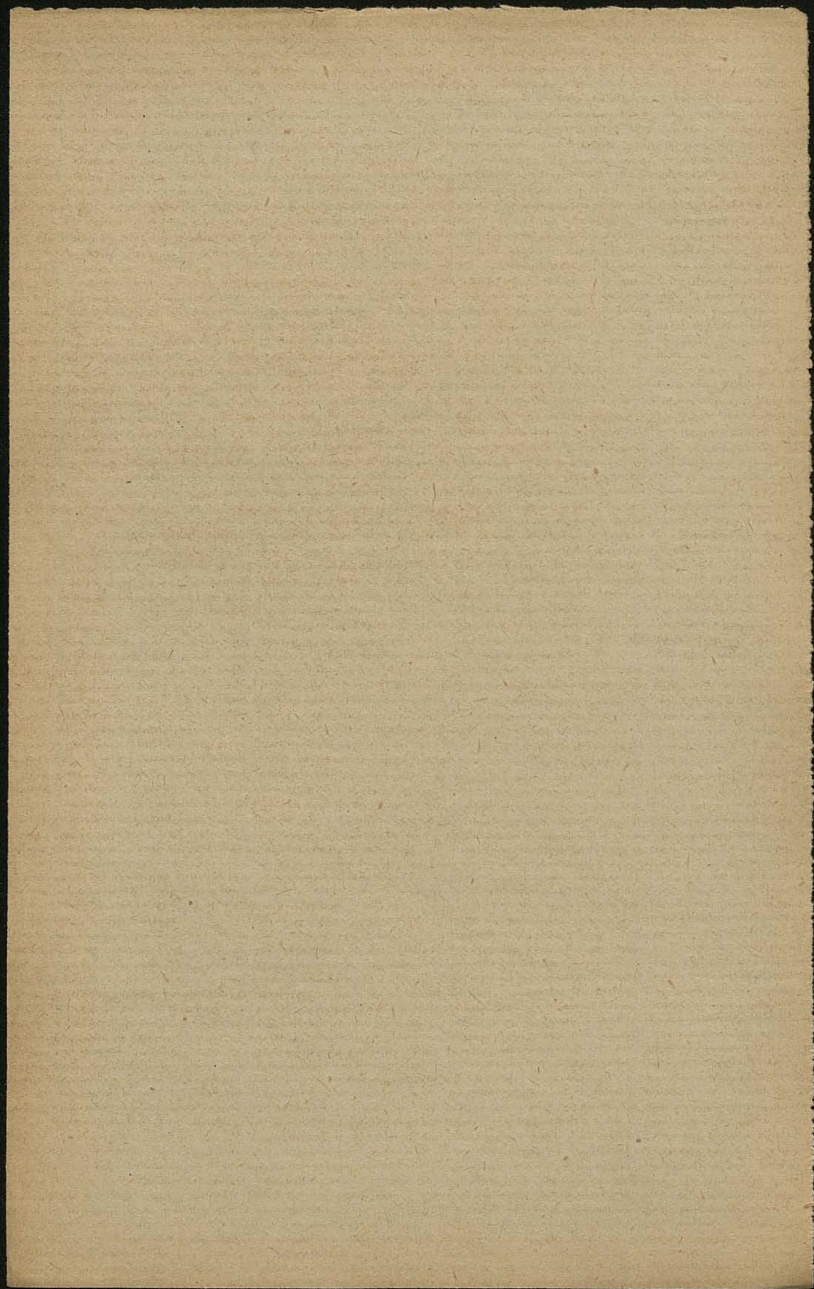
Tolerancja - j. z. e-j-e-cyj nm. lat. tolerantia, po-
 tolativus, wyrozumiałość, zezwolenie
 na coś pomimo różnicy zapatrywania
 „Taka polityka tolerancji wobec husy-
 tów, najgłębszemu dla państwa wyda-
 woce” A. Sobch. Przew. nauk. i lit. 15. 3.

Tolerowaci - at - vaje st. a. n. d. k. n. tau. tolerave,
^{co i traktowac}
 potwiazaniem, ^{ci} cierpieci co, powinnio
 przekonaniem sie jest niezgodnym lub nie-
 stuzaniem „wybiegl az przededruwi az-
 bawyc kto tam tak stuka, tolerujac
 jednakie to impetowne biezanie,
 jako pierwszy raz trafilyzre sie” J. Wron.
 Z. 141. „w przekonaniach swych nie
 byl wcale pedantem, tolerowal wnet-
 kie opinie” J. 27 let. woj. 1. 6. „kolonie,
 jako nieodtuzna czesci Francji, tym sa-
 mym co i ona podlegaja prawom i przy-
 wilejom, a zatem. w nich tak jak i we
 Francji niewolniczo nie moze byc tole-
 rowaniem” Sown. nauk. i lit. 14. 178. „Lapu-
 uniano o srogich artykulach, a nawet
 w Polsce tolerowano kurytois” A. Groch.
 il. 15. 2.

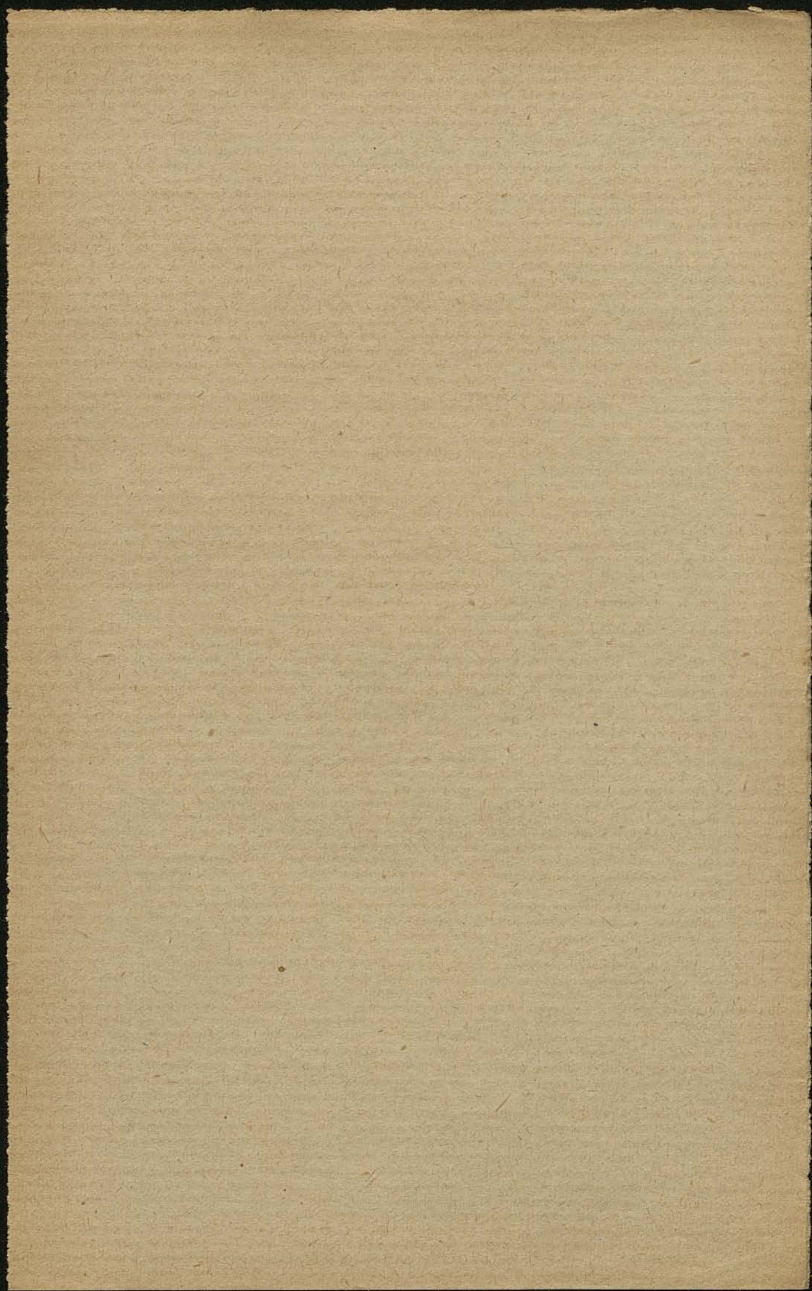

Totub-a. m. by-ów um. Totubek-bka m. cki-
 ow um. tutub, oponka futrzana,
 w ogóle ciepłe okrycie, ^{slapok} „W zimie no-
 sił totub barani pokryty sukrem”
 A. Wilcz. Fot. 1. 114 „Ubrał się w swój to-
 tub futrzany” ib. 207 „W statku z łó-
 kei i w nocnym totubku wyprzedtem
 do pierwszego pobyciu” Au. Wi. 4. 284.

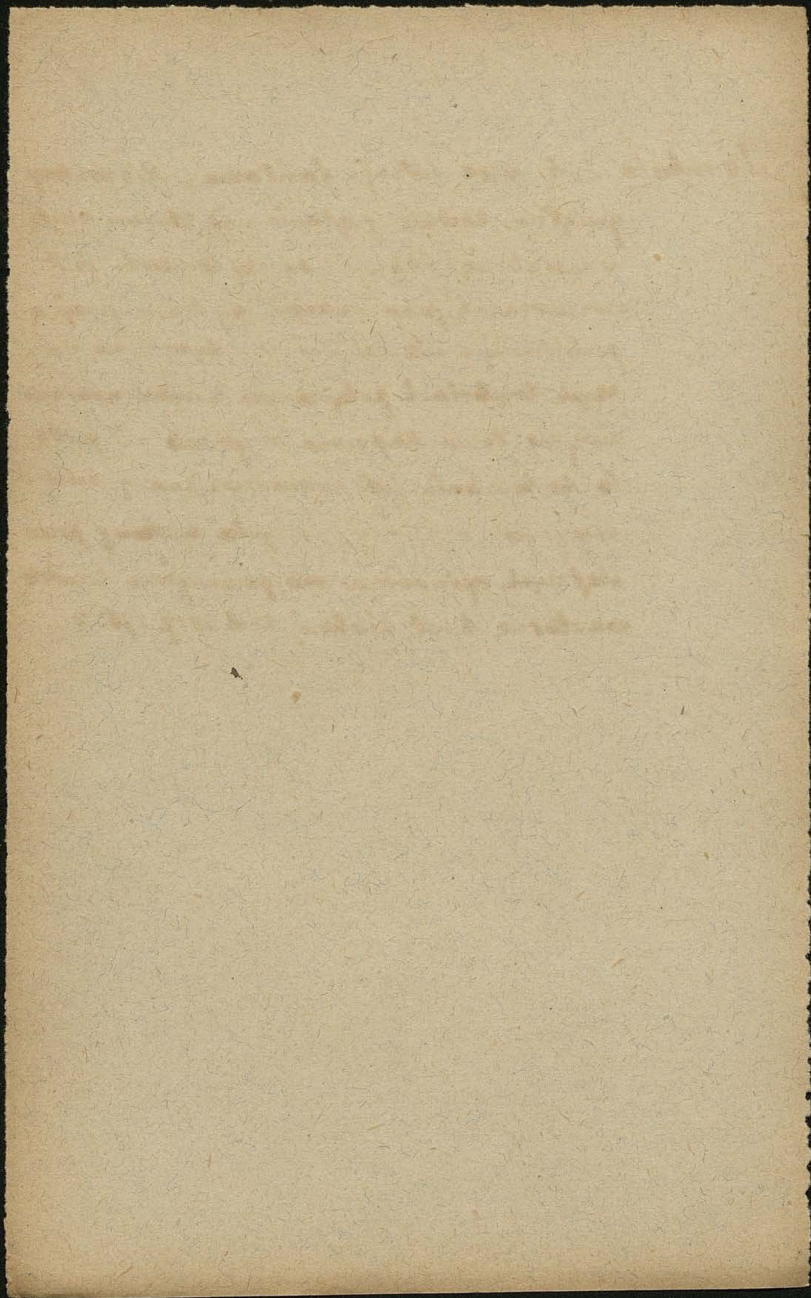

Tomasa-a. m. rdob. Tomek-mka, Tomko-a m. iiiię
 myślnie z przytomnością „Niewierny Tomasz”
 przyt. „Wolność Tomku w swoim domku”
 A. W. Fr. Kom. 4. 288.

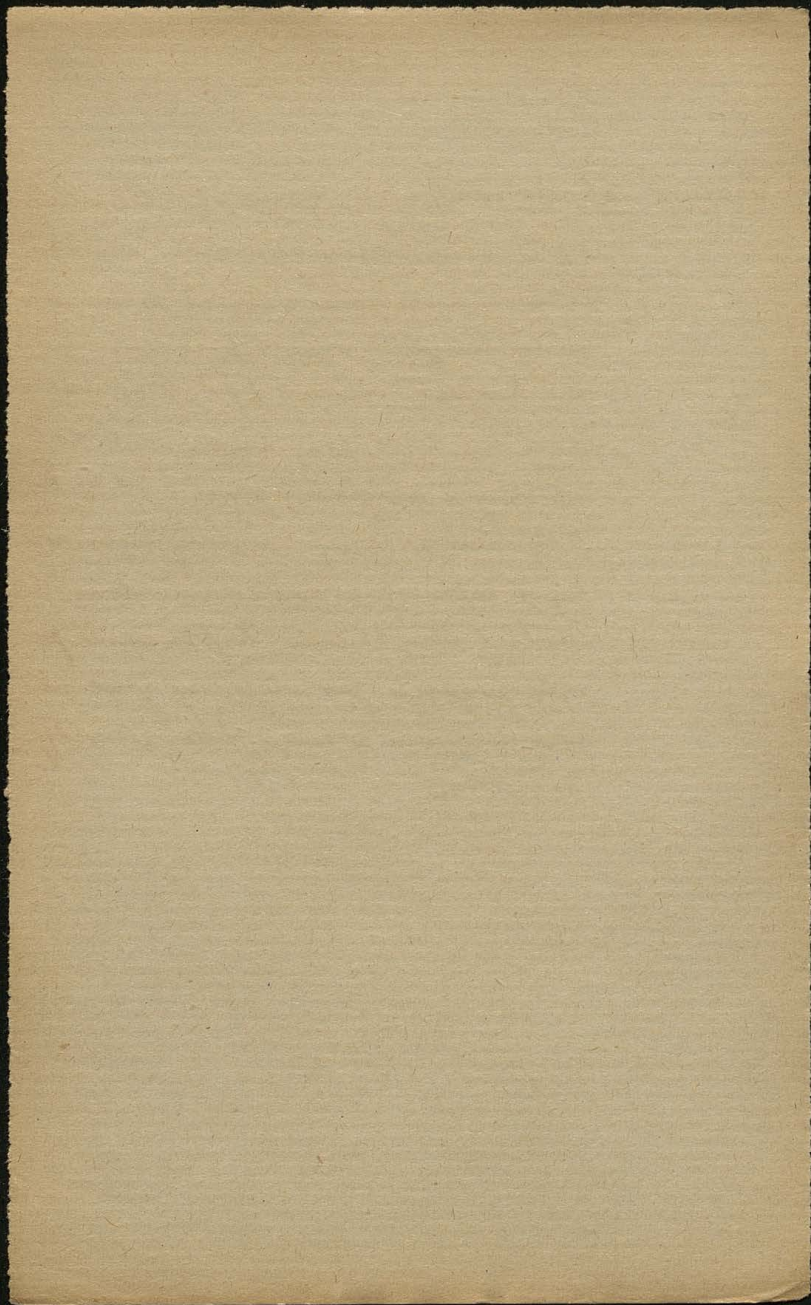
Tomaxawo-a-e, do Tomasa ucieżny „Od-
 dalejgi od siebie kwątpienie Tomaxowe,
 wolez na ślepo wierzyć w te wyrostkie u-
 cucia” V. J. Dyk. Ost. Sejm. 2. 69.

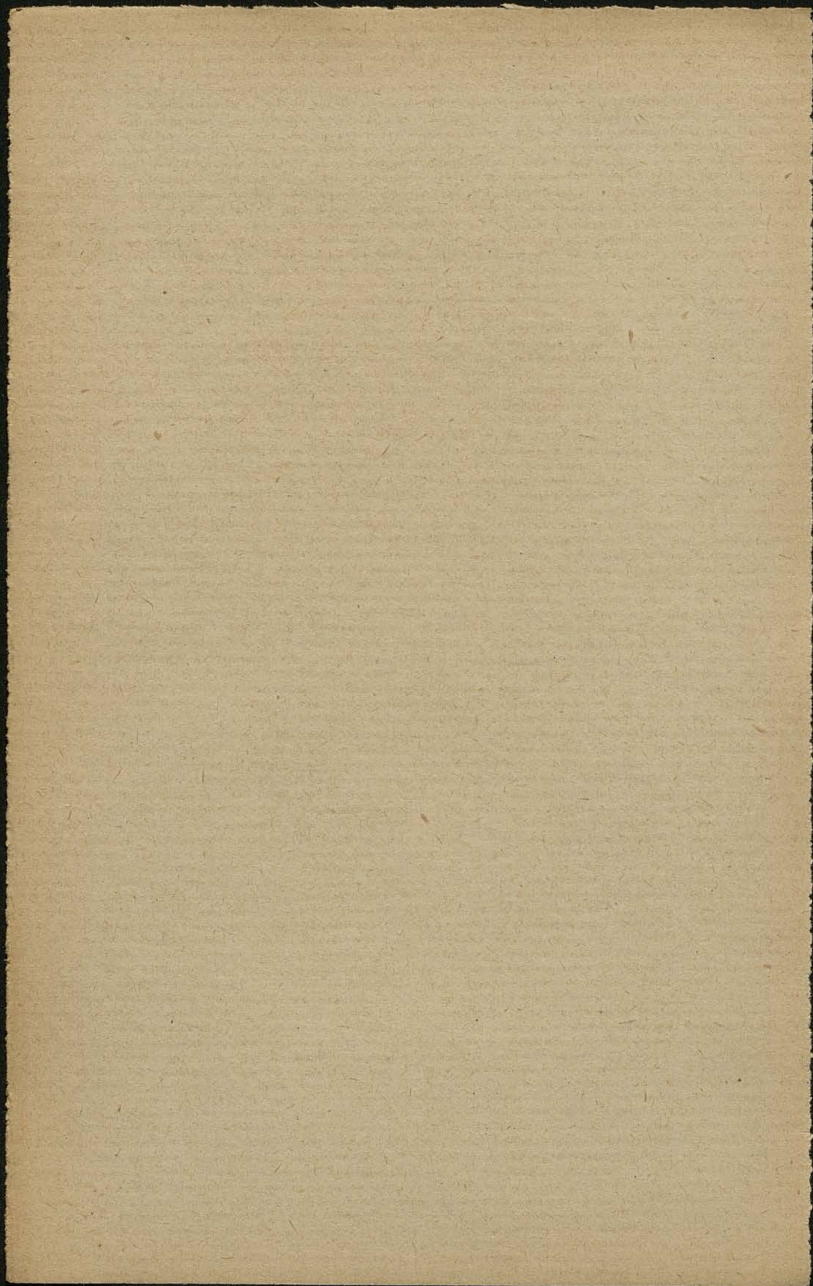
Tombola - i. t. wlos. loterja fantowa, Niewatry
 quistem kostato pytanie nad kilmem karta.
 nawiali sie skowumisi, czy tombola jest
 niezawralna jakos hazard, czy tej obywatelom
 publicznym nie wchodzi. Nie bywad na
 wyle tombolach polakowemk z mark. awedani
 zwykle, temu kaprowe w gterwie nie posta-
 to, nie tombola jest hazardem. Kwidy билет
 wyczynowa, a kwidy fant, jako stwionny przez
 chetnych ofiarowca wos, przeciwna kawre
 wartosci kwot biletu..." wiek 1889. 275. 2.

Touaz' - zł. nie st. ni. udkn. & procen. fig. & atapiac
^{nuwac.}
 sig w cnam, progracia, niikai wirod
 eneg " Co wiewroa ou bzdrie, touaz w
 puchy Tabzdrie, stany teb na twem to-
 nie kotysad " Ad. Mich. 1. 74 " Ktoż we
 trach nie tonie, pony smutnym i' ka-
 wresnym wivginii & gnie? " A. br. Fr.
 1. 22 " Corax cixnej smestniej t&ki ni-
 wy i' d&sbrowy w kadumaniu touz "
 Ad. Stug. Ktory 25. 233. " Dył to dziki, pu-
 ryty pr&gdami jar, wiywiony gdrnie nie-
 gdrnie touqym w sadzie futorbien " Tyg.
 Il. 2. 6. 101.

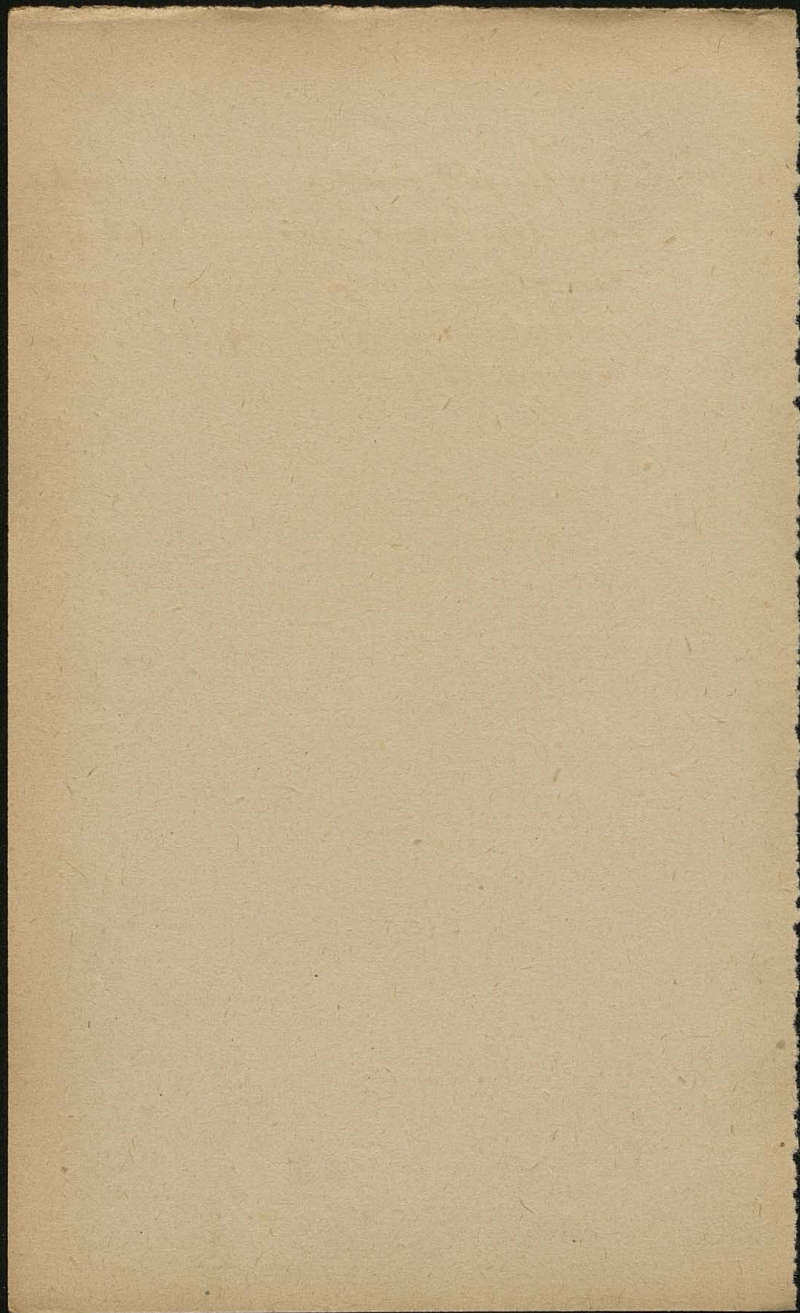

Tonik - u. m. ki-oś mu. z drb. ton, głośnie & przy-
gana, tonok niewi. „Lirnia nabrata pu-
gardliwego toniku i wielkiego rozu-
mienia o sobie” J. Kwast. 46. 31.

68¹⁰⁰

Тон. i. 4. § fig. poet. porostowu nad nami, niebio-
sce „ Tak s'licznie drzewni w błękitnej
toni ptarupie droga; jakby tam, w górze,
w czystym tarupie zobaczył Boga! „ F. Len.
Bib. war. 1853. 2. 436.

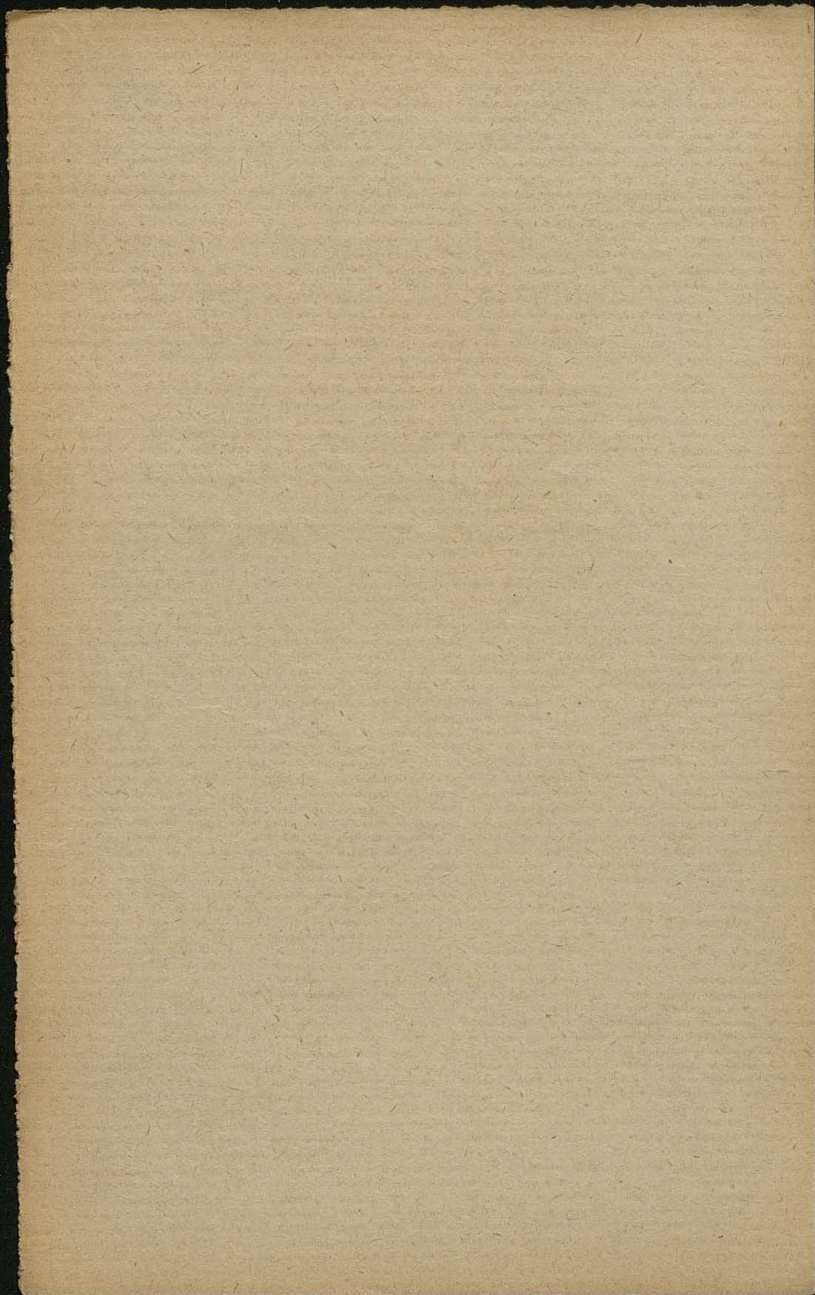

70

ry-tur um.

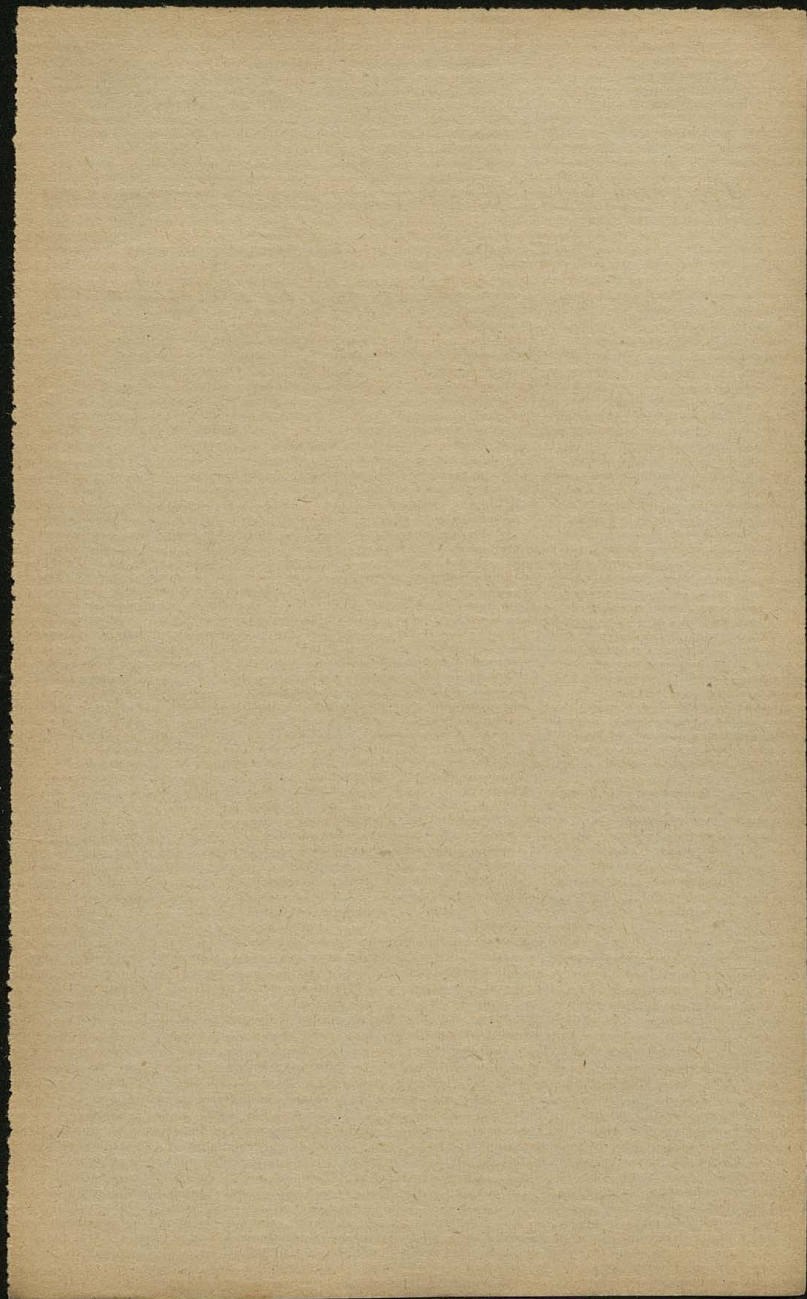
od to idese, strydy

Tonura - y. n. n. tal. tonsura, u duchowienstwa
 kuloblihujo niezolnij zakonuogo, koto
 wygolone na glowie kotatku przypomni-
 najze hockis z pory. rart. ty sine, Kazny
 probowar. u naturalna tonura "J. Kachar.
 Dies. lit. 2. 658 z fig. wyprawienie na kres-
 du, przyzie od zakonu, jako obwied prz-
 gotowawany, bedacy symbolem ciemnowej
 korony chrystusa.

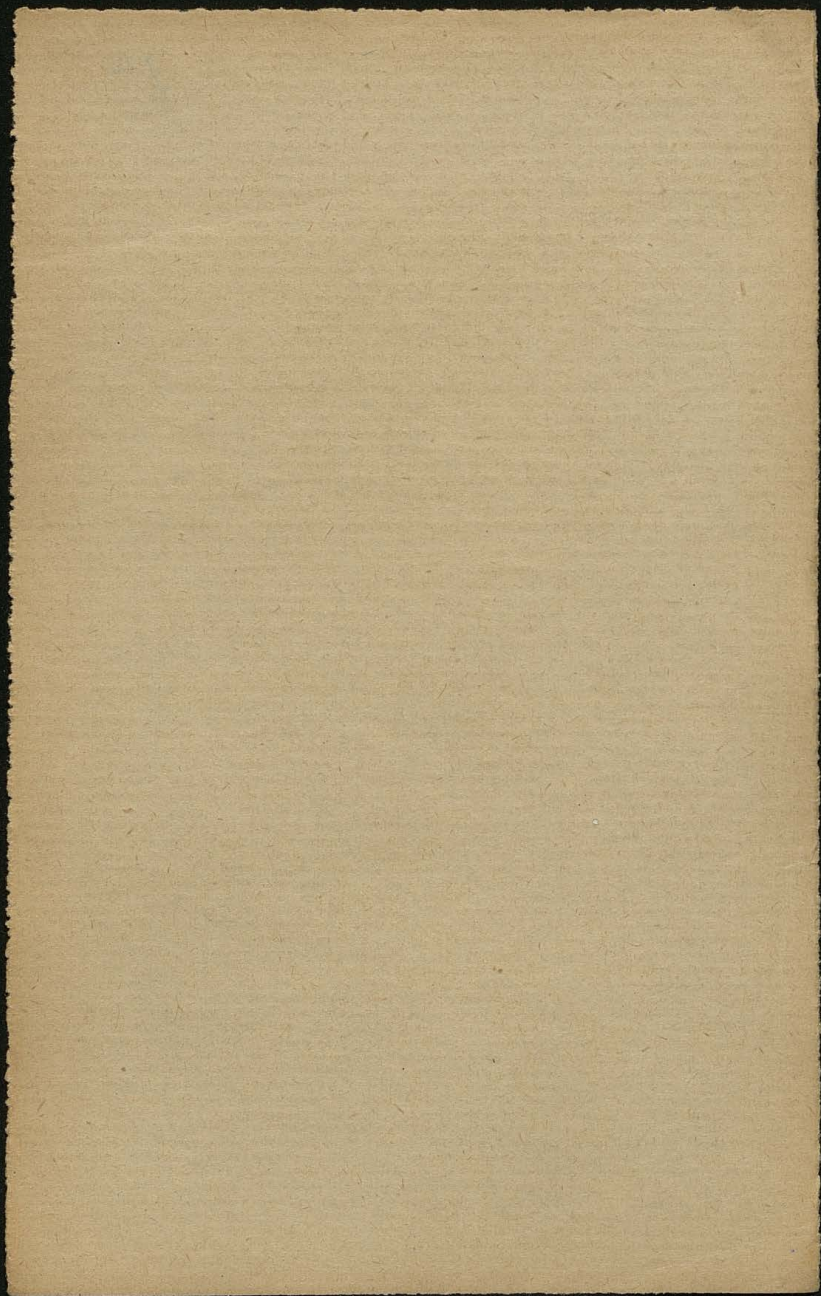

71

Topić się it-i st. kaim. udka. z pnen. roztapicci' us,
 zutapicci' us, rozplywai' us w cnen, "W
 karosku stowik topi się w piosecie" M.
 Sawlik. Cnen. Ska. 27.

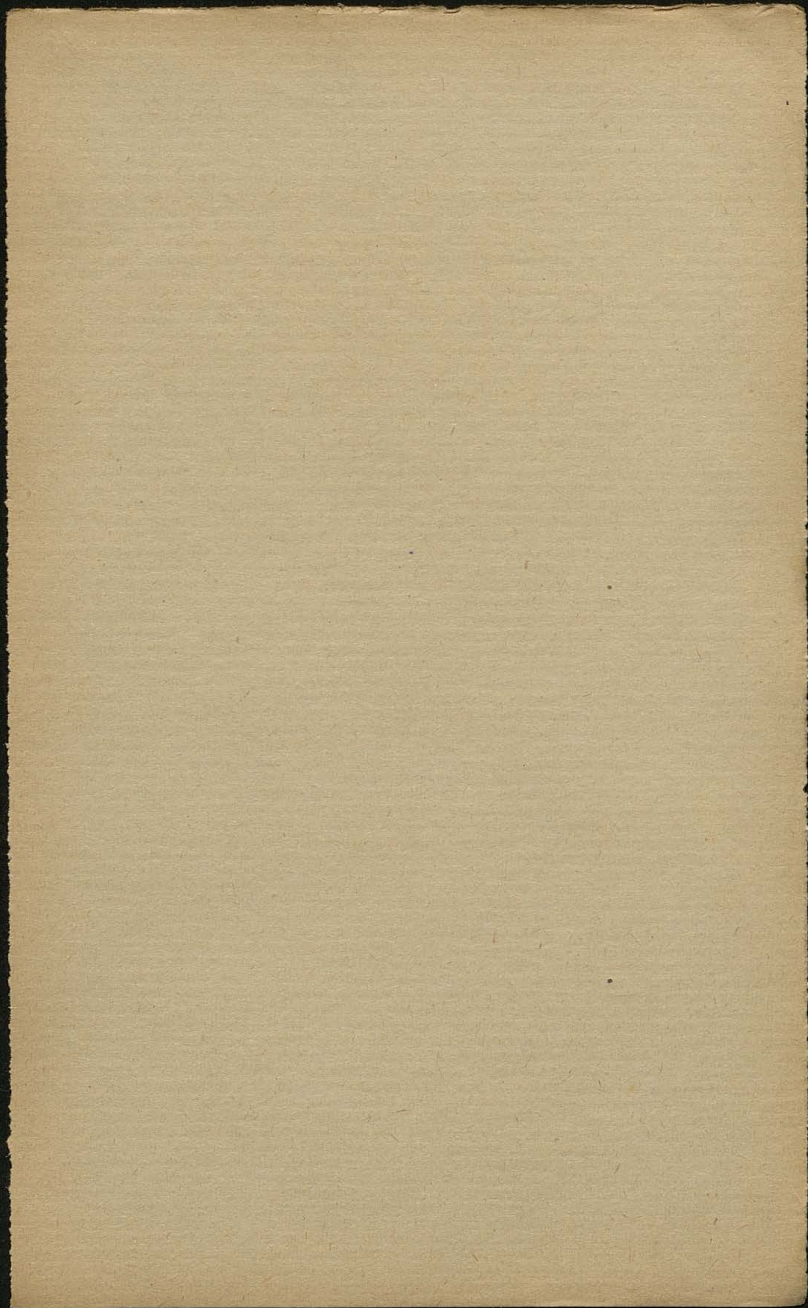

Topolka - i. z. Uki - tek um. zd. v. metoda topola,
druzewo z mysl. znak biaty na glowie ula.
dego najga samca „ferko najga samice
nie majgy roku, co dowodzi najdujga
sig na ciele jego malutka biata tysinka,
po towiecku nazwana „topolka.“ Podobne
tysinki maja tylko samcy i to po skon.
vazni roku, puzem znamie znak.“ G.
Uav. 1882. 27. 2.

104
73

Toporekek - okna m. okni - ów um. okob. toporek
„ Maiiej matym toporekkiem podwa-
zat drzewicki” Am. Wi. 3. 22.

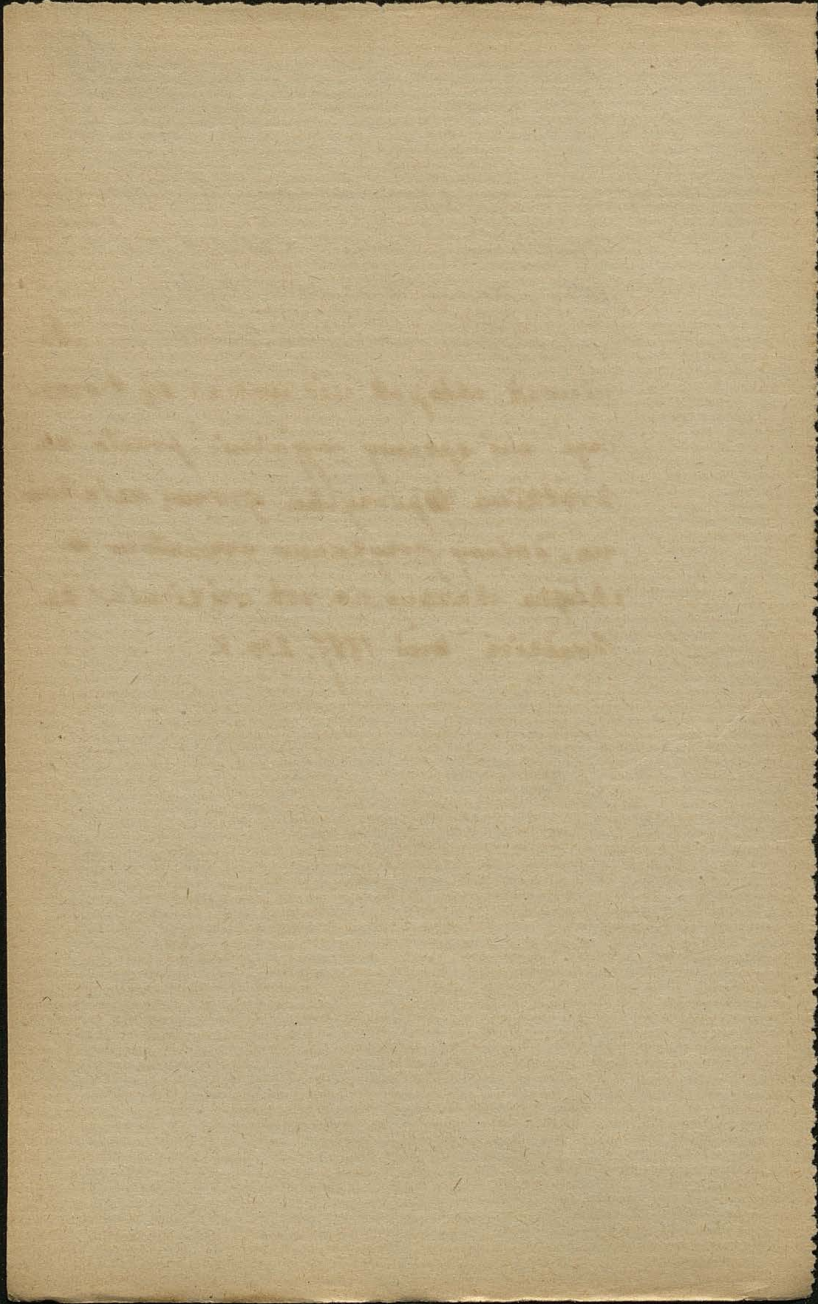

74

Topornik - a. n. w strażnicy ogniowej, strażnik
~~opracowany toporem~~ wbrojony w topór,
 do robienia budynków " Na odgłos alarmu
 runął procybiegła straż i topornicy chwytając
 kabry nie do dziela " Kur. por. 1882. 239. 2.
 „Przechodząc właśnie widzieliśmy tylną toporników
 koczującą się chęć tego porannu; strażnicy z si-
 kawkami jenne nie było " Wieś 1883. 64. 3.

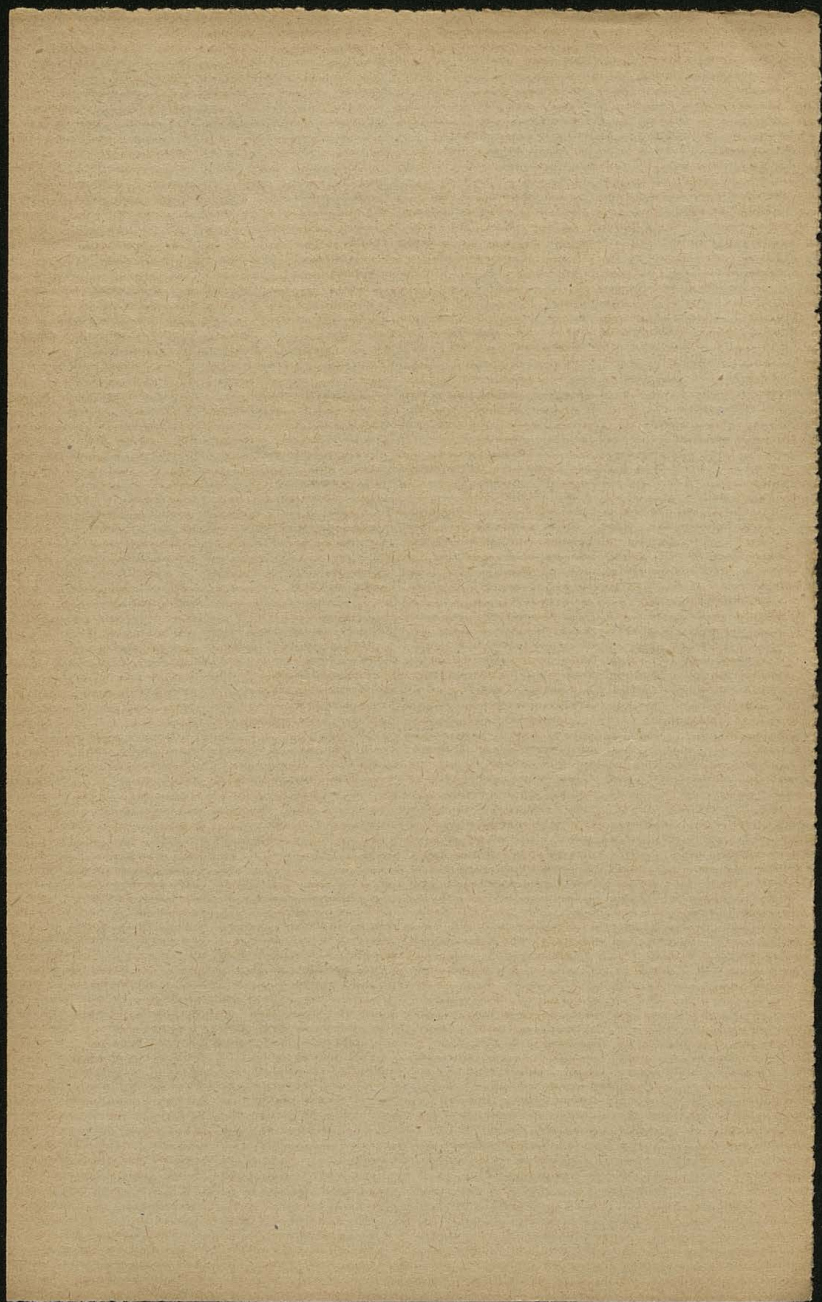
Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Toporaysho-a m. z przystawiowo, na krótkim
 toporayshu" mały: na przedce, bez dwóch
 przygotowań, kałhodo "Utrieny sobie
 watorika na krótkim toporayshu" "Do-
 nieważ chłopak nie musi się tłoma-
 czyć, ani sprawy myć, prosto na
 krótkim toporayshu sprawy kałatario-
 no, dolary przykucano owerstom a
 chłopka skazano na rok więzienia ka
 kwadraci" wieś 1887. 230. 4.

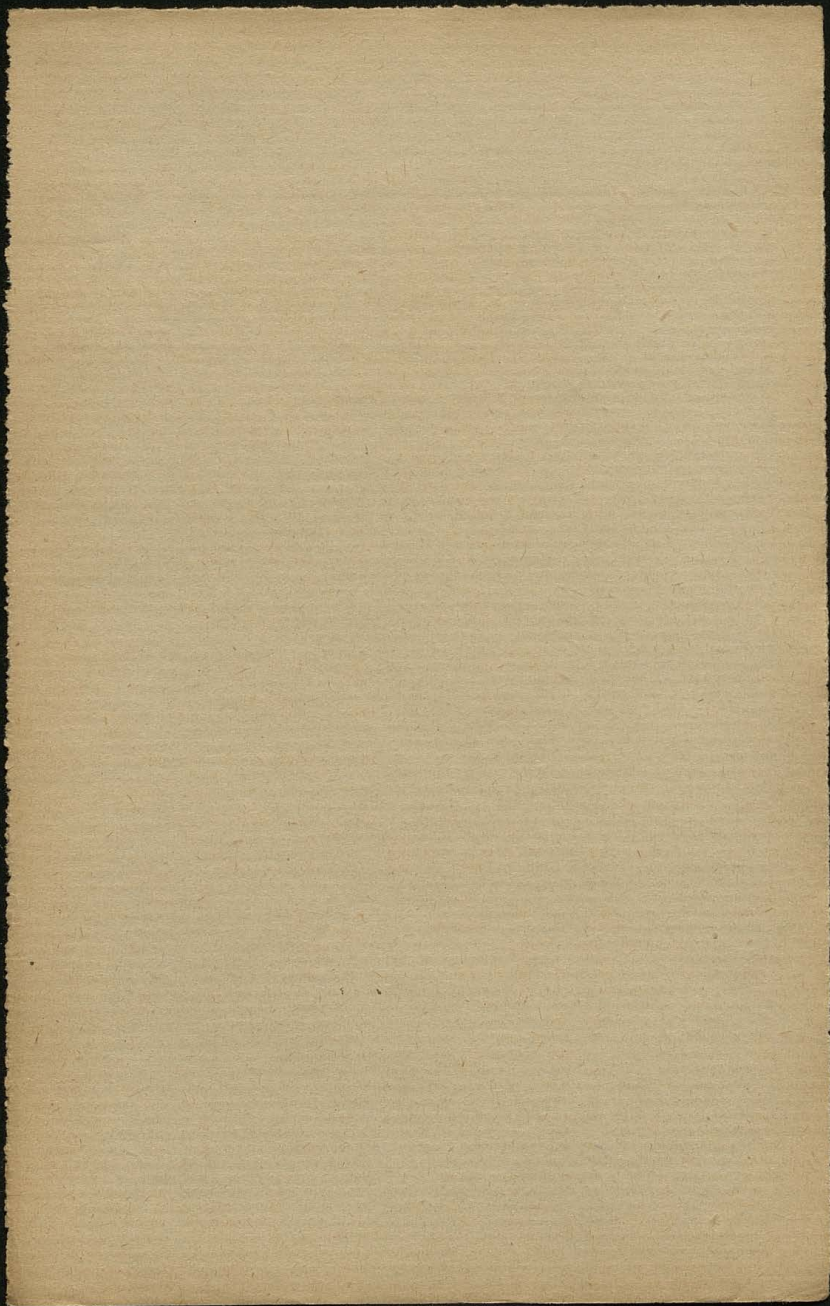

107
76

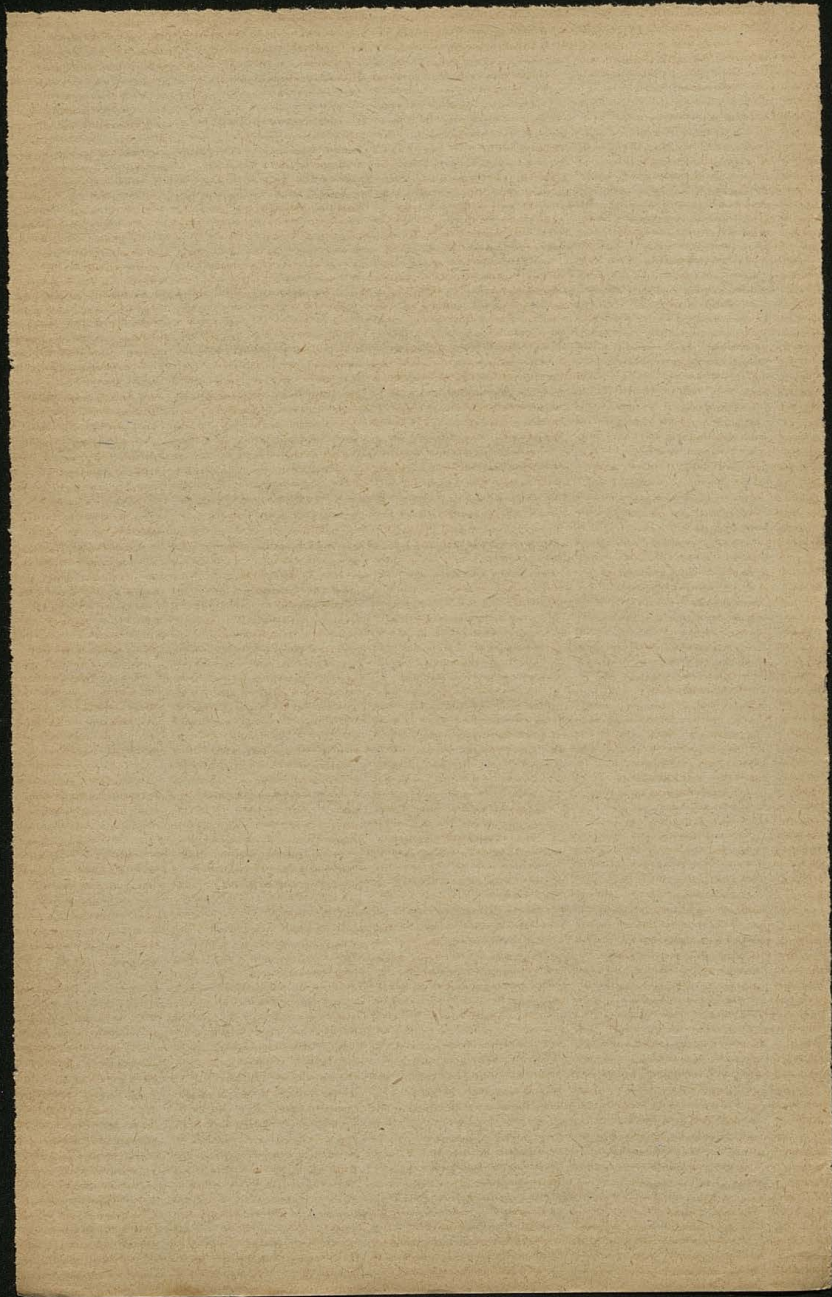
Torba-y. i. rby-torbo mu. Szp. wyp. p. zard.
na kobiete stary. Słowik. prozeow. kwi-
kwo i toburcio nadwistai, w Wam. Kun.
Wam. 1872. 113. Sz. p. p. „roapi esie jab.
dzi adowiska torbe”

Torbán-u. m. ny-óu nu. teorbán, uarzdrie
 nuwycane „Z torbanem i taki into-
 drinki siegnatem us a toba” f. P. Kales.
 4. 7. „Smutki skroú xmisly, a tor-
 ban miat u reku” ib.

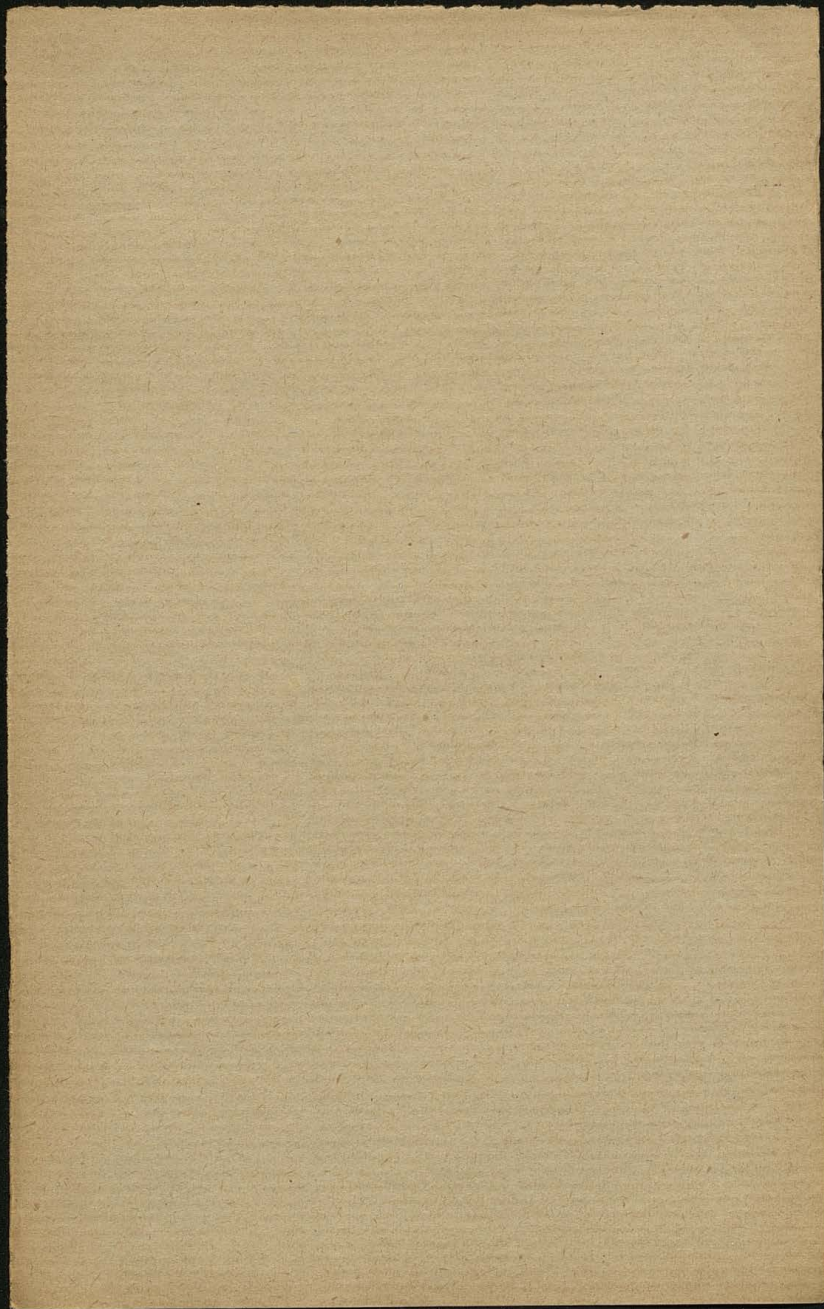

Torbifer - a m. ry. ów um. kart. makar. od torby
 i ta. fero niose, dostoł uowazy torbs,
 odpowiada drinij gnyaspiorhowi, Depen-
 dent u me cenasa „Moićiny panie, me
 katyżie grova, dla torbifera, wydruwezo
 bartova” Hist. wojilko serd. af. 356 „Bieśme
 to wrewy te Pandelity, ale kadowato mi
 się nie kiedy się się wyuczę, to już po-
 wnie się na wiekniściego torbifera
 proustróję, a moja mebla kądrewie
 je na wieki” Z. Kawk. 5. 7u „Sowia-
 daję miie, że jakiś palerstrant lubelski
 uonióś porzew, ale już ja wiem czyje to
 sprawa. Stato się kəs' tak, że jakiś tor-
 bifer z Sanoka przyjechał tu do miie
 z woźnym” ib. 1. 64.

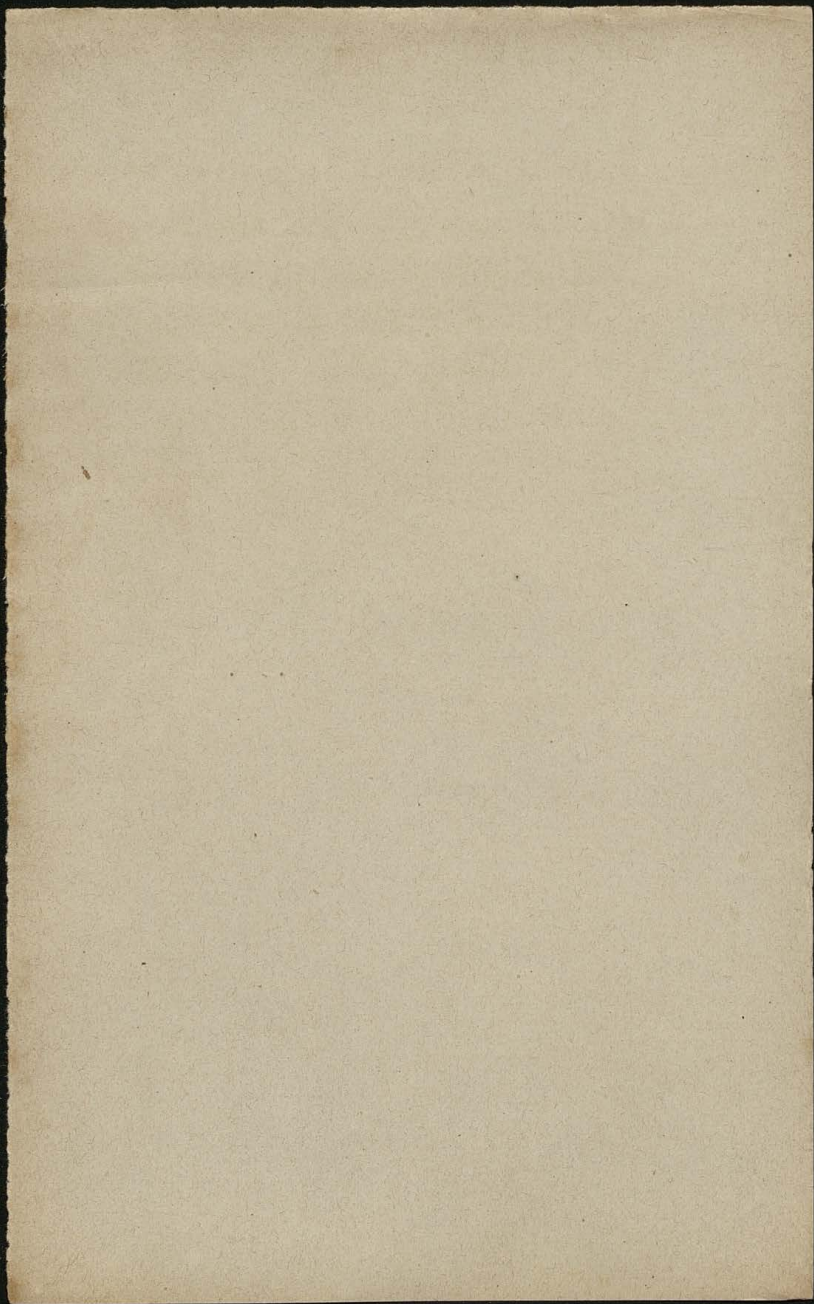
77

Tors - a. m. sy-ow min. franc. torse, rerb. popiersi,
 biust & porp. gors, piersi, Cuię ię ob-
 więzany regularnie patrzy na pic-
 kure urobił baletniczek. Mitosi wzdaki
 tłumaczy uawet xawitowanie... xbył
 obwiazany torsow i nie torsow." Jf.
 Kraw. 33. 36.

Toruniartha - i. 1/2. kobiele rodem z Torunia

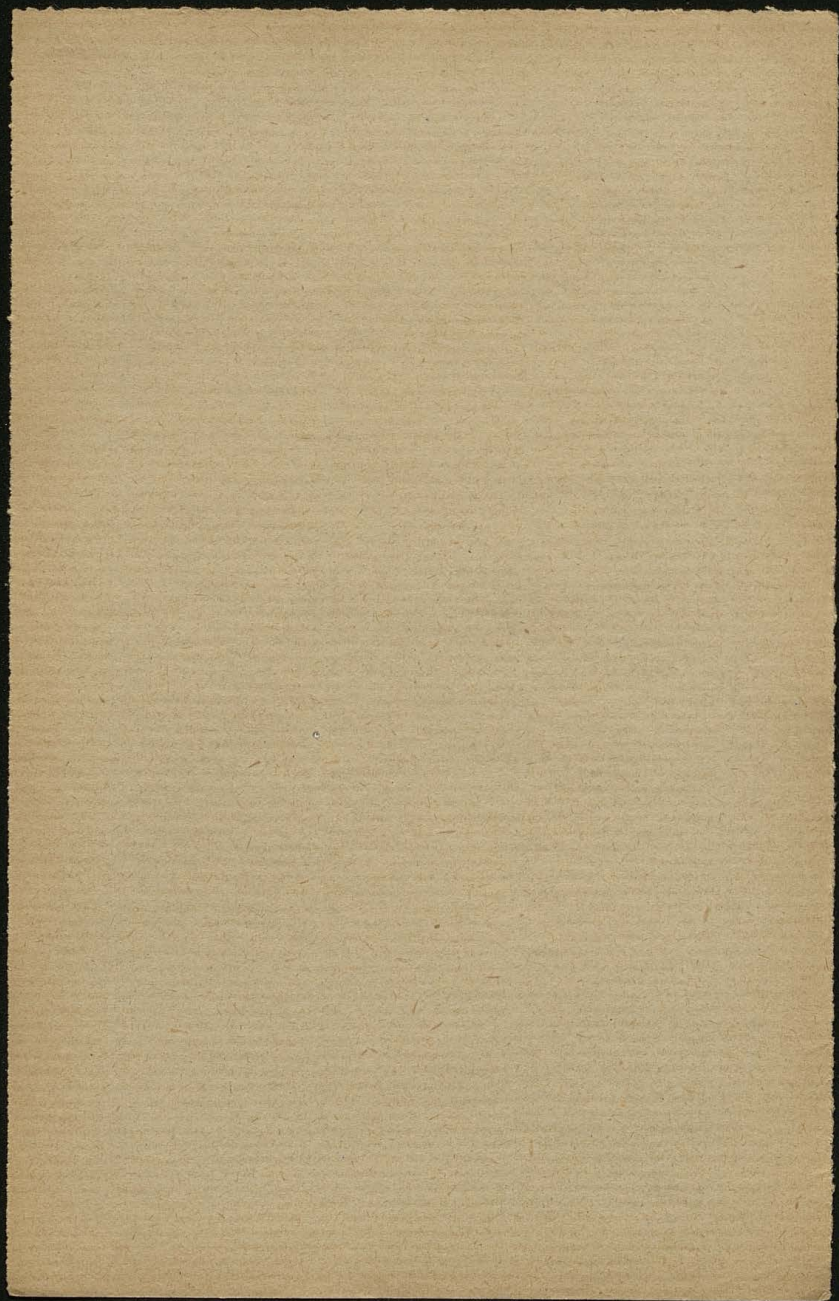
„ A w Toruniu na raturau Skwonsuo, i uwryst.
kie Toruniarcki swotauo ” O. Kol. 1. 165.

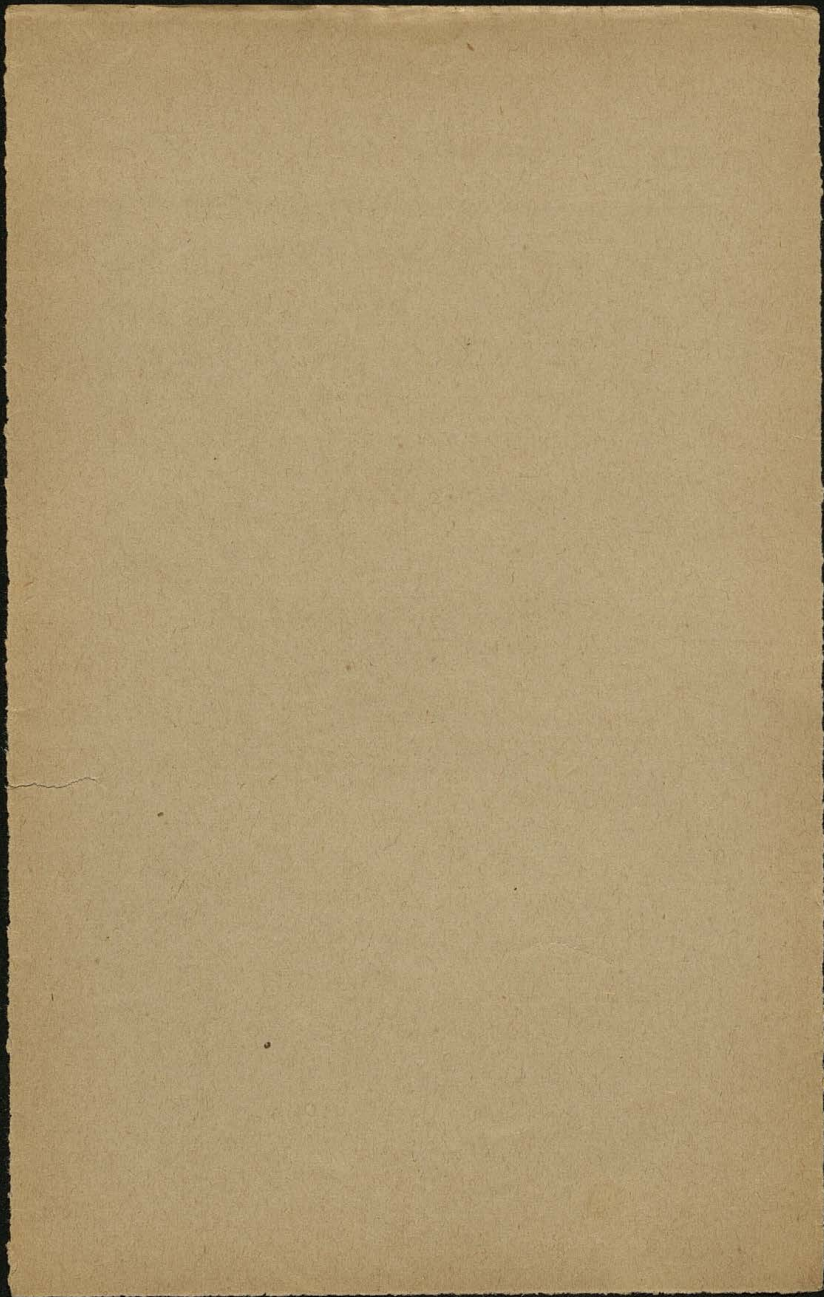
78

Totus - a. m. sy-ów. mn. (Tac. totus, cały, wszystkie)

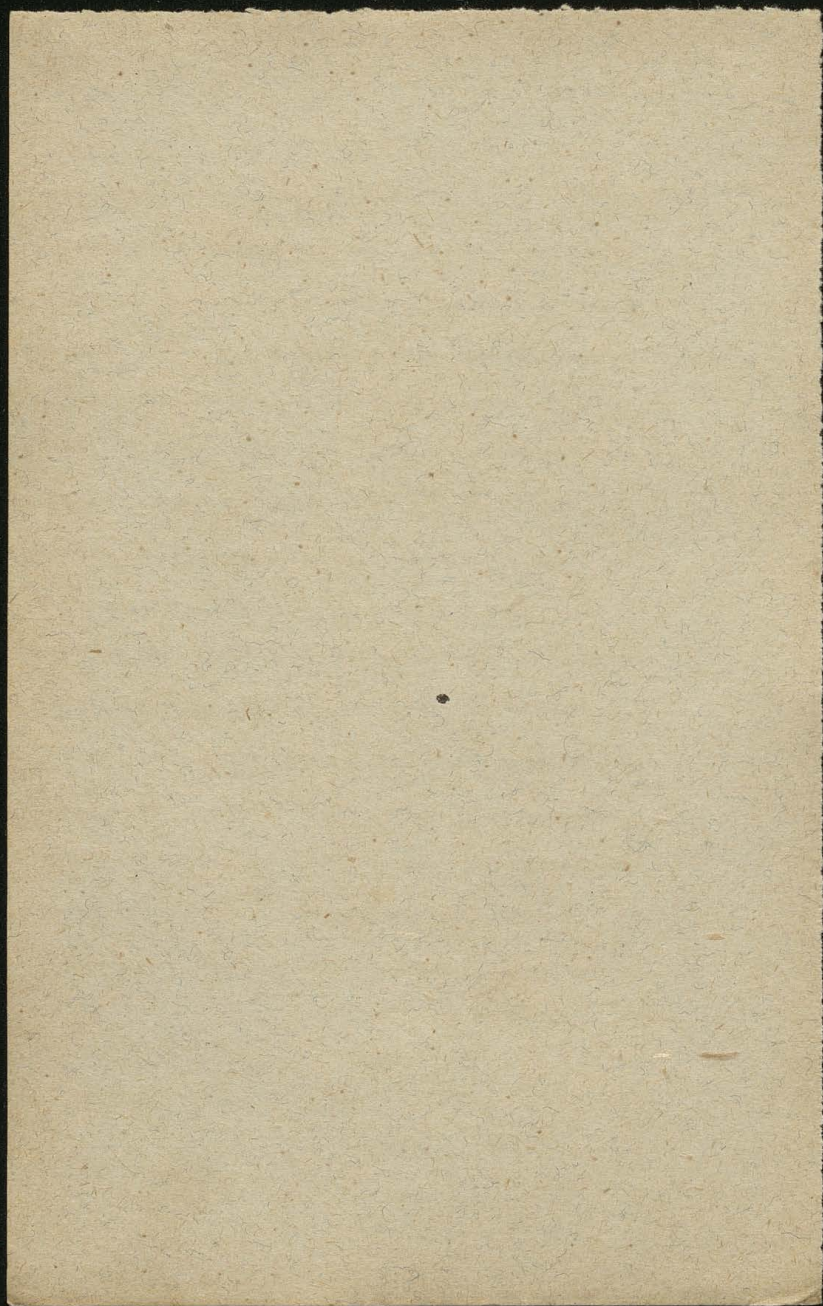
w grze preferansa kalowanie dżerigim to
 jest wszystkie te, najinyma gra, to co
 w pikiecie kapota. Równozatem certy
 pulki preferka - miatem dwa razy totusa
 i daici mi kwad niezgorzej. ° kur. swiat.
 1867. 6.

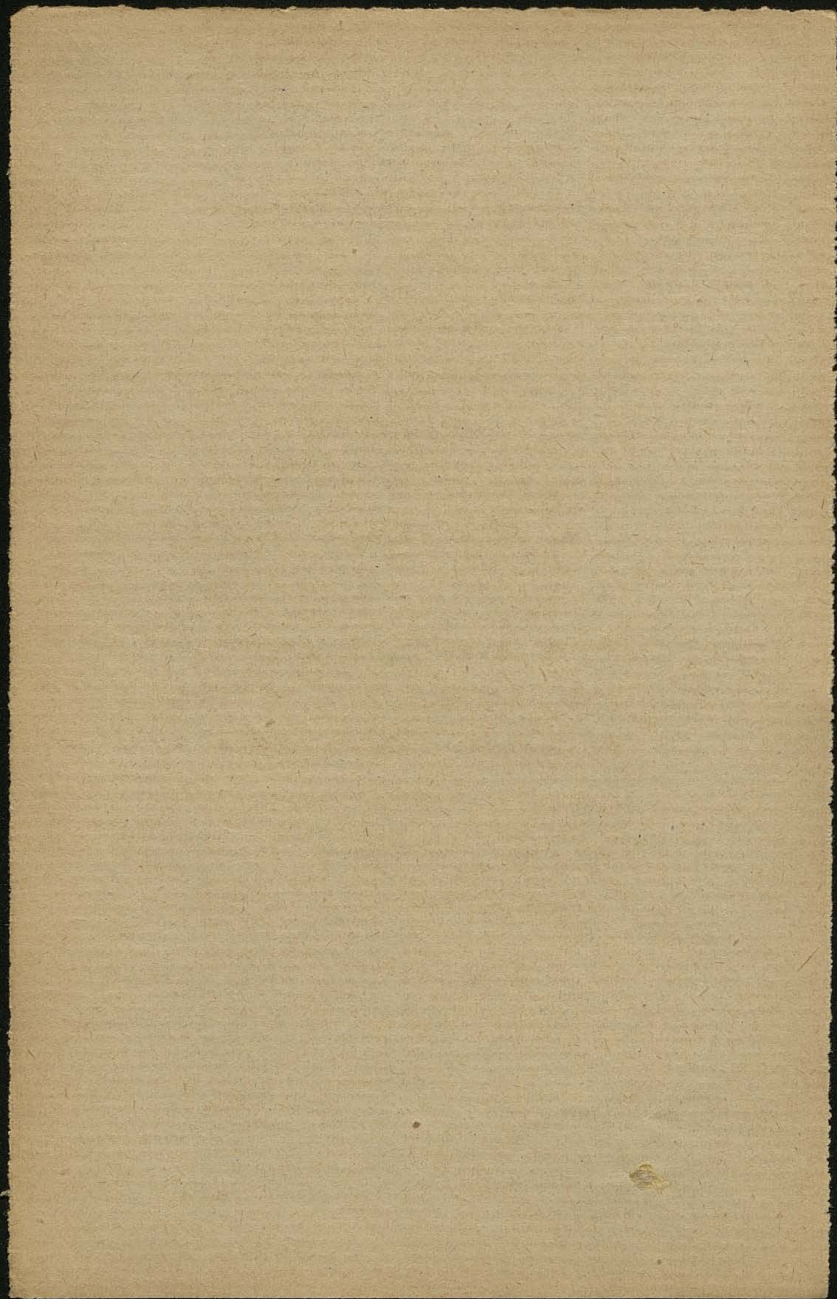
Tournée „F. Gustaw Fricman odbył tournée
koncertowe w miastach południowej Ros-
sji” Echo muz. kate. 5. 302.

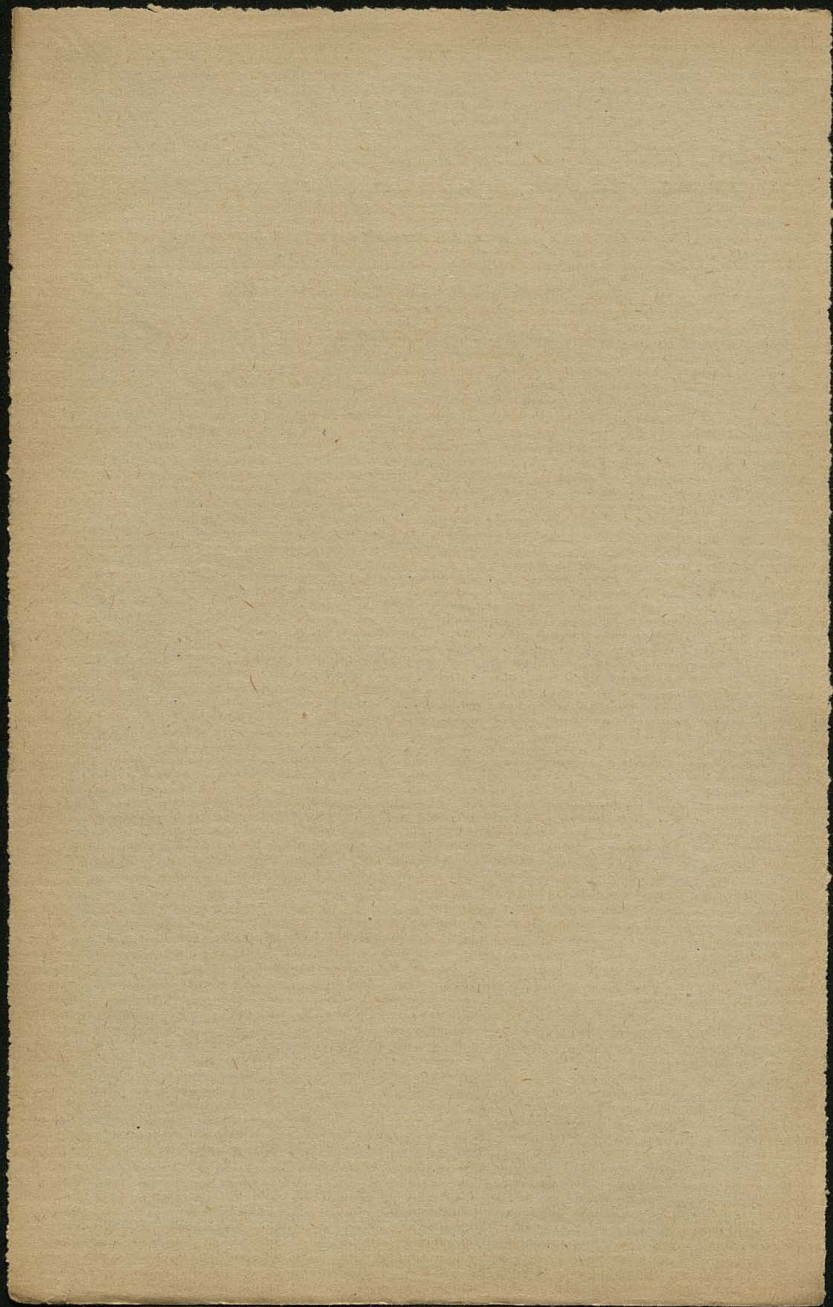
Towarzystwo - i. bez t. um. & skłonności do życia towarzyskiego, do tworzenia towarzystwa „Towarzystwo jest salubnym przymiokiem człowieka, & potrzeba jest ducha, & wrażliwości jego natury i umysłowych pragnień wybitniejszym” *Dziennik* 23. 57. M. Pn. f. „Nie towarzystwo kładzie, ale je reformować potrzeba - potrzeba & niej dążyć powieć dla salubnych odowienia indywidualności, a nie targ dla próżności marnych” *ib.* „Towarzystwo wytworzyła się z tego nieokreślonego uczucia, które nazywamy sympatyą. Jest to jakiś porządek człowieka do człowieka, coś żywego i ciękiego zewazem, co każde wzajemnie budźmi tworzą się wzajem na siebie” *M. Pn. Dziennik* 23. 74.

Towarzystwo a. u. stwa - rystwo. un. & w mo-
 wie potow. „towarzystwo” mawiy metow.
 Towarzystwo kredytowe, a misianowicie
 Dlug należny temu i cięższy na do-
 brach ziemskich lub nieruchomości
 nieziskij „Miater' meyc'peli Terday
 i wzysty, a teraz i' dluzi sa i' towa-
 rzystwo nieopłacone” J. Kozien. 11. 50
 & absol. kam. wyisne towarzystwo, wielki
 świat „Krabia driad na samz nyjt, ie
 sig to roznienie po świecie; szadliwe
 uwagi i dowcipy towarzystwa kloty
 jego sera, szarpaty nemoy” Elp. Mts.
 i Starzy 2. 146.

Trvrca, trvdne do oddania glotkami brvniciue,
bvdge na povstrymanie v tiegu kvni,
to samo co: stoj! „ kvni na mojie skve-
cit vogg - a trvrca " w. fol 9. 170.

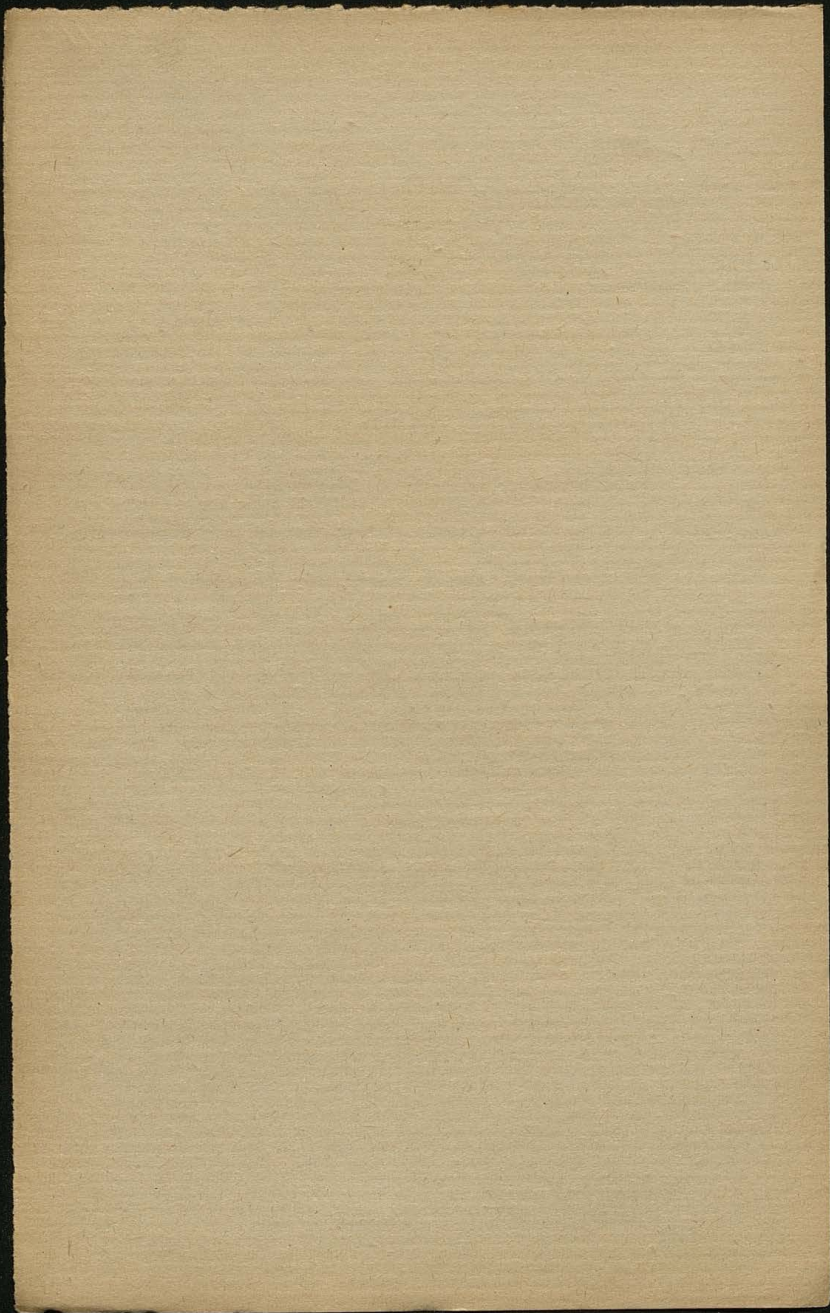
Tradycja - ji. xi. cje - cyj um. Tac. traditio & poda-
nie ustne o jakimś zdarzeniu przeszło-
dziejem & pokolenia w pokolenie, legenda
„Staryy powtarzali to co od ojcow zasty-
siali; tradycje te, są prawdziwe poezye po-
koleń” *JT. Kras. Stronka 1878. b.* „Jest trady-
cja o jednej z tych Krasieleckich rodzi-
nie, która jako krowa, wzięta w świat za mto-
du. Jaziek z Nowego-Miasta był jej wzięt za
krowę...” *W. Pol 3. 52. 1/3* to, co w skutek zaho-
wiania tego kumpocaju przekazywany w krew,
młoty, stało jako wspomnienie obowiąz-
ku na przyrządy, przykutym i
nowym, w ^{wez przewodnia} tym narodzi, krowy lub po-
jedynczej rodziny, Uniać być wielkim
panem, ale stare watacheckie tradycje
braty nad nim góra co chwila” *JT. Kras.*
Ista war. 1. 94. „Tycie domowe wódyt we-
de nej ścisłejzych prawideł jakie prasta-
re tradycje przyniosły” *ib. 95.* „Camięta-
no, że Cosel dawata ten swiecki bala; nie
chciano się jej dai zagasić. Tradycje pa-

nowarisa jej cnie' sie jawnie silnie dawata"
Z. Kras. Tyg. H. 3. 5. 6. "Księżka na Kiewanin
i Starym Łukowie ida, x Księżka di tewskich-
wize jak krwi panowie mieli inne tradycje-
bo im nie xto o to, by sie wbijai w karawy-
ty, lub gromadki xto, aby wrytko owta-
dny, wojowai i sxdric; txx by Rucexpspo-
litz inawrej urzxdric." w. Pol 3. 119. "Wice choc
odbiegt od swoich daleko kamtudu - powra-
ca do tradycji i ruyxajow rodu." ib. f. 4.

"Tradycje salabieckie i ducha starego miast
w sobie jak mate ludki" Z. Kras. 90. 24. "Juz
w powytku ludego powywiastuje tradycje
xiensian i ruyxliwych warue znaki i
wroiby do swista N. Panuy Grounicanej"
w. Pol 7. 244.

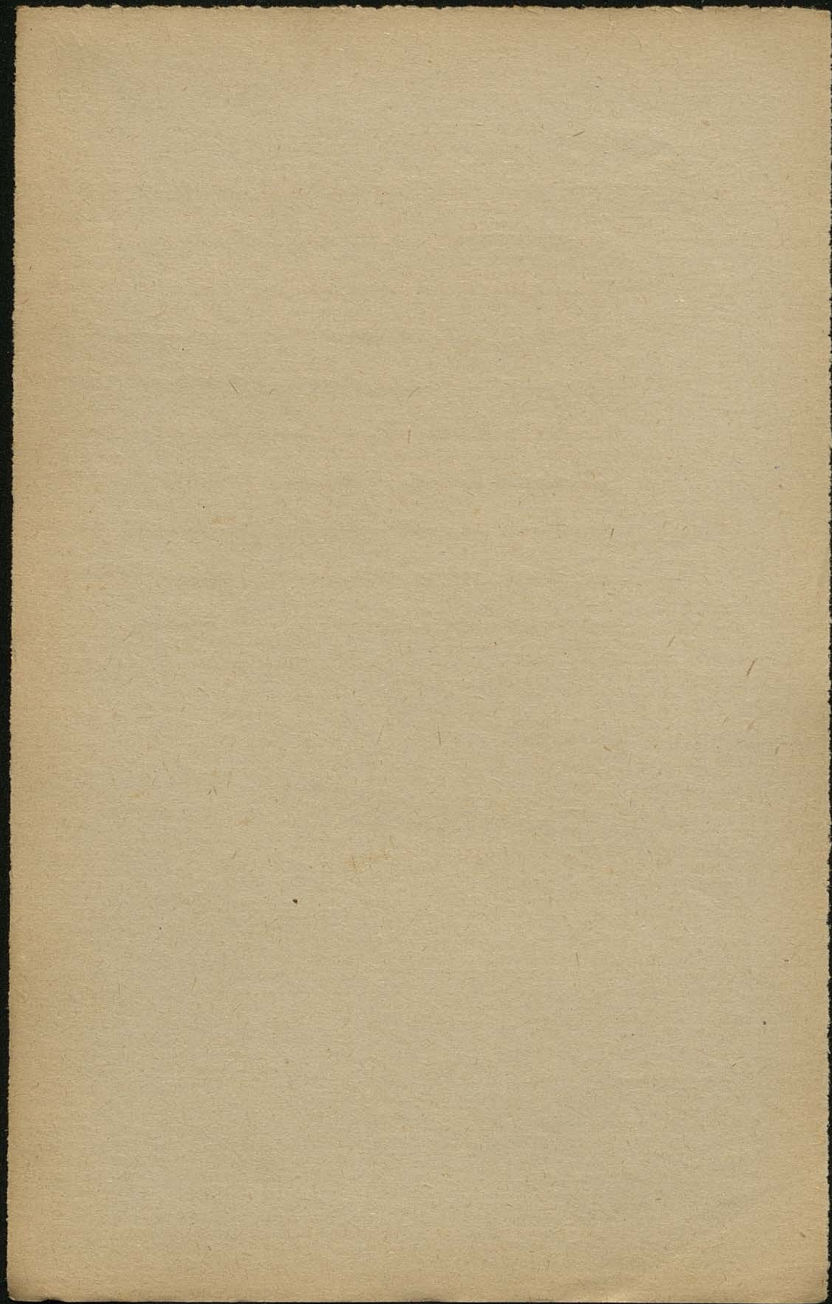
1.) "Sa to wrytko drobne skrawki jednego
wielkiego obranu, ktory tradycja we mgle
tylko odbita na narych sercach w aureoli
wspomnienia" Jul. Otkow. Niwa 7. 2.

Tradycjonalny a-e, nie prost. oparty na tradycji,
 zwyczajny, zwyczajowy „Lubi się wyle-
 wać na gorzinną tradycjonalną” Z.
 Kawa. 71. 39. „we wszystkich narodach,
 we wszystkich wiarach, kładęcie post,
 jako tradycjonalną, dźwignię o swobo-
 dęjgę ducha” ib. 2. 235 „Wyprowadź
 codziennie, żeby wypić swoje tradycjo-
 nalne dwie lampki miodu” Wt. Sab.
 Kawa. 11 „Aleksy, pięć razy proz,
 staję, proz który tradycjonalnie sto-
 wianin nigdy się nie wita” Z. Kawa. 1. 19.
 „Człowiek karłowaty, karłowatość swą
 i stanowiskiem w społeczeństwie do
 pewnych form okazyjących tradycjo-
 nalnie obowiązany” Z. Kawa. 5. 36.

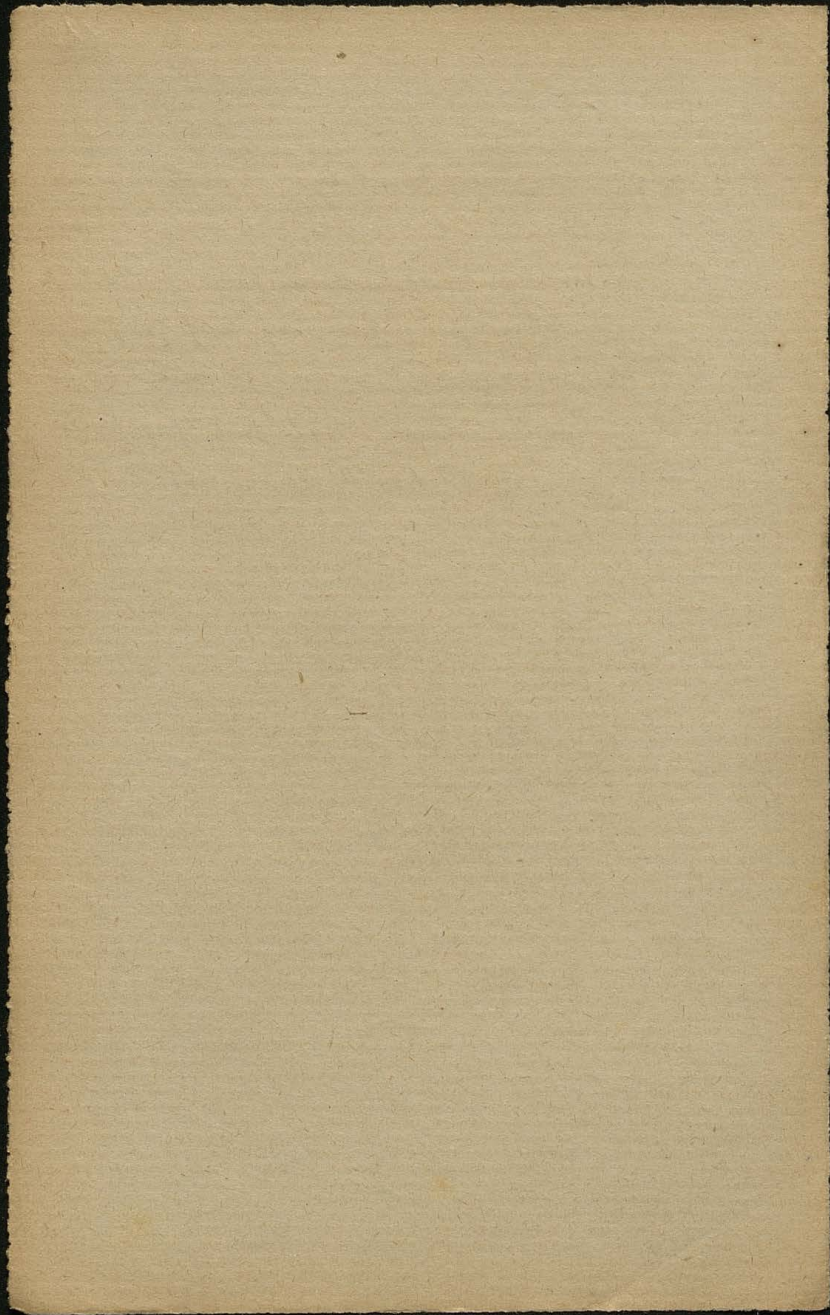
119
84

Tradycyjnym - are, nie prast. z tradycji znany,
podaniowy „Dielany! tradycyjnne Die-
lany udaly się światnie tego roku.” Pwz.
Tyg. 1868. 212. „Opowiadanie w ruyshkie tra-
dycyjnne knazie o kwestarkach powiast-
ki, ai do wuych o pami Karłowskim”
P.T. Wara. 32. 20. z tradycyjonahy, oparty
na ruyshajm, tradycji. We dworce gospo-
darstwo idnie starym trybem trady-
cyjnym” ib. 71. 85.

120
85

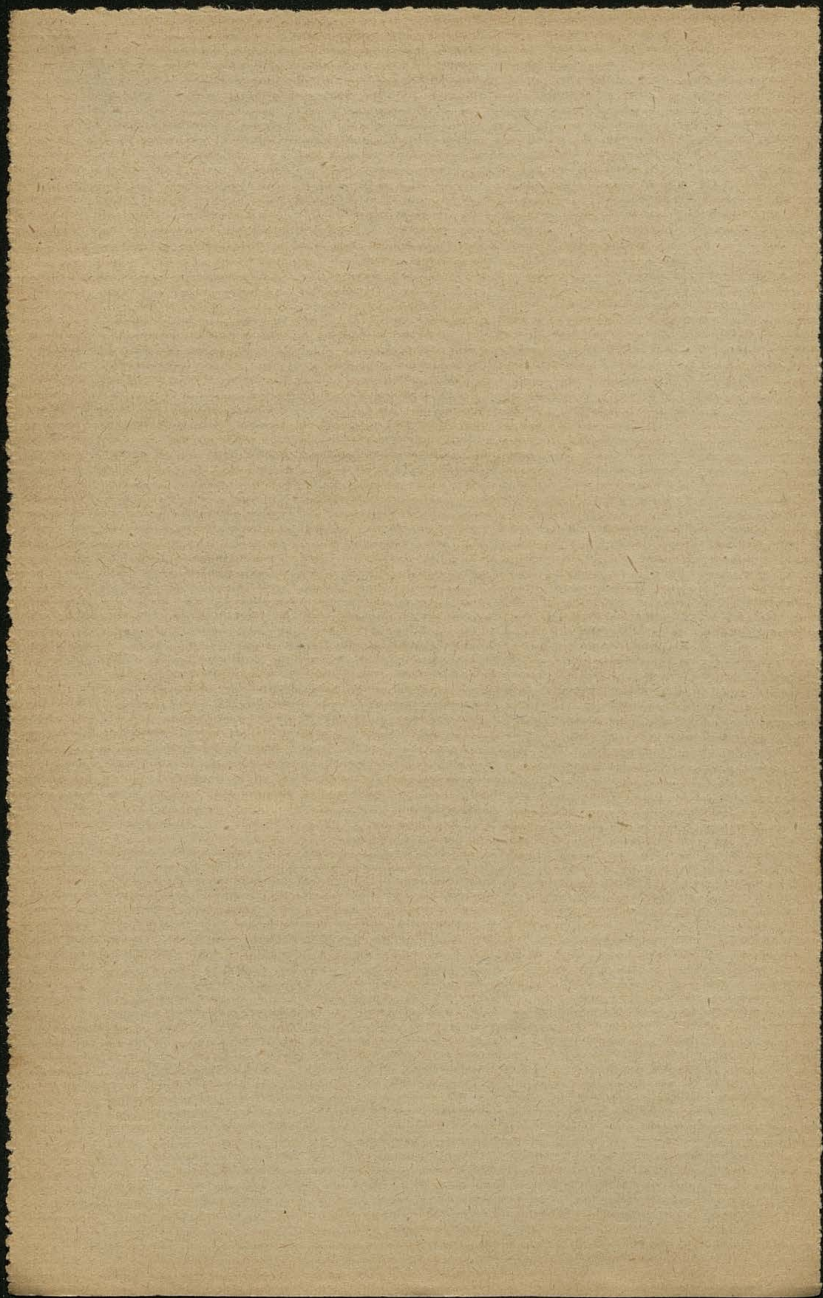
Traf ^{miarowego} odgłos (Stapania kouskiego, zgrzytu kłosa
w korniku lub kłanki, odwodzenia kórka
u strzelcy, wzięcia brzozi przy mustrze; t. p.
"Katedwie przyruchus owy, traf, traf, kłam-
ka odskocay; budz się." Ad. Mick. 1. 61, "Kot-
niwa przedemug; traf! traf! jak przed
jen es ctem" A. W. Fr. kom. 3. 281.

Tragiczny - a - e ^{- cnie post.} ξ w uowie polock - p eten grozy,
 okropny, majzy krowawe nartypstwa „ Na
 pari zakonowona tak tragiczne, moze
 niei najprykrzejse nartypstwa "J. Kran.
 wiek 1878. 55. „ Opowiada epizod ze swego
 zycia tragiczny, nosi po nim parniatke,
 bliuz od noia "J. Kran. Na em. na wulk. 99.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

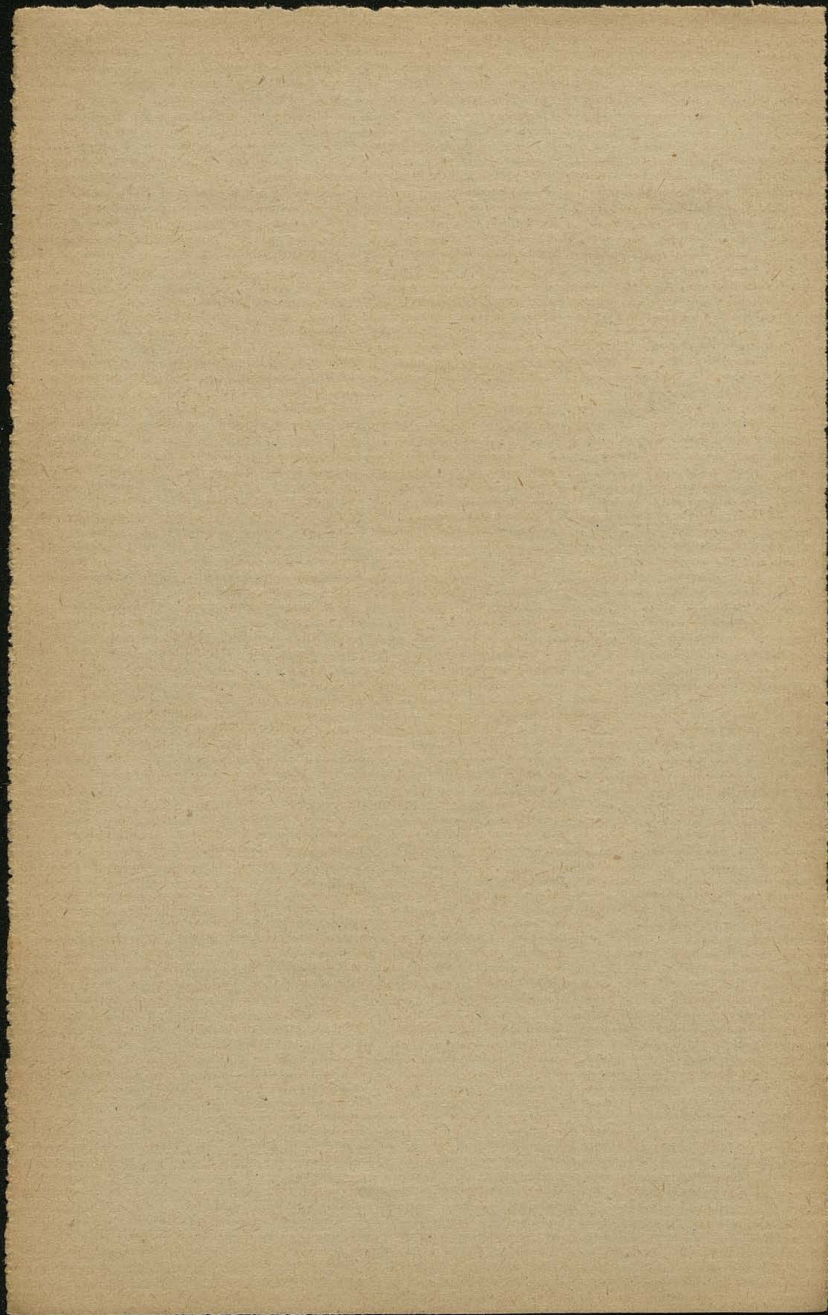
Tragi-komedja - ji. ž. dje-dyj mn. sztuka dramaty-
 czna w której sytuacje tragiczne łączą
 się z komicznymi & posp. coś co wzbudza
 śmiech i "śmiech" Nic sprzecz-
 niejzego nad powierzechnością sat gry
 & tragi-komedja jakież w nich odbywa."
 D. Bot. Hybr. 67.

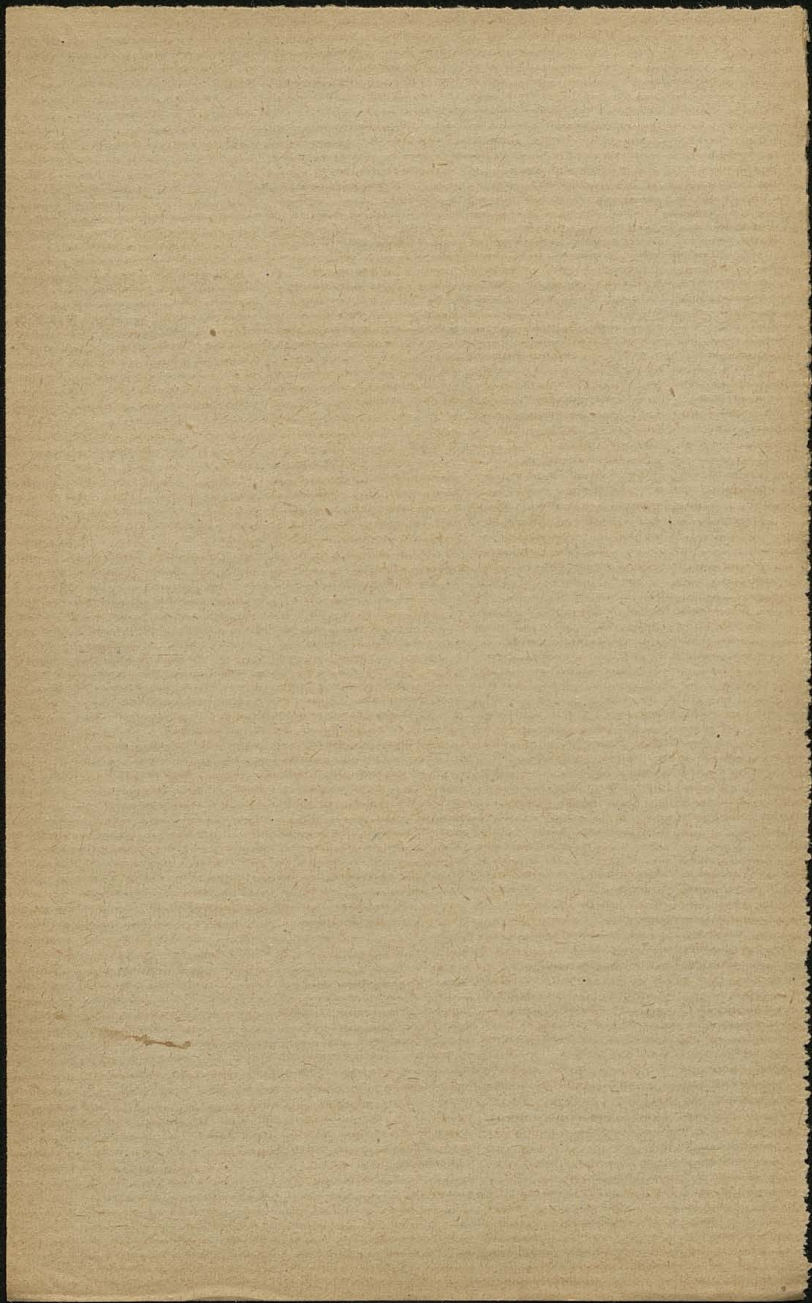
87

Trajkot - u. m. bez l. um. tarkot, turkot, trajkota-
nie § - a. u. ty-ow um. osoba trajkocza
ci§gle j§pykiem, gadallica

Trajkotac - at uce st. u. j. ndun. tarkot,
turkot, trajkot wydawac "Sty chaci by-
to trajkotanie dalekiego nityna" D.
Praw koo. war 1878. 242 § o osobie: traj-
kotac, naci j§pykiem, gadac' bekustem
ku.

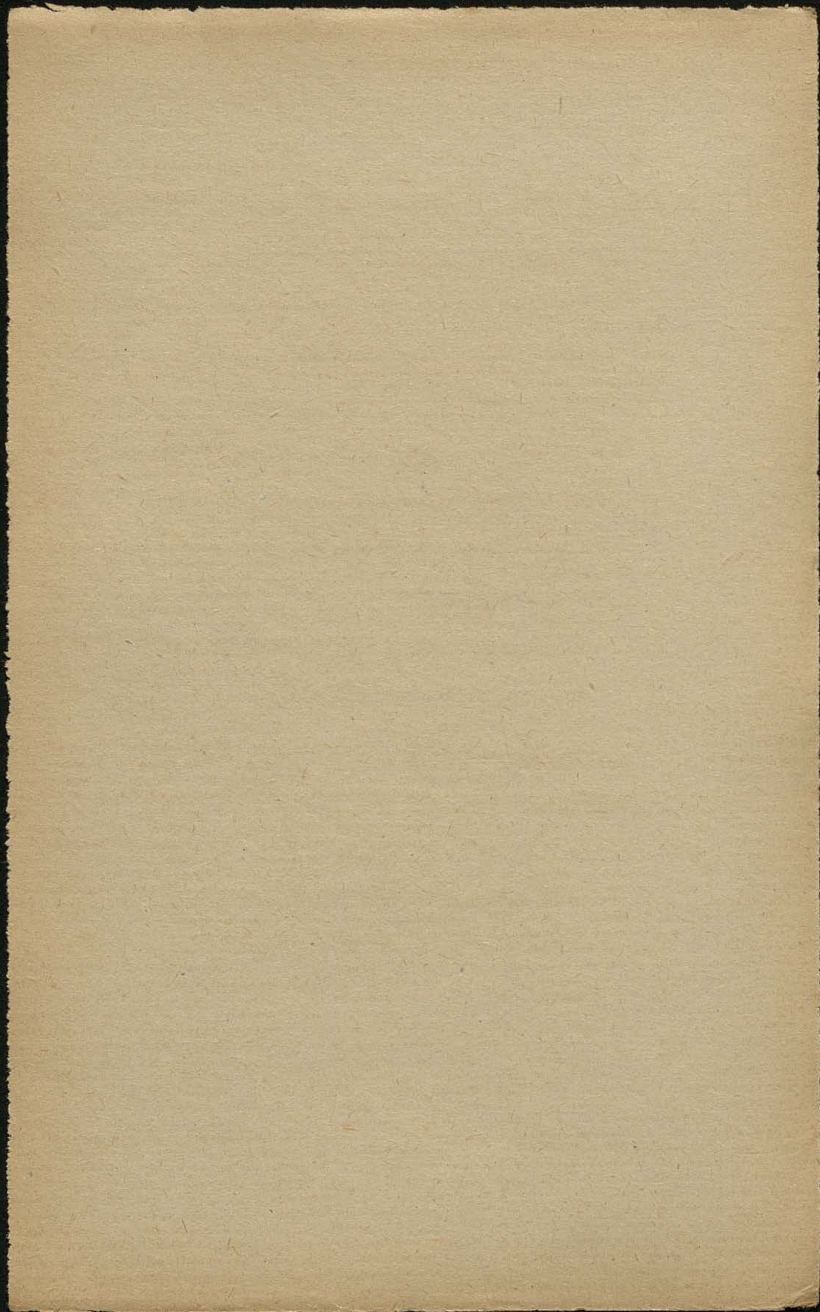

Traktacja - ji. i. je - ujj mu. traktowanie, prowa-
 dzenie umiadow, jako wto wiek wielkiej
 glowny, do poselstwa i traktacji pomy boku
 krolewskim byt uzywany" 27. Wravn. 2. 207.

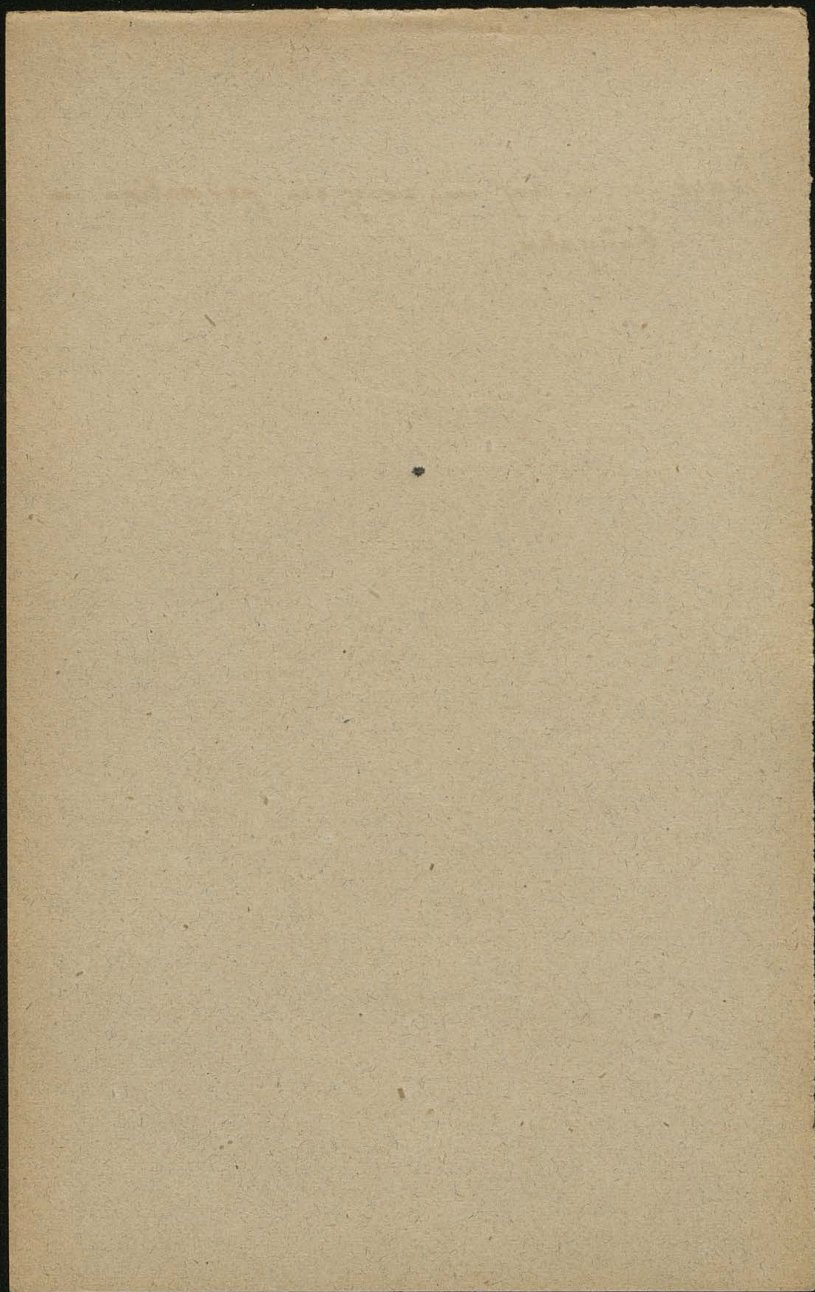

Traktjer-u. m. ry-ów ^{traktjerusia.} (daw. restauracja,
 gar kuchnia, jadalnia) „Swirzowe me-
 soto potciał do traktjeru” J. Wran. 33. 110.
 „Woli się stui za dwa złote i potem
 chwował wydać tygiel, niż wukci
 porządniejszej stowcy w ostawionych
 drzwiach traktjerach” ib. 72. 100 „W
 traktjerach hotelu kumili się prawie
 wrajsy podwórni kapielniczy” ib.
 „widywało go mychodreys z traktje-
 ru” D. Pol. Prudbura 3.

Traktjernik-a. m. daw. traktjer, re-
 staurator, trzymający traktjernię
 „No, co, a ta wódka? - Kawax, panie,
 tyllko pan traktjernik wyjdzie z Ug-
 pieli” J. A. Fr. Kom. 1. 171.

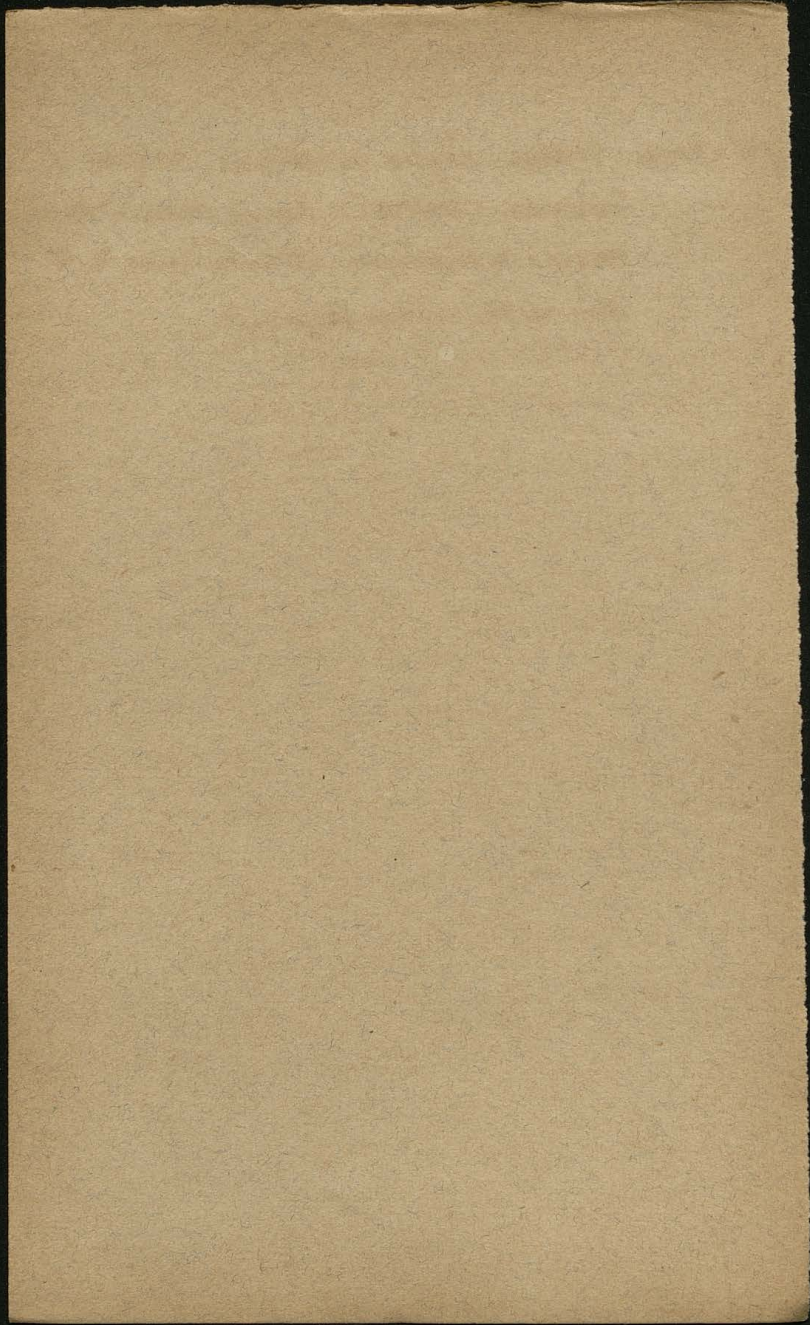

Tram-u. u. ny um. pry cis', podwolina u
budynku diff Trama ob u podm.

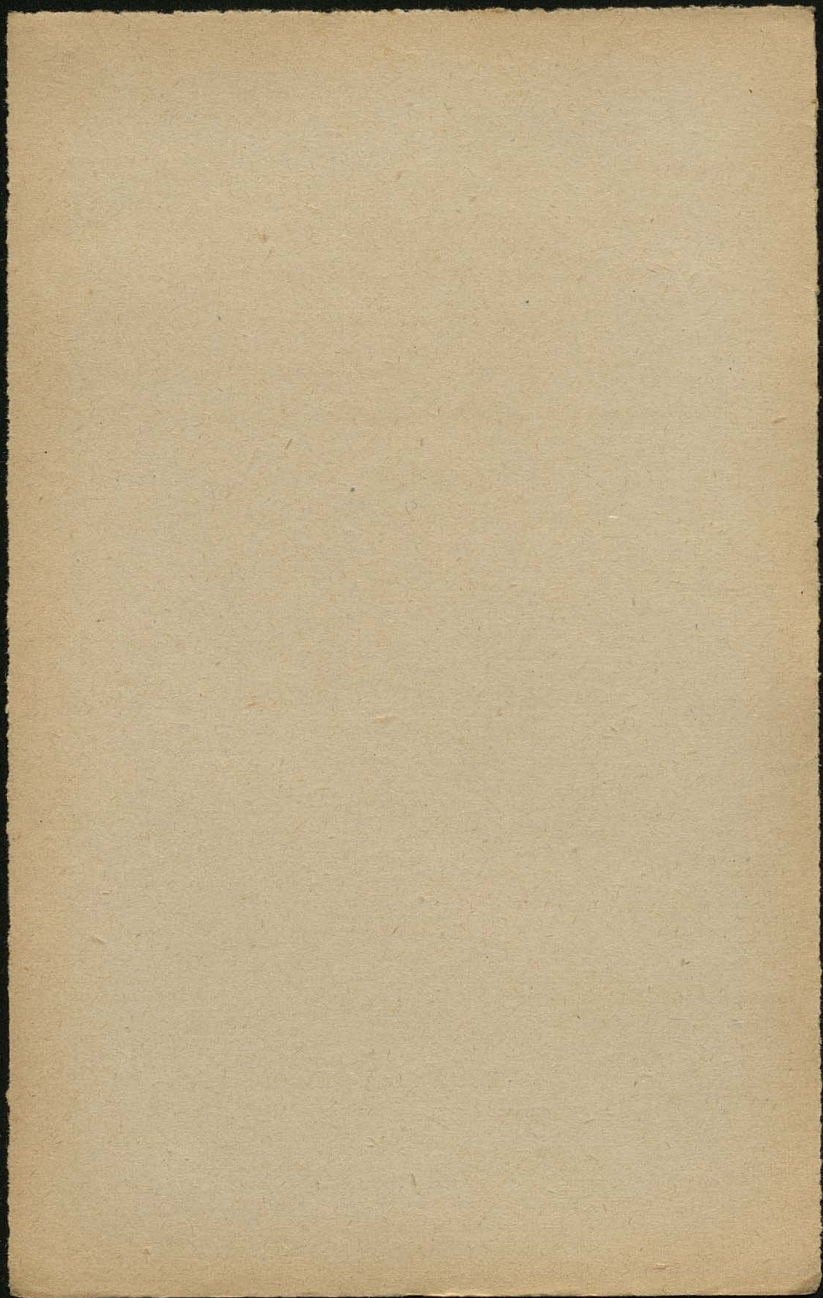

Trram, trram, odgłos bzbucenia „Wojsko i
doborne - wojsko? - Trram, trram i' trram,
trram... z bzbucami” A. W. Fr. Druka 8. 18

Tva va va, odgłos trąbicenia

Tramblantka, Tremblantka - i. r. fr. tremblante,
 tance, polka tanczona nie na sposób galopa-
 dy to jest posuwisto, tylko podskakując, podrygu-
 jąc, "tramblijąc", wprowadzono do nas około pola-
 my bier. wieku, i jej teni charakterystyczne przy-
 tępianie w "tremblantce" Kur. Codr. 88. 350. 3.

Tramway-a. m. je-óo um. ang. wielki wóz do przewożenia osób lub towarów, ciągniemy koniami po szynach żelaznych „Omnibus konny zwany tramwayem, przez ulokne spicowaz szynny, uwiązót tramwayów oby czajeni” Echo 1877. 55(?) „Pomimo ogromnej liczby środków komunikacyjnych Parryzia & potemi Marsowem i Trocaderoem, trzeba byi waznym ptaszkierem, aby & Tawtworiną dostaci się do omniwobusa czyli tramwaya” Now. 1878. 94. „Podróz od Trocadero do środka miasta-cy to tramwayem czy zwykłym omnibusem-trwa 25 do 30 minut” ib. „W ciggu roku Rada miejska ma nas obderwyć tramwayami czyli koleją konną” Tydz. 1878. 524. (.)

Tramwayowy-a-e, od tramwayów „Kaznędz towarzystwa tramwayów występit & podawieniem o przedtwierzenie linii tramwayowej” Now. 1882. 33. 2.

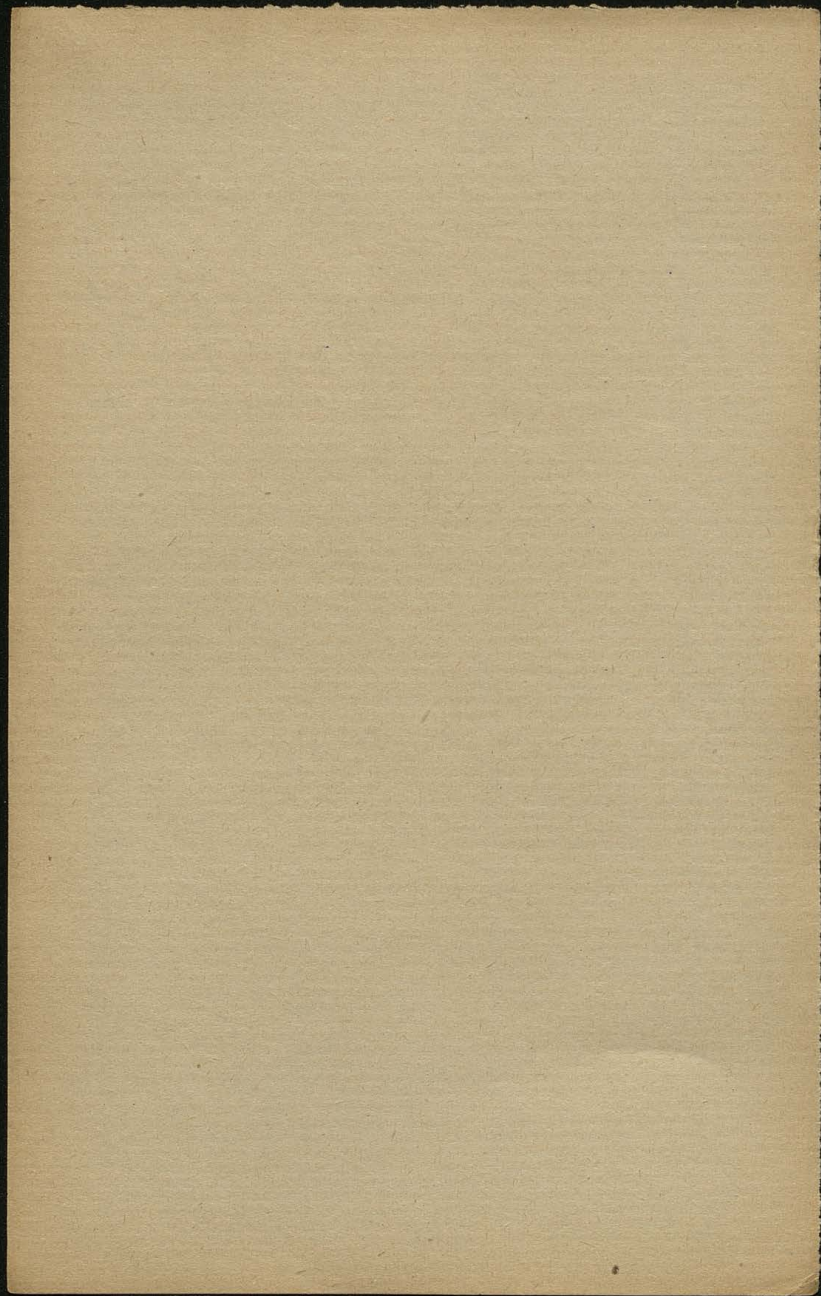
(.) „Nadziejst tramway idzy w nasz strone, i wypadato się poriequeni” Wieś 1887 139. 1. List.

„W roku

Wolke

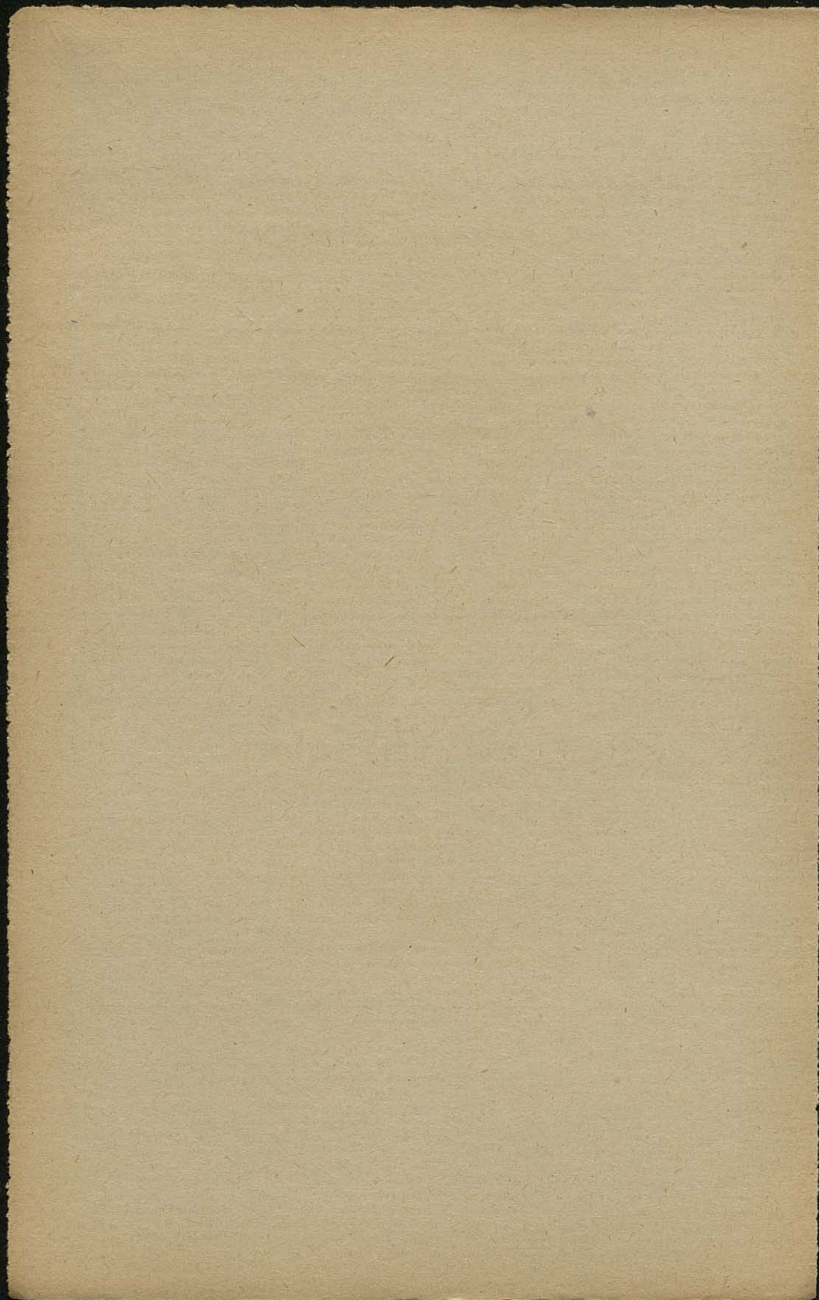
„W roku 1801 wybudowana według projektu
Benjamina Outrama po ulicach południowego
Londynu kolej konna do przewożenia wapna
z Epsom-Hills nad Tamizę nazywata się dro-
gą Outrama czyli z angielska „Outramway”
a w skróceniu tramway. Choćwari tę kolej uży-
żono dopiero w r. 1861 do przewożenia osób,
to precisely takie koleje nazywano po całym
świecie tramwajami” J. Swępczyński inżynier.
Tramwaj parowy we Lwowie. Lwów 1890 str. 3.

Transpirować - at - ruje - st. ruj - rdkm. franc. trans-
pirer, lat. spirare, parowai, wydkieci
wyxiwy z ciata, pot, pocić się „Otart
twara, po obiednie jakos transpirowaja
chytro” R. Pol. Nad modr. Dum. 87.

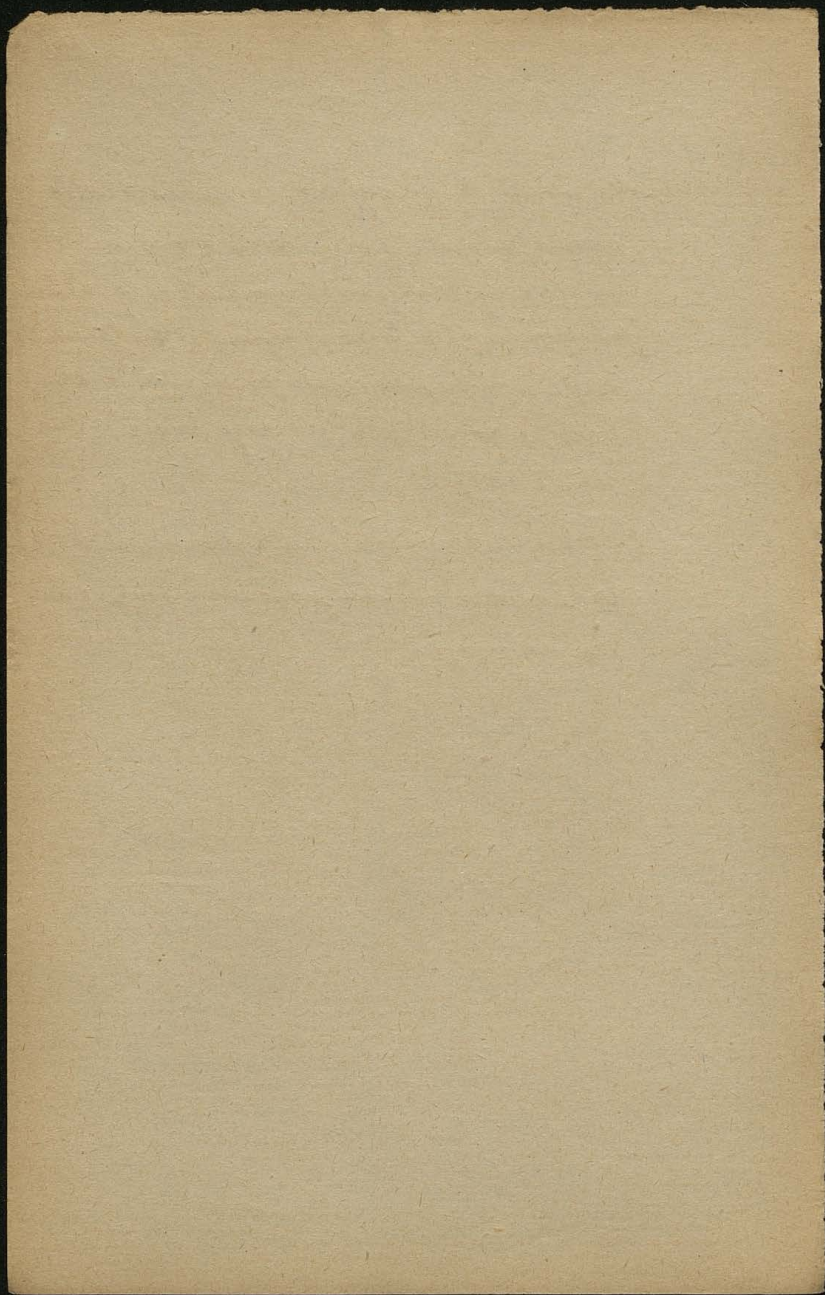
92

Transportowac - at-tuje w. ex. udku. tae. transpor-
tave, przewozii, przewozii & miejsca na
miejsce Odtransportowac, Przetrans-
portowac dku. „Kazis resata niebeniakn
odtransportowac do oficyu” f. d. u. w. k. 5. 44.
ok. wytransportowac

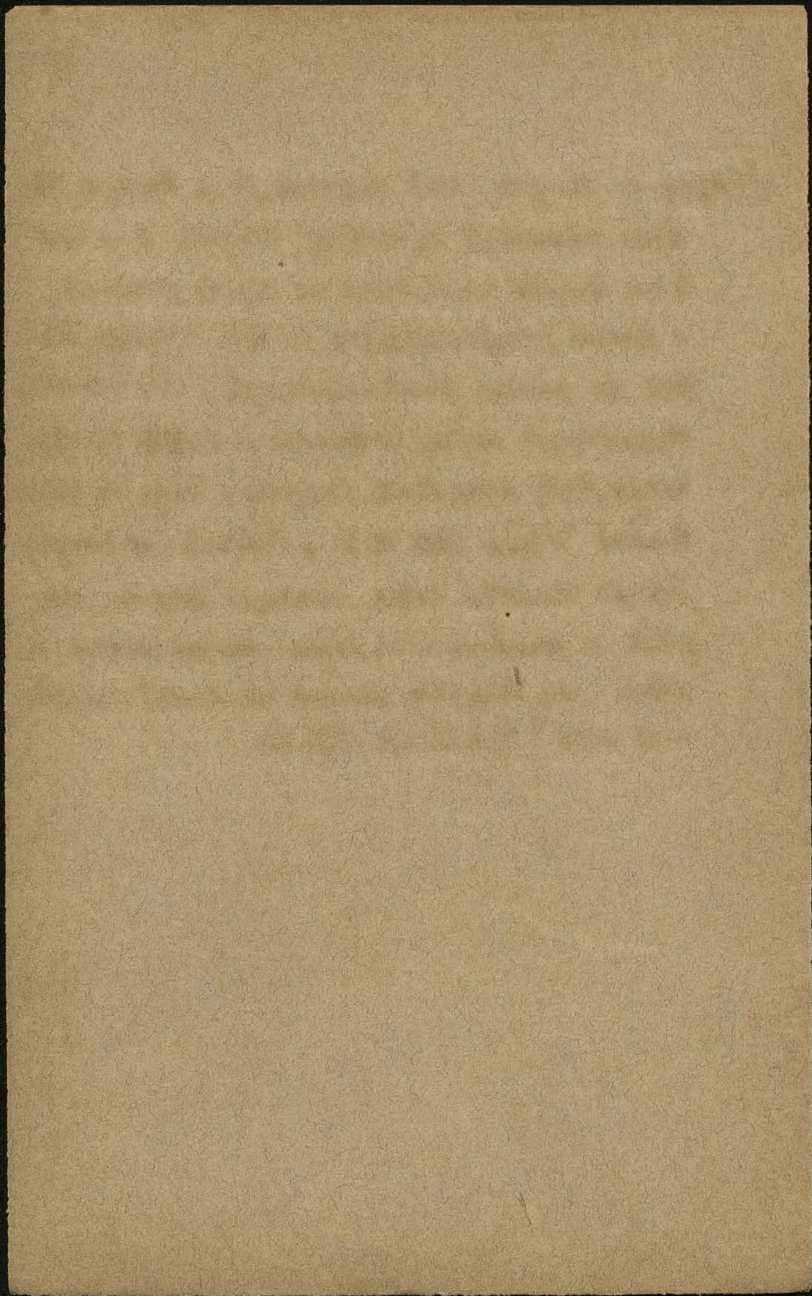

Translokacja - ji. s. ije - ujm. Tai. translocatio
 przeniesienie, przeniesienie na inne
 miejsce np. urządzenie powrótca, oddzia-
 tu wojska i t. p. tyra iż tyllu osób, Translo-
kacje wojsk odlegają się w chwili obe-
 cnej w granicach naszego kraju" Now.
 nielk. 1877 13.

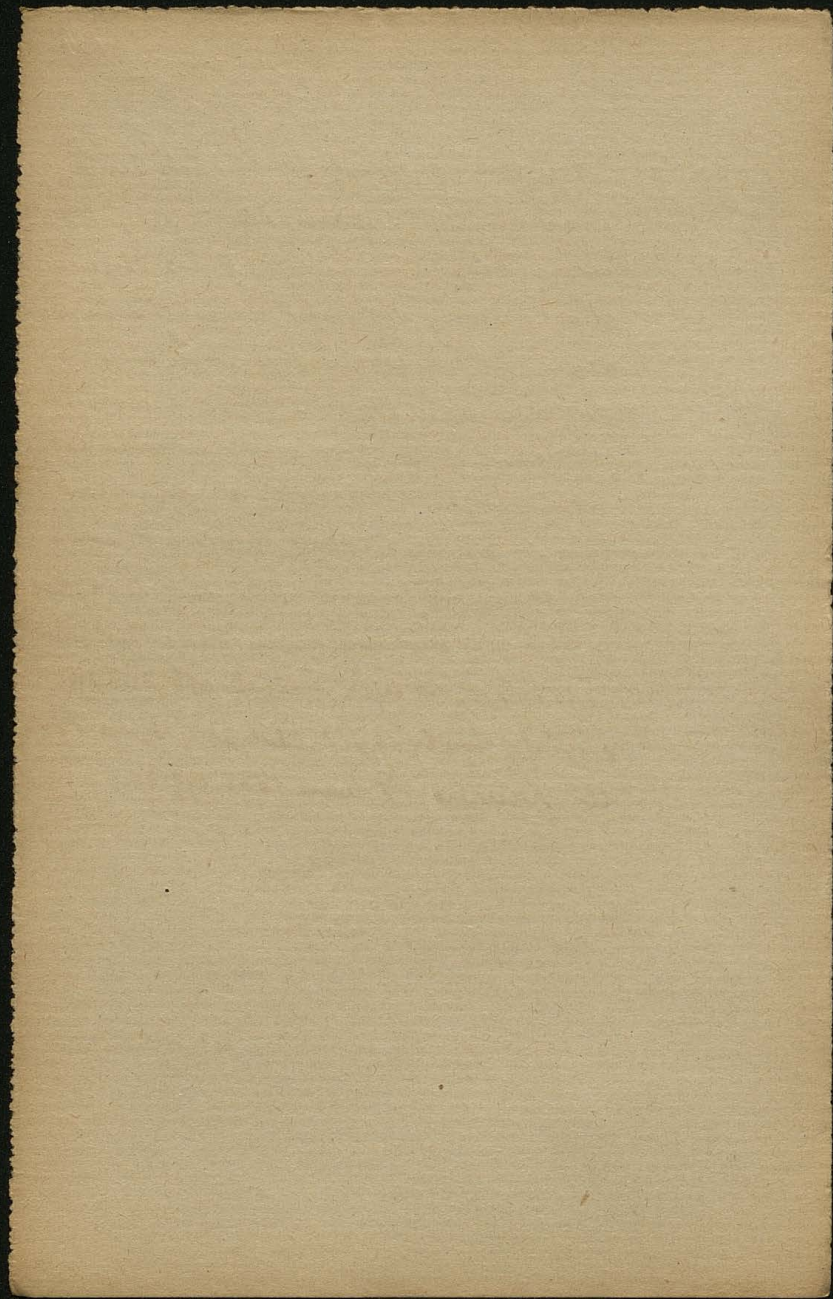
Translokowai - at. kuje st. cz. udku. Prze-
translokowai dku. przenosi osoby z miej-
 sca na miejsce.

Trapez - u. m. gru. mat. czworokąt w którym dwa boki równoległe są równiej długości & w cyrkach drążki zawieszane na linach poruszono, w formie przypominającej kształt trapeza, stażące do ćwiczeń gimnastycznych „Na zamkach stanowiących rodzaj więzienia u sufitu cyrkowego, były urządzone trapezy i liny dla akrobatów” „Stawo 1883. 14. 2. „Patrzcie! ot kongfer już po zamroku tencie, wzbijają trapez, jak ptaki w prostokólcu. tłum chwieje patrzy; a wtem... na trapezie słowach coś dybnie; upada... w sieci” Now. Świat. 1872. 66.

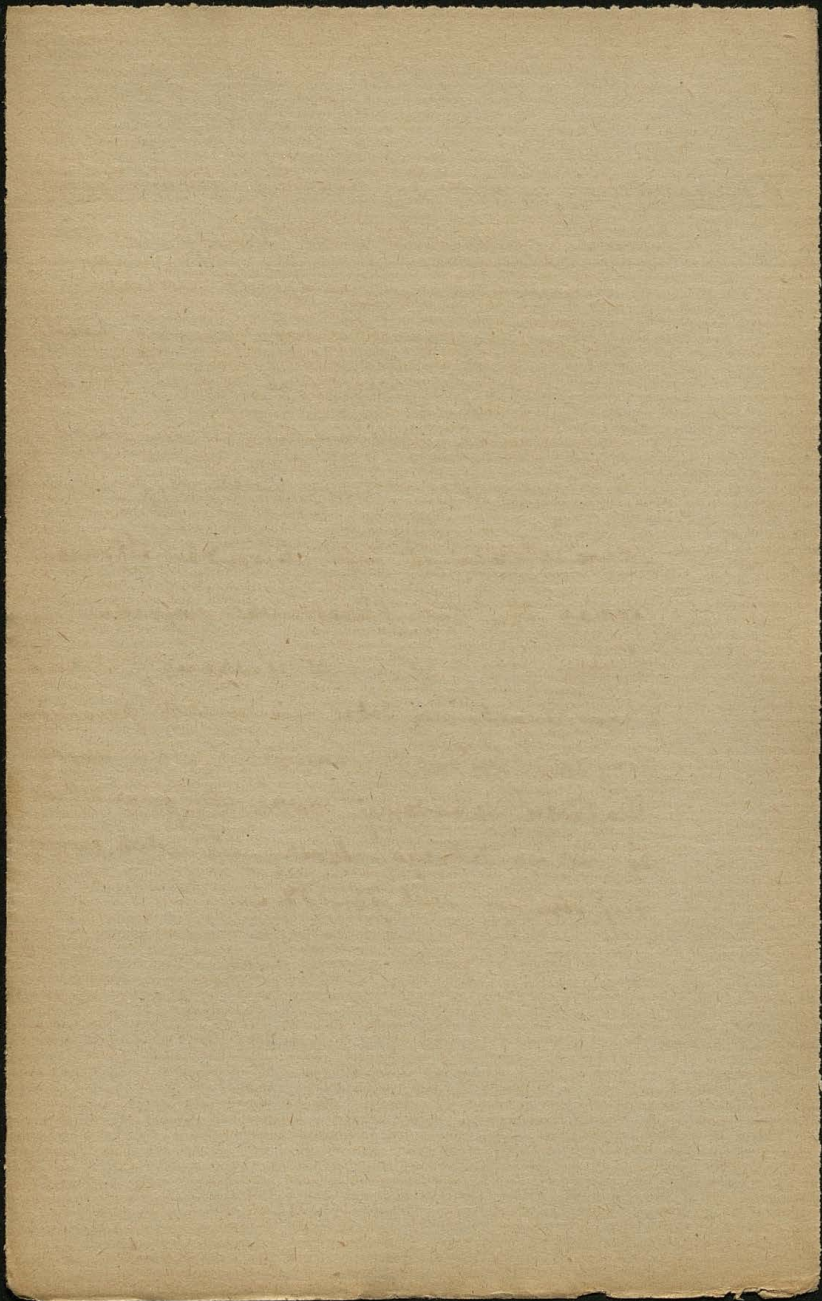

Trasa-y. i. sy-trasuu. franc. trase, in. linja
 jaka ma być poprowadzoną projektowa-
 nana droga. „Kiedy dostal przedsiębior-
 stwo budowy tej kolei, wyrobił sobie u
 rządu, iż mu wolno było odstąpić od
 wyznaczony trasy i nową dowolnie
 obierać, byleby tylko stacje w wskaza-
 nych miejscach stanęły. Wynikło
 tedy w wielu bardzo miejscach nową
 trasę, by ją ile możności skrócić, a pro-
 to koszt budowy zmniejszyć” Kur. lwow.
 1885. 16. 1. „W tych dniach odbędzie się
 rewizja trasy projektowanej kolei Ga-
 sto-Rzeszów” G. lwow. 1888. 199. 5.

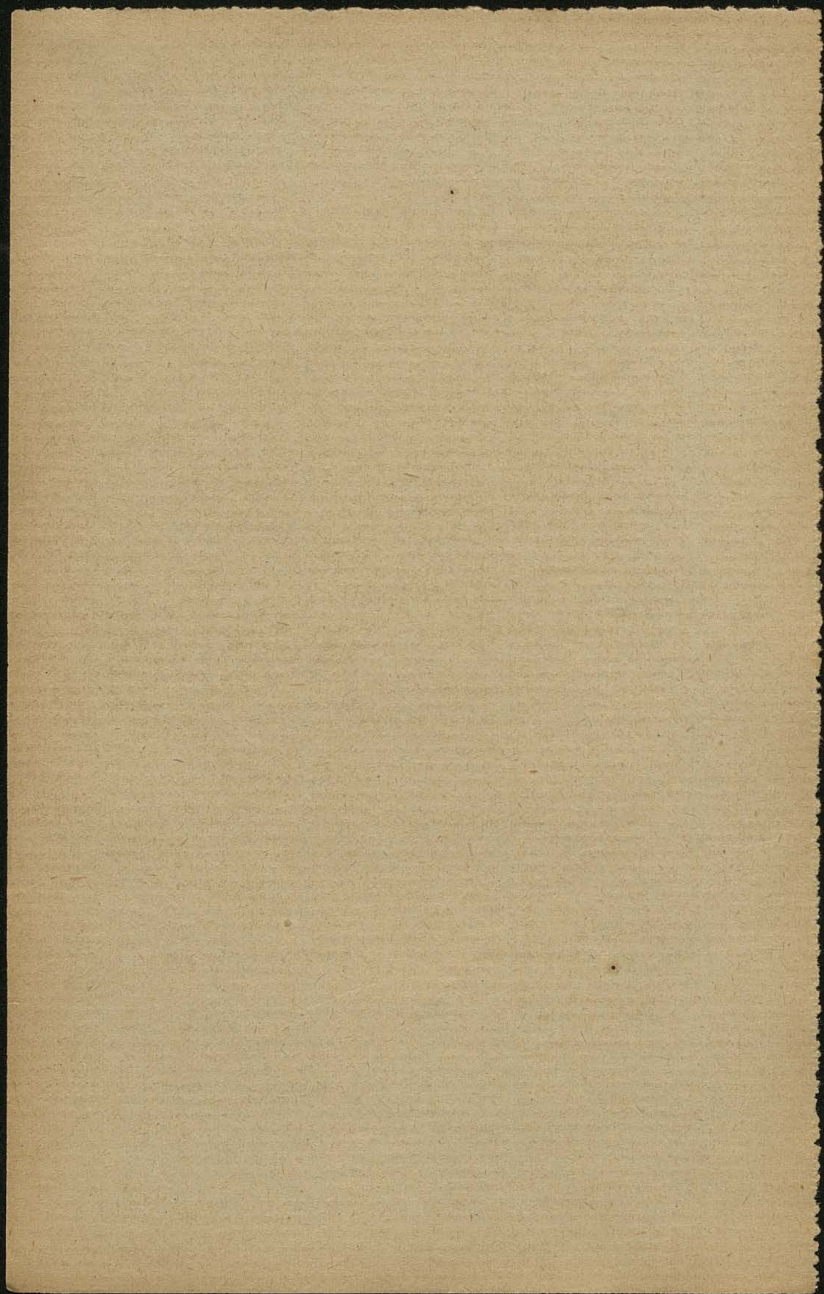

Trawestacja - j. i. cje-cyj mu. Tac. strawestowa-
nie, parodja, wyktad kwestji, klania,
wzemy powaznej w sposob sumirany
„Boudhonowska kasada, wedlug ktorej
wtamoi jest kradziez, kucalarta u nas
trawestaj's: nie masz wtarnosci ktory ty
ci nie ukradli” Now. (swiqt.) 1877. 62. 2.

Trawestowai - at - tuje st. a. nohu. Strawo-
stawai dku. Tac. parodjowai, wyprawie wo
innemu stowy w celu osmiewienia „Niema
z tego ktorely na dobre nie wyprato” powiada
ponytlawie ludowe; - trawestujaj kas wyprato
„magdrali narodowej” mowialy powiada
ze „niema dobrego, ktorely nie niato swojej
stej strony.” wick 75. 234. 3.

Trawica - y. i. poet. kam. trawa „T angielska
trawica posrebrzana w pasze” Ad.
Mich. 3. 64.

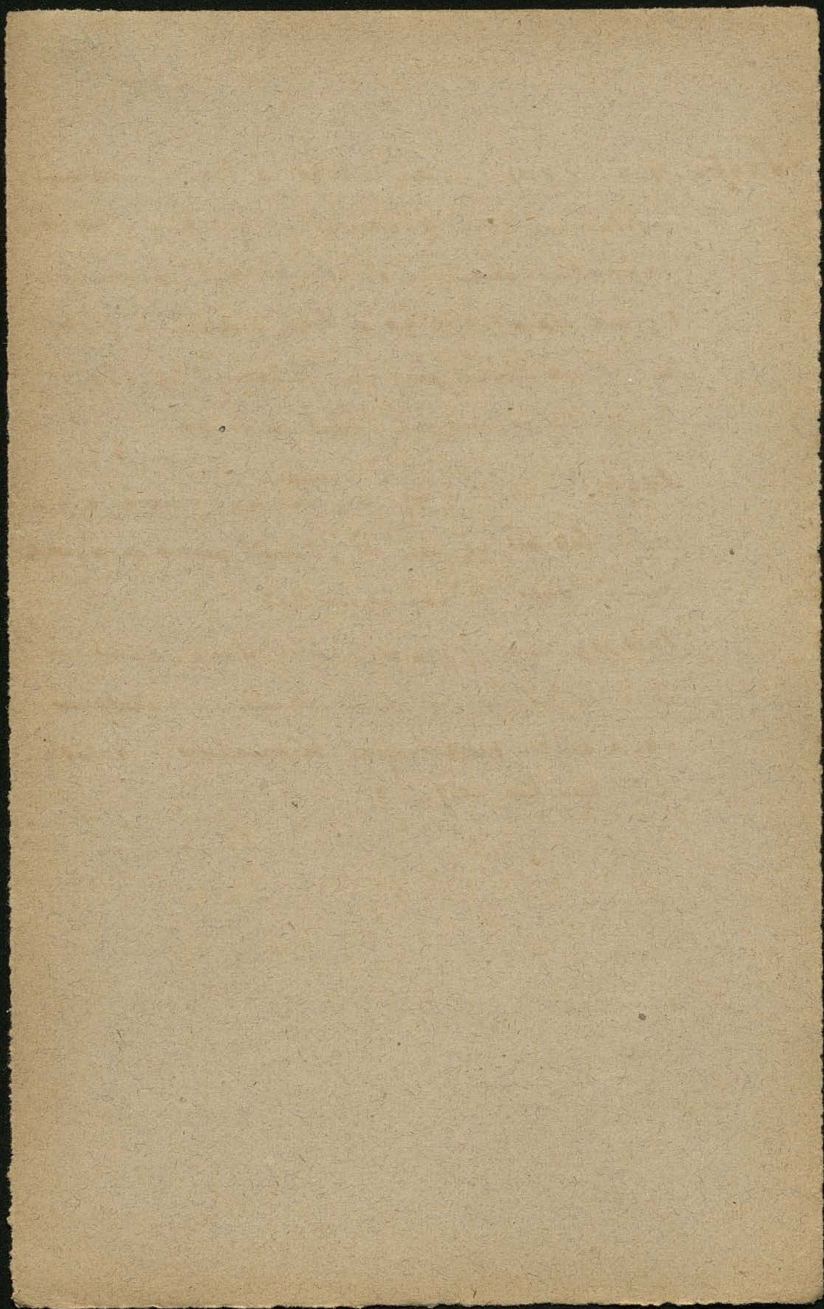
137
95

Tręba - y. z. z posp. „puszc' kogo w trębę” = nadzwic' ponbyj' us kogo okazyja mu lekceważnię, zaprosztai' skosunkow, dai' abryjt „fermu nie sig nie stalo, choc' go w trębę puszc'ito, a zdzly to tak na mnie przywto” *Pl. Krasn.* 2. 38. 133 (1) z posp. kwara, morda „Dortat pu trębie”

Trębic' or. wd. z fig. ^{chłai} *pi. cig gugi*, mowiqz o trun-
kach Strębie nie pi' us „Dortat pewno do wymer-
ku i trębi” *L. Sam.* 21. 1ev. 493.

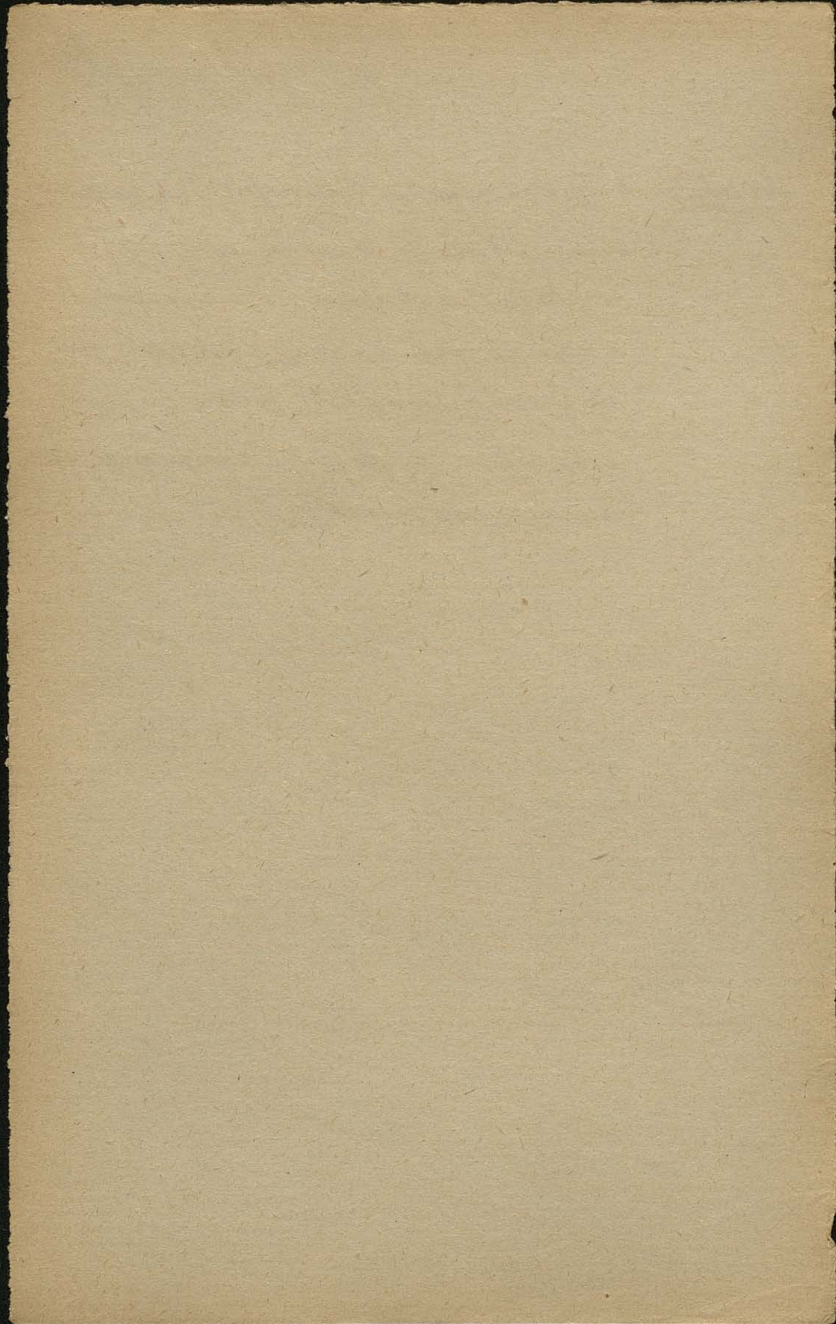
Tręba - a. m. z posp. fig. pijus, bibora „Nadepnie idzie do pirowego leprego handlu Delikulerow no. z kilku powacinyymi trębawami i barista-
mi” *Kuv. Sis.* 1867. 2. 3.

(1) „Kochanku nadziępa grubo nadzwita na
mnie. Ja teri ja puszawam w trębę, nie-
kam gdz sig obliża, i maweruj's powr ipeie
sam, gwizdzię sobie mawna” *Sewer Wick*
1885. 259

Trąbic-it-i st. ca. ndkn. z Wytrąbic dkn. posp. pic',
stosując tylko do trunków upajających
cf. strąbic ię, trąban „Zaczynajmy, ię
z kampaem w dtoni. 'wytrąbic mi
do kropki" Mucha 1871. g. Dod.

Trąbochlej-a. m. je-ów un. posp. pijab.
moxywarda, bibora.

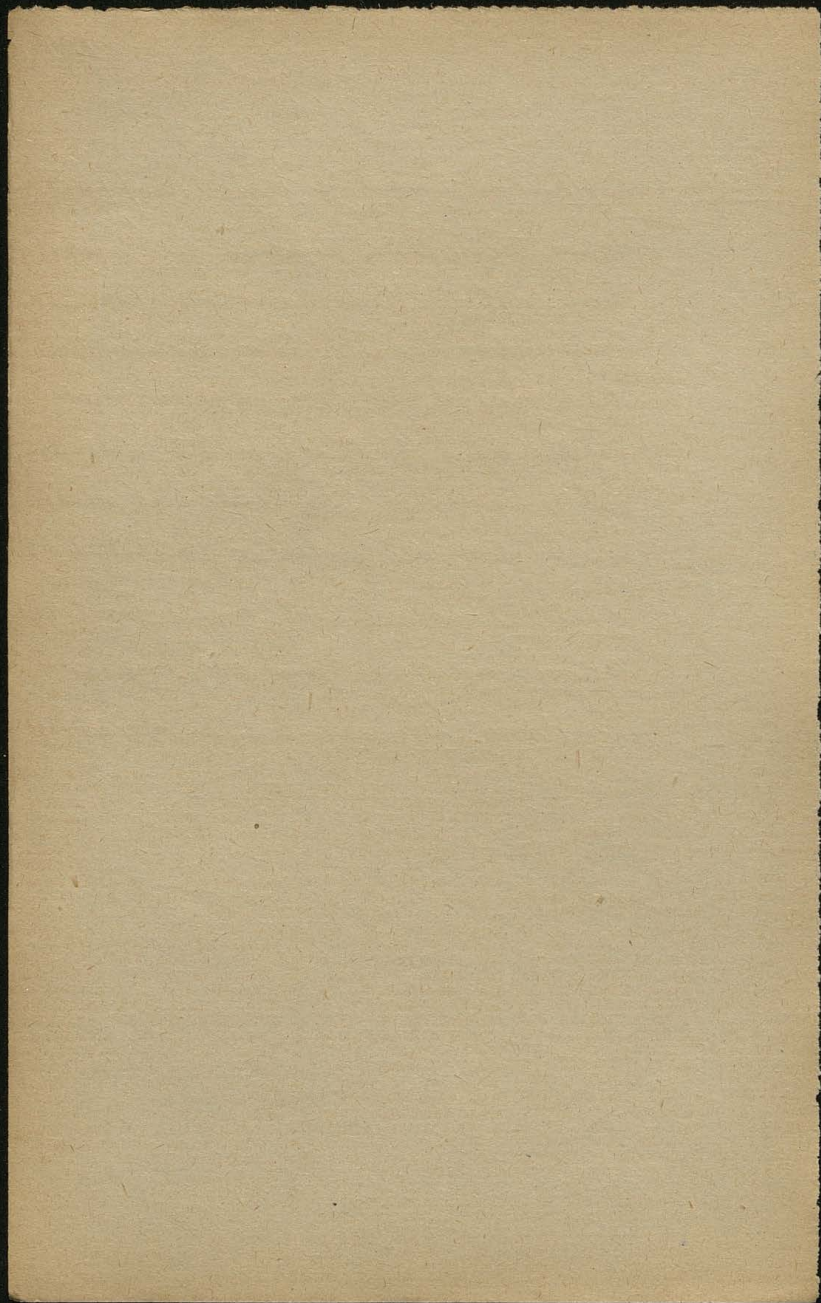

97

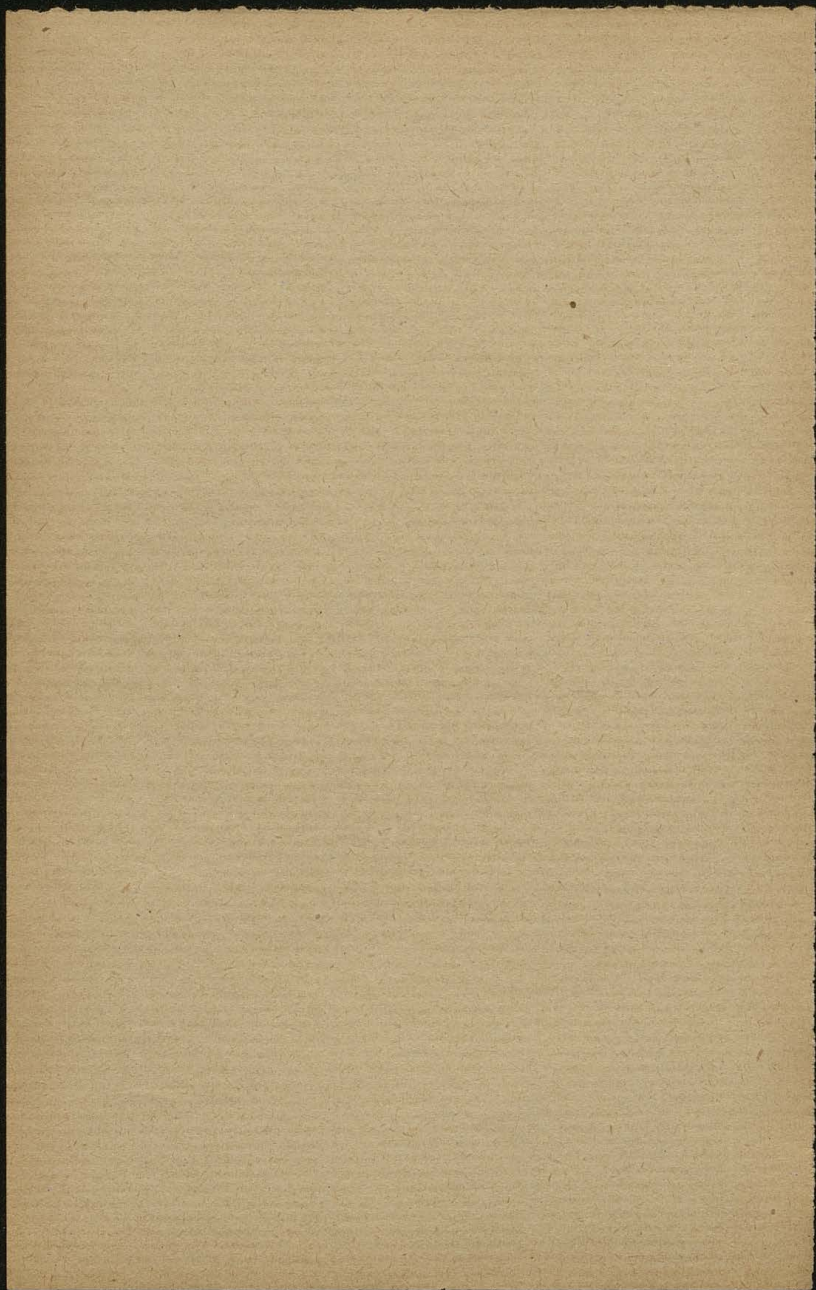
Trefl i. z. fle-i. um. i. niewłaśc. Tref-u mi. fy. ów um.

franc. trèfle /z tac. trifolium, grec. trifolion,
 trójlistne kieliszkowca, franc. po-
 dobiećstwo kwiatów: kolor, maś w kar-
 tach francuzkich, to co w polskich notgda.
 „Trefla, bitem, bo trefl była atu” v. trefem
 bit, tref był atu”. Ta tref-darna wstąpiła
 mi do głowy... to plotki” A. Urb. Podl. 6.

Trefelki-ów um. x drb. trefle „Trefelki,
 włoche nie wielki” prync. prawy preferancie
Treflowy, Trefowyy-a-e, w kolorze trefl

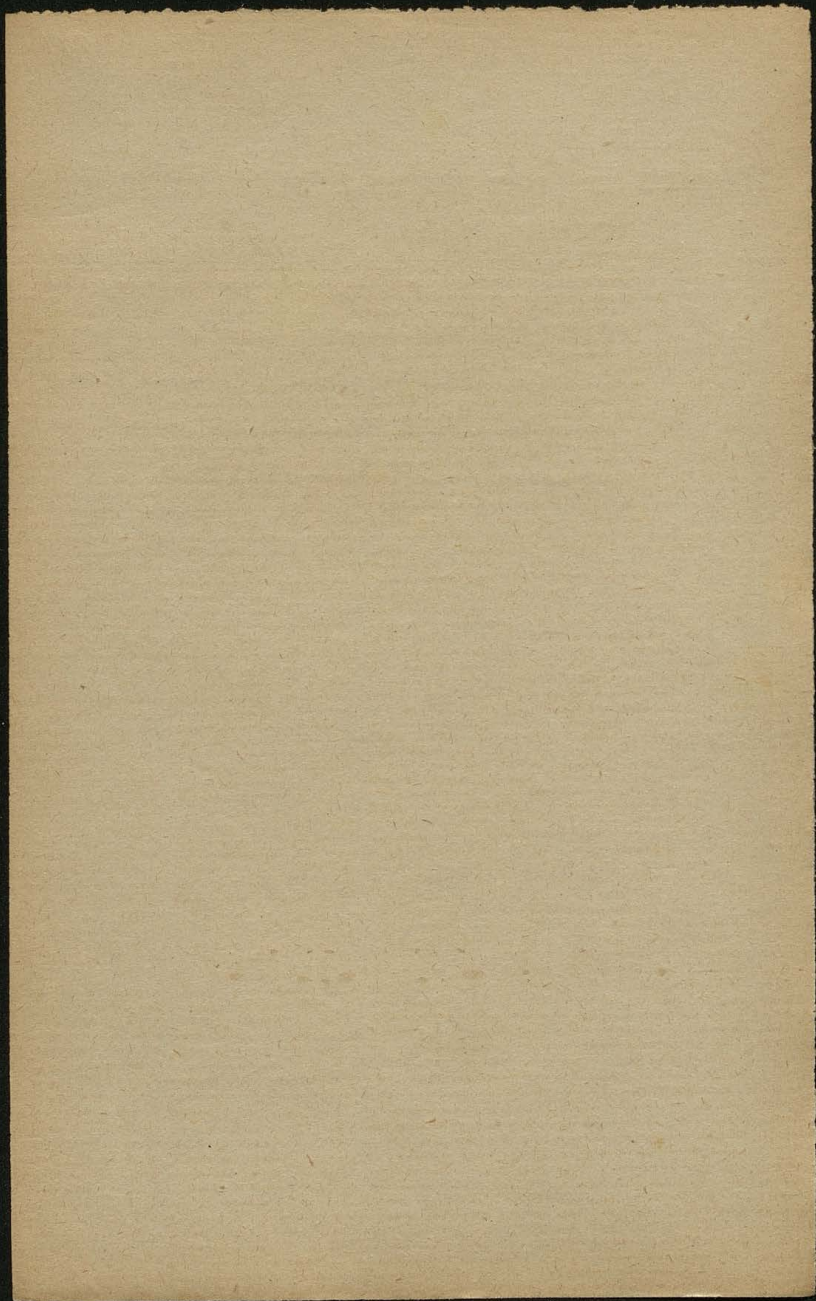

Trena - y. i. bez t. mu. z ustos. tremaire, drzei, teat.
 drigakha pochodka z obawy, gorzaka
 niespokojnosci, Osunielona sympatyka-
 nam przyjsciu publicznosci, debiutant-
 ka lepiej jzwie w gwie uwypatnita przy-
 mioty, ktore jwi przy pierwszym wysta-
 pie przyblyskiwaly wrowd objawio ka-
 kulisowej gozarki, zuzney' dobrze w
 swiecie aktorskim pod technicznem uwarow-
 trenny "W. Dajud. Kur. War. 1878. 219." / "Mlada
 adeptka sztuki dramatycznej" po przewy-
 cznieniu pierwszej, zmyklej' debiutanc-
 kiej trenny, ponuzala us bardzo swobo-
 danie na scenie "Now. 1878. 74." Gdy klarnis-
 cie dalo znak do podcisniecia kurtyny,
 serce sciezno mi sis niestychno trenny;
 A. Wob. Dzien. dla wra. 1879. 54. 5.

Tremolo mvr. wlos. drżenie głosu ludzkiego lub instrumentalnego.

Tremolować - at - tyje s. ni. wdun. mvr. ka-
chowywać tremolo śpiewając lub grając,
śpiewać drżącym głosem „Śpiewał ten
kanadto głosem tremoluje i wyśła go
bezpotrzebnie” Słowo 1883. 23. 3.

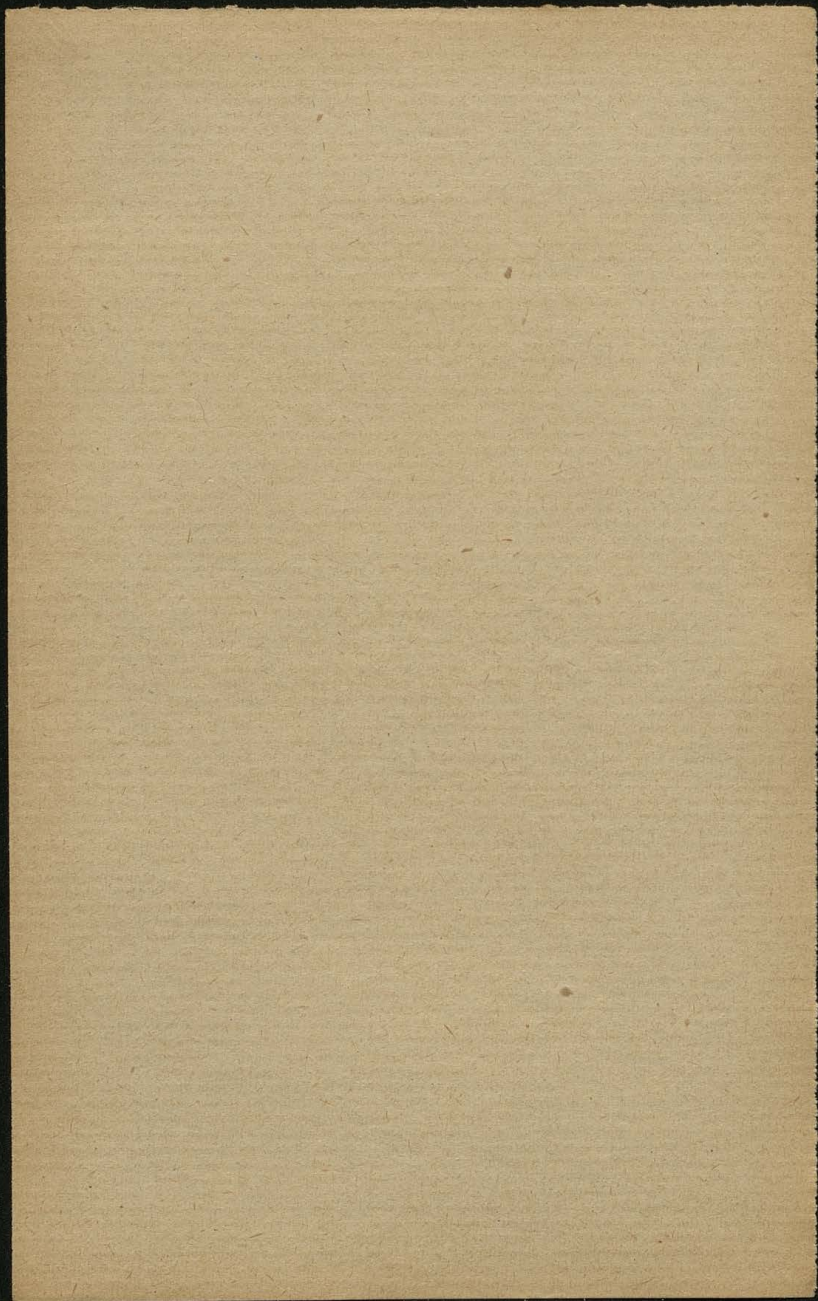
Tren-u. m. — & franc. ogou u sukni kobiecej

"Patrz, jak ta suknia wygląda, jak się tren od niej unywa!" Serw. 1883. 3. 2. Ross.

"Tulety były bardzo gustowne, miedzye porównaniu lekkie, trenów ich nie było widać" Dr. pol. 89. 56. 2.

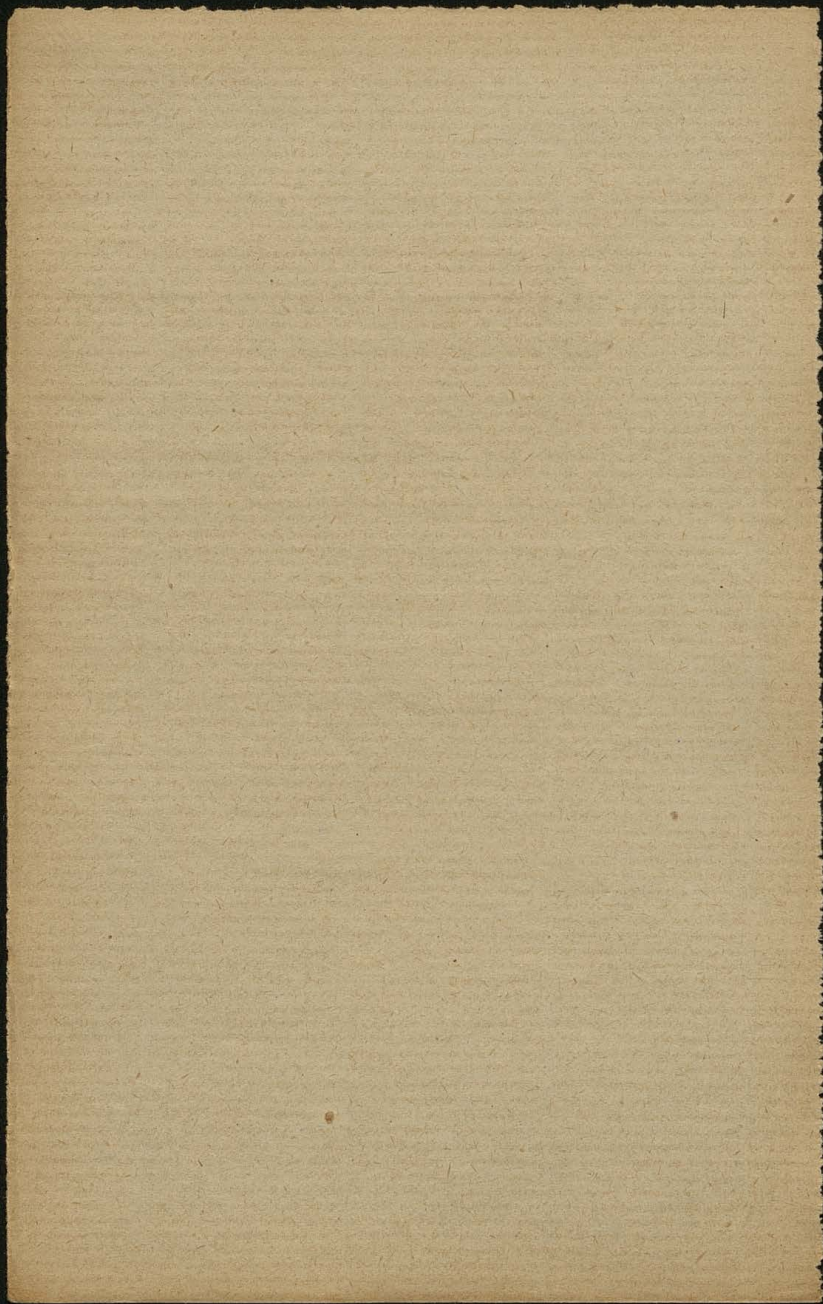
Faint, illegible handwriting at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

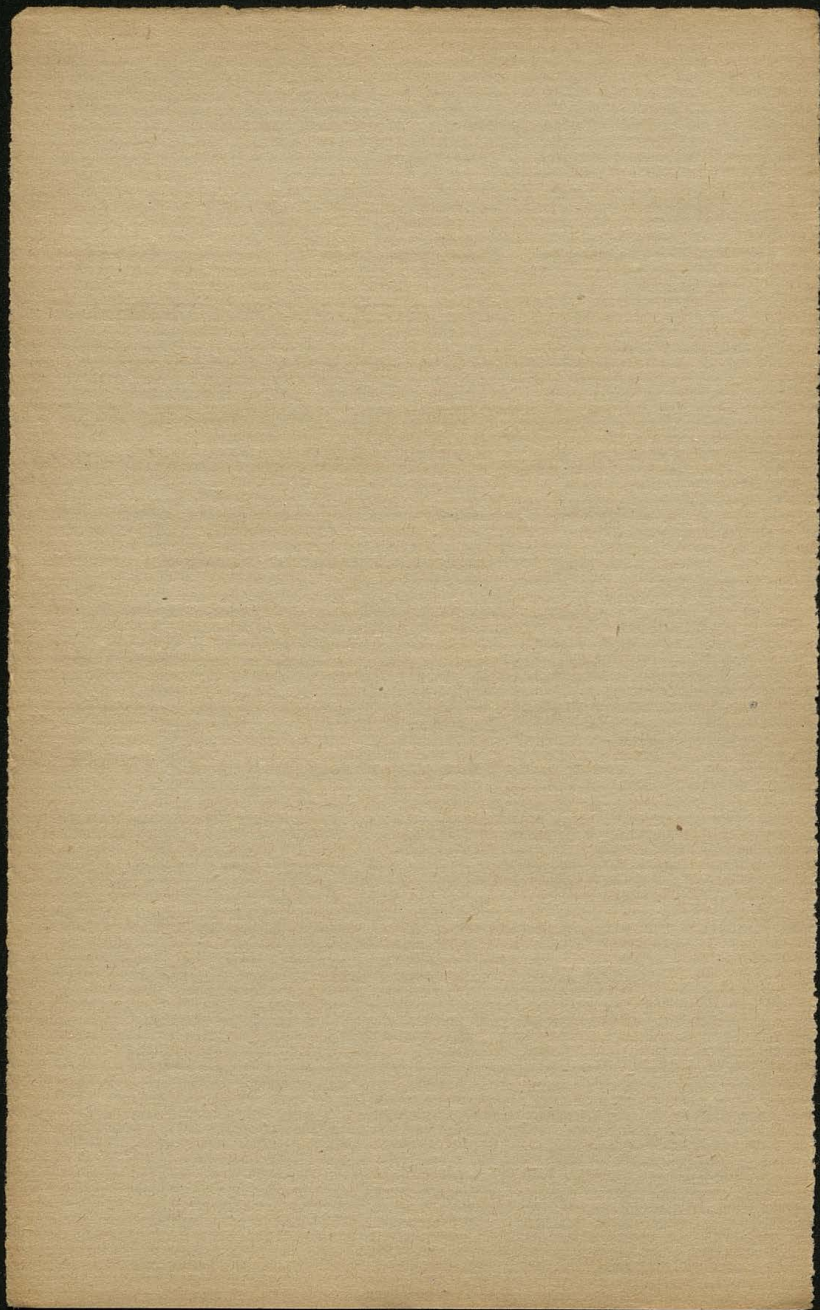

Trepan-a m. ny-ow nm. chir. grec. trypanon,
od trypao, przebijam, przedruiw niewi-
pitka obrotowa stanowiła rodzaj swirwa
do przebijania kości w czaszce

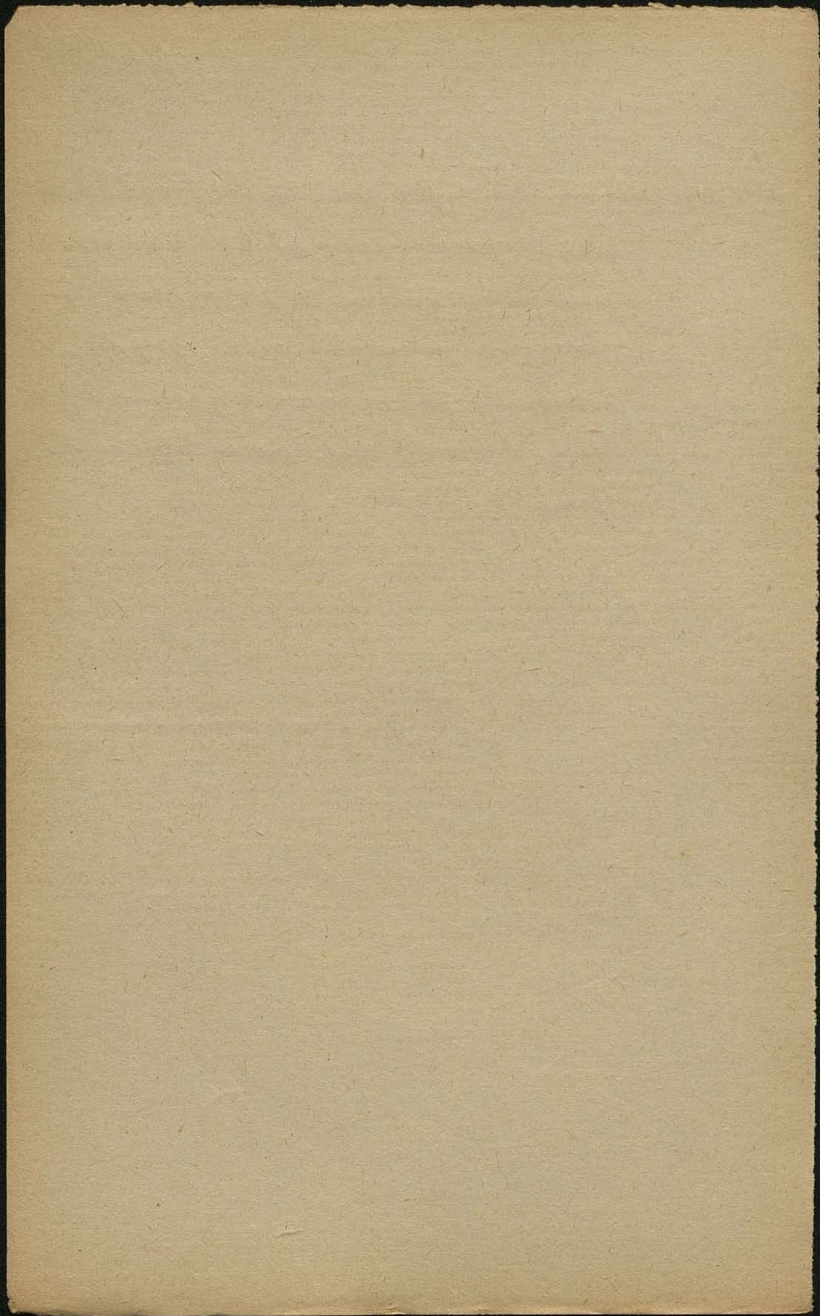
Trepanacja-ji. i. ije-uy nm. procesowi-
druwanie czaszki, wydrożenie kawałka
kości czaszki za pomocą trepana. Tre-
panacja wykonywana z powodu strząska-
nia i kietamiania czaszki, jakoteż na-
stępnie sondowanie wykazaty, że kula
zgulbita się głęboko w mózgu * J. mar. 1885.
31. 2.

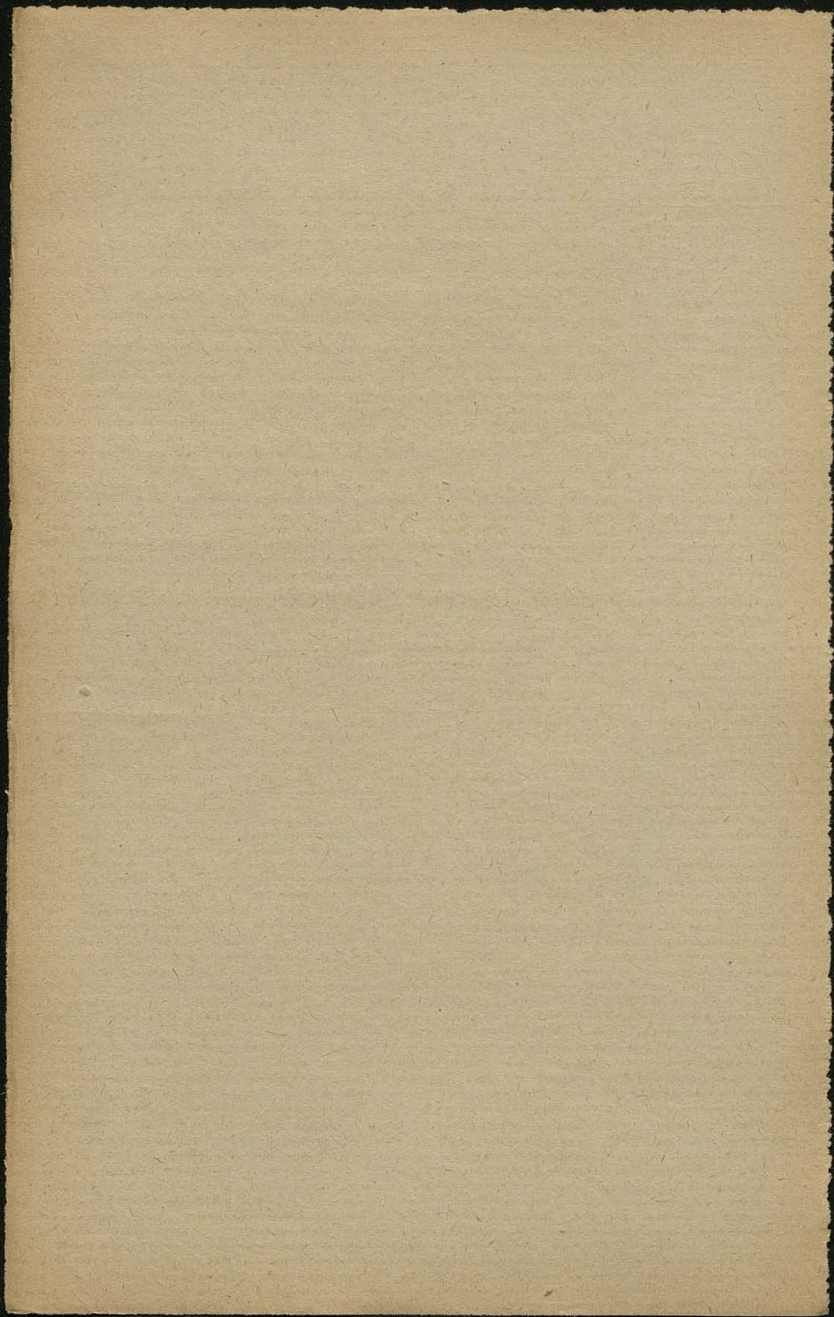
Tresowaci - at - suje st. v. ndkm. w rusk. pravy widrio-
 neu u lind. pochodzi z franc. tresser
 z - i Wytresowaci - at - suje st. v. ndkm. z fr.
 dresser, ukladaci do niego, wprawiac, u-
 caji, muratorowi, Fantazja mu przypata
 stawnego syna trochog w szkole wytreso-
 waci "Z. Kras. 58. 39. "Dylo kilka pa-
 nien z niemieckiego koscia, wcale
 niezapelnuch i tak wytresowanych, ze
 toby w najteprzym wroto salomie". Z.
 2. 33. 22. "Kwalcia niat stwabs nie biazug,
 ale wytresowang znakomnie" Z. wiek 1878. 50
 "Ludzi z klowemi sie rozmawia, trzeba
 wyprobowaci zrazu jak kwis, bo sz ludnie
 rozmawieni jak ona, lub wytresowani"
 D. Pol. Sam. Par. 163.

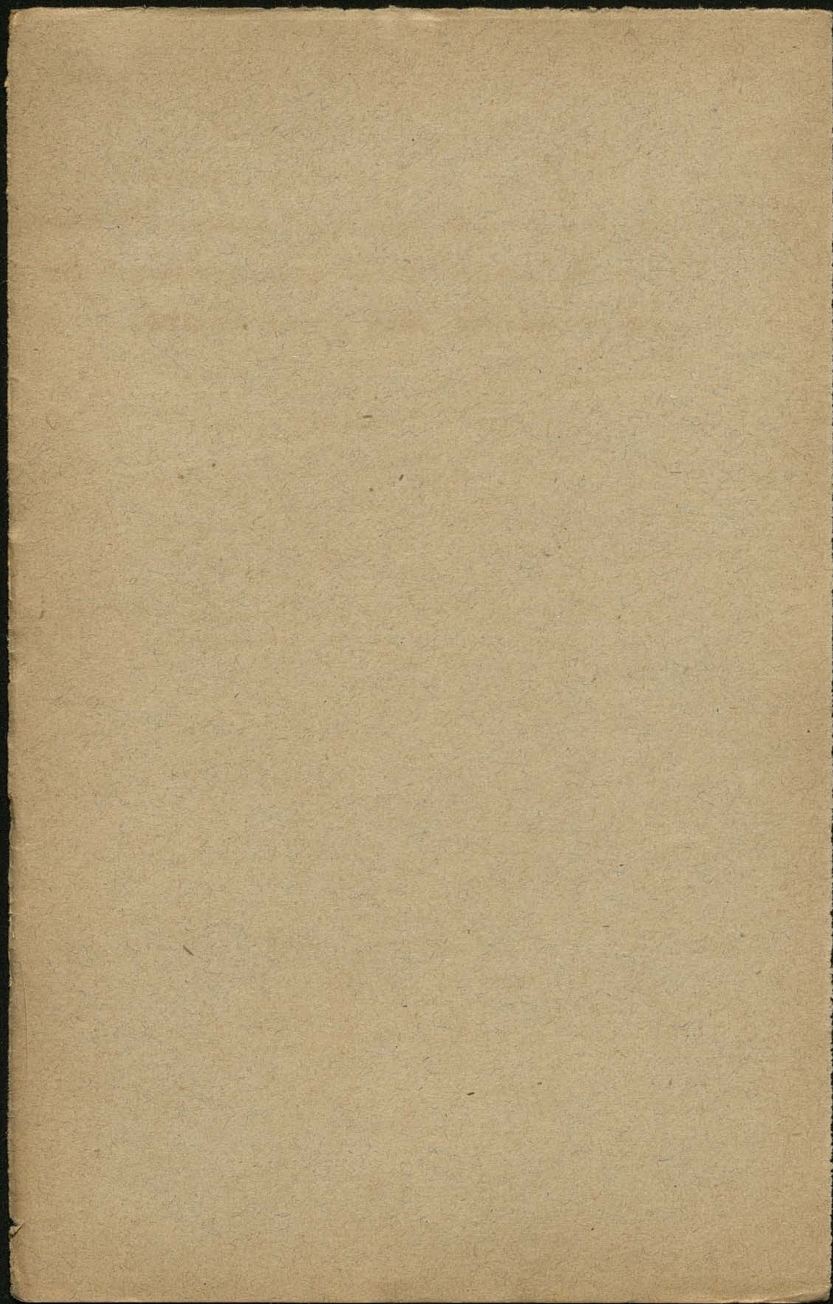
Trofeum niwodm. u. fea-ow um. tae. trophaeum,
 grec. tropajon, tropy zdobyte na nieprzy-
 jacieli i zwycięzstwo zwycięzcy t.j.
 chwagwie, wstaudany, broń & poręby. "Z
 polowania powróciwszy z najazdem jedynym,
 który stanowił całe towary trofea" J.T.
 Fei 2. 14.

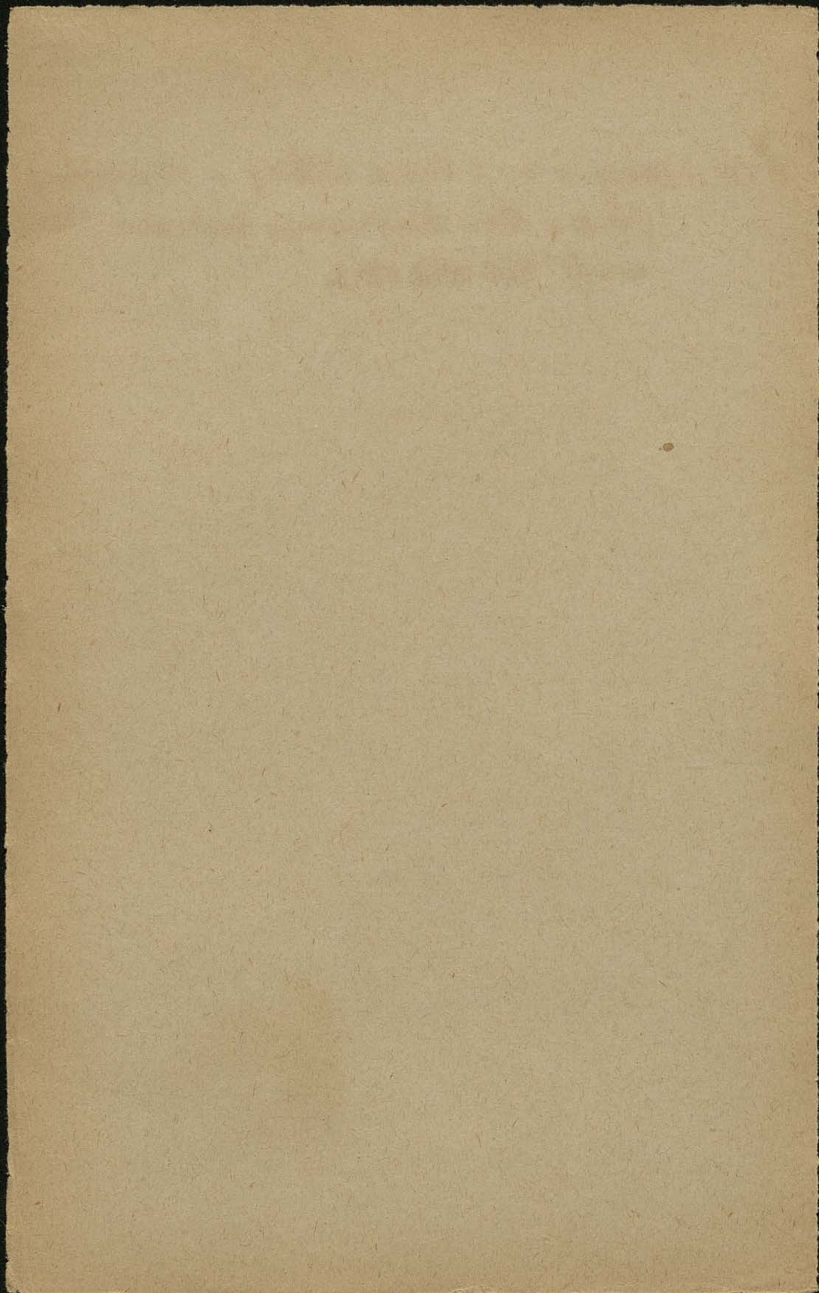
Trojaczki - ów. m. troje dzieci razem z jednej
matki urodzonych „Przed dziecizną
niecierpami obdarzyła go siwa troj-
giem dzieci, a w tych dniach ponownie
ujrzały trojaczki światło dnie w
jego chacie” Dn. pol. 1886. 99. 3. „W gmi-
nie Hliboce, na Bukowinie, przyszły
w tych dniach na świat zdrowe tro-
jaczki, dwóch chłopczyków i dziewczyn-
ka” Kur. lwow. 1885. 16. 3.

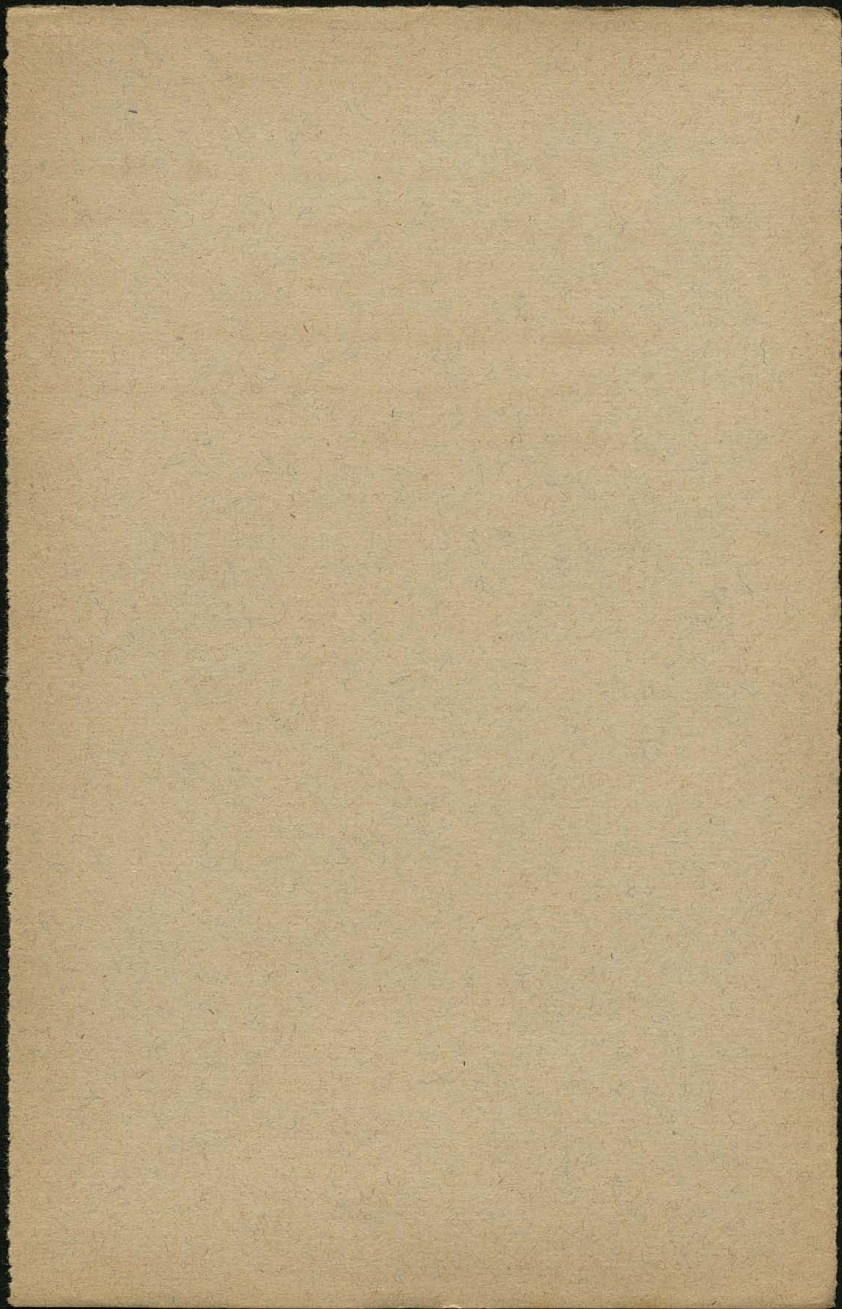
Trojca - y. n. Spop. zwiazek, towarystwo i t. p.
 a trzech osob stworzone, Spiewa obecnie
 na tej scenie trojka zagranicznych go-
 sci w operze "Quis Divus 23. 242.

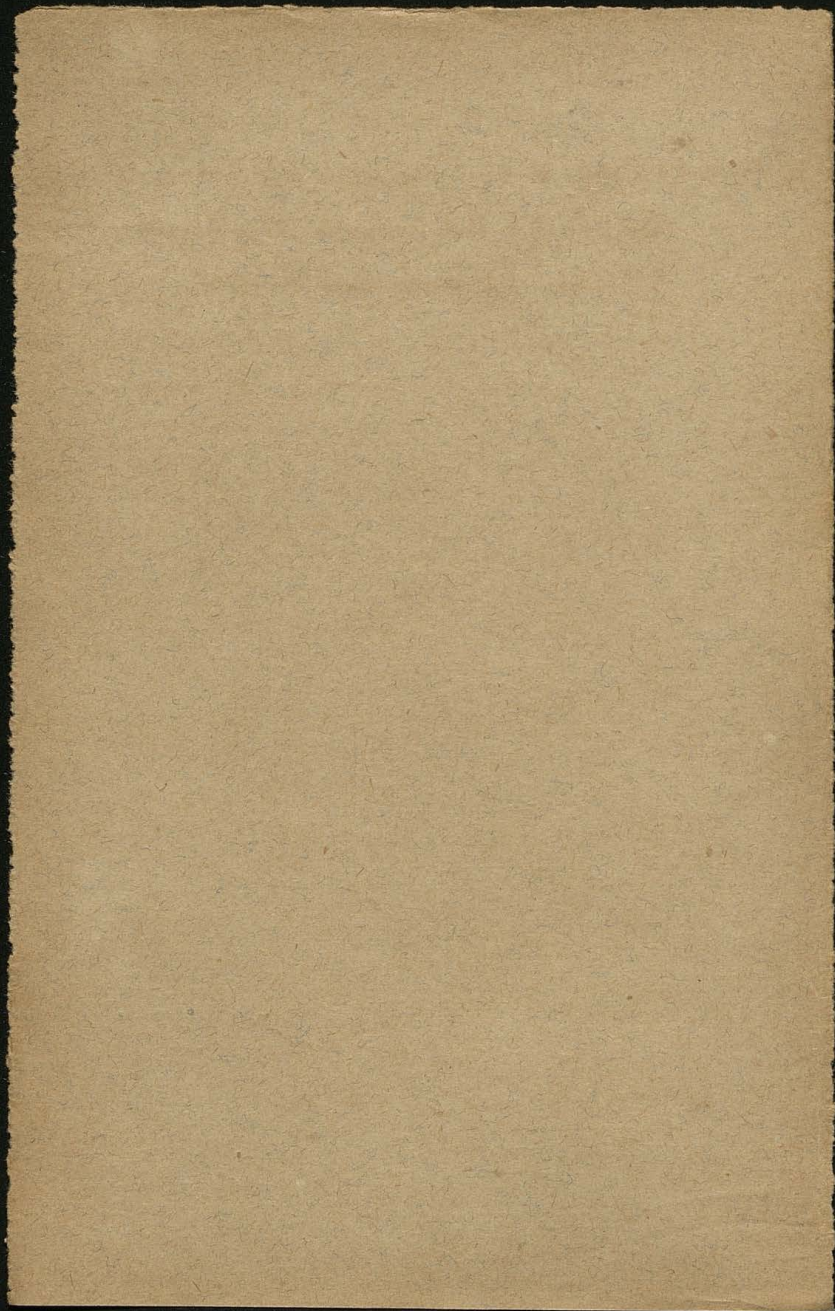
Trójjedyny-a-e, z trzech stłżony a stenuwizy
jedno „Daru Trójjedynego kwóterstwa (Chor-
wacy” wiek 1887. 230.2.

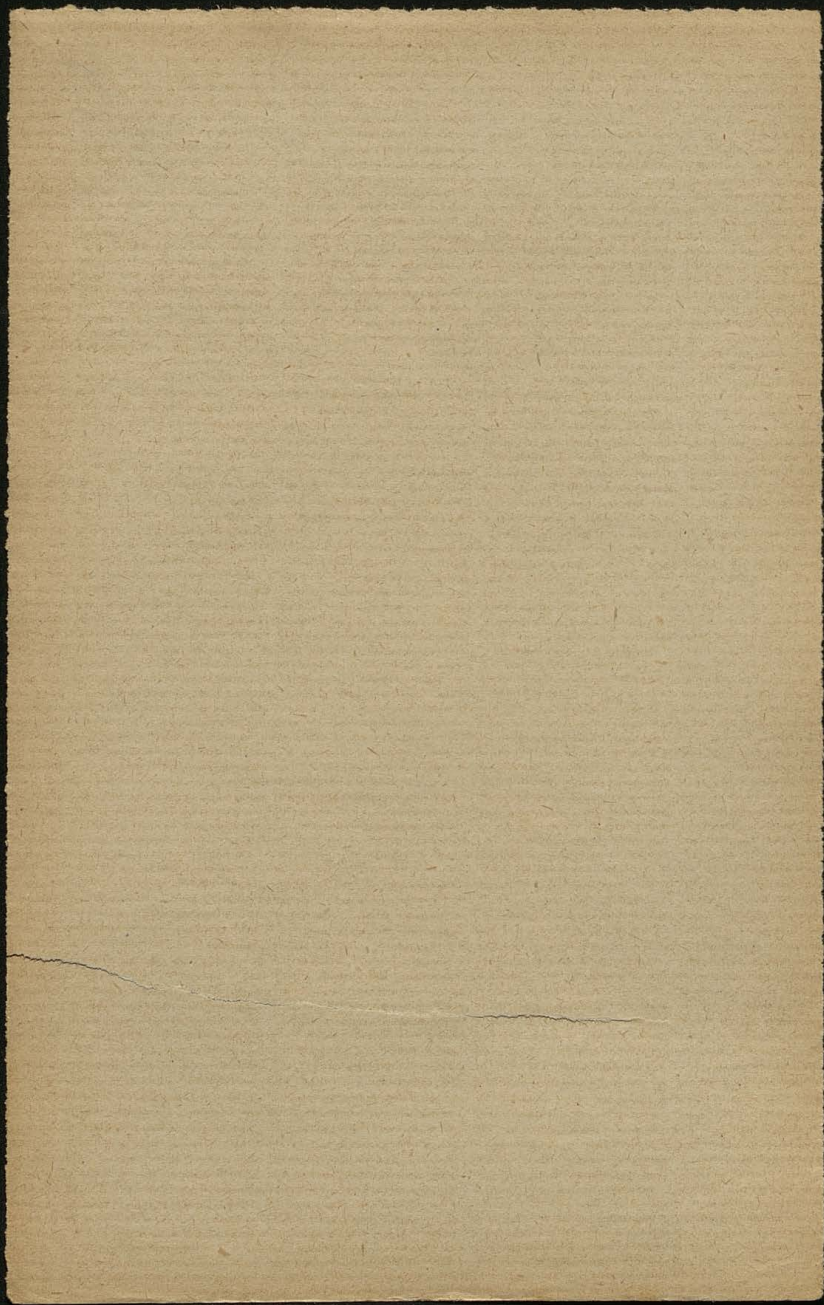
Trojka - i. z. 3 osoby zwiazane wspolnie
 sieg dzialania, interesu i t. p. "Obroty i
 brawa calej sali zmusily jawa w theater-
 kroluie wtykajacy trojke ukazal sie
 i ktancie porowany jej glos widom"
 J. Myr Wiel 88. 142.1

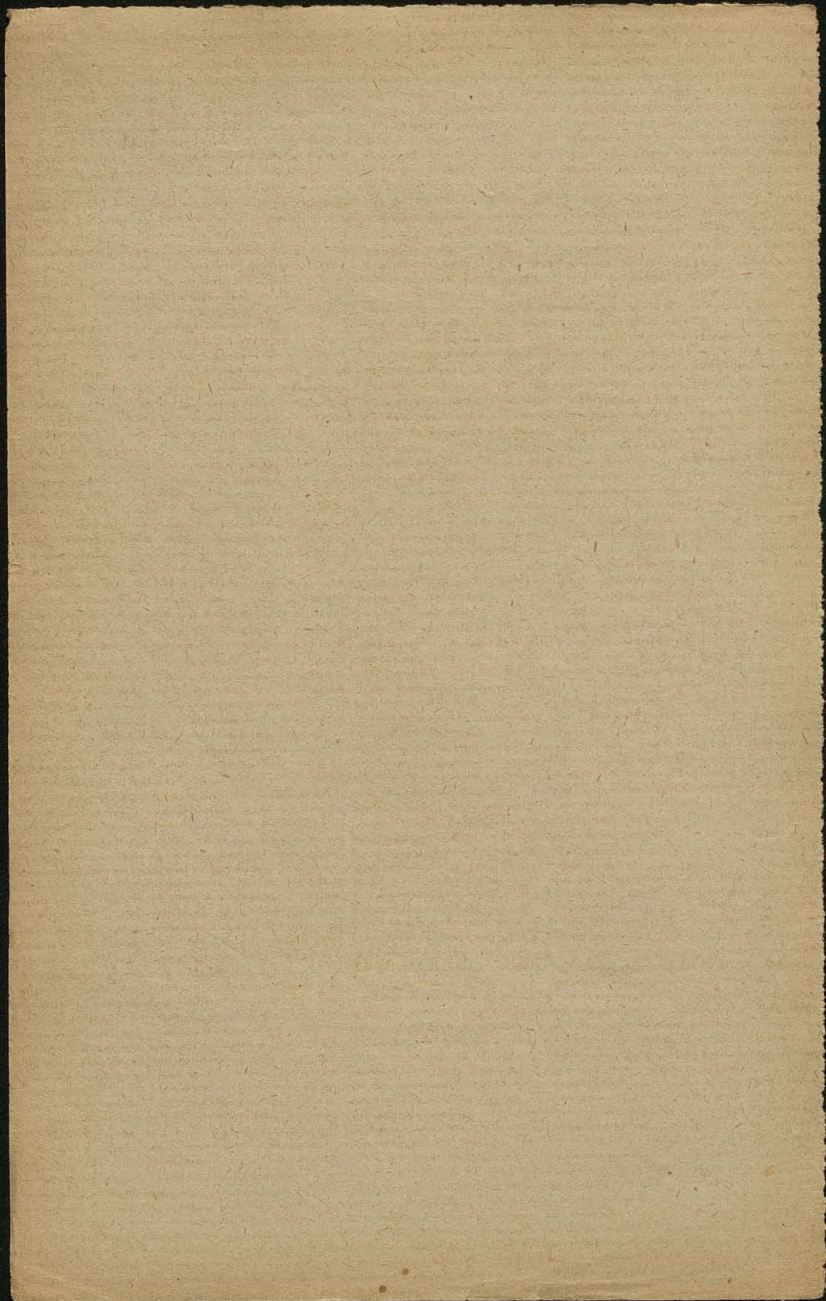
107 151
Trójkopulny-a-e, Trzykopulny-a-e, o wrech
kopulank „Drewniana trójkopulna cer-
kiewka” J. Z. Stecki Czas 88. 136. 1.

Trójnog-a. m. gi-óo mu. trójnog, dryfus, pod-
stawa pod cokolwiek mejsza trzy nogi,
staluga malarska „Pobiegł do stoją-
cego, na trójnogu powstałego obwacu
i stanął do malowania” J. W. W. 33. 16.

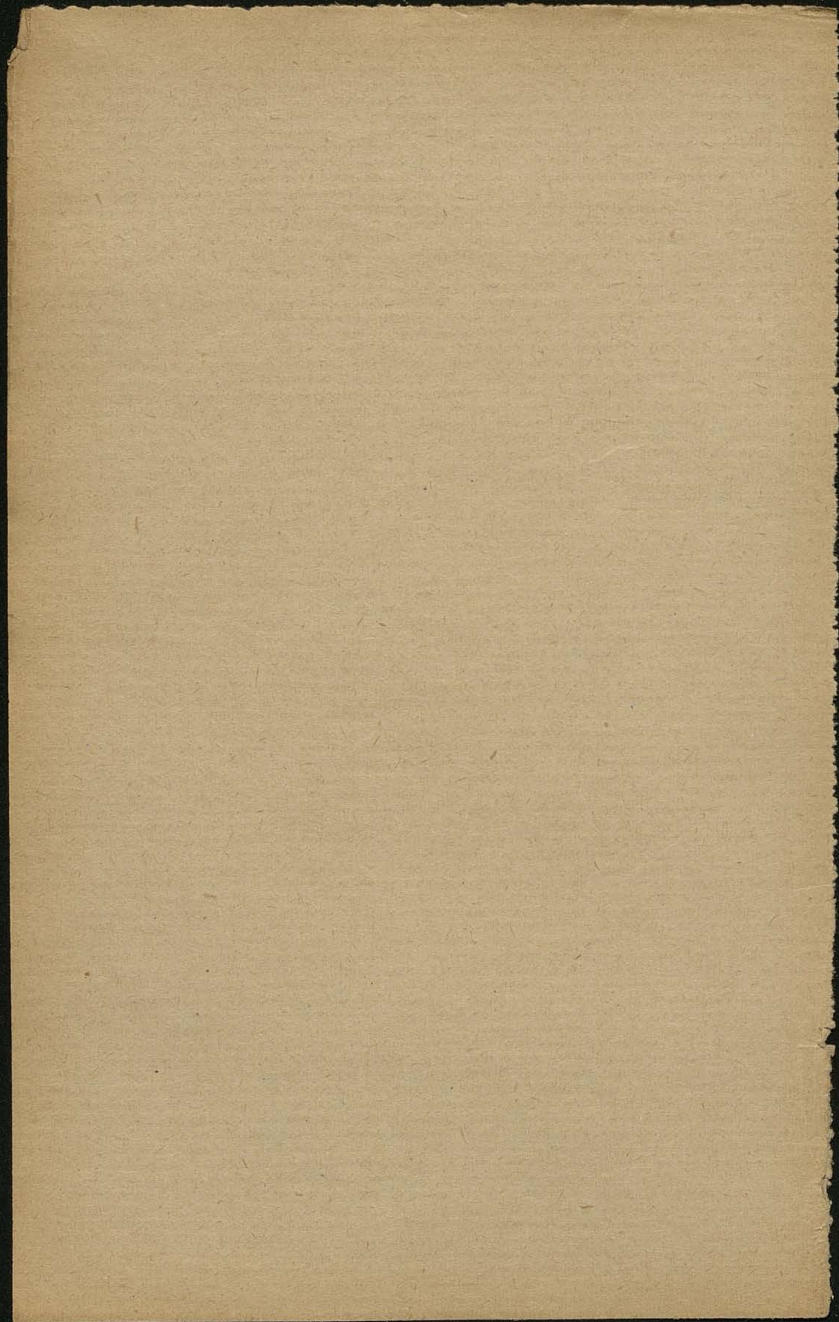
Tromblon - u m. ny-ois mu. franc. garstak,
sklermak, susanica u sadu sic u tuza
monera u wylotu ob. objaw. pod garstak
"Z tromblonem jidki na flakieny" Ad.
Mich. 3. 306.

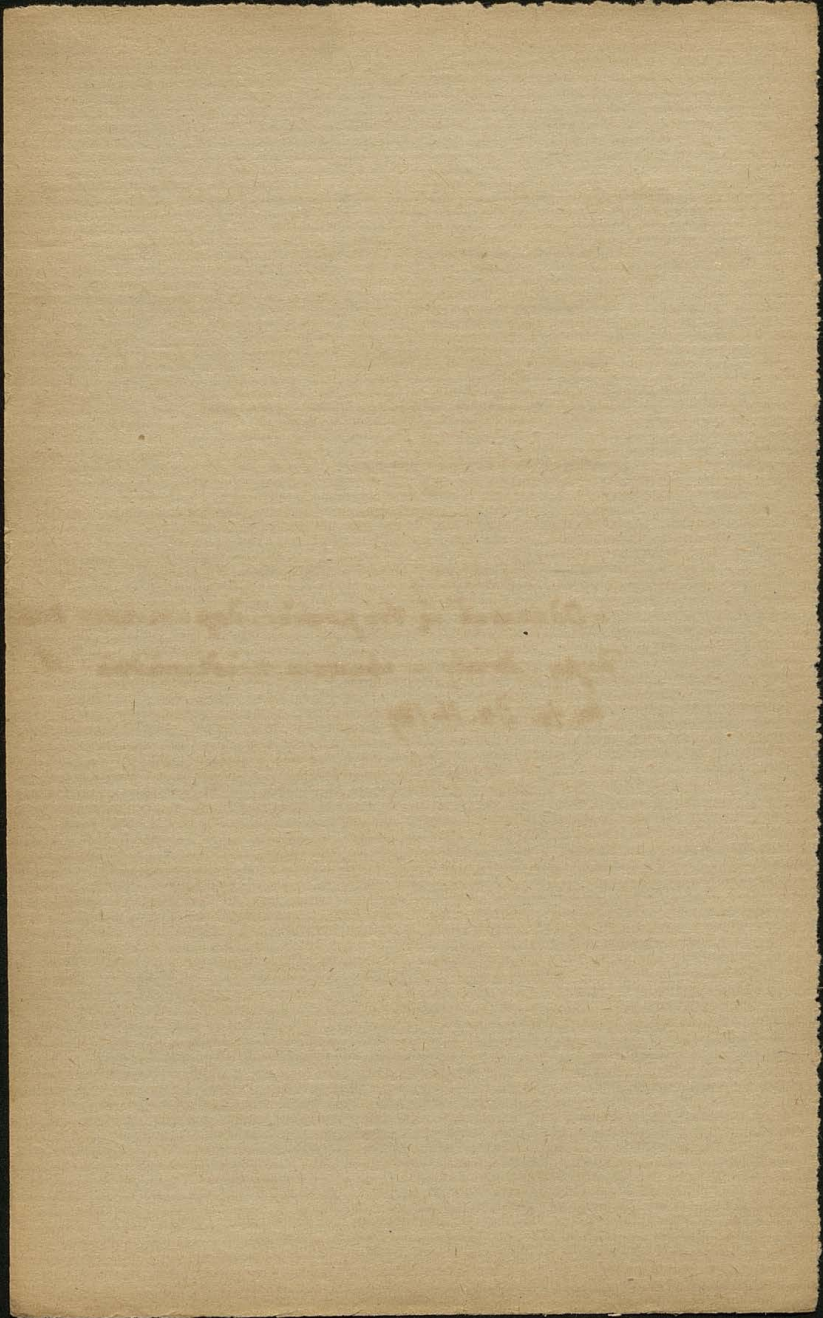
Tromtadracja - j. i. Tromtadracyzm - u. m.
utworz. w 7m dniu klu b.w.
 wyrażenie wyisto lwowskie: krzykactwo
 zarozumiałe Tromtadrata - y. m. ci. un.
 krzykacz, głównie w znac. polidypanem, mie
 w alimny tu (we Lwowie) literaturo, publicz-
 stwo i redaktorów, co nie mając nawet pierwi-
 szych elementarnych prawideł grammatyki i
 pisowni, imali swe opinie publiczny... Oho hu-
 morystyczny nasz Choćlik, aby wyprydnie ro-
 dzajcio wie dowarzonnych pisemek, umiescił
 nasz piósenkę w której po każdej stopie pu-
 wtarkata się przygrywa: Perdem stawny li-
terata... trom-ta-dra-ta-trom-ta-dra-ta.
 Kochwycow to przygrywa i karęto je pu-
 wtarkai jako narzę skisoweg (atego rodca-
 ju. Koncept w porz racowcy, przyjął się i upo-
 wrachnit. Odkąd w rzytko co p'rabie, nie-
 doraznie w literaturze, wy w rzyku, stawia
 się na standardach i przybiera porory rozumu
 i wielkości, w wielkie zarozumiałe g'upstwo,

nieuctwo, fantazowade, studentenjs wrost-
kiego rodrzaju, skalbierstwo literackie i t. d.,
uaxymiejz u nas tromtadwatyxiem lub
tromtadwajz. "Ktosy 12. 87

Tropikalny-a-e, Tropikowy-a-e, zwrotniko-
wy, podzwrotnikowy, wlasniey krajom
gorczym „Ach panie! jakie tropikal-
ne gorazo!” Echo 1878. 179.

Tropowiec - wca m. wce - ów mu. myśl. pies do tro-
 pienia, gonący tropem, ogar. To dawaj
 tropowca! bo wiedźwiędź z Poloniu, to
 gruba jura wtaka! "W. Vol 7. 176" Ja idę
 na Lidwę, sprowadzę pijawki i gnićwido
 tropowców, ogarów spór parę "ib. 209" W
 końcu lipca uwina jura z tropowcem na
 upatrzonego polowca na rogacza "ib. 277".
 "Oderwad us tropowiec, dopuszczawo kum-
 dypny, do waty niebawem wiedźwiędzia" A.
 W. Fr. Dk. 11. 189

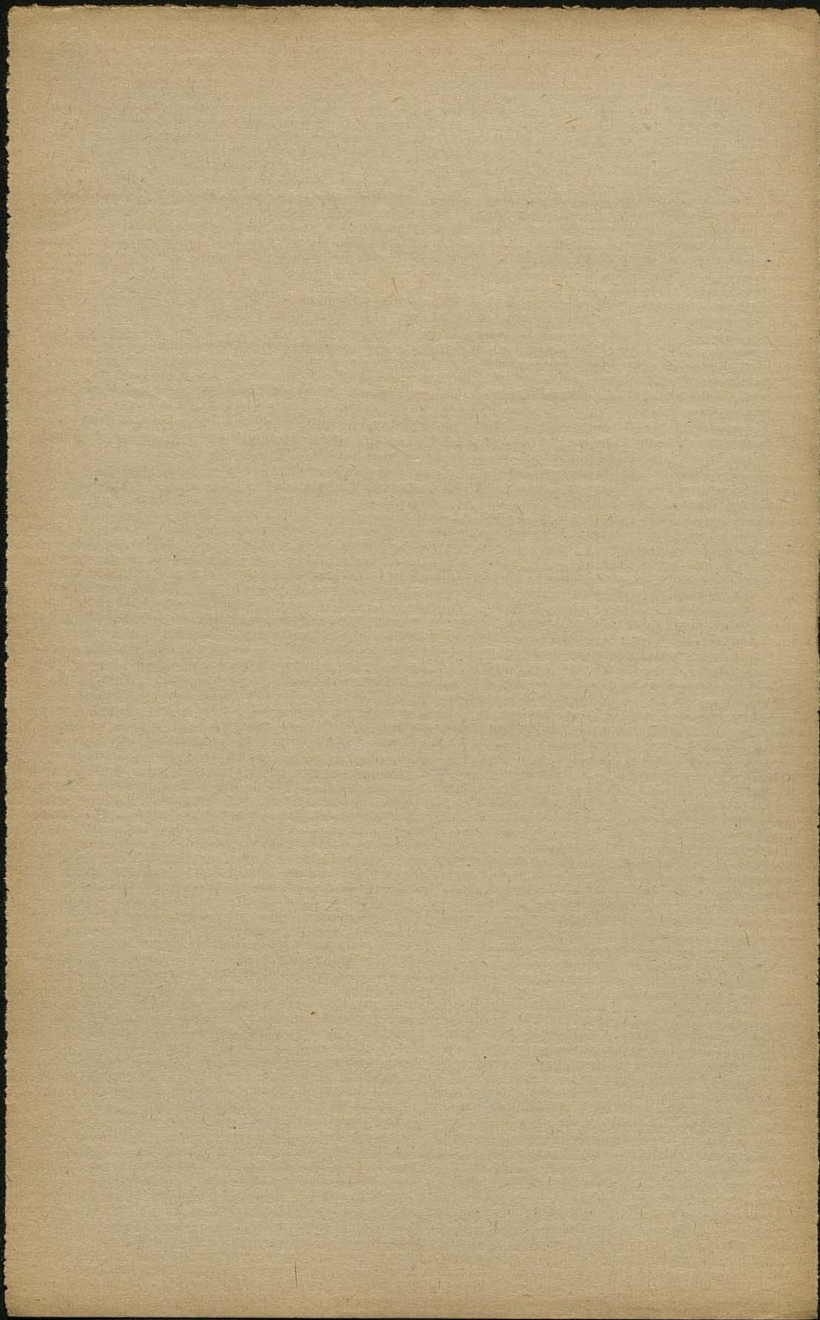

Troszeczka-i. i. Troszyna-y. i. Troszyniecka-i

i. caki-czek : ny-sym um. rdob. trocha,
 troskacz, przysławko, w 4 przyp. „trosze-
 cz, troszyn, troszyniecki” = niewiele,
 bardzo mało, coholwiek „Musisz awacha
 troszeczki” Ad. Mich. 1. 23. 1/2 „Kawrac to on
 brat nieboracki, nawet troszyn do niej
 podobny” JI. Kwar. wiek. 1878. 47 „Ale dajcie
 mi troszyn pogawędzić z szanownym
 szpicalem” D. Dob. Nad modr. Dun. 12. „Kawi
 Talcia wydezwata iis troszyniecki jwi
 przywiedzta” JI. Kwar. wiek. 1878. 32.
 1/1 „kwi nabijać? - Gwazi - pewnie daci więcej
 prochu? - Troszyniecki, troszeczki, tytko, pami
 Majorze. - Troszyniecki! U niego to mi nie
 znawy! troszyniecki! Ołwi maw, co to troszecz-
 ki, urobilo” A. br. Fr. kom. 1. 175.

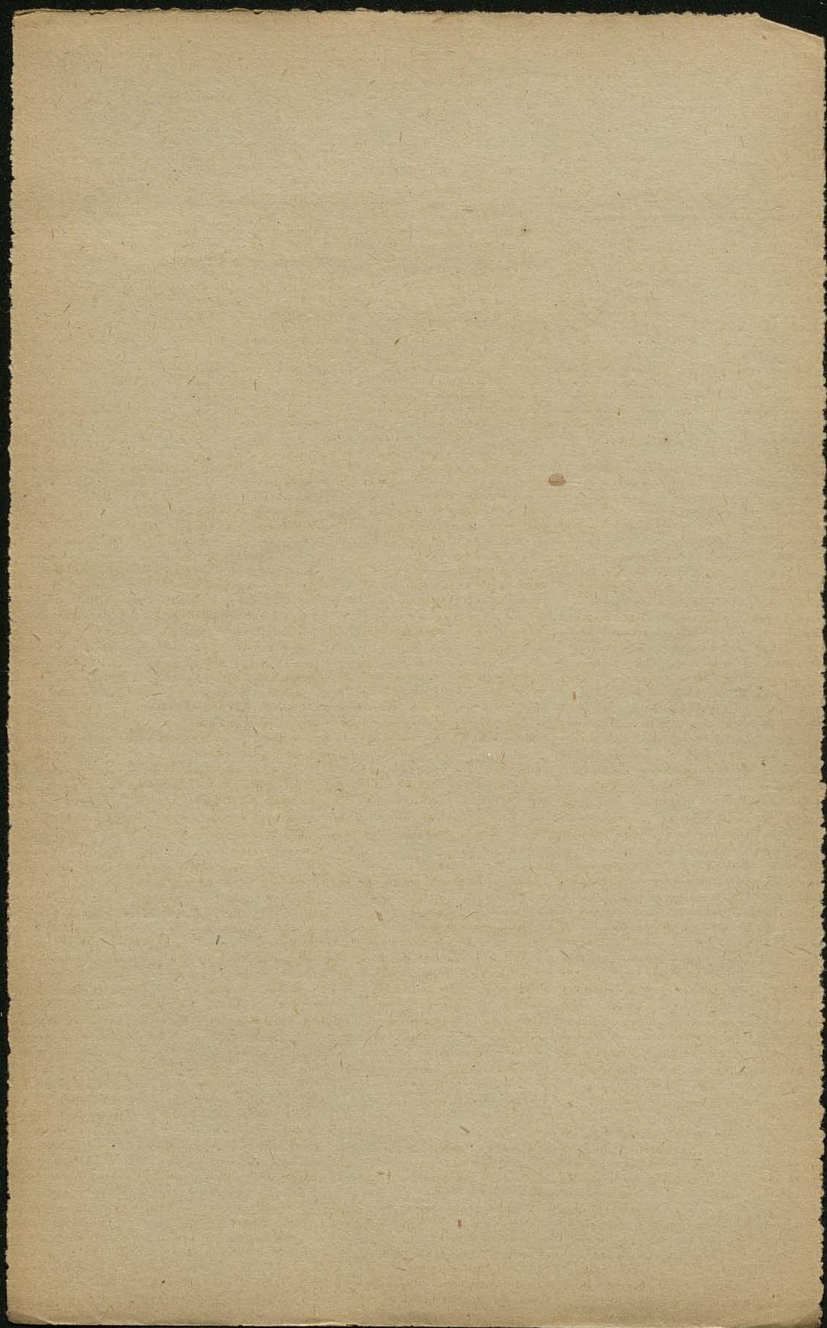

Trotuar-u. m. ry-ów um franc. trottoir, cho-
 dnik w mieście, bregami ulic prowa-
 dzony po przed domami, dla pieszych, wy-
 twiony flikami kamiennymi lub wylany
 asfaltem. „Stawiał jak wryty, jakby mu
 nogi do śliskich flików trotuaru przy-
 rosły.” M. Gawał. Rom. i pow. 8. 307.

159
114

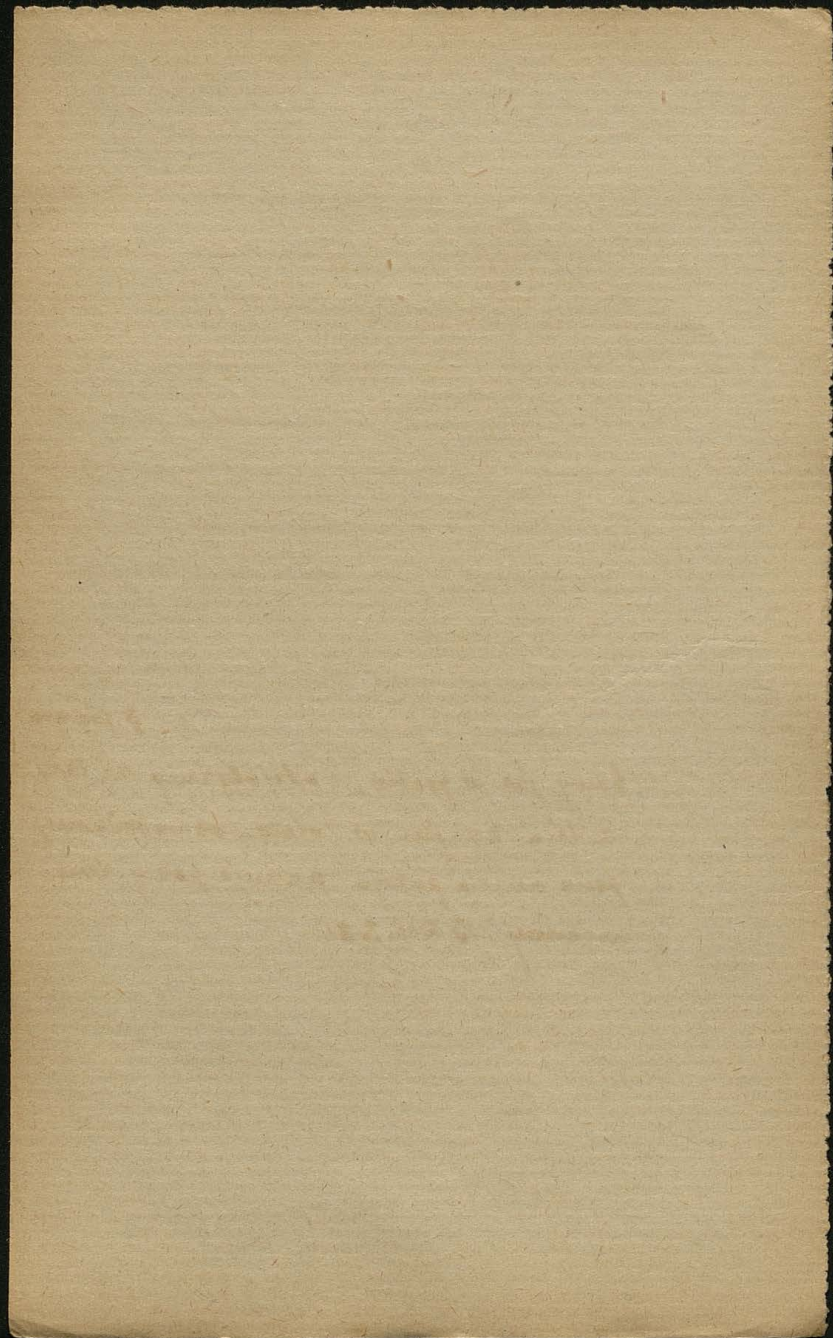
Truchteczek - calca m. bez l. rum. z d. m. maty trucht,
truchcik, Na mosie stepem, Dalej
truchteczkiem " Au. wi. 1. 76.

Trumieny-a-e, Trumiany-a-e, od trumny
„Tęże spai... pod trumianą białą
deską.” T. Lewart. Skopka 9. (1)

Trumienka-i-zi. nki-uch um. rdvb.
^{v. skromna}
mala trumina „w czerwono pomalo-
wanej trumience biało ciato stara”
Zł. Kwart. 72. 7 „Trumienka jwi była
na morze, spiew katobny się wolegał”
ib. 39.

(1) „O trumieniu jeno jwi wielku mystce
mu wolno” S. Bours. Zagw. wiy. 83. S. fig. gro-
bowy, jak w grobie „Patrijotyczny kwiłty
& lica kraju... w Polsce (oswobodzonej
przez anioła pokoju), pamięć pokoj tru-
mieny” S. Dol. 3. 21.

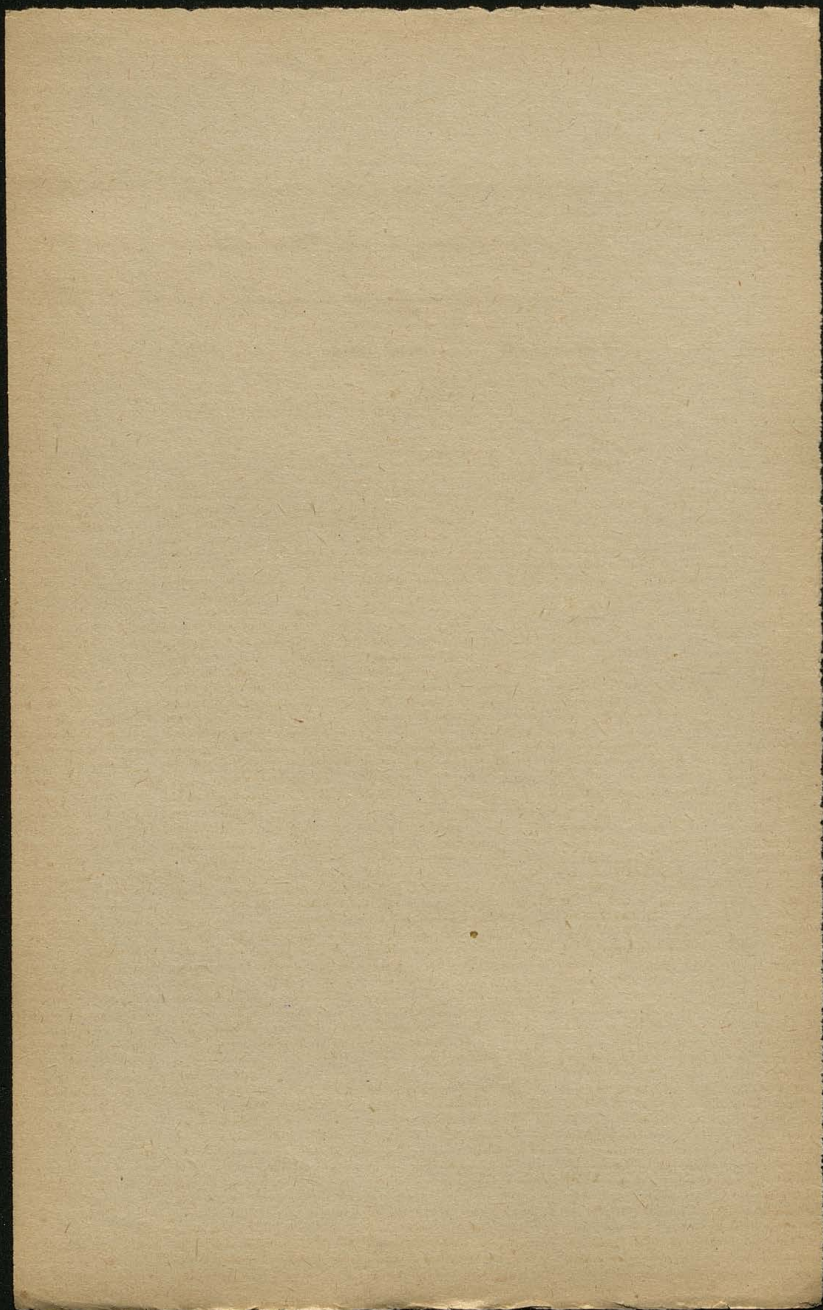

Trunia - i. m. i. n. nie - ow i. ni. um. Trusi akw - a. u.

tha - lek um. xdrb. trus', trusia, truska

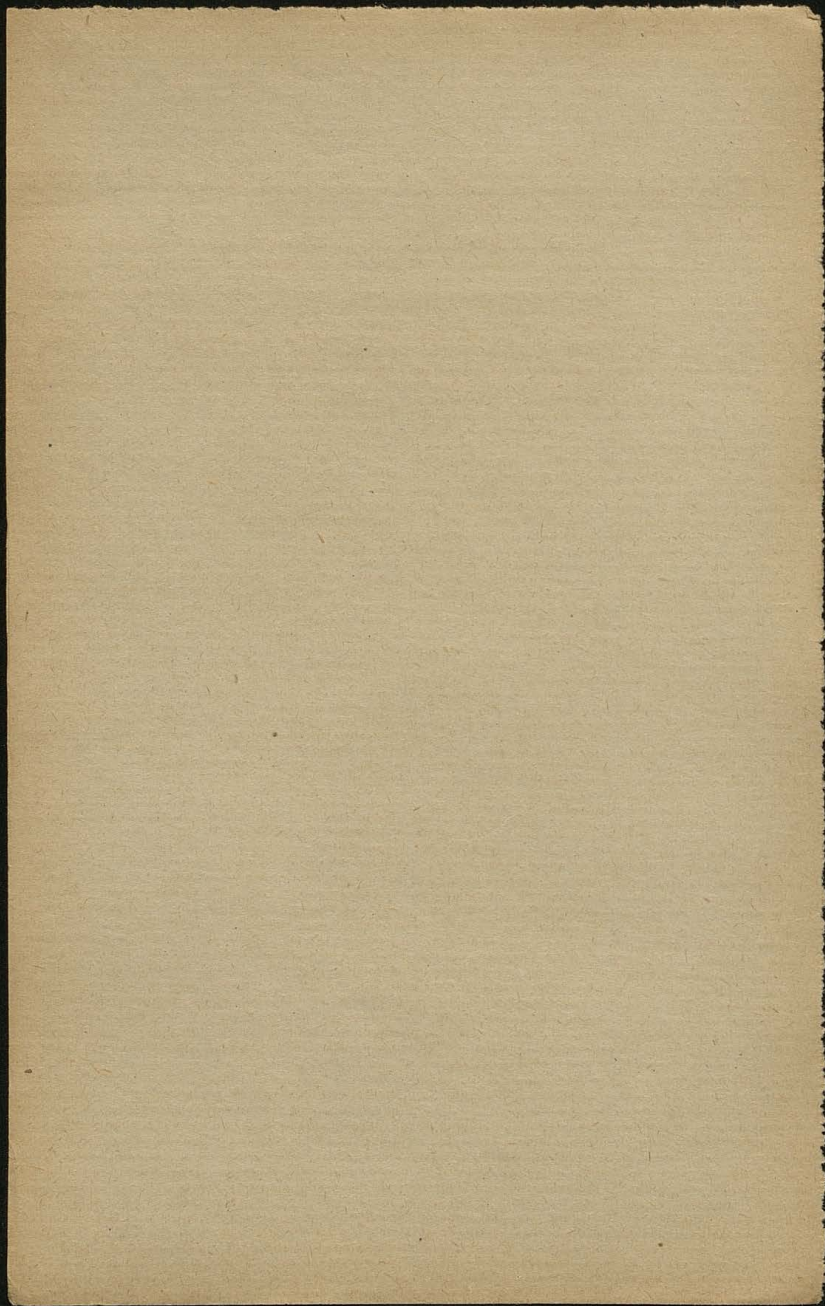
"Czegoż Waipau u kata stwira, g'p'ley

trusia" F. Labl. Fir. w kal. 89.

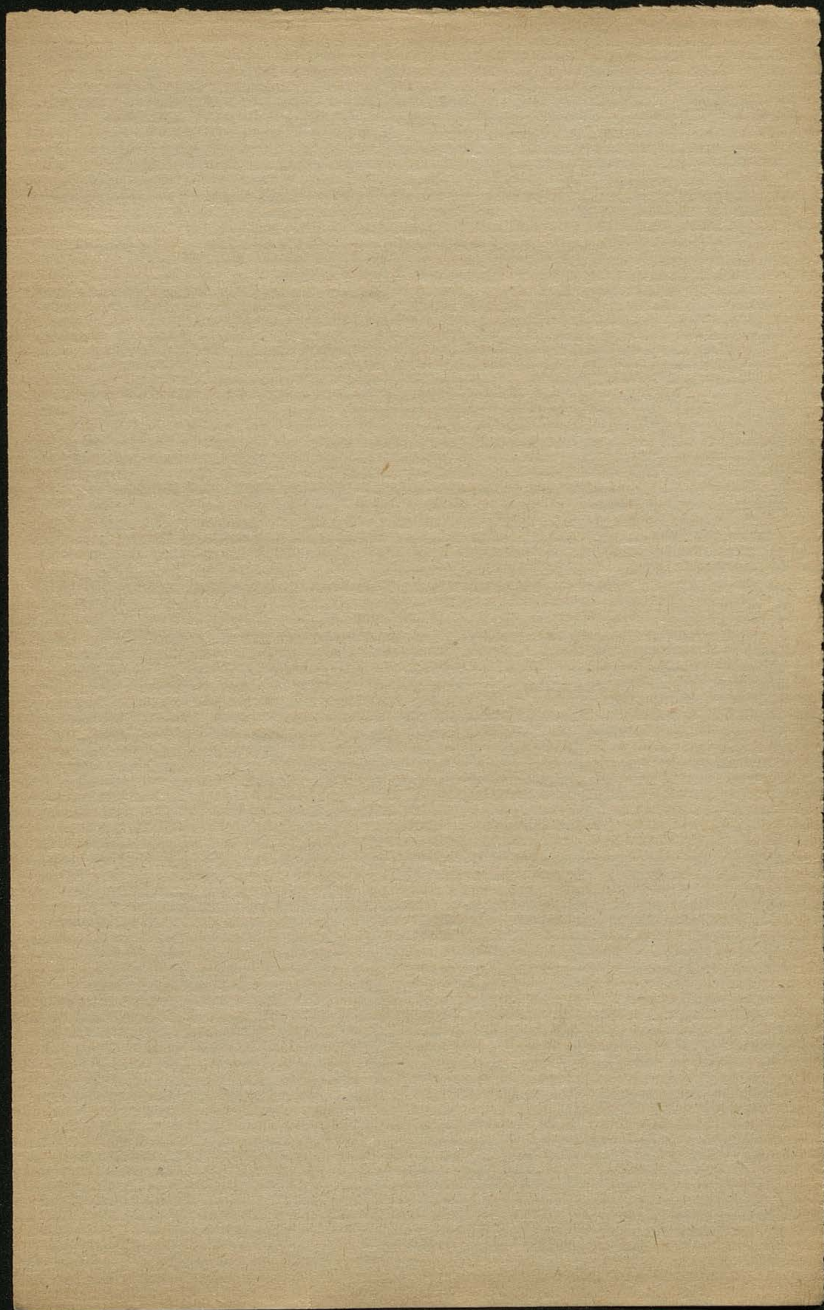

117 62

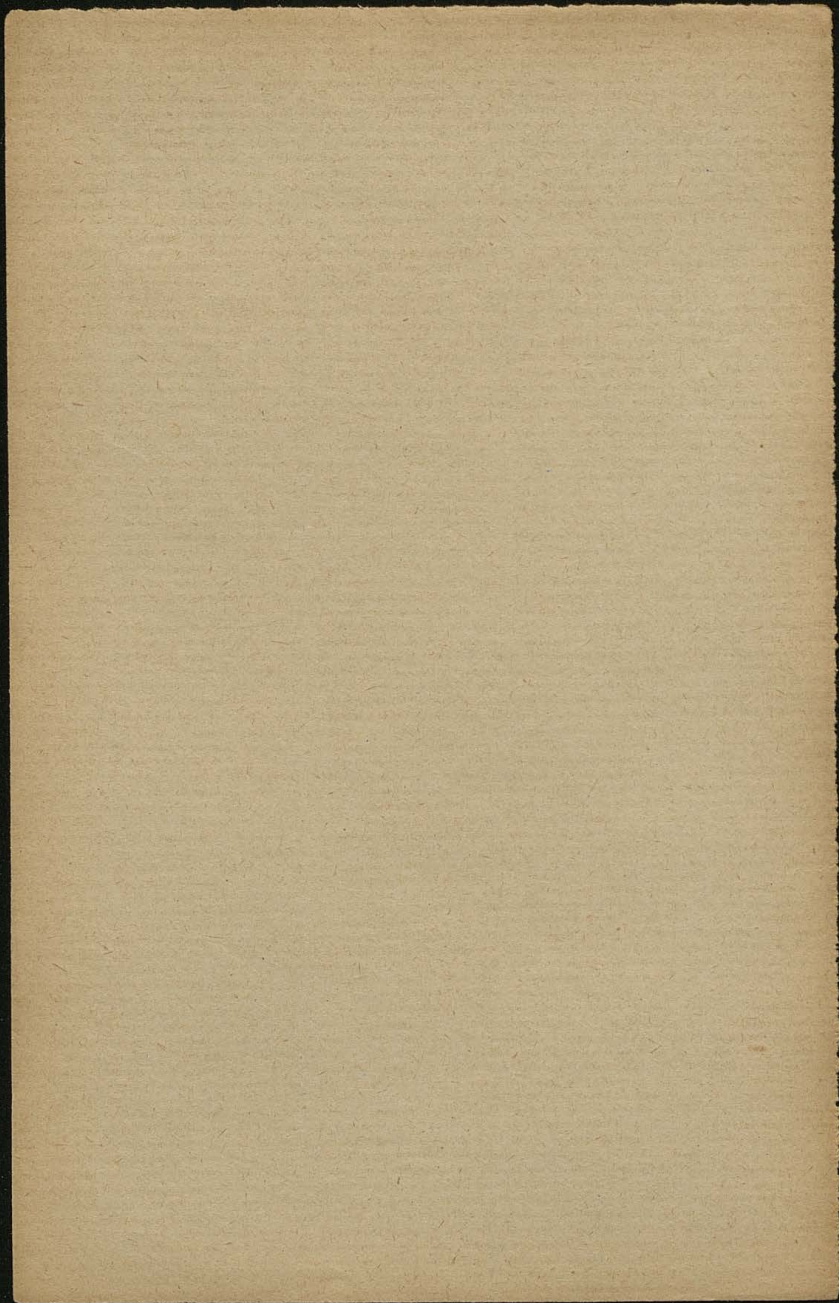
Trupczek - orka m. całki - ów mu. xdob. trup, tru-
pek " Wrócić dopiero o switanie, ale
już że wyznacza być im trupczek
kawiersowy kapota o gwóździ " D. Prus
Kur. War. 1878. 245.

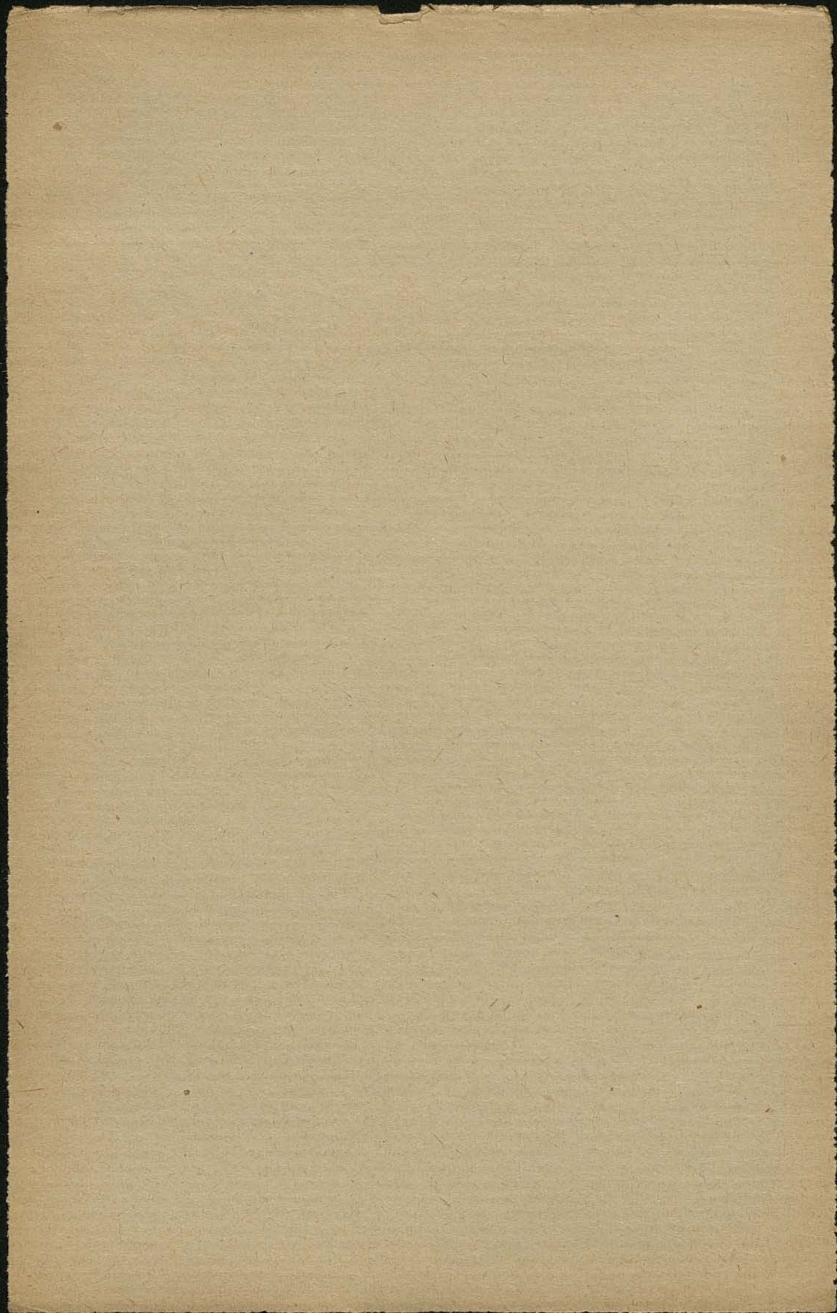
Trupiarz - i. x. nie-piarni um. miejsce, gdzie
 trupio skadaja przed pogrzebem,
 przy szpitalu, ~~to~~ cementarzu, kostni-
 ca „Leciat w trupiarzu ciele jego re-
 ka kabity” Z. Kawak. 5. 137 „Zdumato us,
 ze niewaz kilku umortych wlekatu pow-
 noc w trupiarzu swojego pogrzebu” ib.
 9. 85 „Portuguzowie szpitalu wiazli tru-
 pa i umierali do trupiarzu” J. Almirante.
 Tyg. II. 1. 87 „Lato 1878 us ze pojdzia do
 trupiarzu, gdzie stat ciotop na moteng
 zuncoty i onem trumie otworay” D.
 Onus Kur. Warsz. 1878. 245.

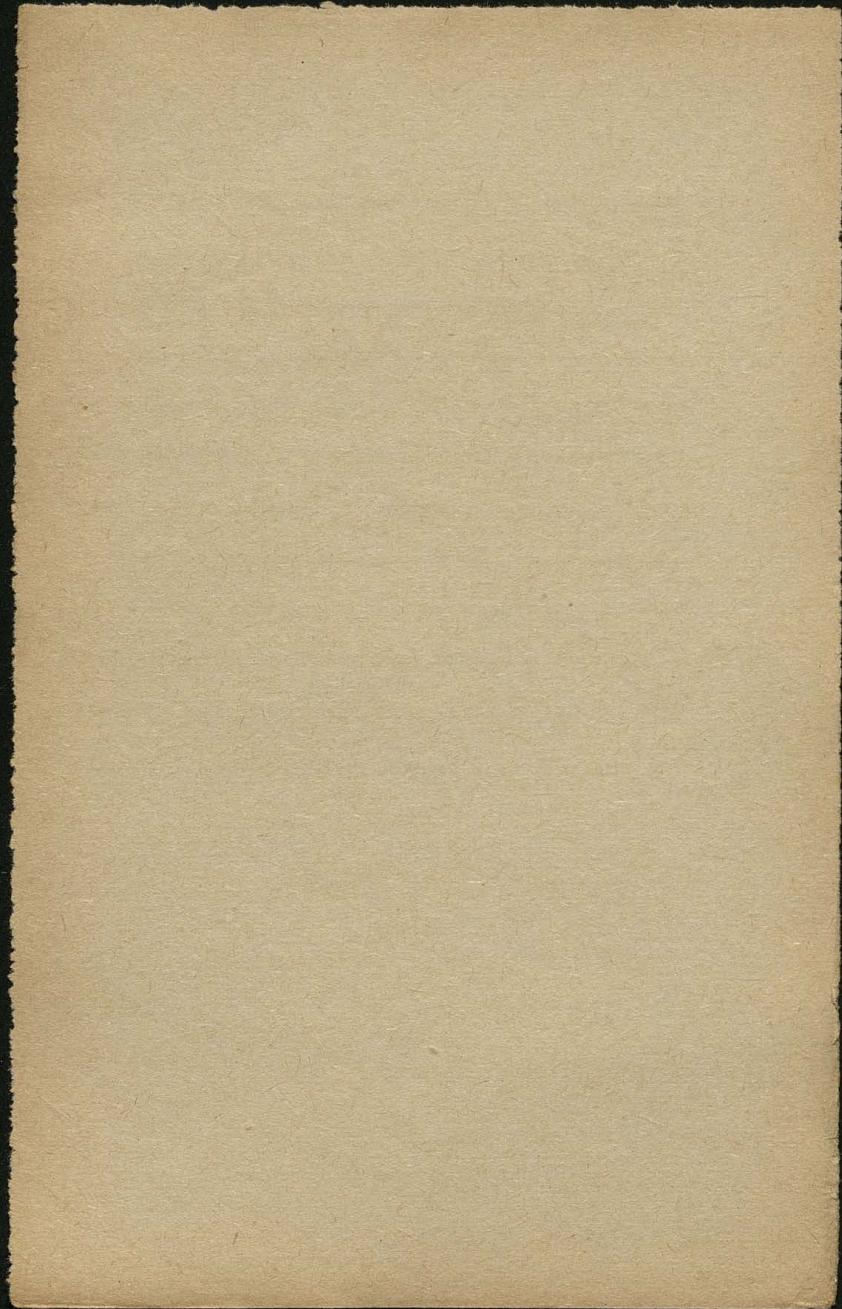
Trus-a-m. sy-ówo mu. rus. tchora cf. trus. Tak
wiabla, nie jednego kwalit, toć i dziś
warta nie trusa - a myja. "w. bot 9. 15.

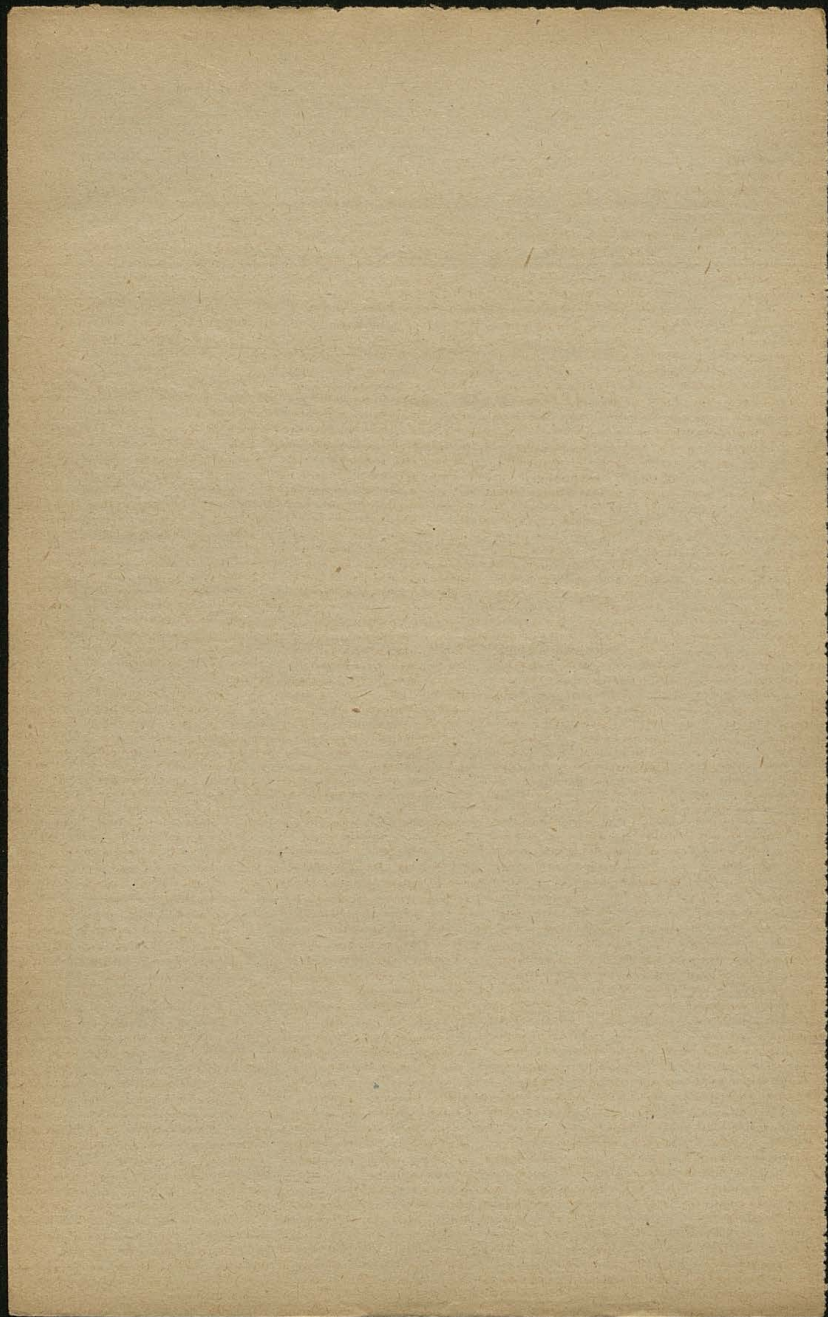
Tryba - y. i. by-tryb um. les. Dukt, linja w pro-
 stym kierunku przewyższenia powr las
 " Do dworu wieńcie Stuga przez lasy
 przebita tryba " J. Kras. Tydz. 5. 644.

Trybun-a. m. nowie m. Tal. tribunus, nazwa kilku urzędów w rzeźpolicie Rzymu-
skiej; z których najważniejszym był try-
bun ludu, straż i obrońca praw tegoż
i przywilejów. Obecnie porpót. nazywamy
trybunem, radnika, bieżącego w wymo-
wie parlamentarnej i gwardyjnego na
demokracji. Ogólniej, radnik meżczy wplywu
na bieg spraw publicznych i przyjaciel
ludu. „Nie posiadał wdobności trybuna,
nie dążył do dyktatury między młodymi-
mi.” A. Rolle G. Lwow. 1886. 282.

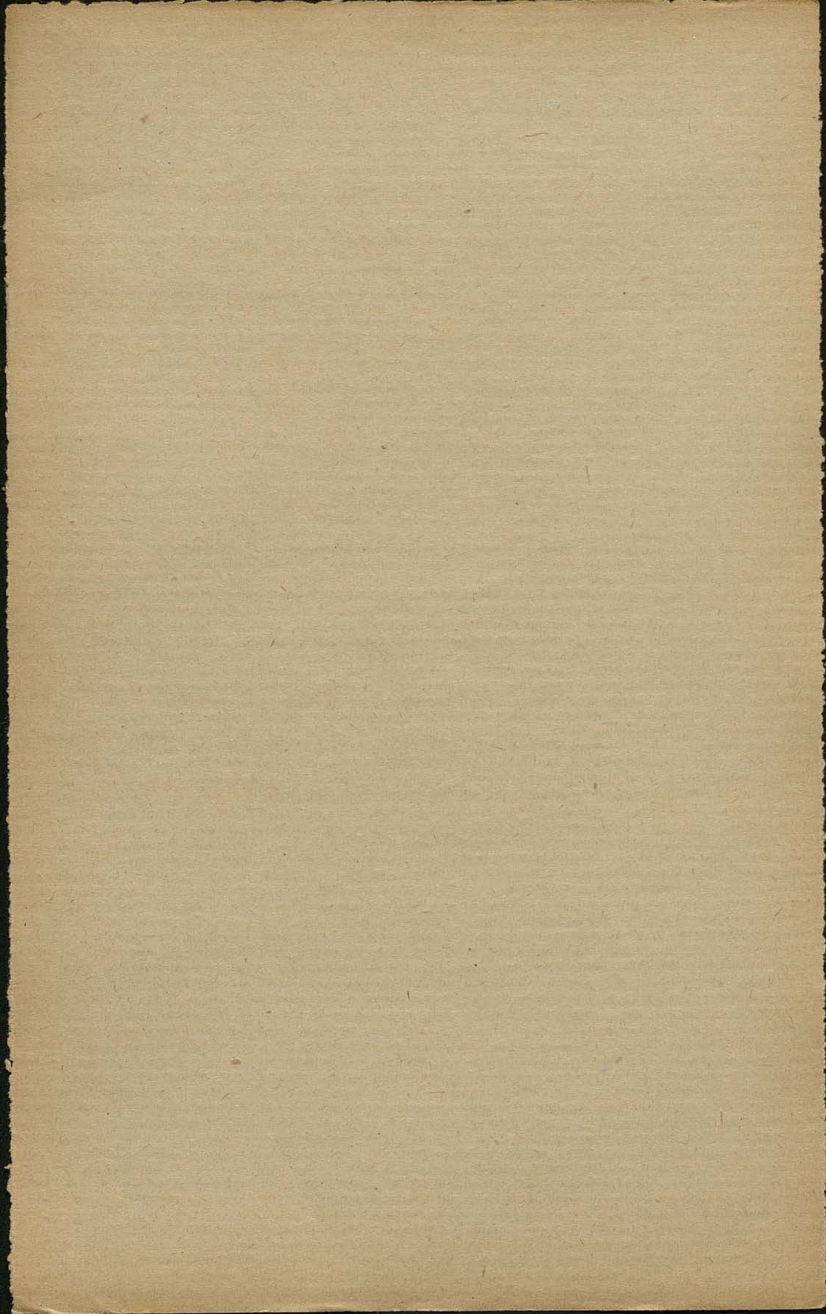
Trykot-u m. ty-ów m. franc. tricot, tkanina
jedwabna, bawelniana lub wetyliana, ela-
styczna używana na części odziecia wo-
skowe na gołym ciele s'w t. um., "trykoty"
odzież z trykotu, w szczególności s'krojone
do odkrycia nóg używanego przez balet,
biretoshoków i t. p. najczystszy kolor cięta
Trykotowy-a-e, z trykotu, "Zachować
swój strój poprzedwiczny, frank te bawel-
ny, trykotowe zielonkowe spodnie" p. 7.
Krax. 4b. 12.

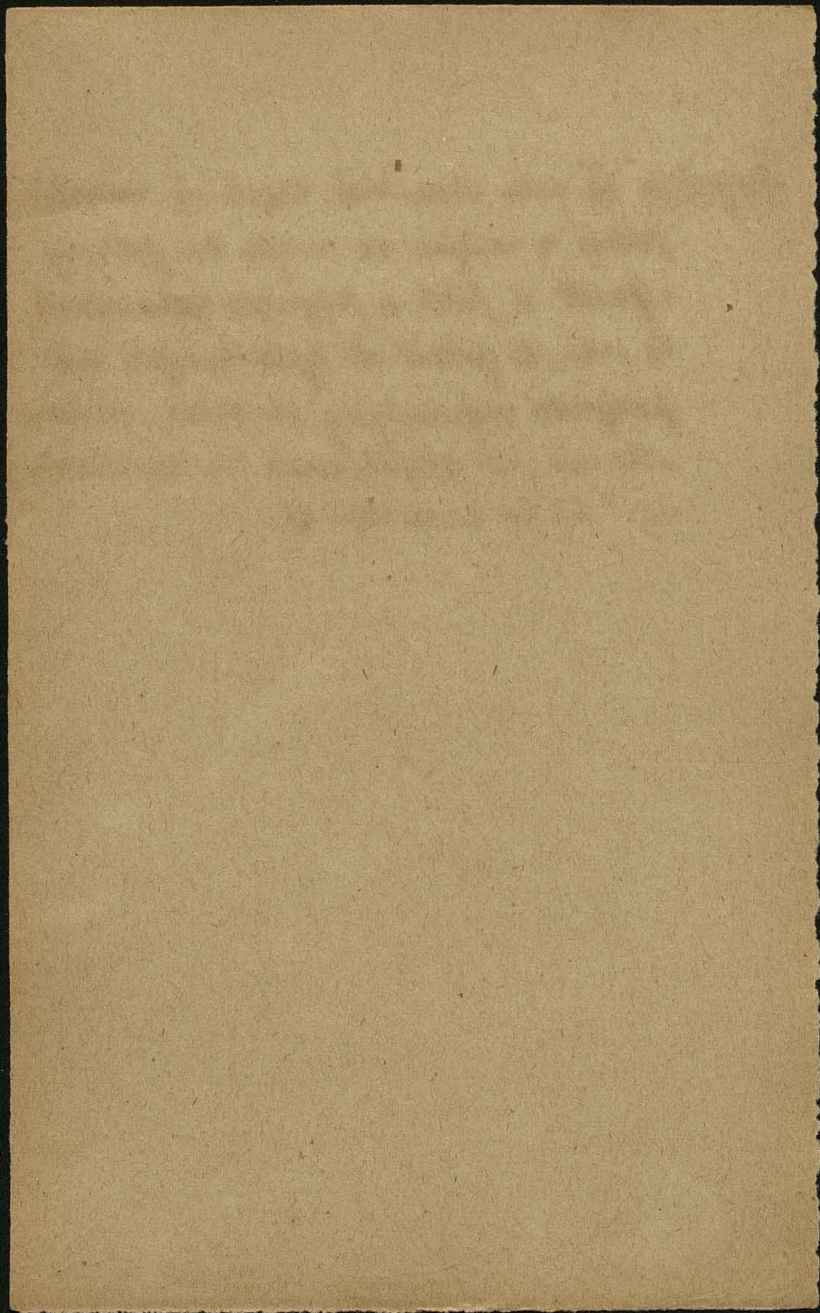
Trylogja-ji. ž. gjé-gij' um. grec. Tai. trzy utwoory dra-
matyczne, poematy lub powieści tworzą-
ce jedną całość karłowatą prozą i sciśle kwis-
zek obrabianego materiału, jak i powa je-
dność myśli przewodniej (1)

Trylog-u u. gi-oiu um. rozmuowa trzech
osób pomiędzy sobą „Te kobrańia były
w aiu em widowiskiem... z rónnych... djale-
gów i trylogów muina było wiele rne-
chy wnoic” J. Karhu. Pis. lit. 2. 660.

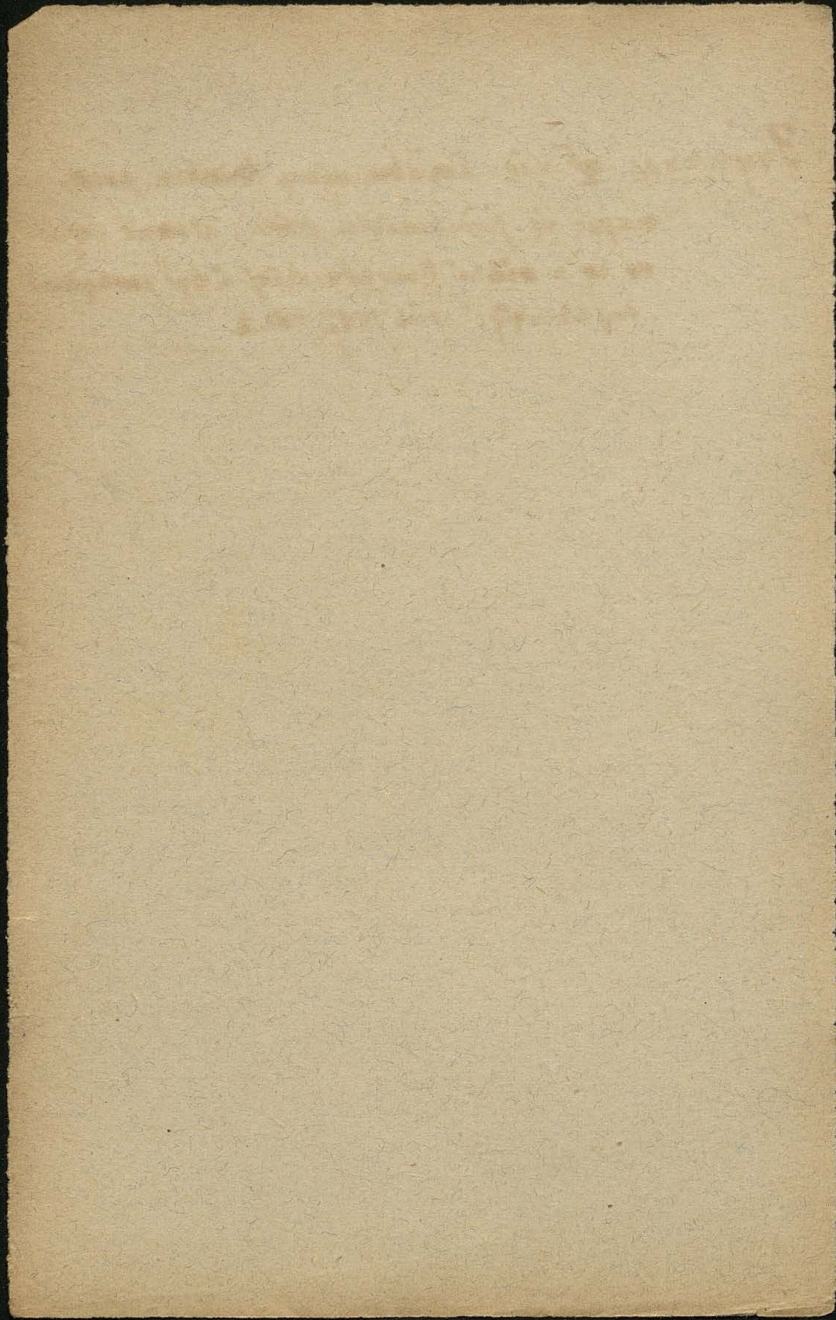
(1) „Trzy te utwoory mają wycepywai ja-
kás' tere, mają starowie' całość, kam-
kniżtę w sobie, co' w rodkaju trylogji”
T. J. Choin. Prola 5. 318.

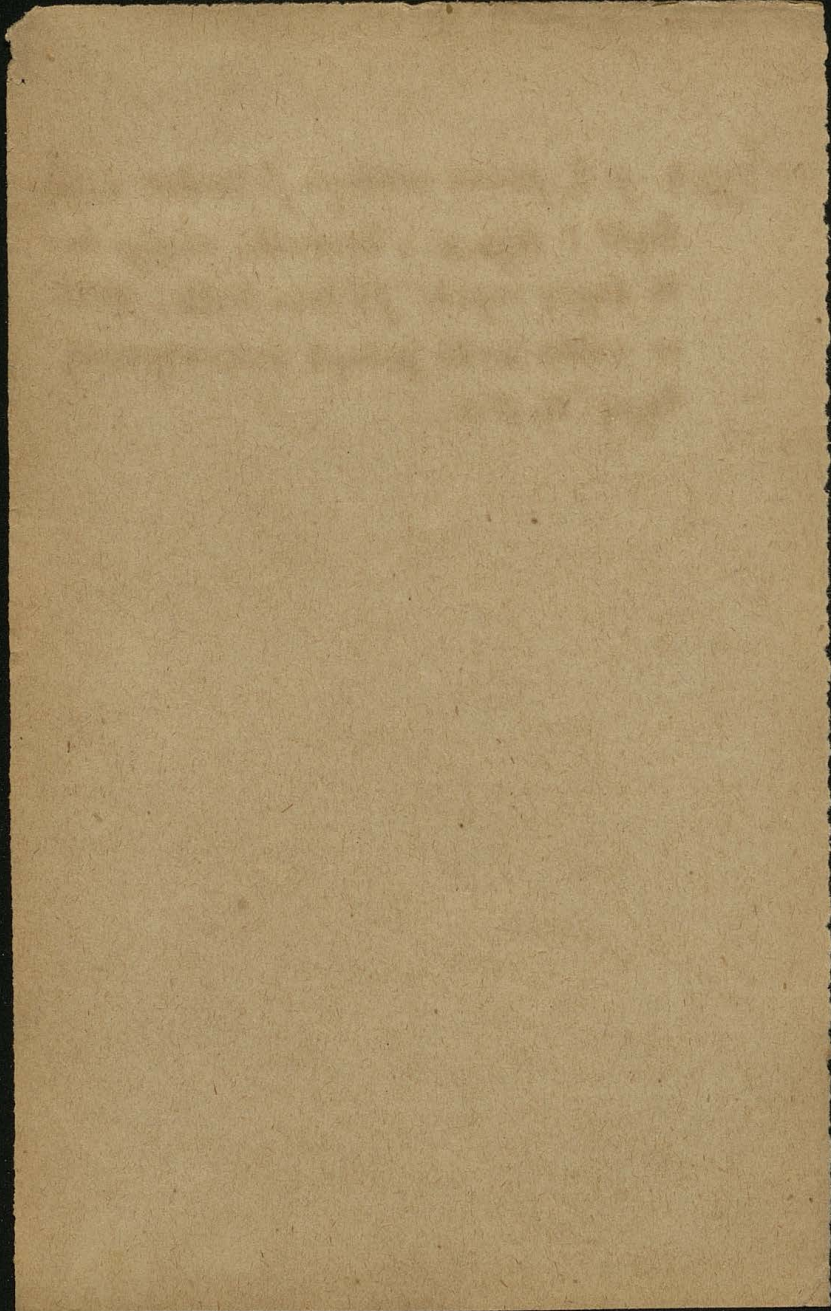
Trudai is zaim. ndku. rub. kregie' is, wieciu',
 jednie z miejsca na miejsce bez potrzeby
 "Fwili' is jednie w jedynym zabawieniu
 is celu, to podroz nie tylko korzpa' nie
 przynosi najmiejzy, ale wkhods sprawia.
 Na nie jest podrozowanie dla trudania
 sig." T. T. fxi 9. mar. 1878. 63. "Kasolku' a dri
 sij gdris nie pojedkiemy? - O! o' trudai
 sig che asindrice." S. Kawk. 1. 167

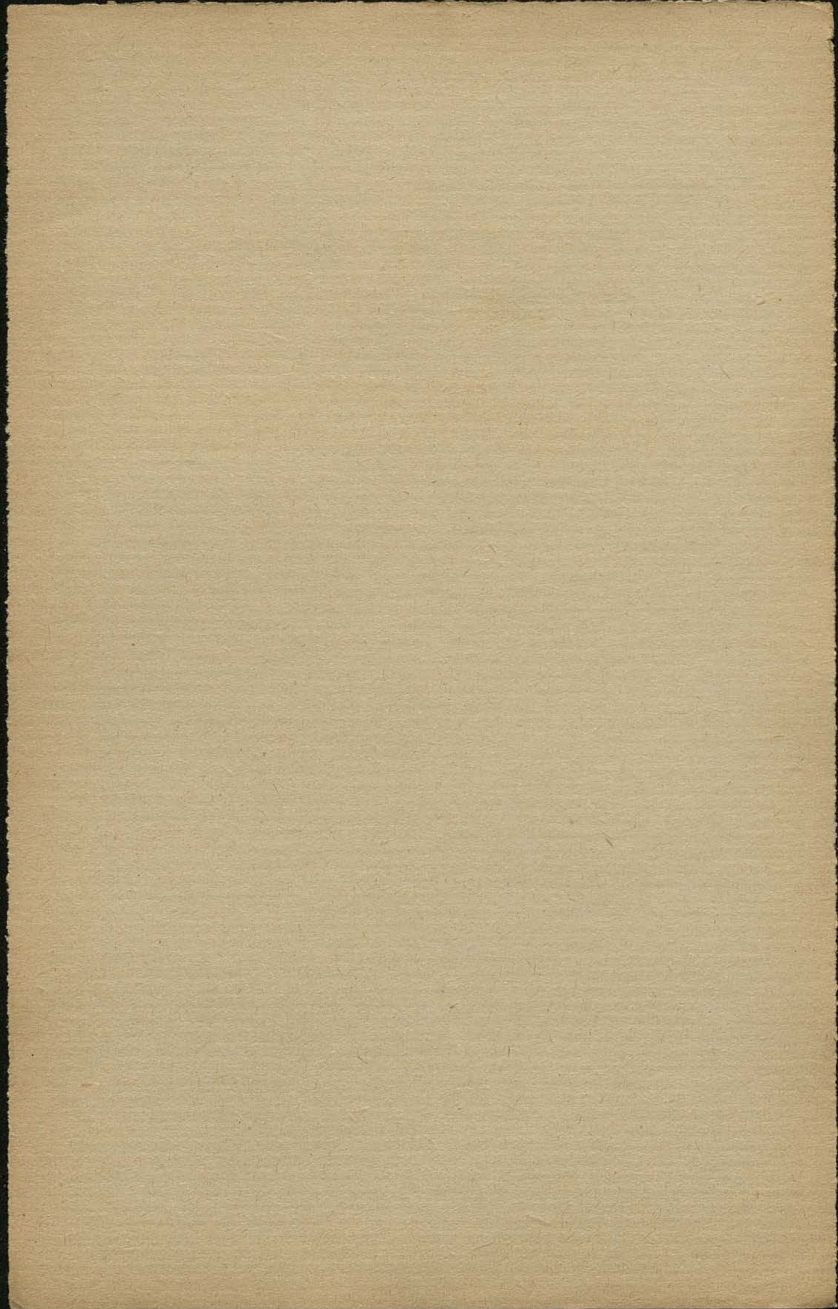
Frynunaj'-aj-nie st. ex. dkn. niem. trinken, posp.
 napić się, podchmieleć sobie „Wrócił dopiero
 do co z bibliki Kowalewskiej i był porządnie
 „frynunajsty.” wiek 1887. 281. 2.

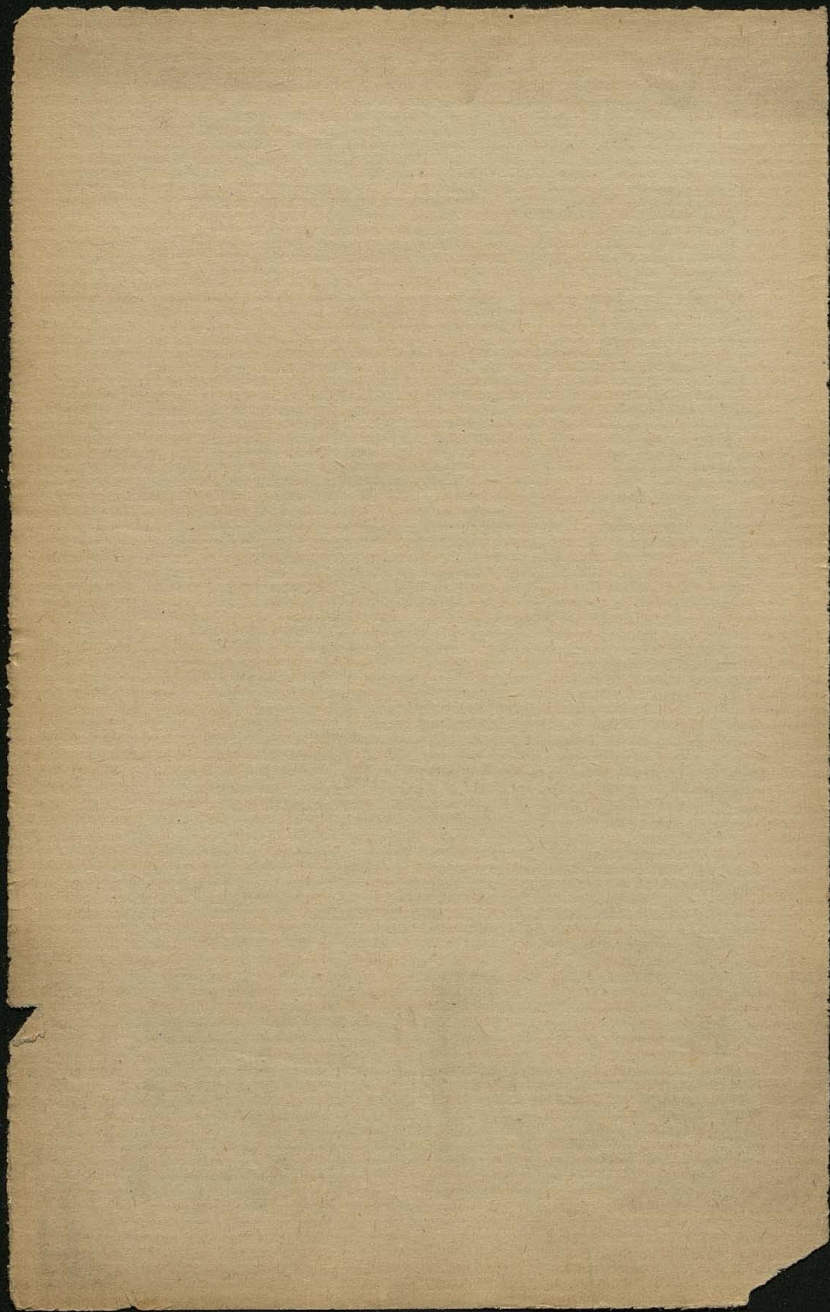
Trypa - y. z. pewna miedzią jedwabna u L.
 trybt i tryp. m. „krusetka niezdyt'iot-
 ta trypa mybite” J. Kvar. 32.54. „Diate
 ze stodem meble pokryte kammarynową
 trypa” ib. 15.15.

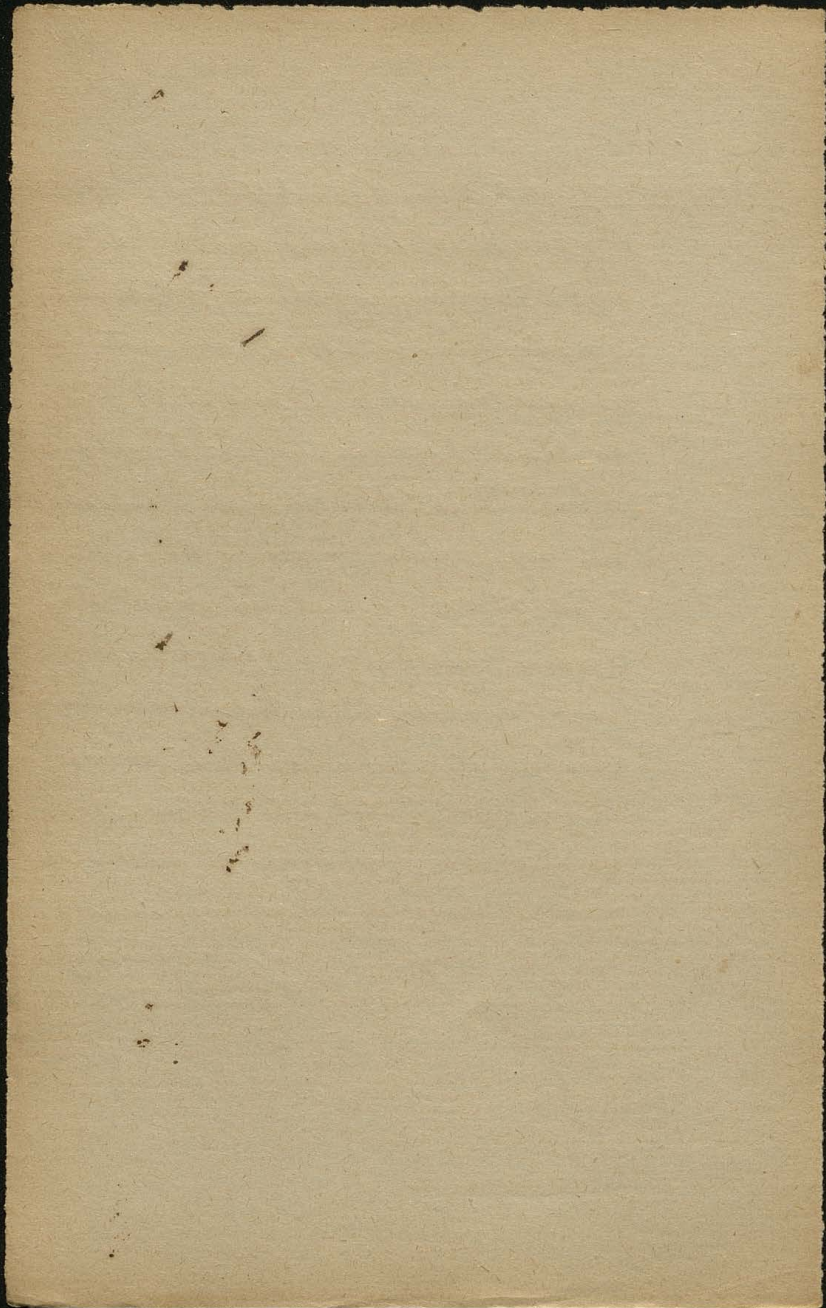
Tryperek - rka. m. adob. maty, nieabyt groiny
tryper, rneiqvka & lud, w kuy. uarywa
Pryper albo wiewior / wywiw

Trysnaji - af-snie st. nij. dan. my trysnaji, fig.
" Siadajcie panowie z nami, a mysl
trysnie z glowy jak skampem z bu-
telki" z Atv. Korr. 1. 205.

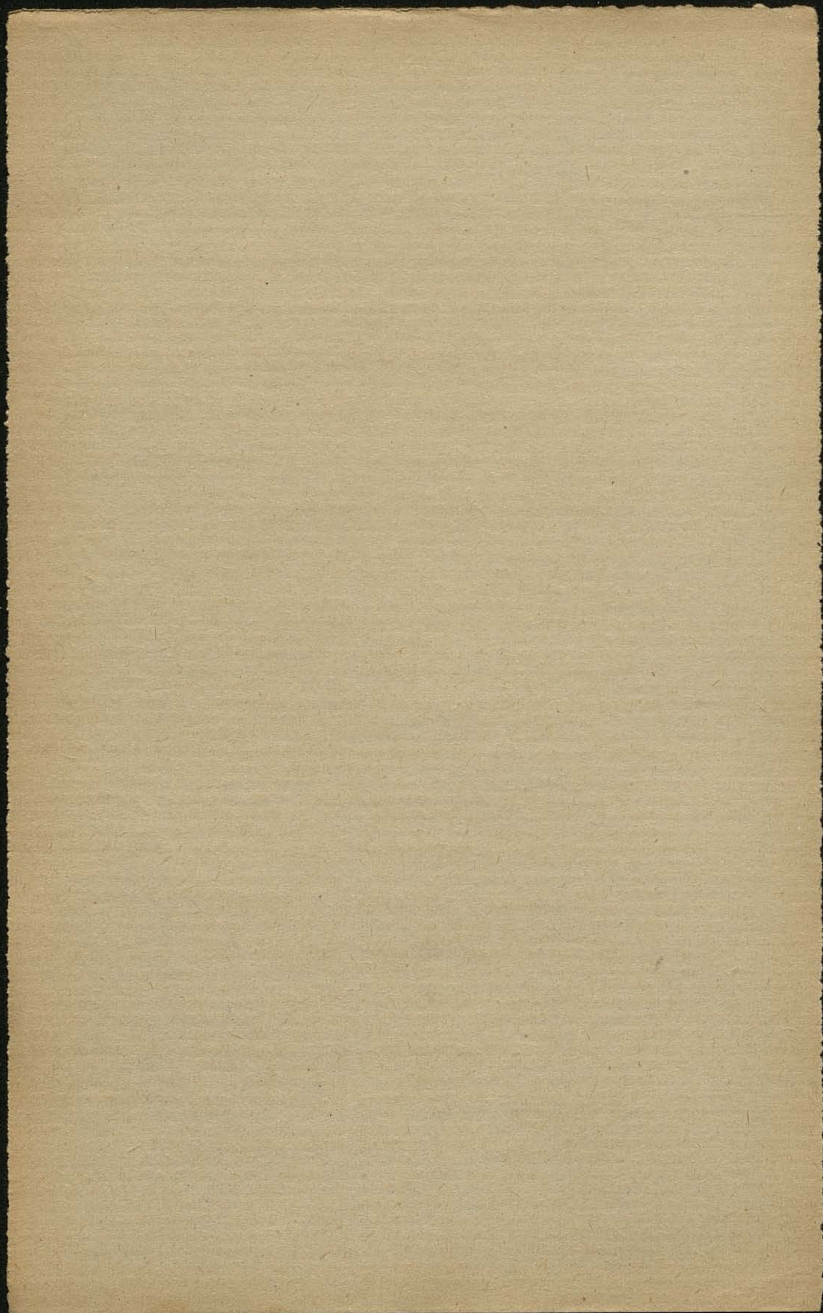

Trywjalność - i. z. z tal. popopolitosc, jactowosc, p'askosc, brak dobrego smaku, "Gdy przy wargi kowalowe wywala mielit tych oszow, ustrucie tej pierwi - rozkazowawiaty trywjalnosci swoja" Z. kw. 35. 54, "Procepraskam ka wyprakenie - dodad widrefie pani d'Yves, ktora niemozita najmiej swej trywjalnosci, konywi sie troche" H. Sieub. G. pol 1876. 21. "Z kartami swemi wiatowemni radzit sobie w sposob nejrozmaistroy, acieby tytko trywjalnosci wyrytego na nich nakwiska kamaskowai" Et. Cyr. Kur. War. 1878. 255. "Odkwarra postacie popopolite, typy brukowe, mieszkanski, ustrzeza sie jednak trywjalnosci, nie jest niesmaczynym, nie b'arnuje w swoim kowinunie" Quis Rhura 23. 155.

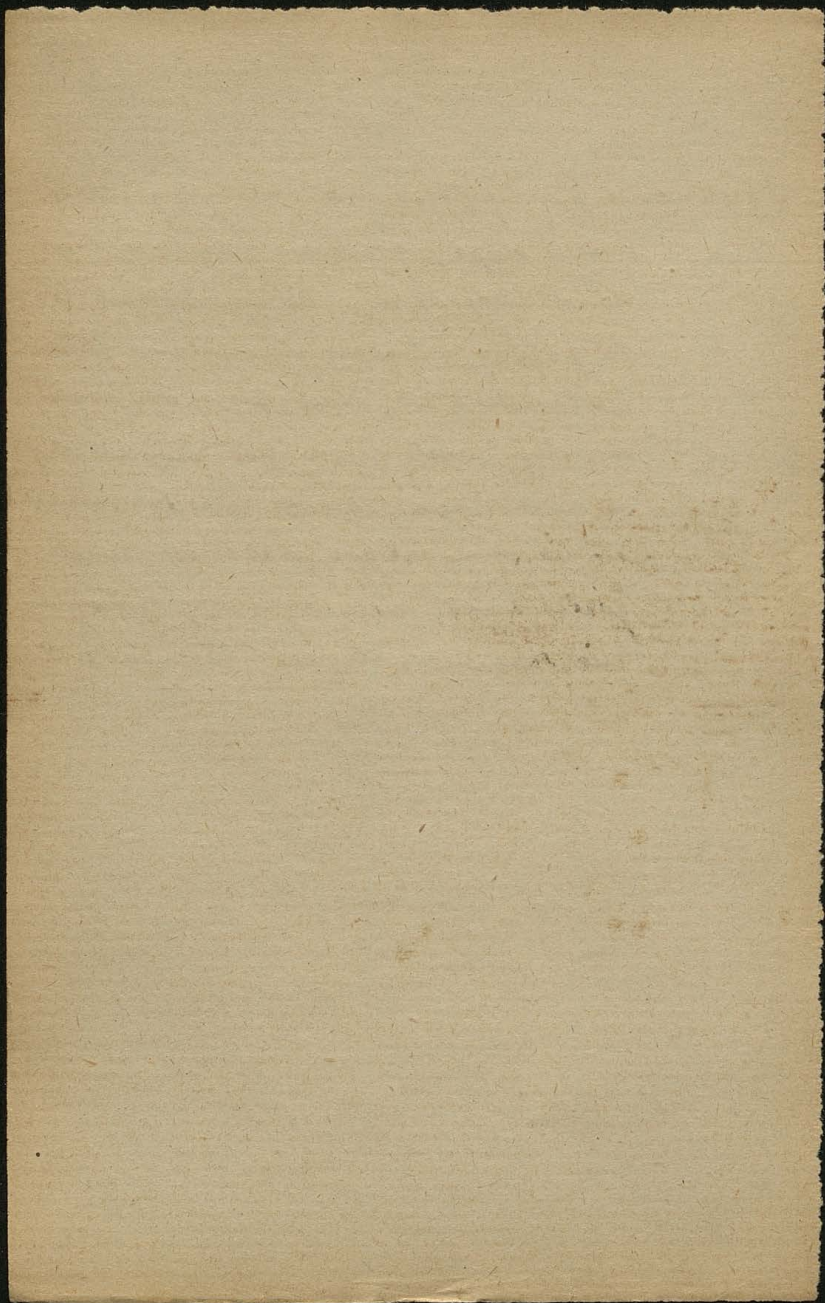

115
125

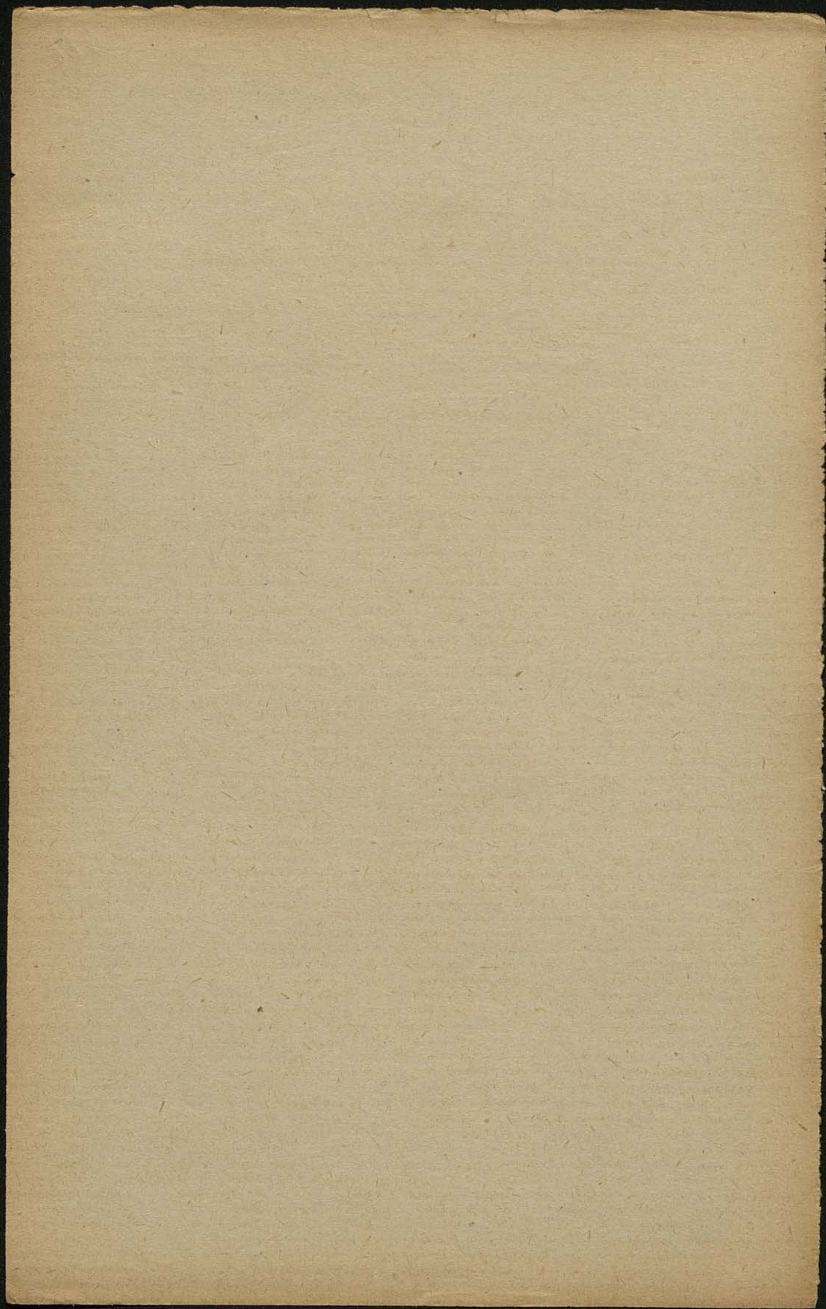
Trywjalny - a - e, nie prast. *Tac. trivialis* / od tres,
tray, i via droga / trivium które składowa
nauka trzech przedmiotów: gramatyki, arytmetyki
i geometrii; stąd „trywjalnemu”
kwanu niższe szkoły przygotowane
„Szkół trywjalnych systemizowanych tj.
takich, których dotychczas każde i był
urzędowo jest guberni, w lipcu 1961.
Są to szkoły po najwiecej części o fe-
dralnym nauczycielu” Dod. nies. do Z. w. 1872.
1. 4. z prosp. pospolity, ptarki, jatowy, po-
zbawiony dobrego smaku „Frak uciwawa
wina jest to odzienie tancetne, powy-
ne, niekwestatne, trywjalne” JTK w. 35. 34
„Traci się poczucie i smak wytworowy, na-
wyhajaz do rzeczy pospolitych i trywjal-
nych” Jd. 2. 33. 42 „Grochowy wieniec i
rogi, to nie tylko najtrywjalniejsza z or-
namentacyj, lecz jęswone najdotkliw-
sz i ciwsiw” Z. Mell. Groch. wian. 1.

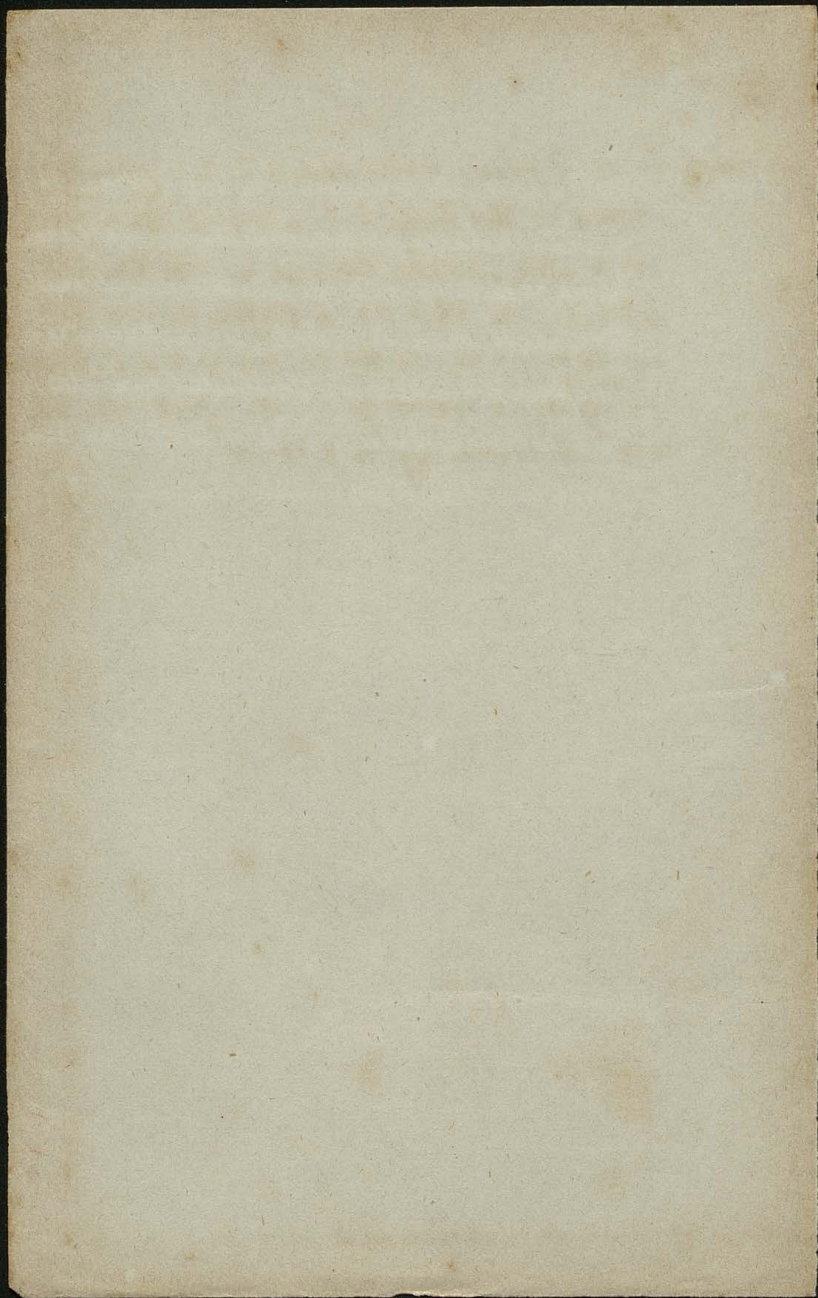
Tryzna - y. i. tryzn - tryzn um. Daw. w poganińskiej
 Polsce, stypa pogrzebowa potężna z igry-
 skami i zapasami „ Na urwoy skach i a-
 ta palono i tryzny odprawiano ” J. Kras.
 Dv. Kmarok. 1. 35 „ Tlum, który rzucał
 na stypę, wate i przyjsie, zawiadziomy
 w nadziei, pował skemoci, że syn wstaje
 się na ofie, jak psa go po cichu rzucał
 gdzieś w doł, nie wryniomy ofiary i
 nie spruciomy tryzny ” J. Lubo. 2. 18.

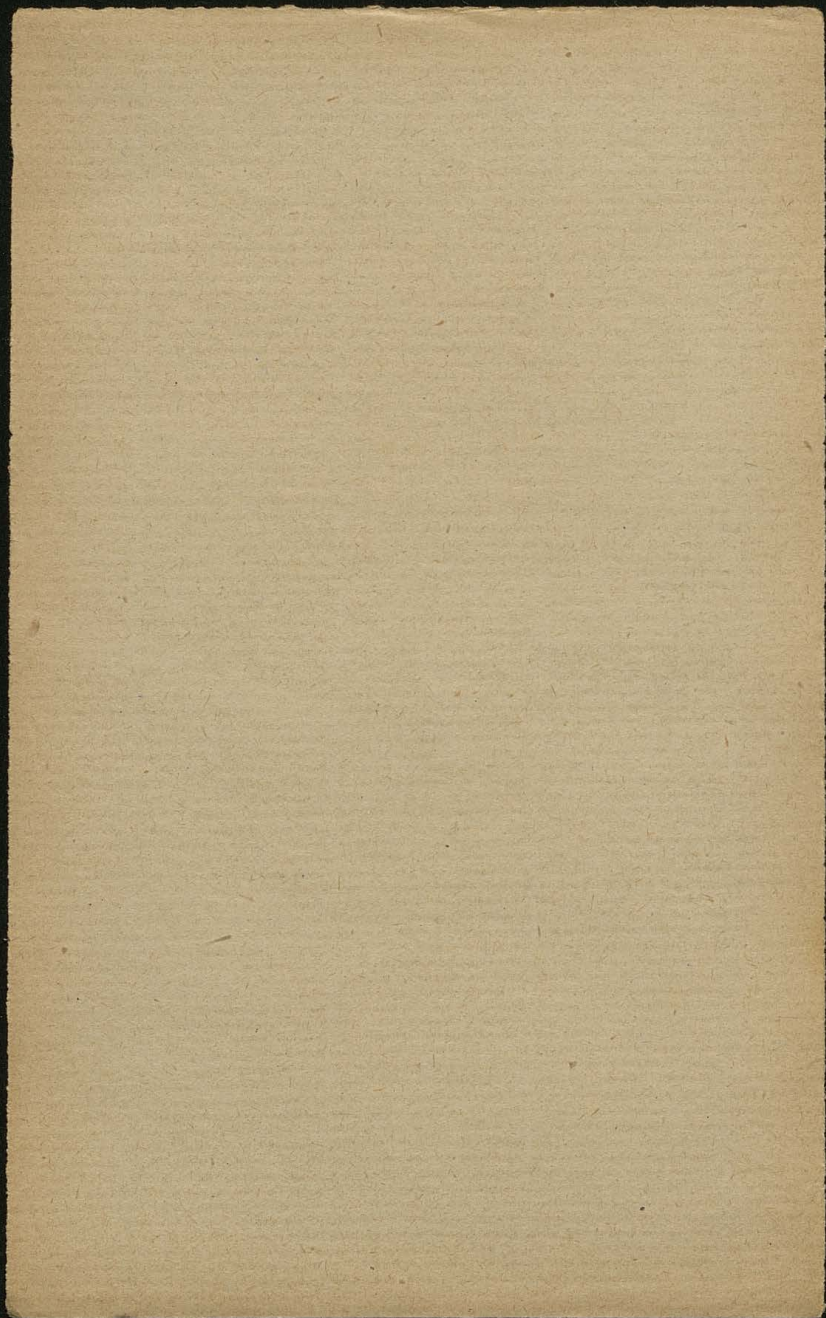
Traskajacy v. Traskacy-ane, mówią o uro-
zie, wielki, silny „a traska”. Po tra-
skajacy mrozie, jak tenie desek, do
potudnia samy, licha wzięto” J. J. W. W.
Strochu 1878. 7.

Treći-ia-ie § prawi, „osoba trećia” albo substantive
 „treći” = ktor inny, każda z osób prawnych
 się z sobą „prawo trećiego v. osób trećich” =
 interes jaki ktor ma w roztrypieniu pra-
 wy trećiej między innymi osobami, „Zjawia
 się ^{uagle} w porzyciu trećiego i cała czerkujca na
 nie” H. Krausk. Tyg. N. 4. 14. 68.

Trzewiczki - a-e, od trzewicza z *tau. calceatus*,
 nazwa niektórych konwentów ~~klaszt~~ zakon-
 nych; którym reguła porwala noż obronie,
 dla odróżnienia od bosych. Nieopodal dri-
 sicyńskich gmaczko Namiestni'cha stoi
 na wznosie koscioł i' klasztor bractwa kar-
 melitów trzewiczańskich "Puch-liter. 1877-
 1. 73.

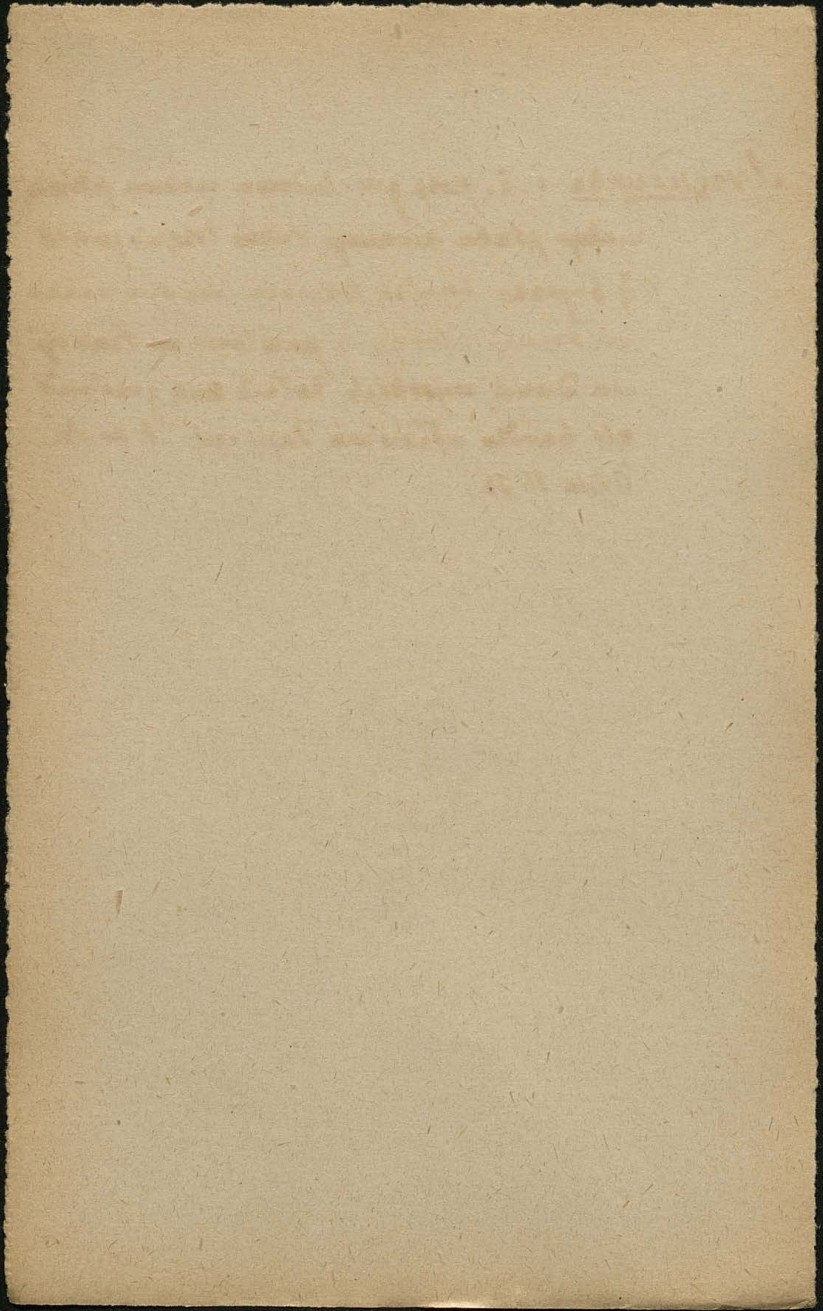

Trzeńny-a-e z zdrowy poglad najgry, jasno
rzeczy widzący, nie dajgry is musie' wyobra-
zić „ Kimmie wyprawkowanie trzeńnych i
realnych politykow ” Dzienn. pol. 1886. 197. 1.

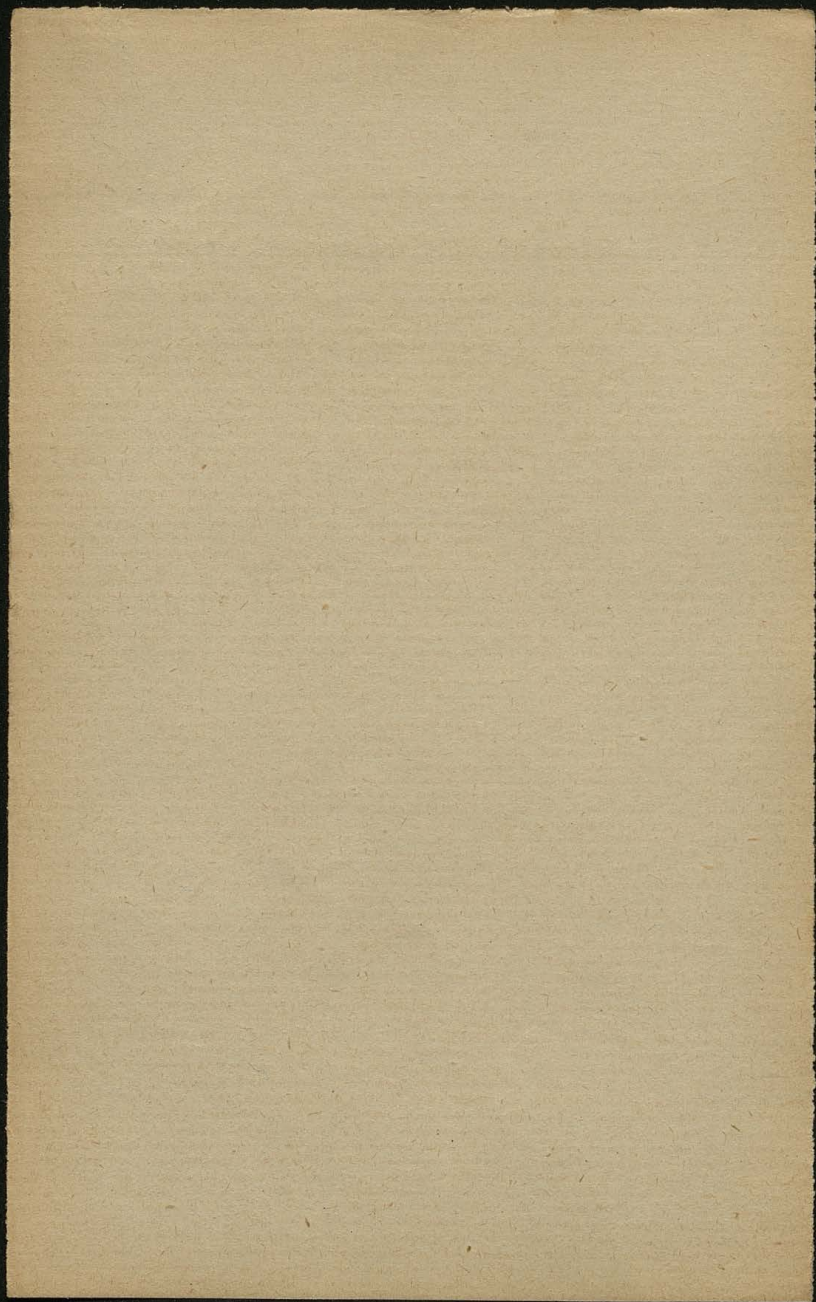
Trzeńwisteńki-a-ie kuptnie trzeńny, nie a
nie nie pijany „ Pa bytem trzeńwisteńki ” Jt.
Kwan. 73. 155.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

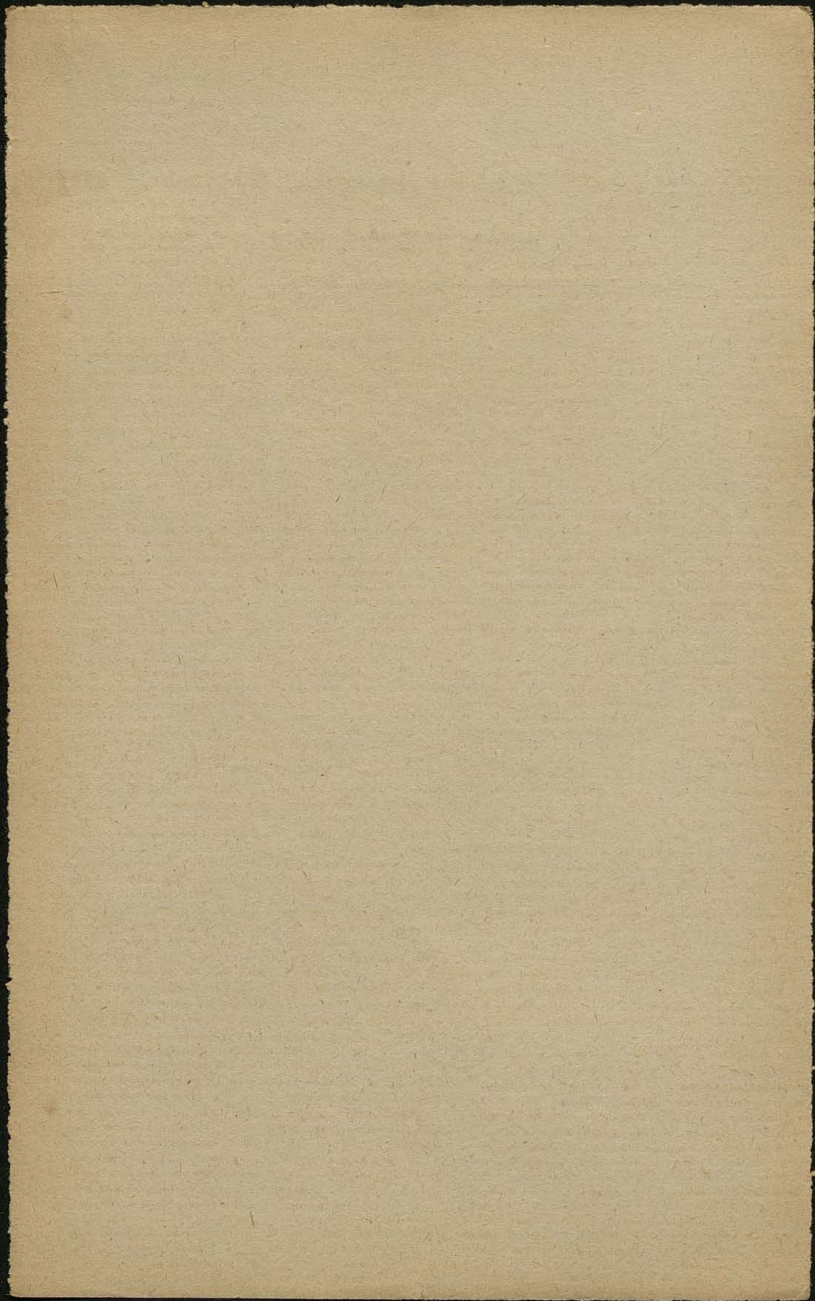
Troesidupka - i. z. prosp. gm. ludowa nazwa ptiraki,
matego ptaka swanep talwie troesiojonek
& bryenka bardzo troesgia (tak sam nazwa
we Francji „wóski te pociatowe we Francji
na dwóch wysokich kotach, zwą gursunie
ale bardzo wfasiwie Tapecul” A. br. Fr.
Dzita 11. 35.)

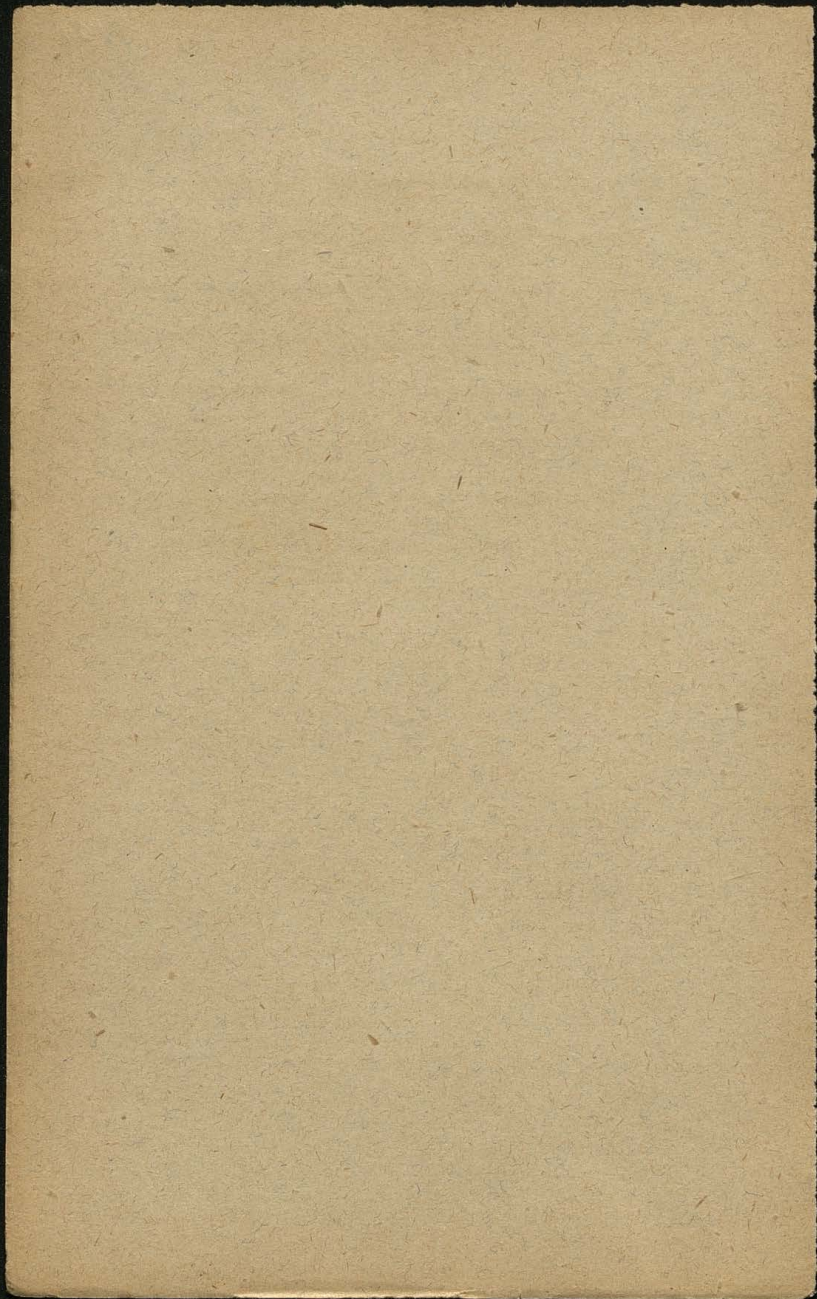
Trępsienie-a u. nia-sien' mu. trępsidło, ozdoba
trępsza u i błyrawa, Trępsienia u
napet migaj's ognikami od brylan-
tów i rubinów "H. Sienk. Op. i miew. z.
385.

Trzeski-a-ic, z od trzesawiska, trzesawicy, grzeski
 „Tęż ponad trzeskie bępy, wijają bagna,
 gębinie” Ad. Mick. I. 47.

Trzoda - y. r. dy. trzód um. z lud. poosp. wymawia:
 „trzoda, trunda” Kuj. Max. „Właś na swoją
 buda, wygłundat z pod strzechy, na tę swoją
 trzodę.” O. kol. 4. 103 z w Kuj. „trzoda” zna-
 czy tyłko swinie, owce uarywają „gromadę”
 ztąd: Trzodnik, Trzodnica, chłopiec lub
 dziewczynka ze wsi, pasząy kolejkę w łecie
 swinie, taki dworek jak wiejskie.

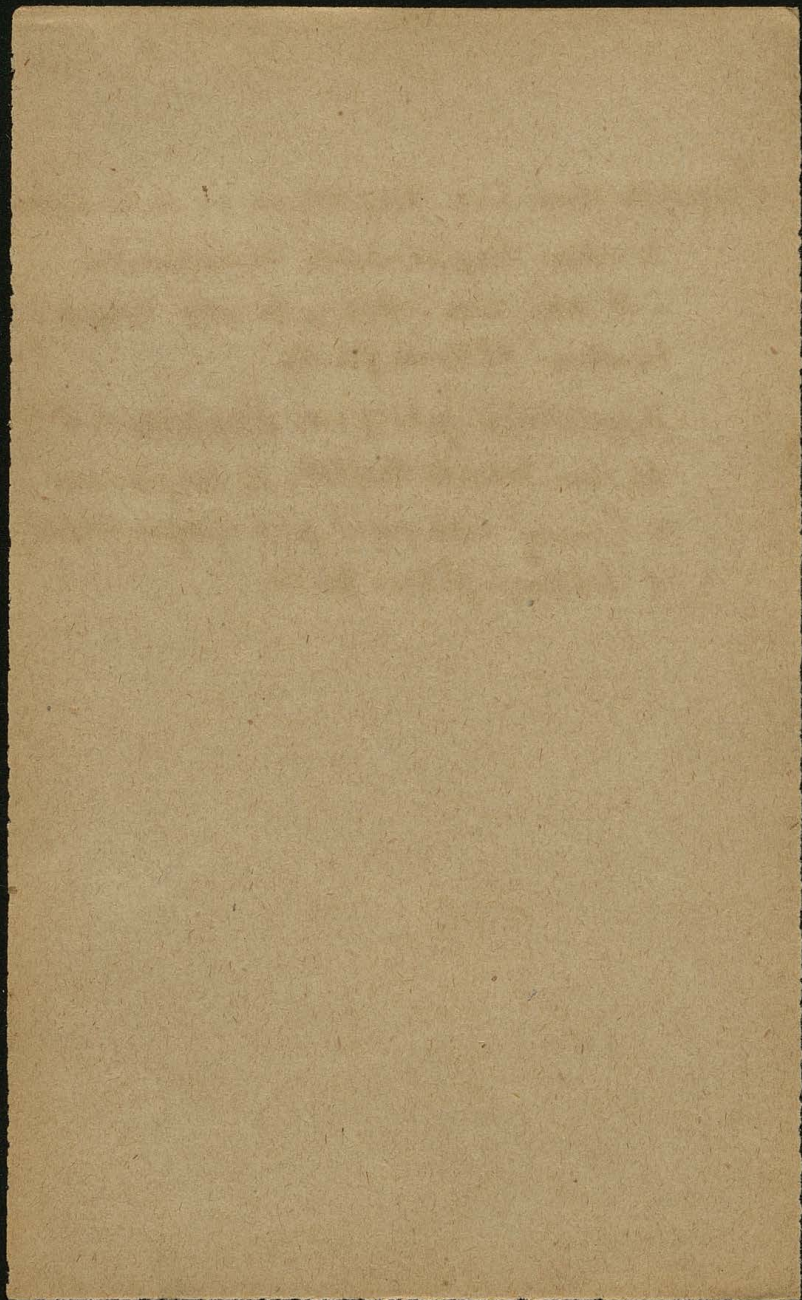

185
138

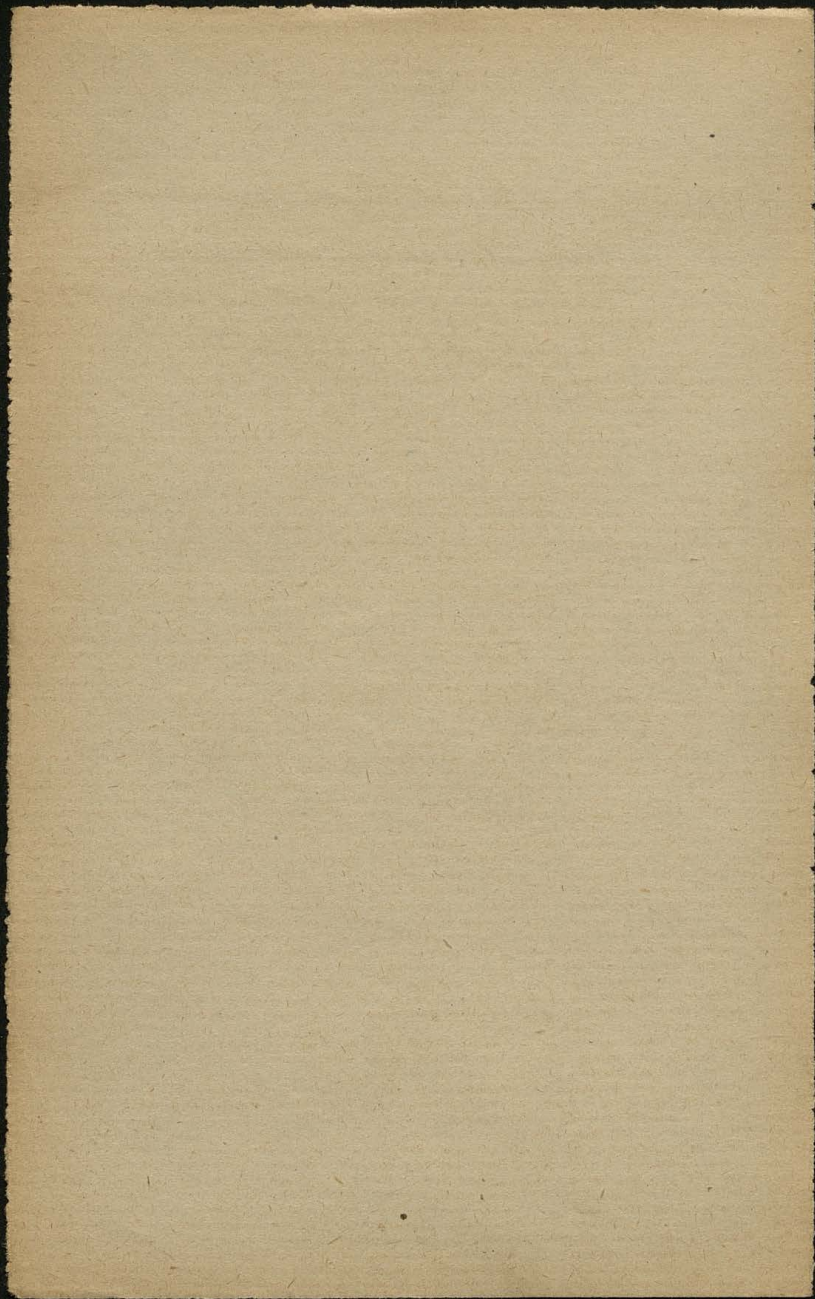
Trapiotarskwo-a. u. trapiotarnie sig, u li. trapiotarskwo, trapiotalskwo, trapiotowaloi
"A mój Doxie! włoż co to wobi trapiotarskwo." *JT. Kwar.* 73. 182.

Trapiotnica-y, i. ce mu. Trapiotka-i. i. ki mu. kobieta trapiot "Ja trapiotnica z Borowej sobie czyni plac igrawsk jakichs i Soudang." *JT. Kwar.* 73. 88. "Bieda nam z tą ciolką, z tą panną Telimeng, kobilek i trapiotką" *Ad. Mich.* 3. 154.

Trapiocik-a. m. ki-ow mu. trapiotek "Wykratolcowa na swój wiek, ale trapiocik" *JT. Kwar.* 71. 94.

Tropiotry-a-e, tropiotajgy is, tropiotowaly, tropio-
tliny "Trzeba by' samotnym, to sis abie-
rze na prajjam' nawet x wroblem tropio-
tynm." W. Pol 9-277

Tratac'-at-a st. uij. ndku. (Trunag'-qf'-trunie) dku. posp.

puvaxai stolcem najze roxwoliemie

Otrxtai v. Otrruge st. u. dku. vrrai, ofej-

dai „Sowa unie otrrugeta ruxerue jaje-

sinicg” O. Kolb 5. 276. Utrxtai sig, Wy-

trxtai sig st. xaim. dku. urrai us, wyrrai us

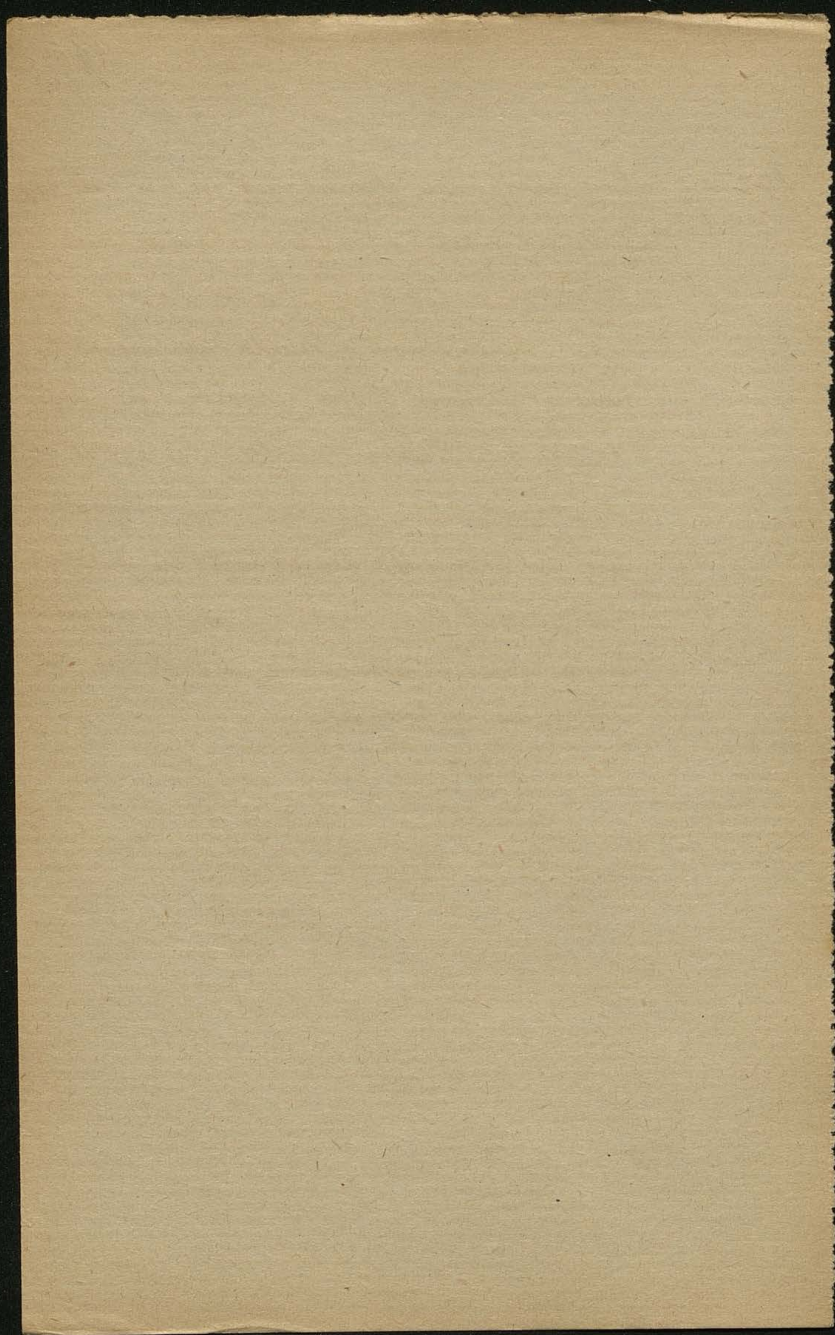
Trxtavka-i. i. calli. xek mu. roxwoliemie

nie kotgdka „Na pierze woda, a na jenne

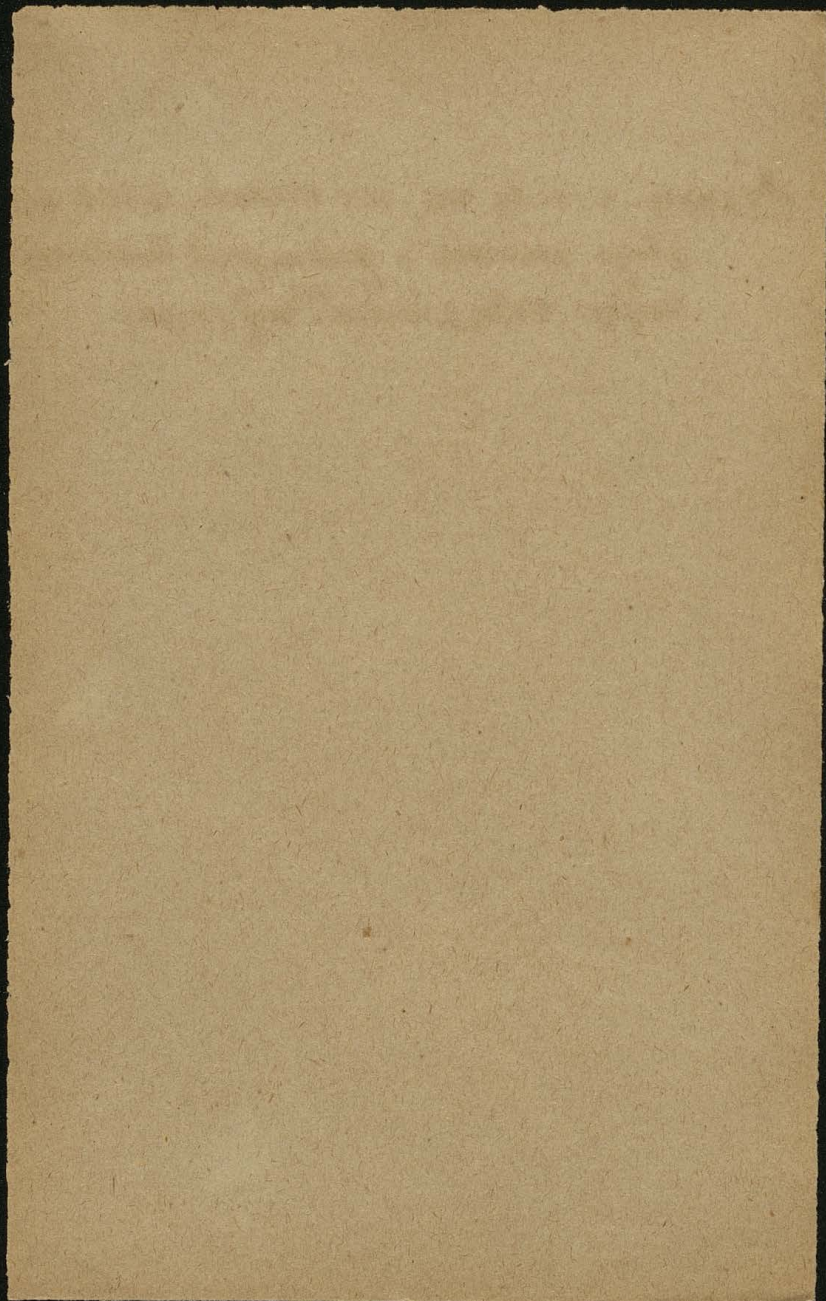
trxtavka” Ryp. Ad. 45 + j. jak dla pichoty

woda stannwi puxerakod; w polwodrie, tak

dla kwinicy trxtavka.

Truxsto-a. n. ta mu. nus. czevsto, ielaxo u
pluga osadione z porodu poud tenierem
krajze skibz pionowo, kraj. (w. pol.)

Trzydziestka - i. i. stki - skła mu. z liczba trzy-

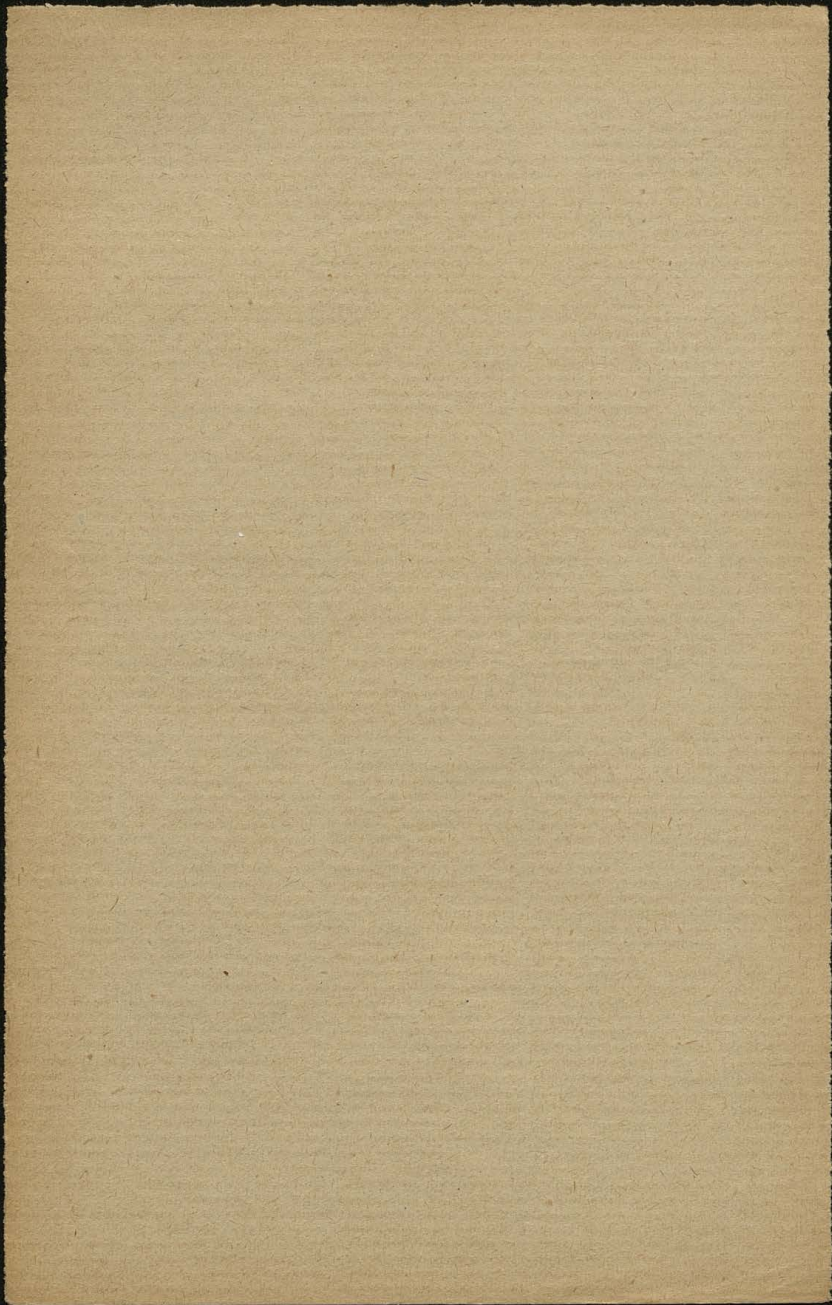
dzięści, cyfra tę ilorū wyobrażająca.

z i Trzydziestówka - i. i. trzydzięci lat

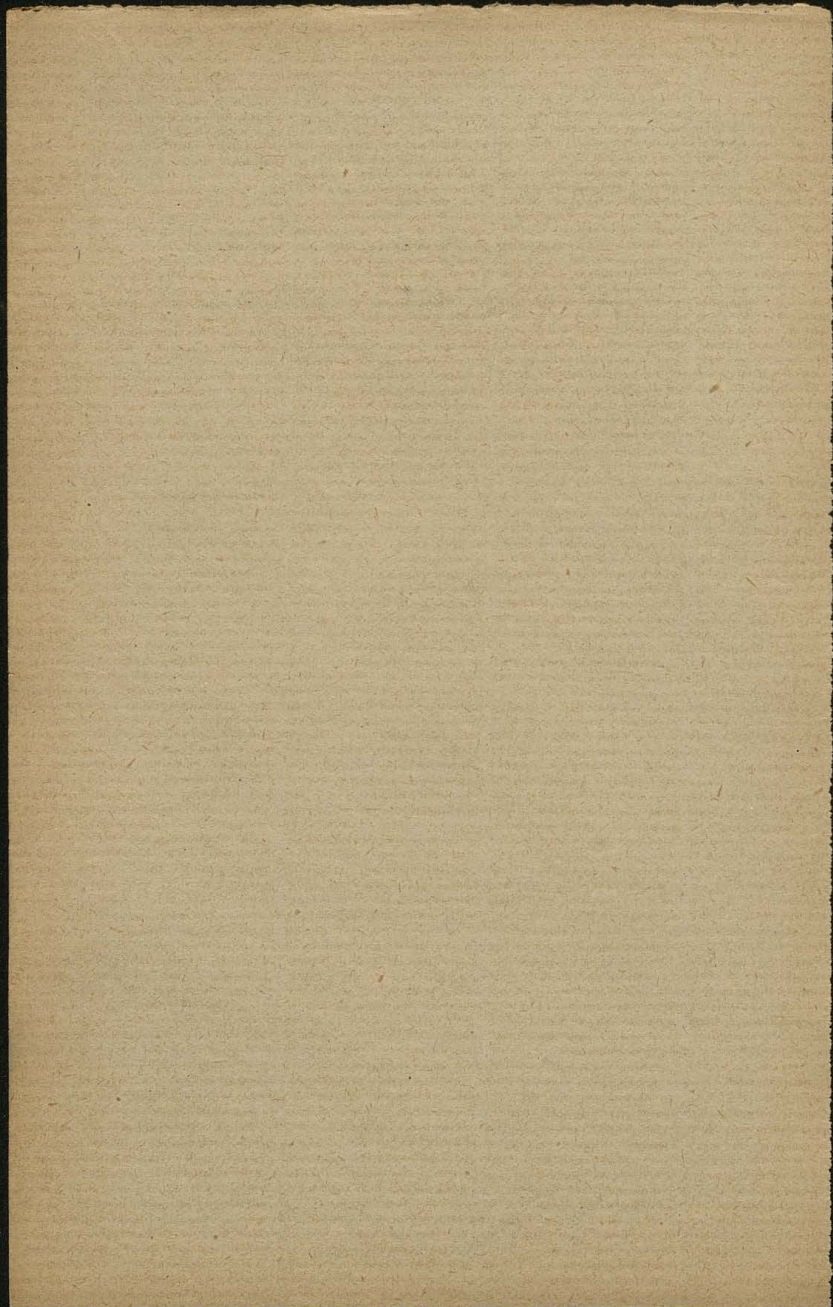
"Choc' już dobrze trzydziestkę przeszedł
wyglądał świeżo" *J. Krasa. Dzwon 18/1882. 4.*

"Choc' dochodził trzydziestki, i' od trzech
lat konaty, lew o janie lat pięć od rze-
czywistego wieku młodszym się zdawał."

P. J. Nym. Ost. Sejm. 2. 26. "Mają trzydziestówkę
już przekraczać, a konia ledwie dwu-
dziestkę siegają" *J. Dziennik. 8. 8.*

Trzy kopuły a e, mający trzy kopuły, Okolic,
wsiwiona gdiemi gdie wioska, trzy ko-
pułami cerkwiacami "J. Wras. 16. 29.

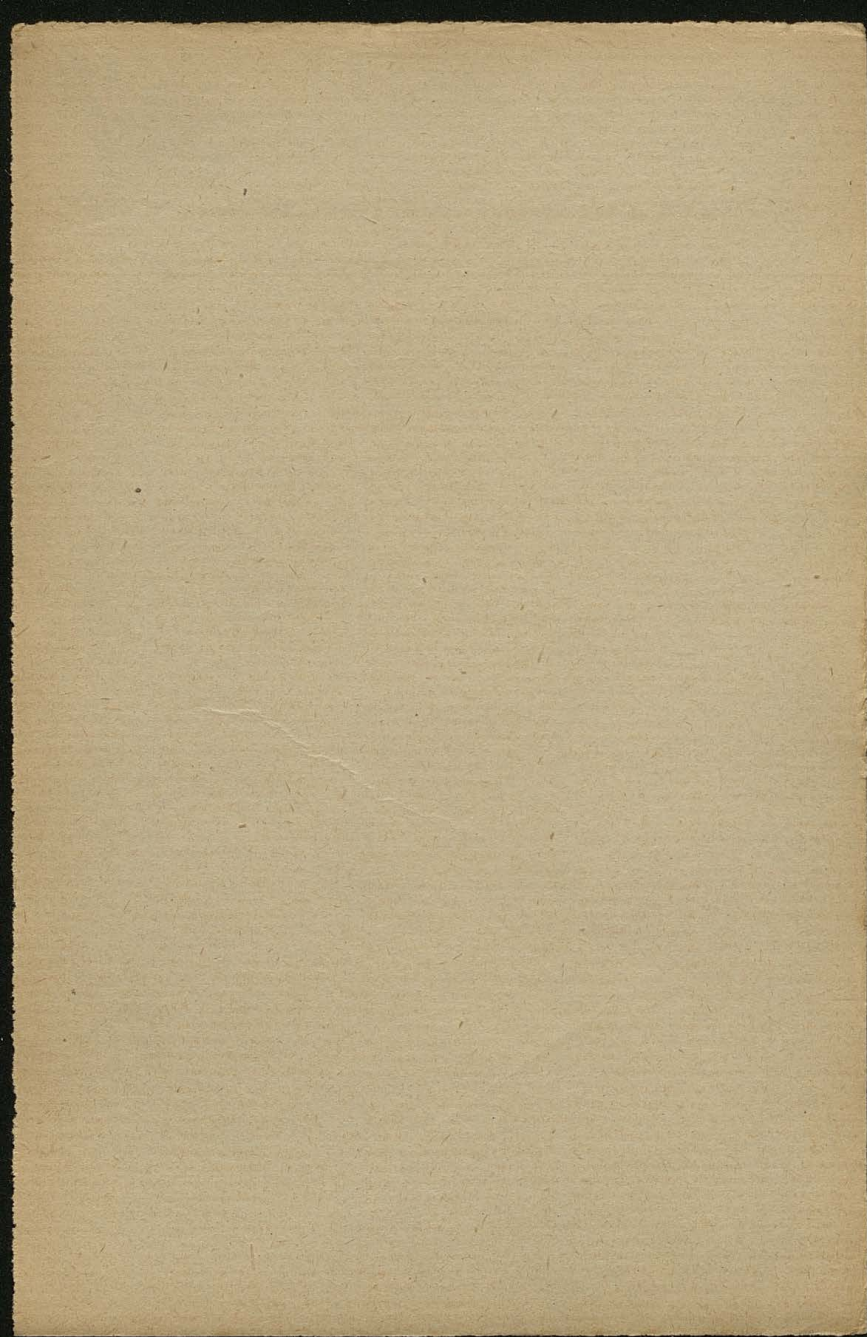
191
143

Trzyrubłówka - i. z. roki - wek rus. banknot,
bilet bankowy na trzy ruble i skła-
ka, opłata jakas' i t. p. wynosząca trzy
ruble. Fundusz z owych trzyrubłówek
powstaly, obroni' na jakiś cel wyte-
rności publicznej" Tyg. pown. 1882.
163.

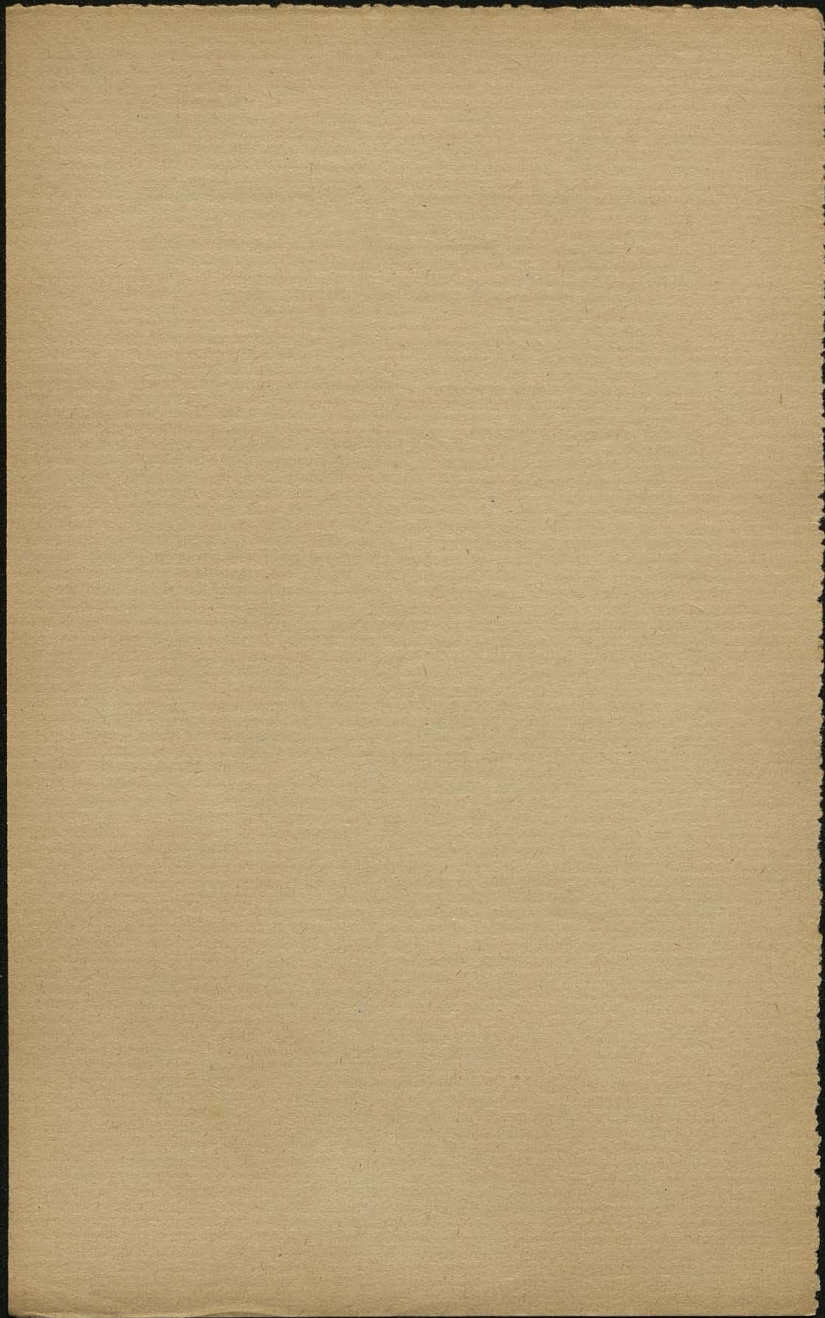
10

192
144

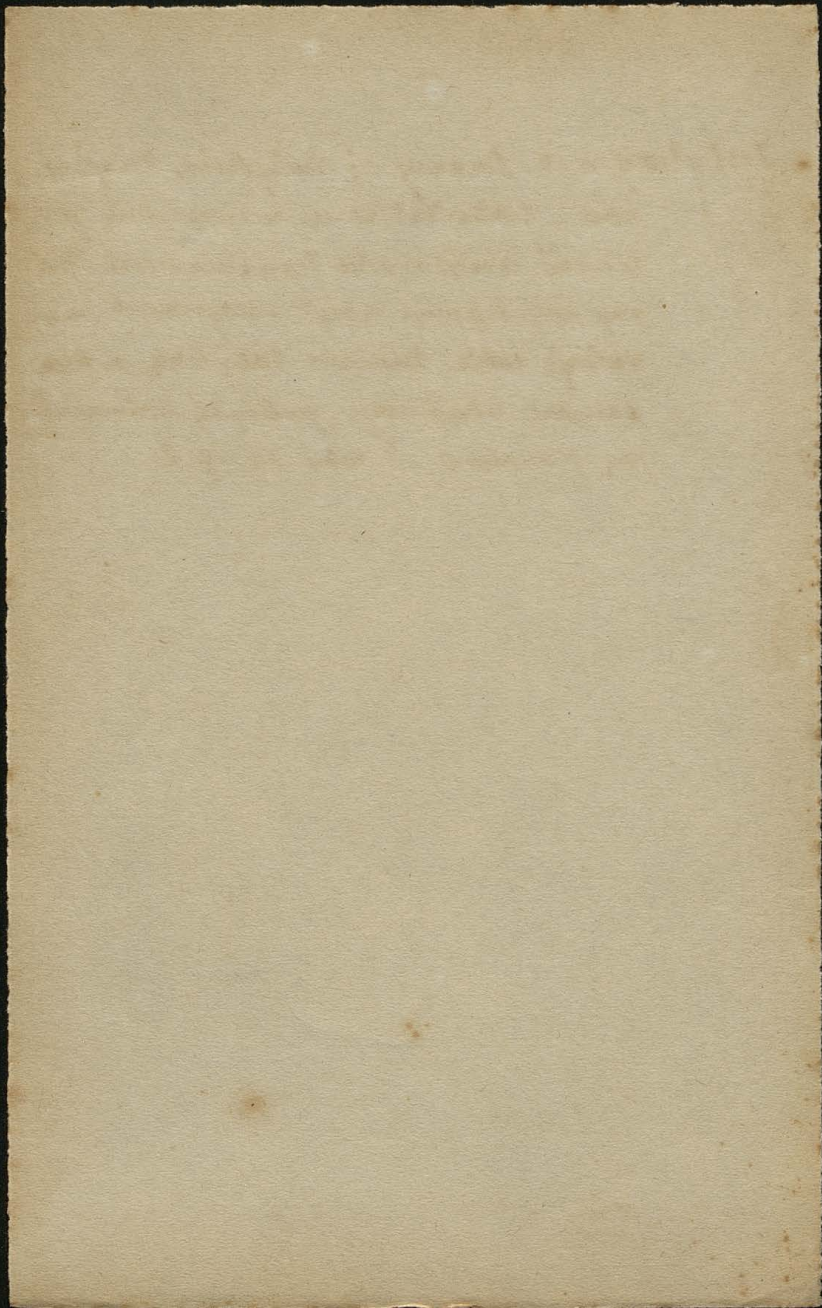
Is, znak nalecajacy miłosci, to samo co: cyt
„Is! cicho! uchoj! Dwie kto postywy.”
Z Krak. wieści 2. 764.

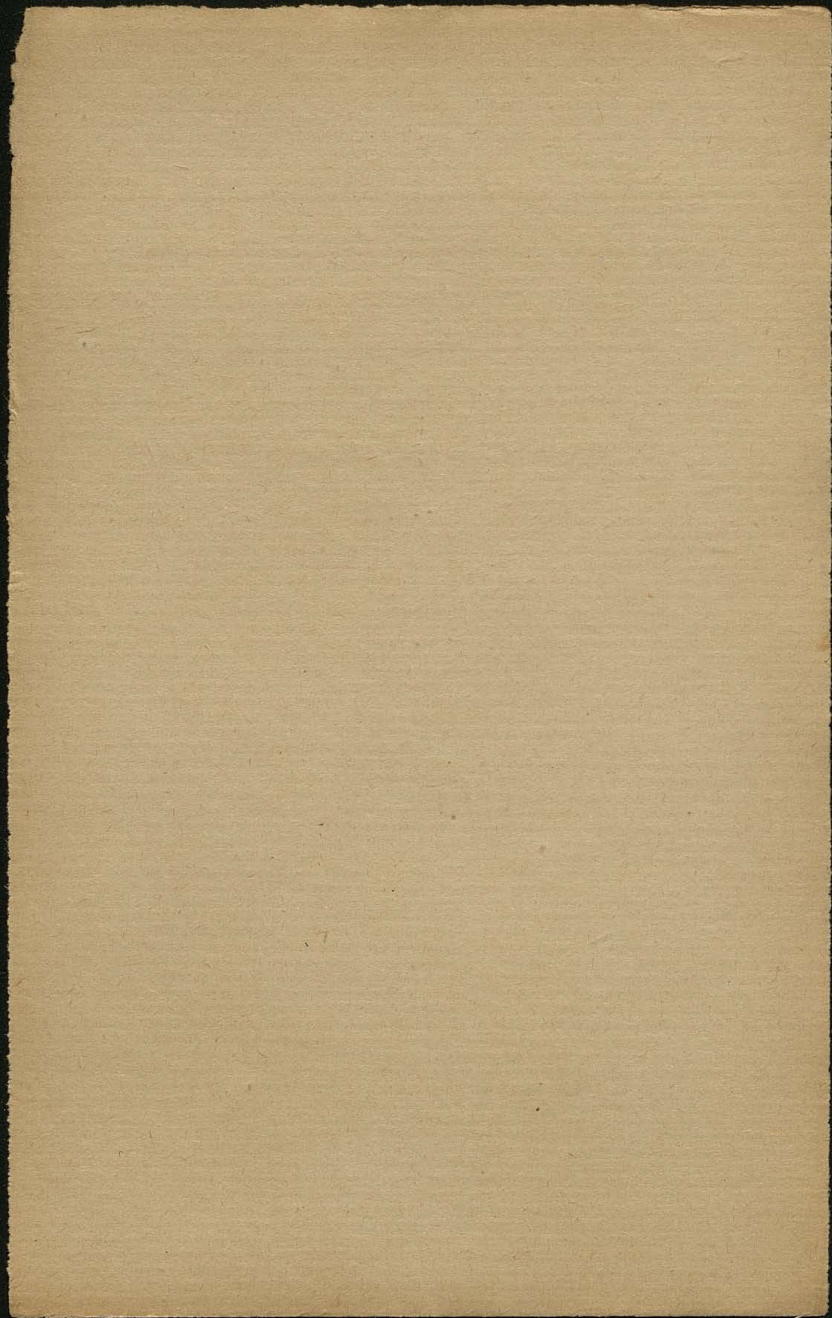
Tuba - y. i. by-tub um. z dźwięka, prosta trąba ma-
 jąca kształt ostrokręgu, przez którą gdy
 się mowi, głoś staje się grubszym i do-
 wodzi się; stąd do rozumowania się
 na swawny odległości „Moja nieboracz-
 ka ciotka miała głoś jak tuba” A. W. Fr.
 kom. 1. 77.

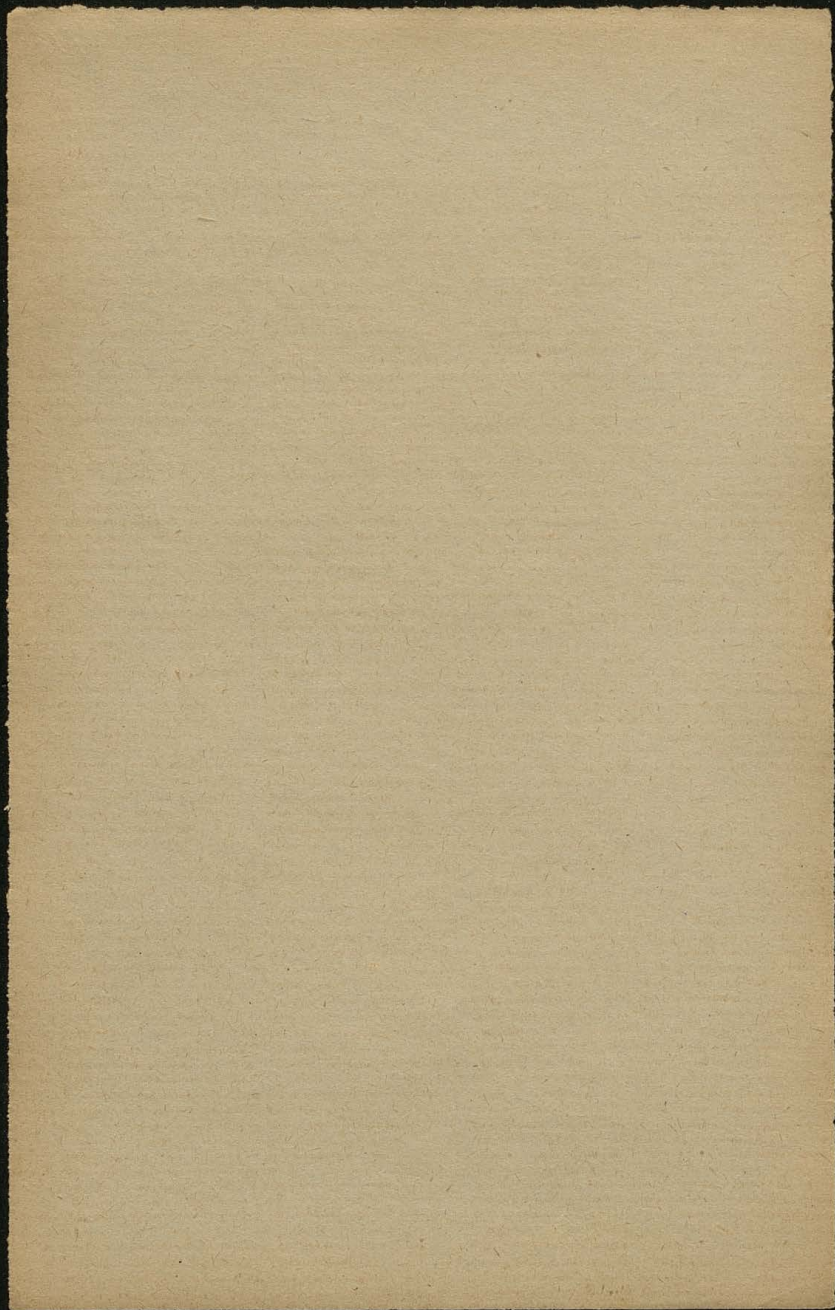
Tubylczy-a-e, tyraży iś tubylców, w wojow-
cwo „Wkawiad ię na niwersyduy gov.
tiwasi” urzędnihow konsularych, kłó-
ry wydzupiję i byt energiamie, na-
wiazę sobie ludność tubylczą, a tem
samem utrudniaję politykę kolonial-
ną państwa” G. tubel. 89. 19. 3.

Tukan - a. m. ry-ów un. *Ramphastos*, ptak Ameryki podwrotnikowej, odznaczający się bardzo wielkim dziobem, przewie prostym, z hakiem słabo uadżiętym. Nos, prawdziwy nos tukana, jakim się odznacza twarz pana sądniego "A. Wilk. Fot. 1. 141.

Tulny przym. m. w wyrazach dwutyluy, trytyluy
 „ w tawc, tuk'ie, tuk'iy, tuluy, o parach
 wzywajacych tuk'iepi ogona kwińskiego
 na lasce, x galkę kłotę na kucak dostoj-
 ności, po fram. takie toug, uora, taka, takie
 przed passami, kiedy podnosi odlegają
 lub idą na wojnę. Passowie którzy mają
 tytuł weszła się trytulni t.j. posiadają-
 cy buncruk o trzech kisiach, inni dwu-
 tulni o dwóch kisiach" A. Much. słow. 136.

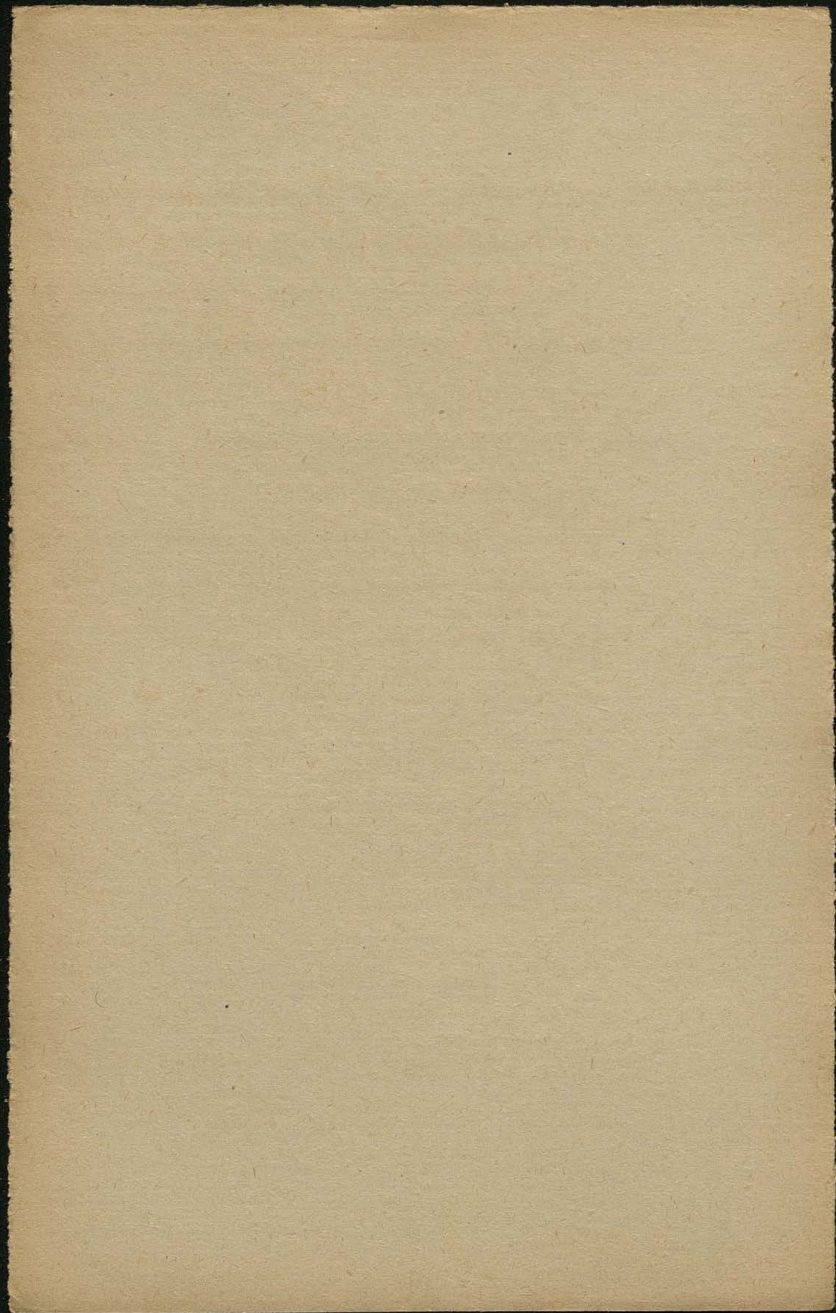

147

Tumak-a. m. ki-ów, kuma bema, xwierz szge
 Drupevine, daje dobre futro. W tum. „tu-
 machi” futro z tumakio, Proszę paui czy
 to drugie futro tych tumakio “A. W. d. Fot.
 1. 158 (.)

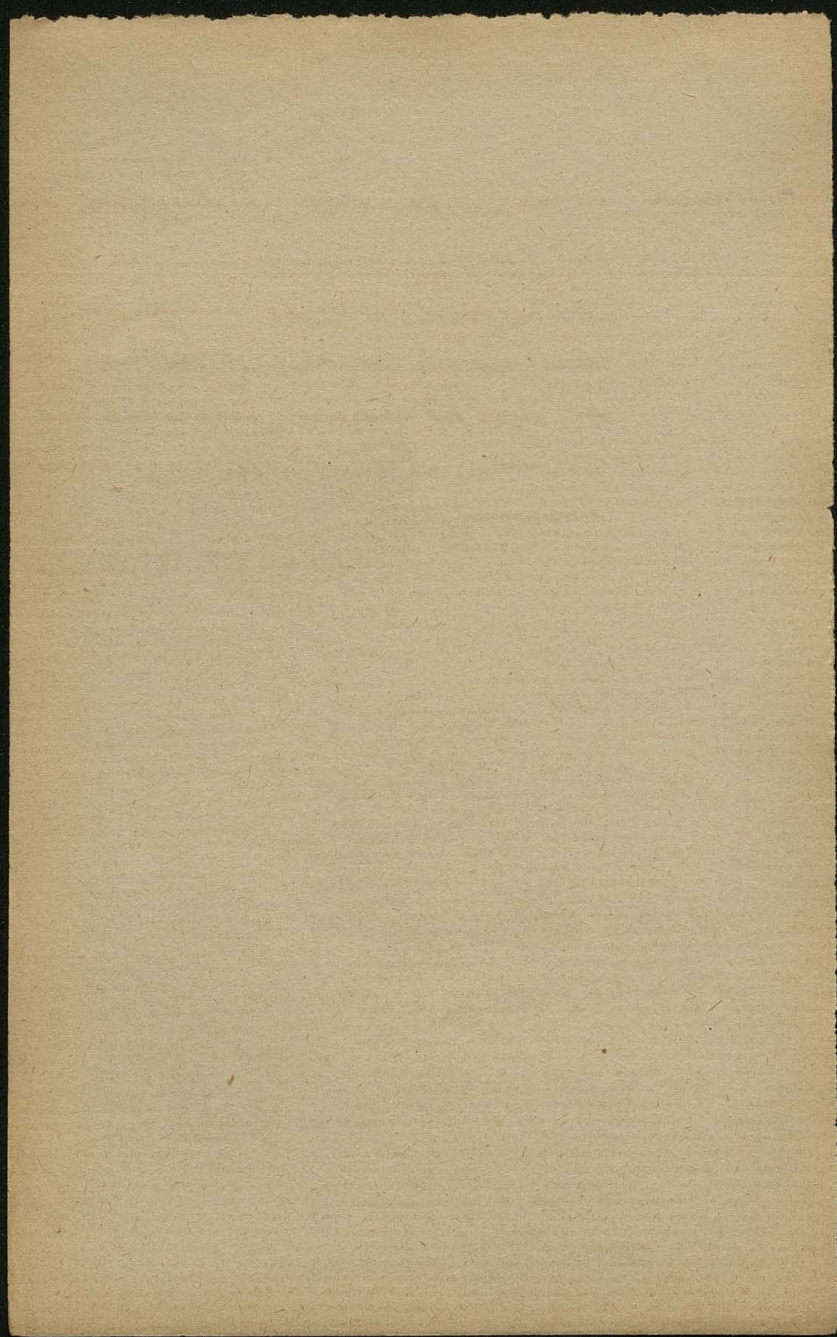
Tumakowy-a. e, x tumakio, wista
 ruzfke tumakowa. "ib.

(1) „I czasem wiszej i' ujęt valaketteg kutasem
 niś delijeg x tumakio, albo stukim pa-
 sem” W. Vol 3. 148

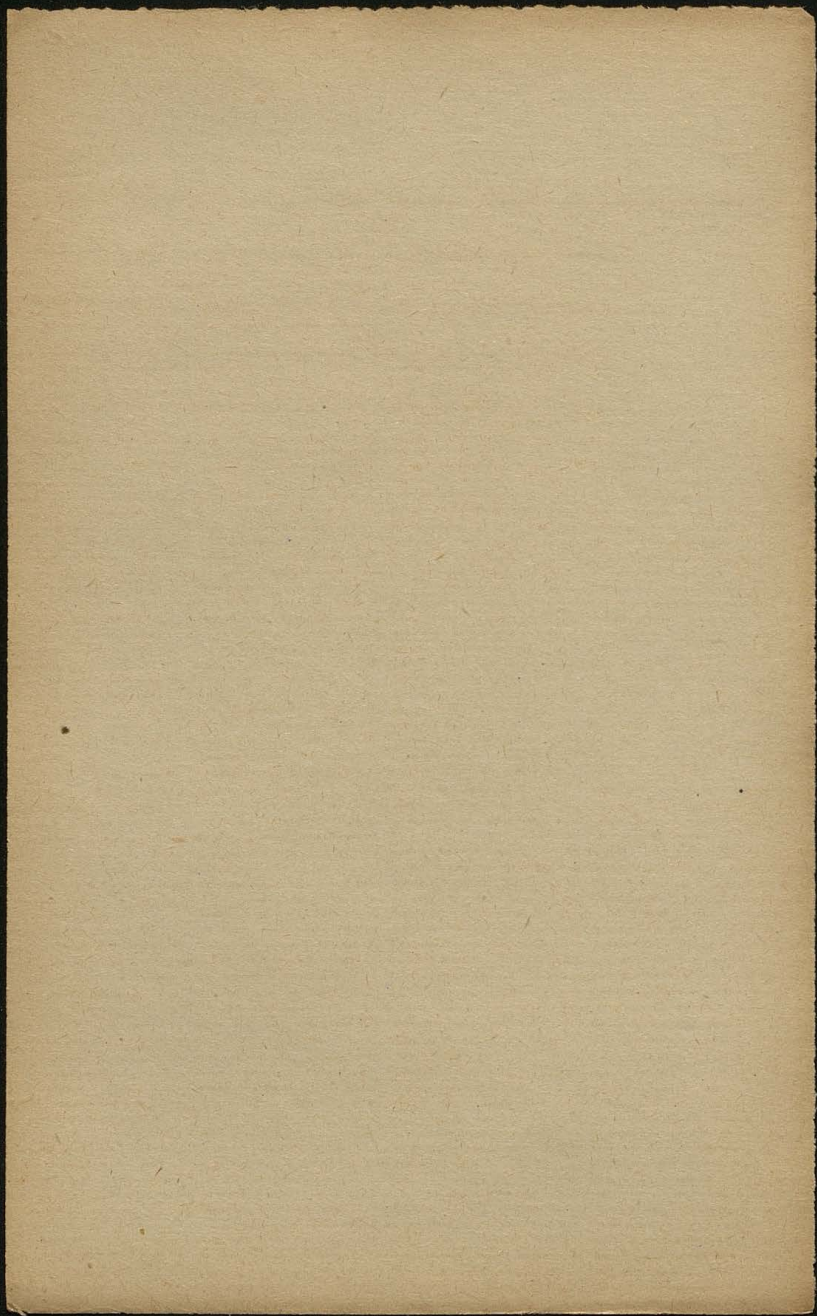

Trumanić' sig-it-i st. xain. udhm. Zetumanić' sie

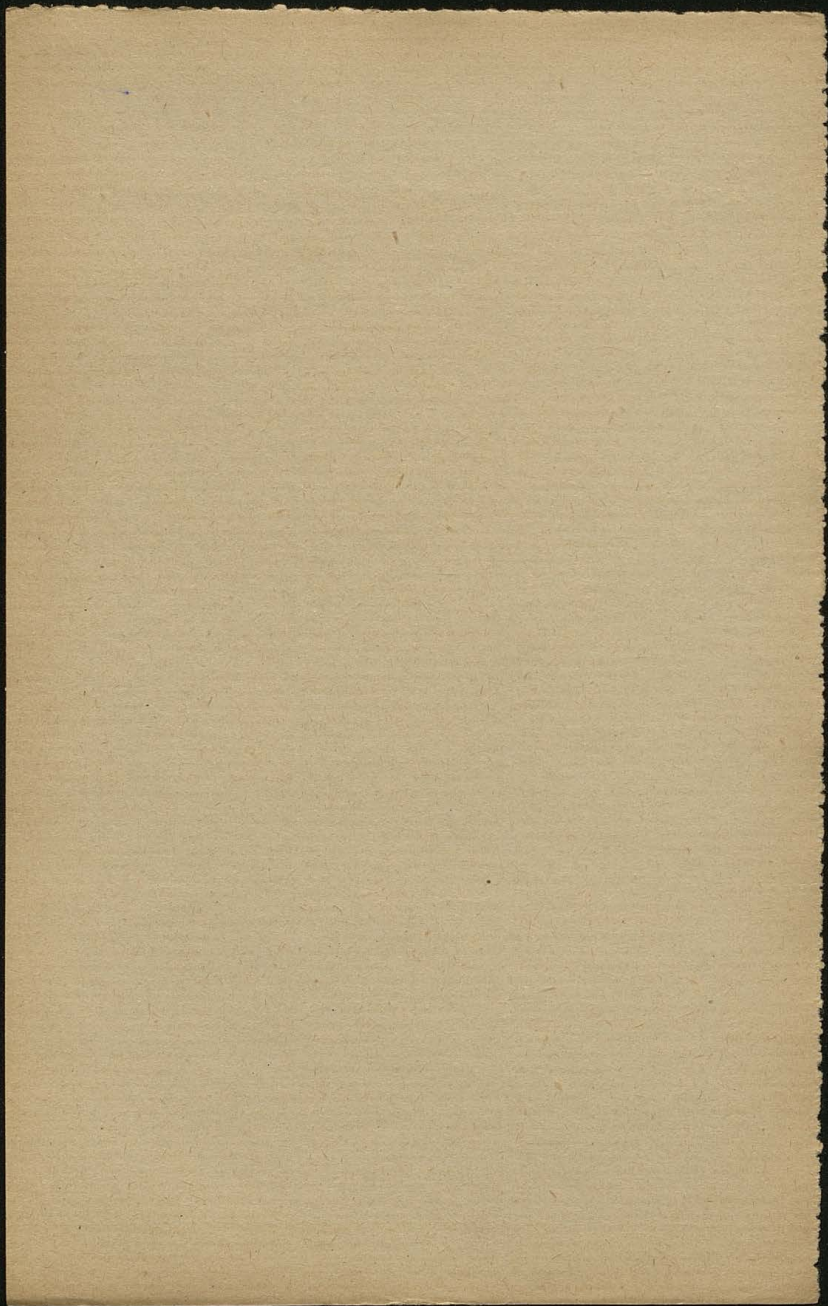
dku. f. g. trauć' prapromnoć', jasne wi-
dzenie wrauy, twóci' us, "Mitosić' swojg
obcatannicita mi serce, obicelnicami gto-
wq, keni sig kavnalat, zatunamit, keni
wraysho, caty swiat strait & proud oven"
Z. Kavn. 2. 286.

Trumba-y i. mby-tumb um. wyraz wyisto tciin-
 ski, grobowiec, w powrodku, stat wiefo-
 rennie wyciosany grobowiec... przy tum-
 bie tej znalazł wchodzący klerzegego
 nusiha" *J. Warsz. Dr. Kwartw. 1. 133.*

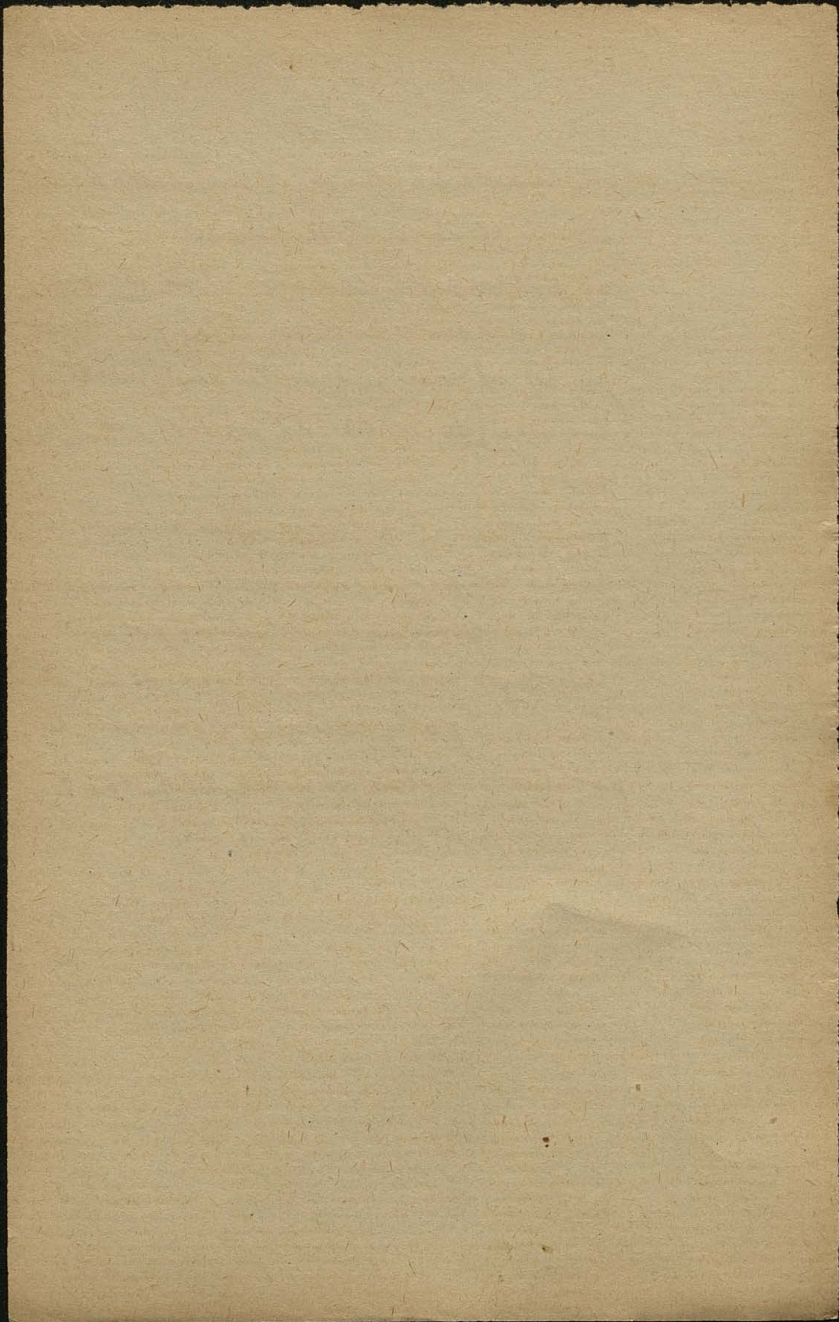
Turnity - a - e, prow. Kuj. tęgi, raiywny, roz-
tosty, mówią o koniu

Tupot - u. m. tupotanie, tentent, odgłos stąpania
 „Co do cichoci, to, słosownie do rożka-
 zu puthownika, karkowyanu w wa-
 gach absolutnie. Rozlegat się jeno tupot
 głuchy; słyszeć us dawato kiedy niekiedy
 psychizmie konia” J. T. per. Typt. pod. 11.

462

Tupotać - at - oce st. w. ndkn tupać - u-
 ganni stąpanie „Zawróciła us i ucie-
 kła na górę. Słychać było tupotanie
 nóg po wschodach” J. K. w. 33. 23 „Za
 drzwiami posty kielisny nieumyate tu-
 potanie i hałas” H. Siemk. 9. pod. 1876. 3.

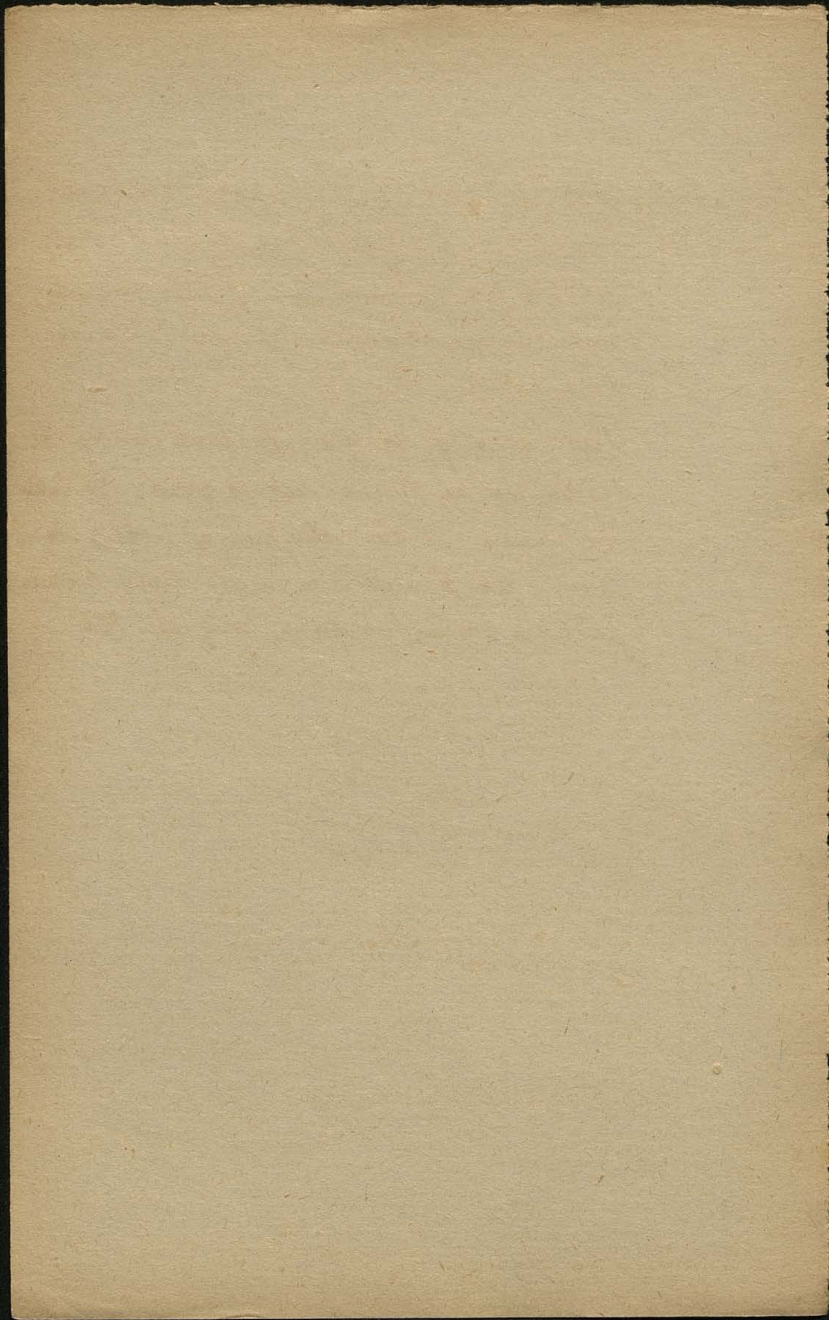

Tur-u m. ny-ow mu. franc. tour, w tańcu: ko-
 to „Damy robia tur, „Najmniejsi tur,
 dama w środku” & w grze: jedna kolej,
 parcja „Walisiury w teny tury wista.”
 „Graj polka, idź wrotanicy kilka tu-
 rów” H. hr. Lapp. Bar. alina 29.

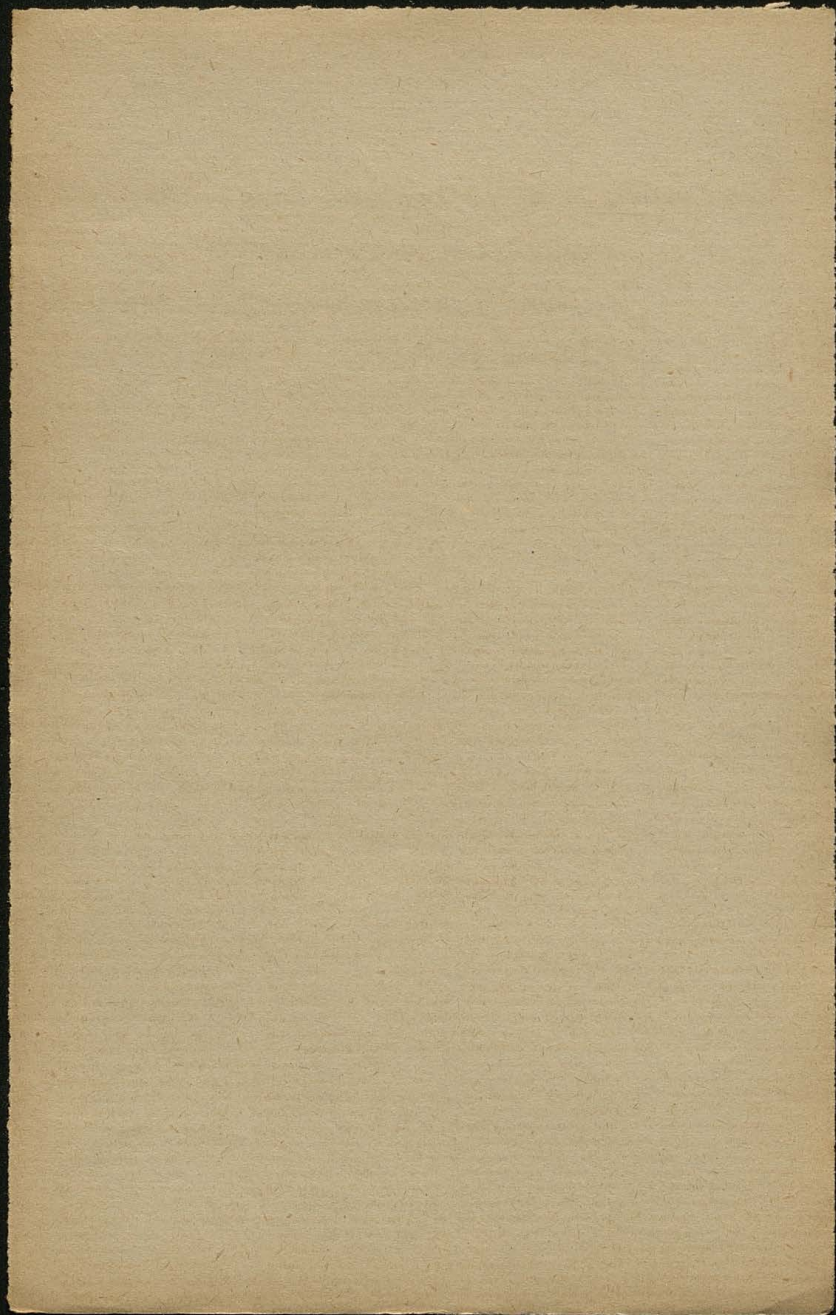
Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Tur, Tyr, głos następujący ciągłe gadanie, brzyje-
chato i de trzy jak jedna, i jak kaczki,
tyr, tyr, tyr, tur, tur, tur, tyr, tyr, tyr... z
wornunego cztowika gupice "A. hr. Fr.
Kou. 1. 204.

Tur - u. m. y-ów mu. z fr. towie, kolep, ko-
lejka up. w taicu, lub w gzie. No, waku-
da masu - mówi olwiercyz skalik do
kant - xrobiny dwa mate turu, xawim
pedadka obiad" A. w. l. woty rok. 170.

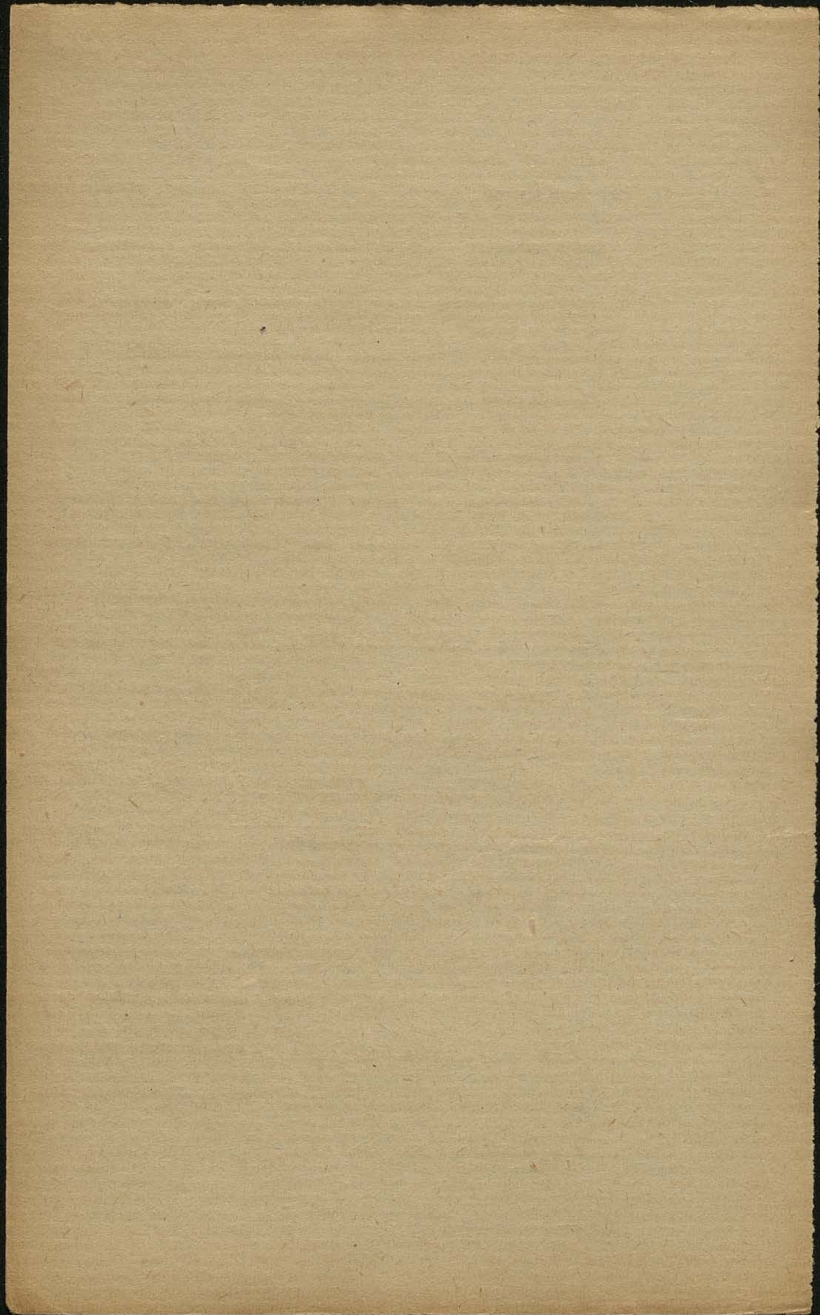

Turvennik-a. m. cy-kóv um. kare, no turvenic
odsiadujgy, wisrié, arevatant „Wo-
lathym jak turvenisij ulic, kausiatá”
J. J. Krav. f. b. 129.

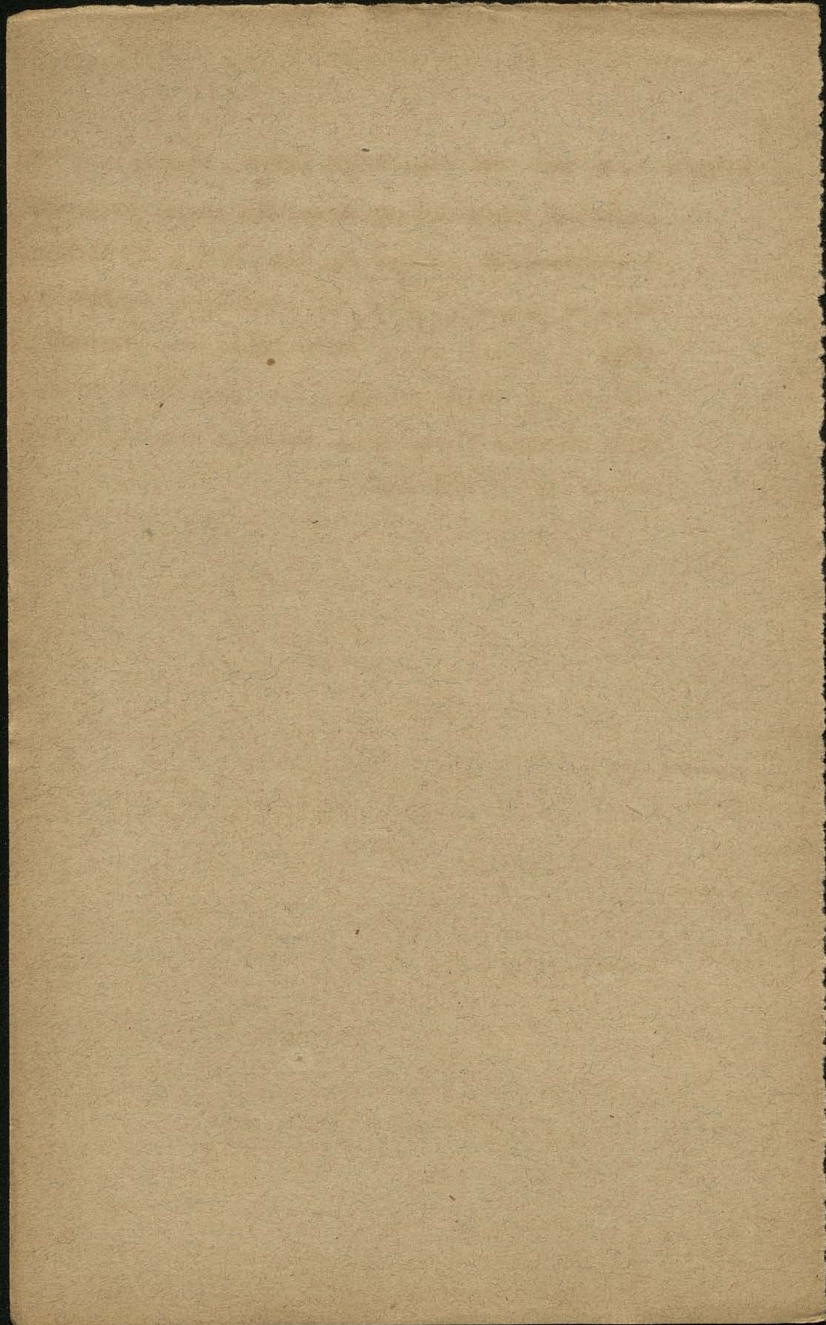

^{ty-ów mu.}
Turf-u. m. ~~tu~~ ^{tu} ang. wysiżgi konne ~~jakiegoś~~
~~konceptów~~ „Salachta puie się karaz na
 równi chęci in' z nani, rufinujez us
 na chabety, ani jockejów dobrych, ani
 metody, ani znajomości rzevy, i turf
 okrywajz siriexawiciz” J. Kw. 2. 33. 42
 „Pociwacnie (prix de consolation); turf
 nastaidujez inne gry, wprowadzit w u-
 ryzie i te nagrody. Stanowi jez niewkle sum-
 ma niebył wysoka, dla koni które
 żadnego zwycięstwa nie odniosły” Ad.
 Dies. Uw. o kon. 80 „Są to najprostszne
 kombinacje (kalkulacjów), też na turfach,
 w szczególnej angielchich, nadawjonaj by-
 waja skomplikowane” ib. 83.

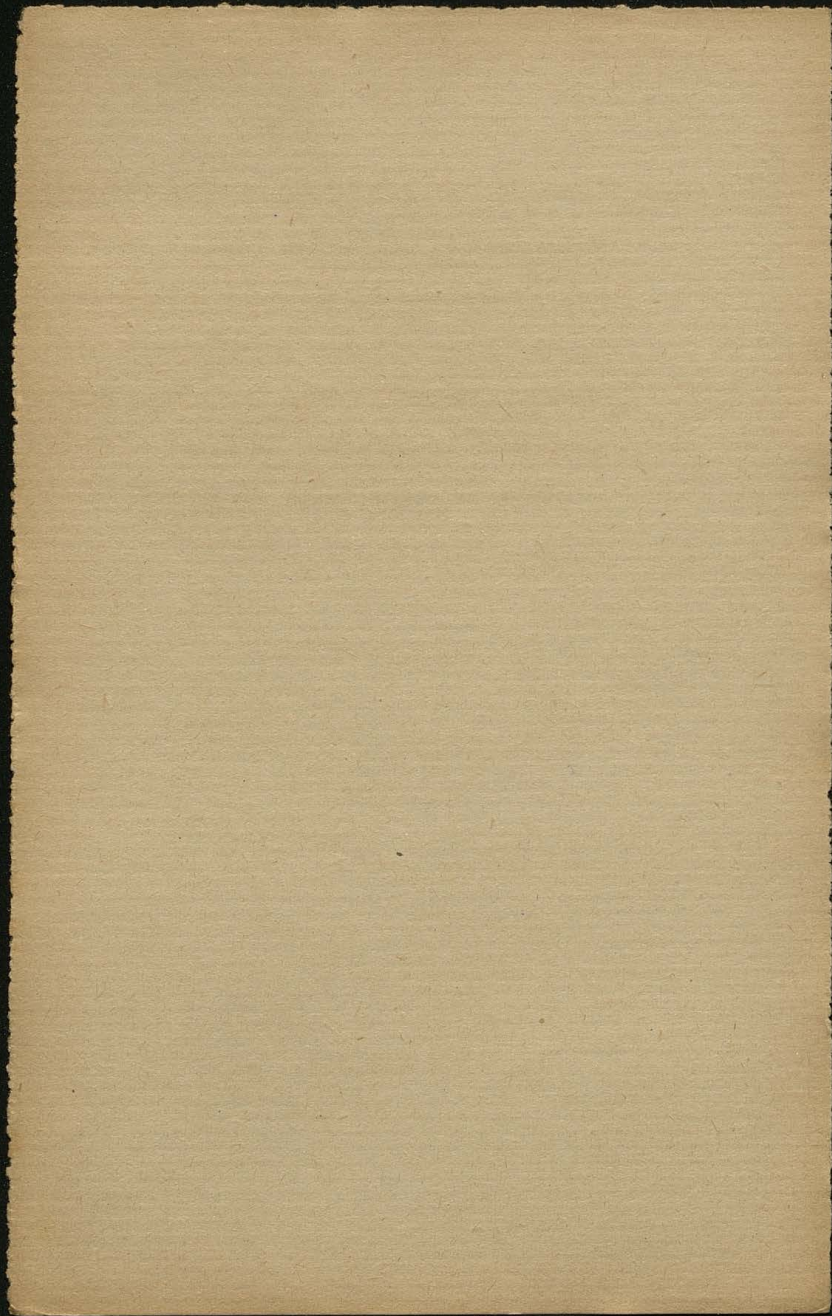
Turfowy-a-e, od turfu, wysiżkowy
 „Book no jęnyku turfowym, jętko wy-
 kaz przedstawiązgy kaiderem graczo-
 wi obraz synoptyczny liwabj i warto-
 ści kalkulacjów” ib.

Turnia - i. s. nie - ni um. miejsc. Tatry „Turnia” w
 Tatrach niemieckich z wyjątkiem nagiej grabicy
 i wiekholci. Nagie są waz dla tego, że wtra-
 cają w granicę, gdzie już roślinność myśla u-
 staje i jedynie uchy oraz skromne porosty
 wzdłużają ślady, powtórę dla tego, że są poro-
 tnie strone i najcisze stronie krowędziemi
 Niemiec. Kwiaty 1. 5.

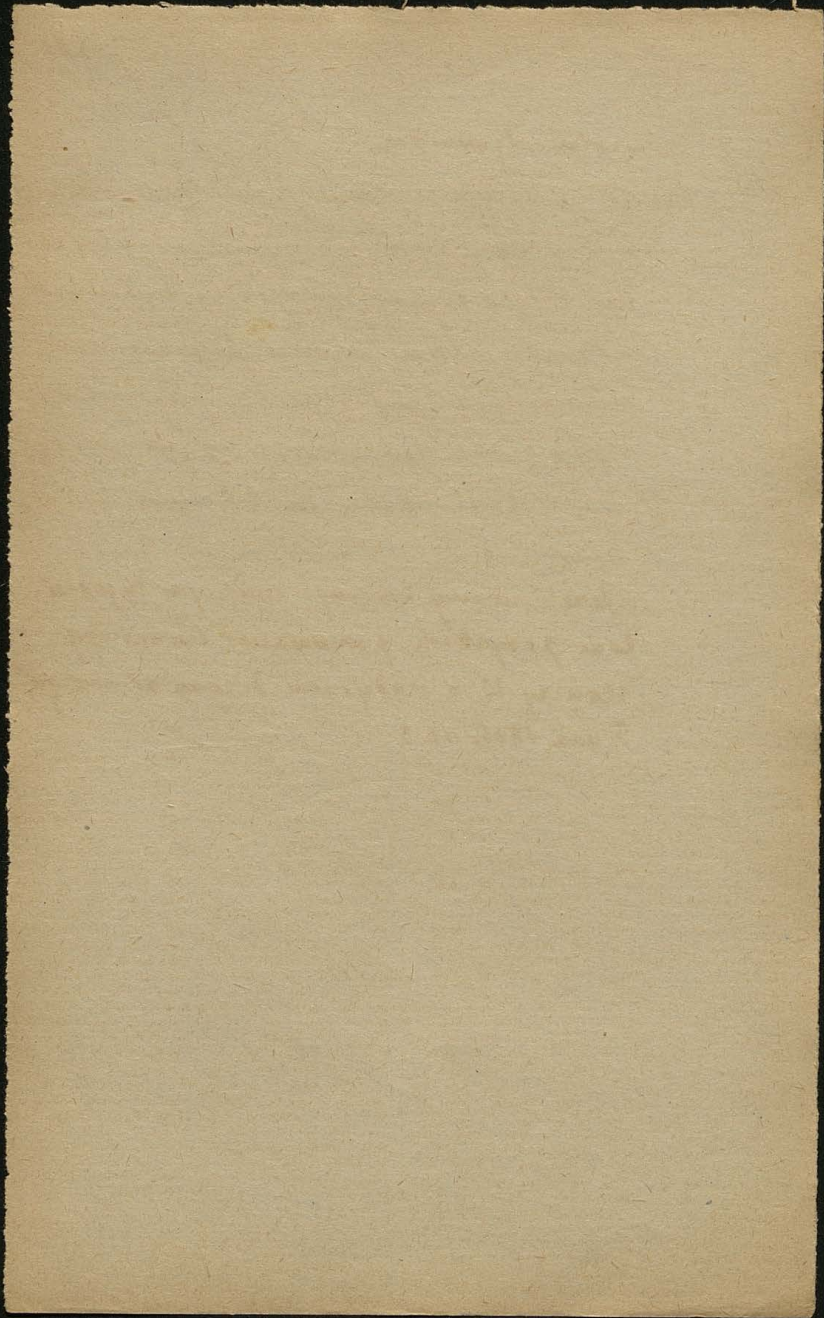
Turniej - u. m. je - owo um. z fig. wraclkie kapasy
 o wygranz „ W banyku odbywa się tur-
 niej szachowy... W turnieju tym bionoz
 udzial przedstawicieli tutajnego sra-
 chowego kółka " Tyg. N. 16. 3. „ Pan Michal
 wyierał wraclki kwe domo study da-
 wniejzych turniejów " A. Wiln. Fot. 1 216
 t.j. po grze kartowej.

niecota. Tiurniura

Tiurniura - y. i. ry-niur nu. franc. tourmure
 mod. wodnej krotkiej kryształiny, wiywa-
 nej z tytu figury pod spódnicy sukni
 "Druystrajata us w koki, biuokle, tur-
 niury." Kur. Świat 1872. 63. z fig. iast. tyt,
 tytuł "Dziś jakby mnie się już kene-
 waty, karda odwraca ku mnie tur-
 niury" ib. 54.

"Jeżeli mamy wierzyć modnym tygodni-
 kom paryskim, panowanie tiurniury
 skończy się z niedzieliem serom zimowego"
 9. mar. 1885. 118. 3

Turysta-y. m. franc. wędrowiec podróżujący dla
 przyjemności zwiedzania obcych krajów
 "Żądanie angielskie, byto proste fantazja tury-
 sty, który pragnie wrócić innych niż powie-
 dzie i zwycięże" J. Kraw. Na em. na wul. 13. "Ci co
 pisały o turystach, w tem się zgadzają, że ponie-
 dzy podróżnikami najprędzej można poznać Fran-
 cuzka lub Polaka" J. Zachar. Pis. lit. 5. 4. (.)

Turystka-i. k. "Ziędł świadanie i wraze z tłu-
 mem różnoplemiennych turystów i turystek
 wszedł na piakzette" J. Zachar. Wiek 1882. 287. Dod.

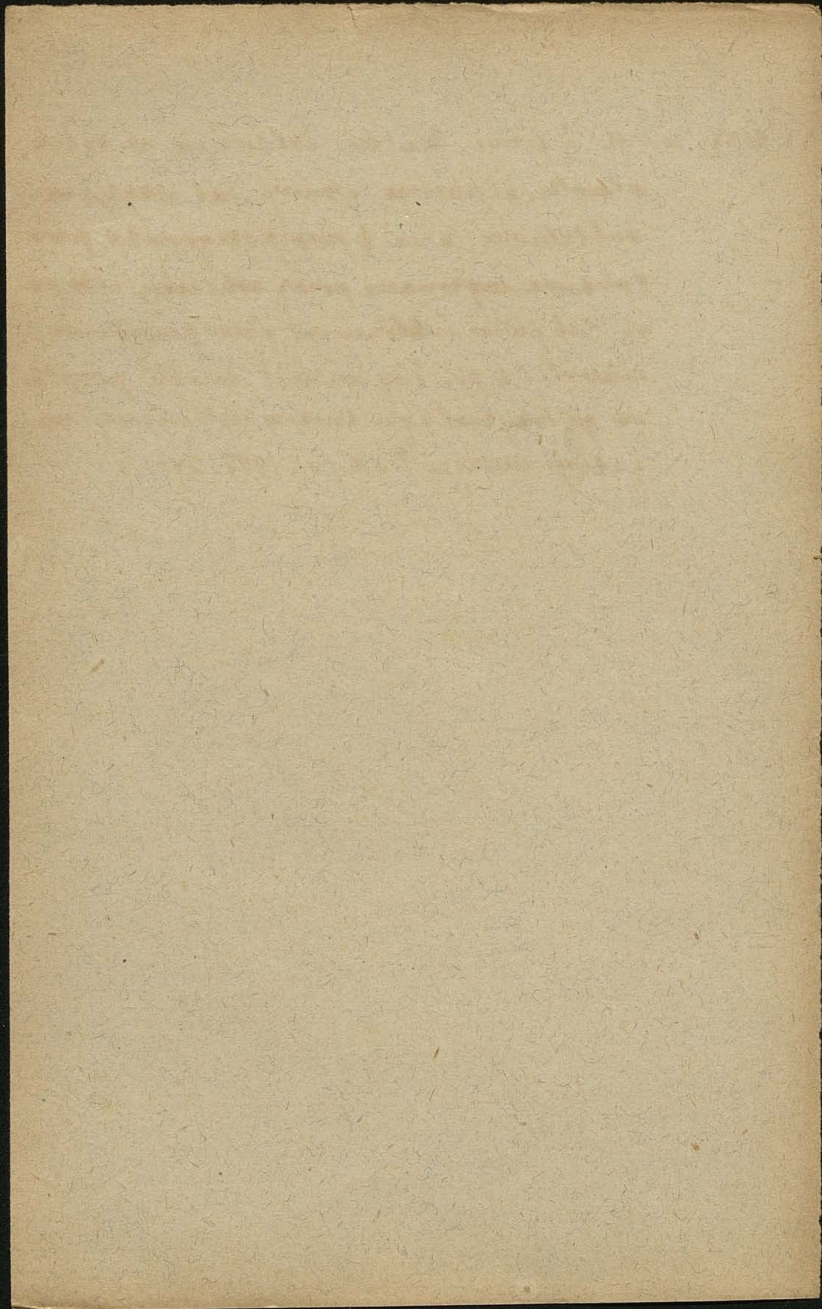
(.) "Odpowiadamy nieco, zwyciężajemy wszystkich
 turystów, skierowatem kroki ku owej ruinie"
 W. Wryb. Tyg. II. 2. 6. 282.

1848
The following is a list of the names of the
persons who have been admitted to the
membership of the Society since the
last meeting. The names are given in
the order in which they were admitted.
The names of the persons who have
been admitted to the membership of
the Society since the last meeting are
as follows: [illegible names]
The names of the persons who have
been admitted to the membership of
the Society since the last meeting are
as follows: [illegible names]

Turay-a-e z jak u turca, na podobieństwo tu-
ra. „Kosci miał grube, rzezył karte i
siłue, Teb turay..” D. Bol. Fut. 1. 130.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Tura-u. m. z franc. touche, dokuniecie np. pedale,
 otowka, klauisza, struny, pod wzgledem
 subtelwosci tonu z porp. przeogrywa para-
 talidwa, wykonana przez orkiestre, albo pa-
 rz lub jeden instrument, jako powitanie,
 wisat i t. p. „ Gdy wchodzi do sali, powita-
 no go trzykrotnym tuxem ustawionej na
 galerji muzyki ” Dr. pol. 1887. 346. 2.

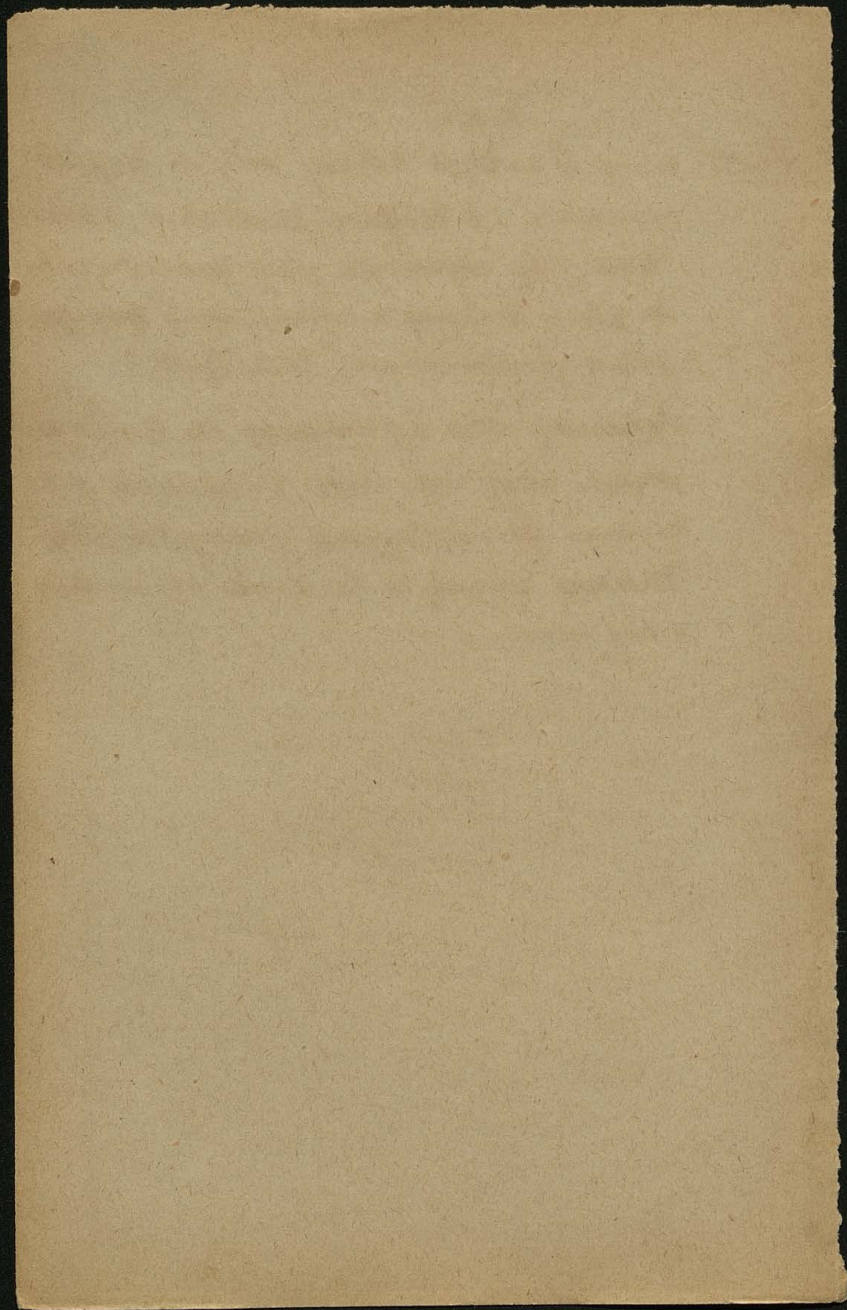

Dura cf.

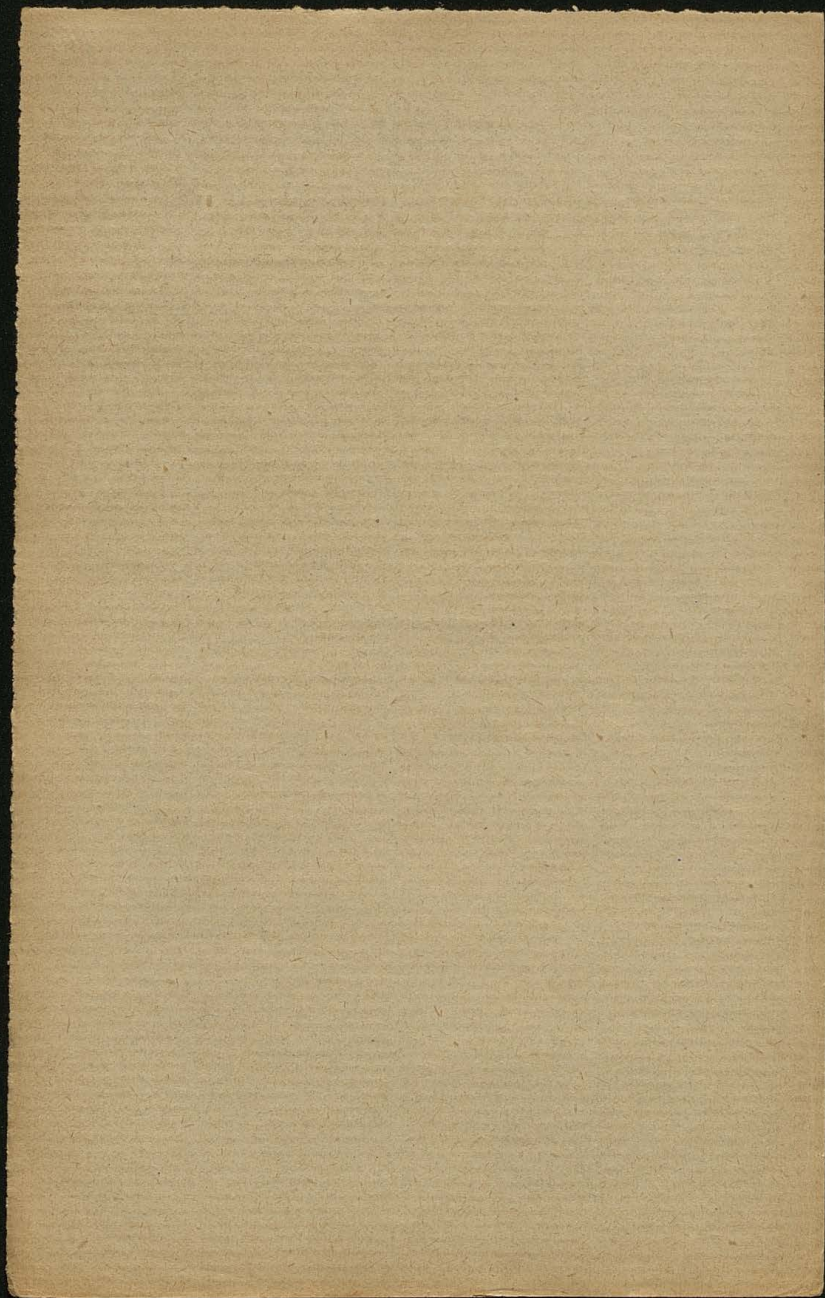
Tura-u. m. § natrysk kimmiej wody w kapieli,
przyprawy § fanfara powitalna, wiwa-
towa i t.p. wykonana pour okolicznoŝci „Sta-
to pieszni tworbawy niejskich, którzy zwyciezys
wikali glosnym „kursem” wiek 89. 161. 3.

Turawai wtku Zaturawai dka. § med. po-
wleka' choroŝy czu' ciata kamizusiem pie-
kielnym fig. „Zaturawai” = Zaturawie jalka'
Dawkiuŝy sprawnuŝy w ten sposob aby porukano
o niej mowic

Wschodnie Syberia

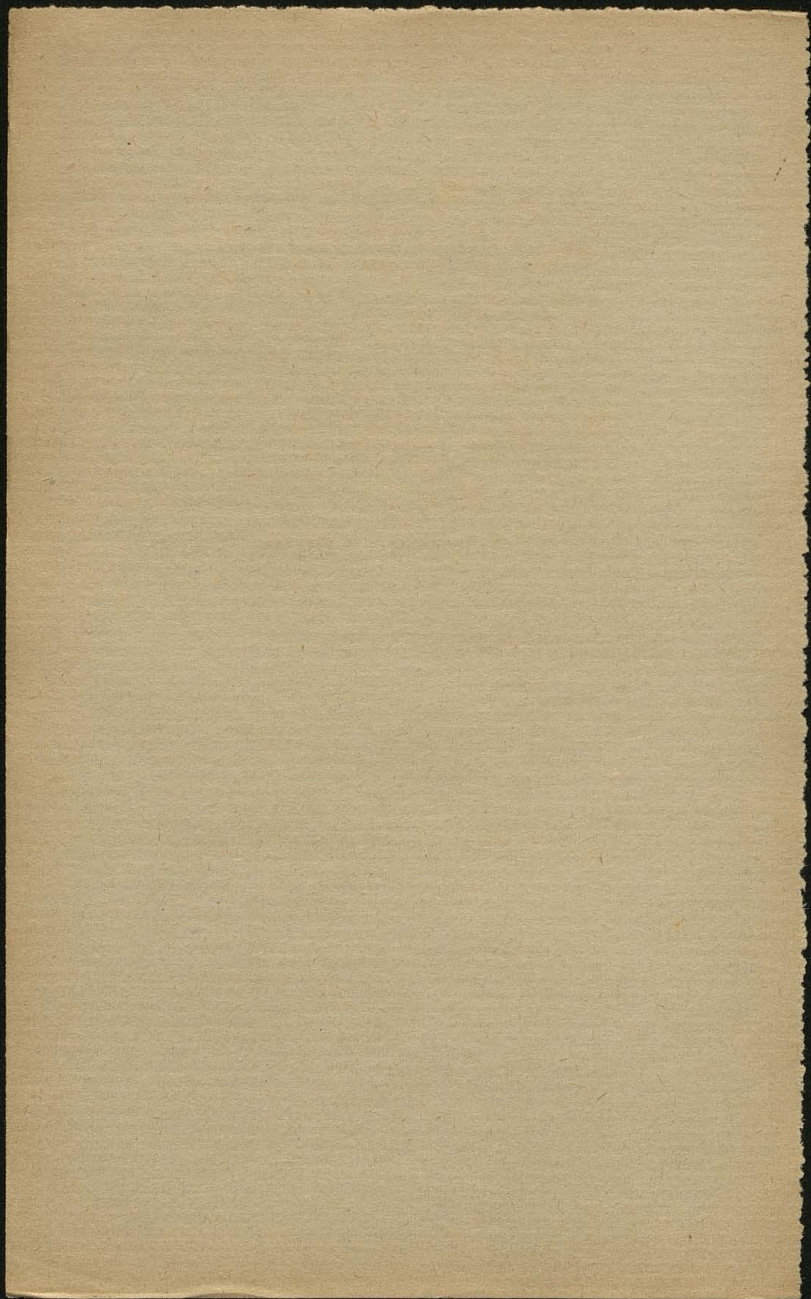

Tutor-a. m. rowie-row mu. wyraz. Tac. kua-
 ożary, opiekun, i w tem znaczu. Daw.
 wzywany "Powołano do życia instytu-
 cya, tak zwanych tutorów ziemskich,
 którzy w czasie małoletności króla spra-
 wowali władzę najwyższą w każdej
 ziemi, a z czynności swych musi zda-
 wać sprawę przed senatem. Na tuto-
 rów powoływano ludzi niewybitych
 i z czynności publicznych mało zna-
 nych" A. Koch. Przew. nauk. i lit. 15. 7.

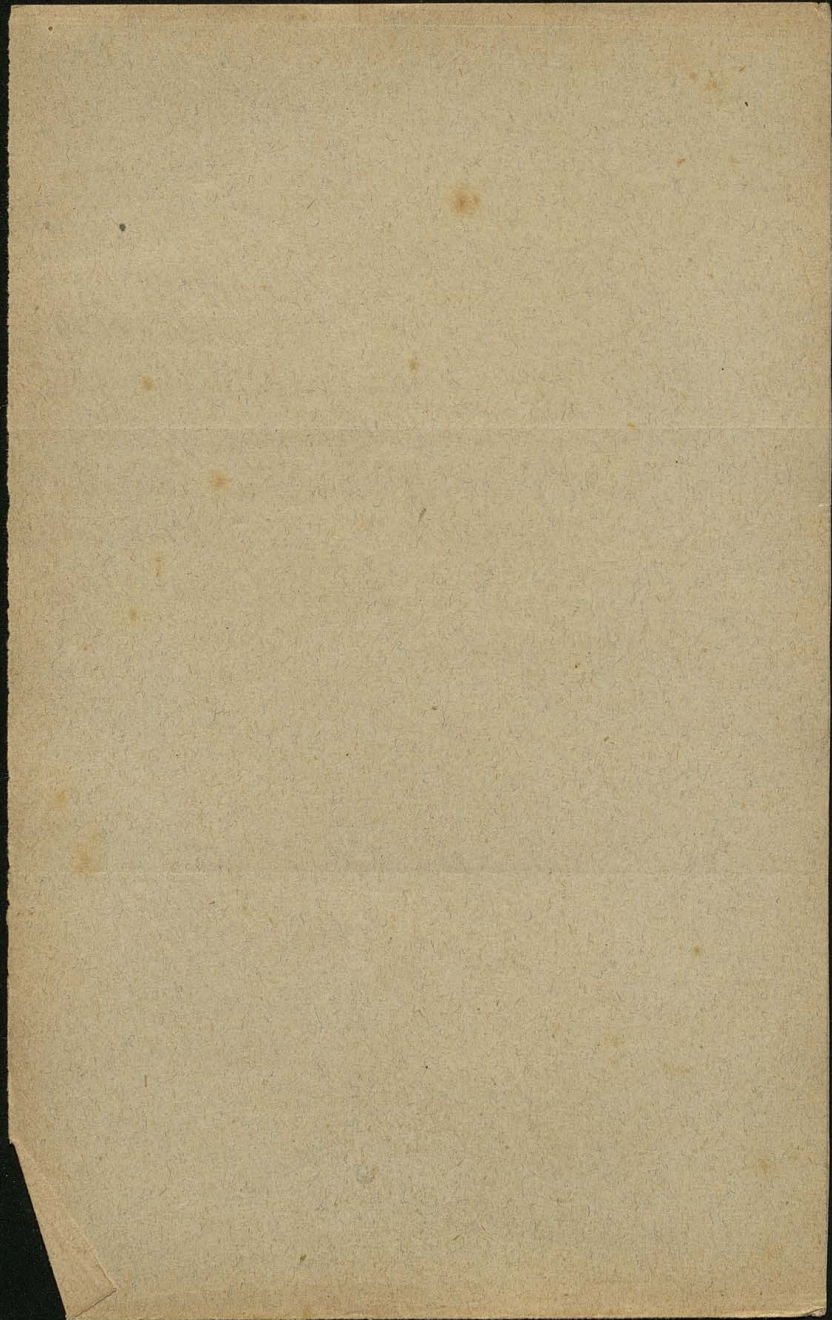

157

Turci a. m. ry. ów uni. z przyt. „rachowai jak na
 ceteru turcy” byi bezpiernym, pewnym
 swego „zabym na Francuzów spus’it ię
 w czasie wojny, jak na ceteru turcy”
 Ad. Mich. 3. 171. z fig. kmaxna figura,
 matador, gruba ryba, „kandy ne spotev-
 nyh turcy ów univ i francuzka, sepię
 ód francuzów” J. Korzen. 11. 439.

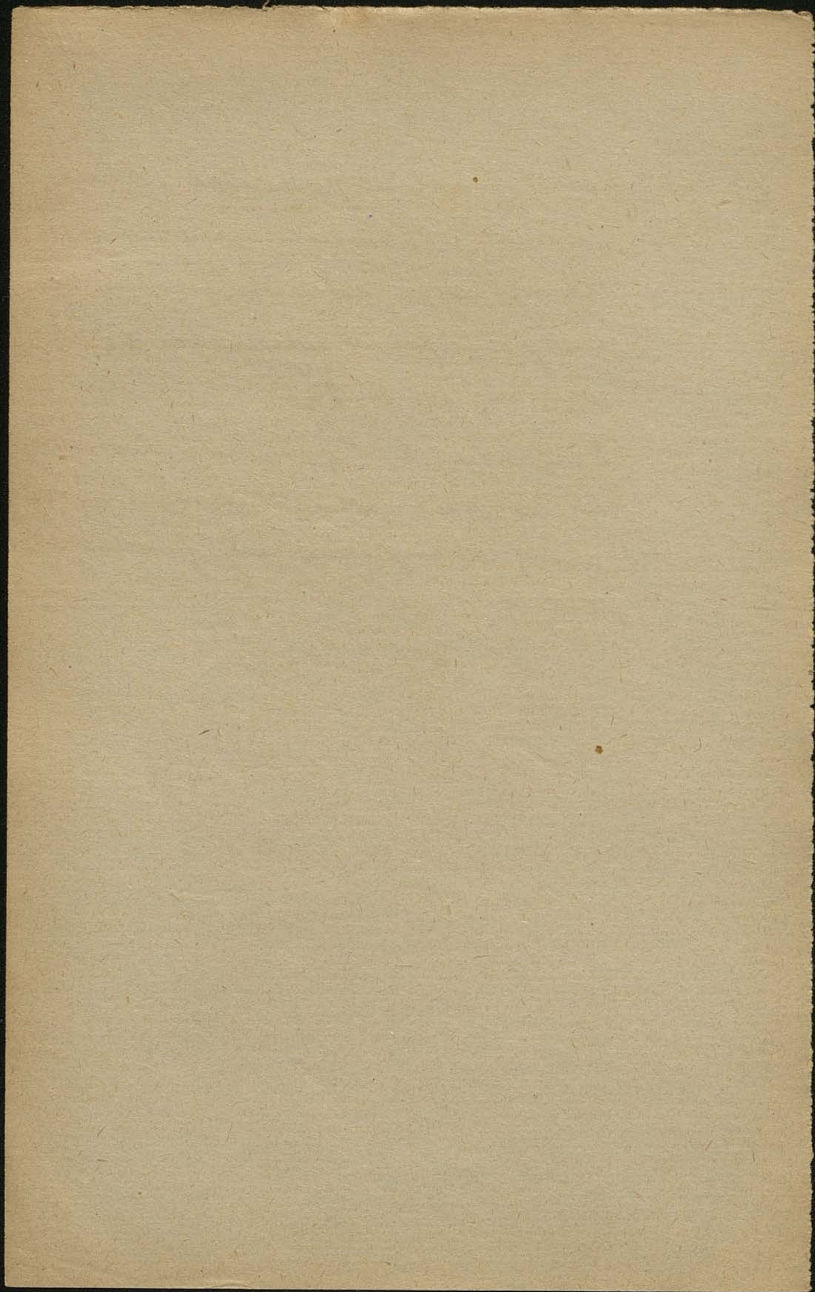

Tuxai - at - a st. ex. udhu. Wytwarai ^{praw.} Dhu. tuxo-
 wai, wstadał tuxami, pięściami bśc,
 ciggai, warpai „Tycie schodźcie mi na
 tuxamiach i tajamiach” J. Krav. 31. 26
 „Nie było człowieka, którego by nie wy-
 twaral” ib. § - się st. kaim. ciggai us, war-
 pai z kiu, na cxyby bwał „Niekiedy
 kupki ludki mybiegna, na środkowym
 drogu i dawaj bryj się, tuxai” G. J. Dyb.
 Ost. Sejm. 7. 36.

Turinkowość - i. z. bezl. um. prospolitość, lichota,
niecierność „ Chómy (w tej operze) nie gwie-
zda uprawdnie przeciwko zasadom har-
monji, ale po uad turinkowości się nie
wskazuje ” Por. Tyg. ⁽¹⁸³⁵⁾ 29. 23

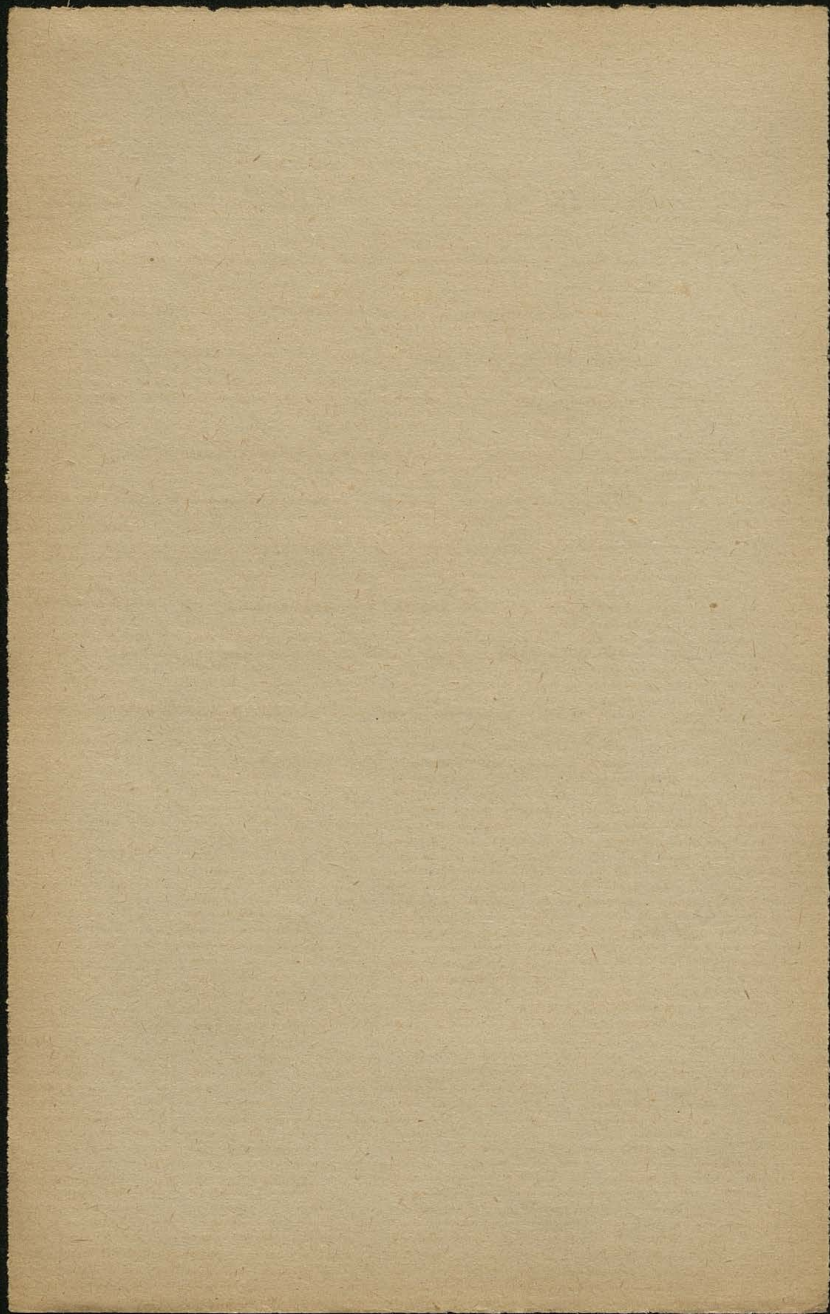
Turinkowcy - a - e z prospolity, lichy, niecier-
ny, ładajaki „ Artyści turinkowi wyru-
cali jej ton anystokratyczny ” J. Uwan. Wiad
1878. 59.

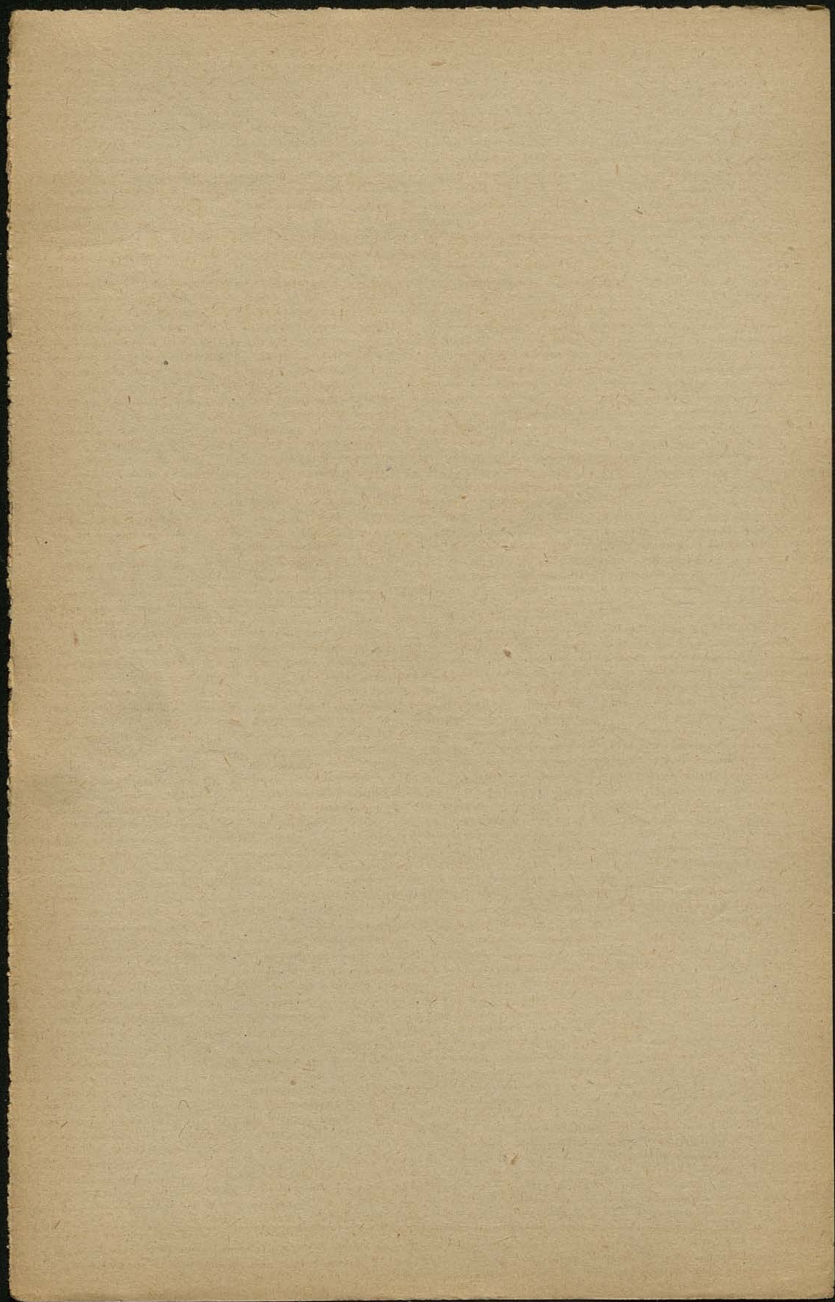
159

Twizurek - rka. m. rki-ow mu. xdob. Twizurecek.

cka. m. xli-ow mu. suknia wyzka, sur-
 dut stwizy do wykwinkejzycy ubrania,
 na wityz i t.p. lubo podteg narwy z fran-
 toujowis, jakoby codzienny „Gau Michat
 w carym twizurku przyjezdzi mie o two an-
 temi rka ma przy wypradaniu „A. Wika. Fot.
 1. 214. „Dzwonitem rka mi, biega jz na
 lekeje w letniu twizurku „L. Mell. Groch-
 wian 14. „Tak jest chudy, ze mu sie w
 kloba xarysowyz na elegancym twiz-
 urku „D. Brus To iowo 32.

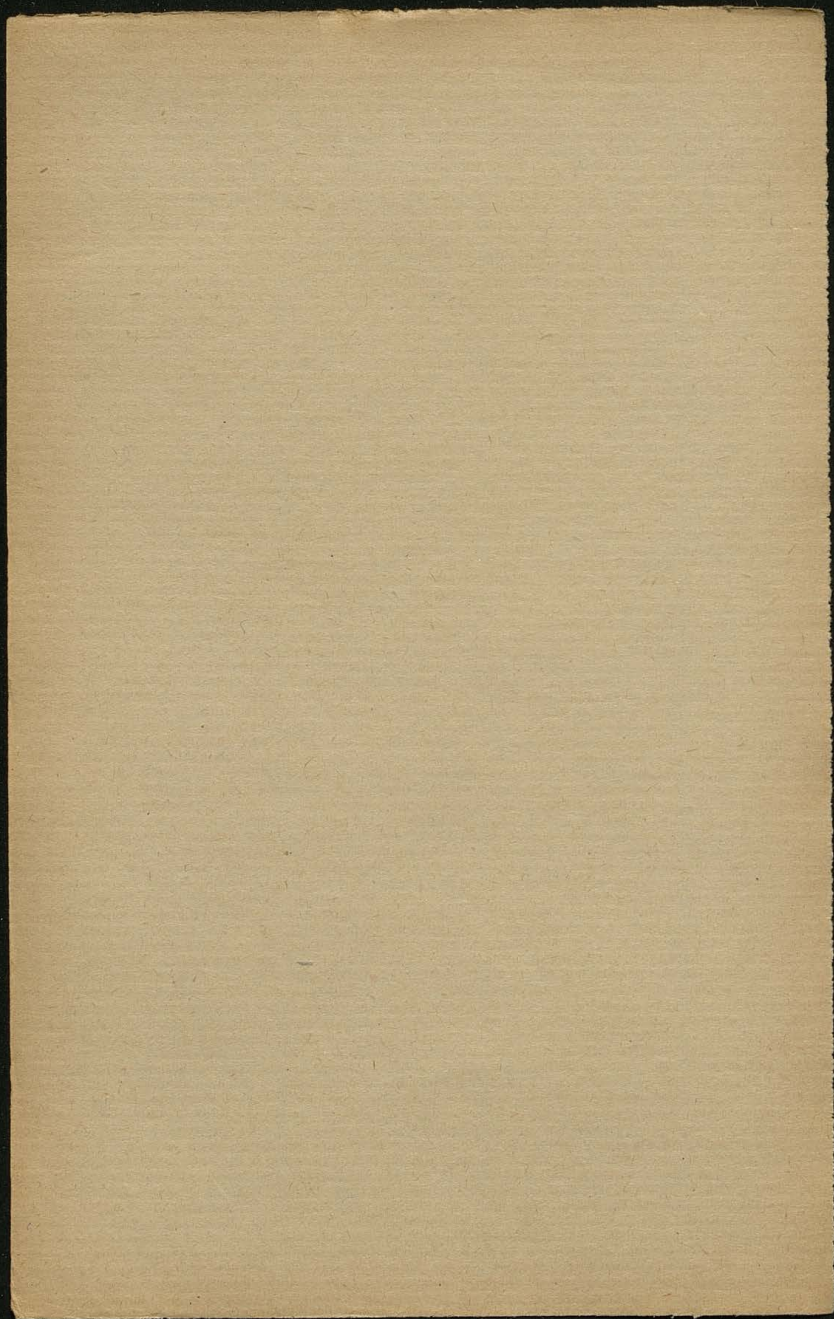

Twandy-a-e & prow. w Sandou. wymawiają: kwar-
 dy „Ka's ty zasie widziat - rebyś przebu-
 dził miat? takie kwarde kaspacie.” O.
 kol. 2. 158.

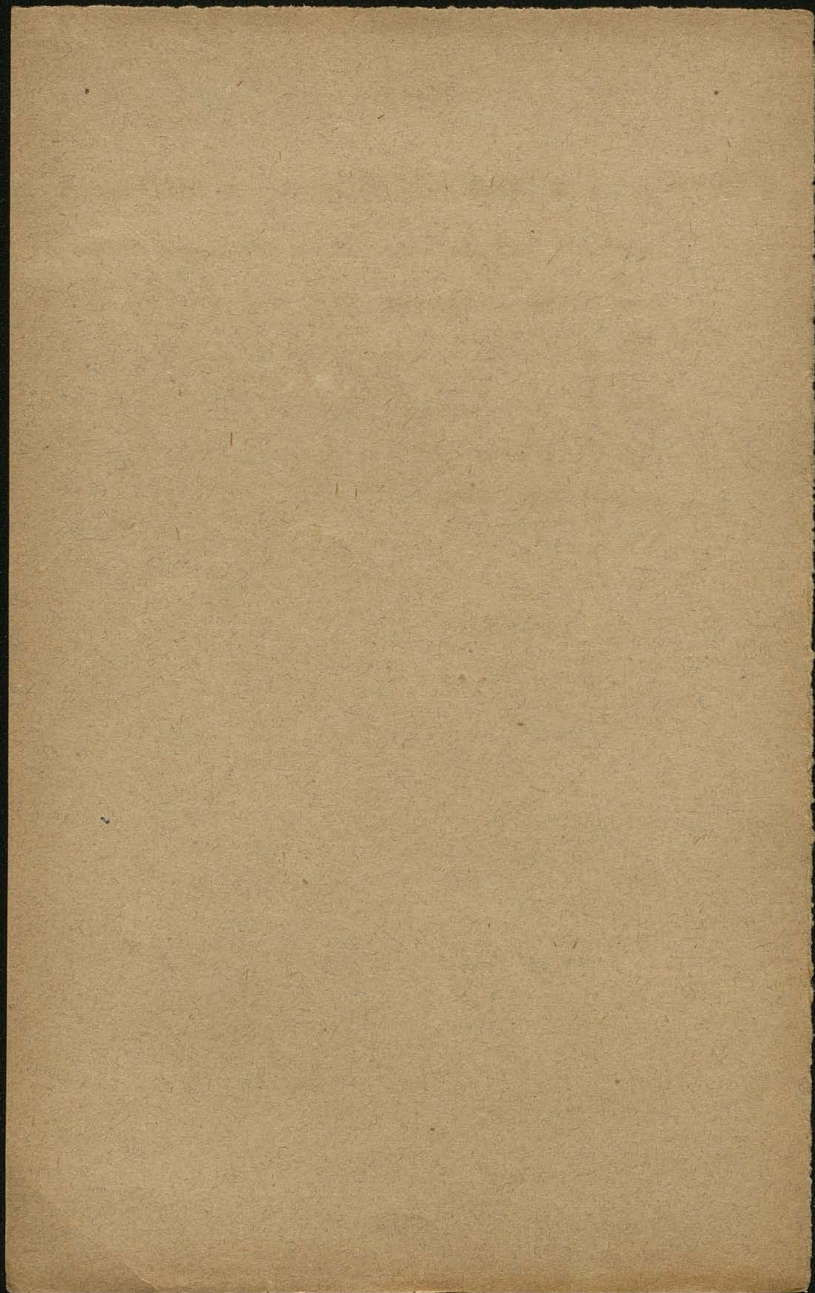

161

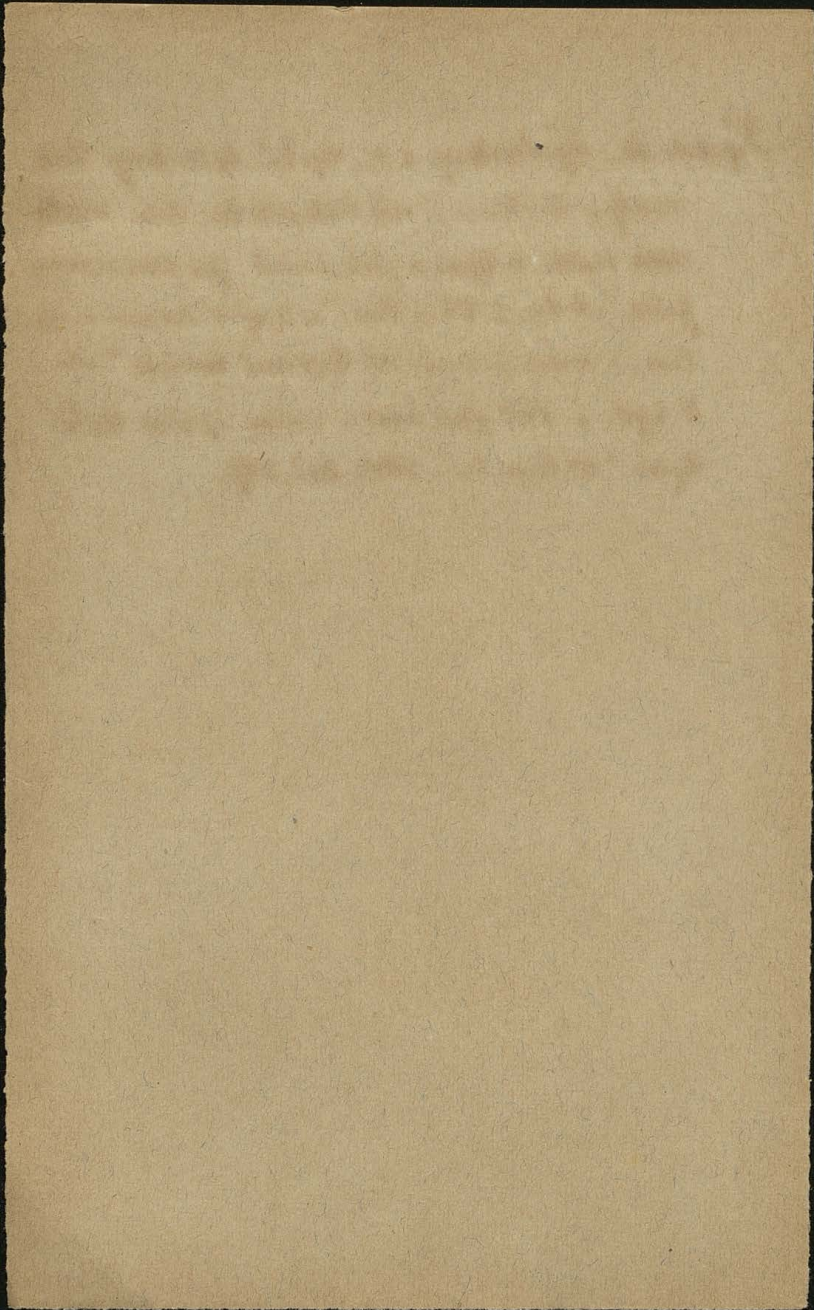
Тварк-у. н. 3 fig. „Srebrnyta twark micigia”
Ad. Mich. 1. 46.

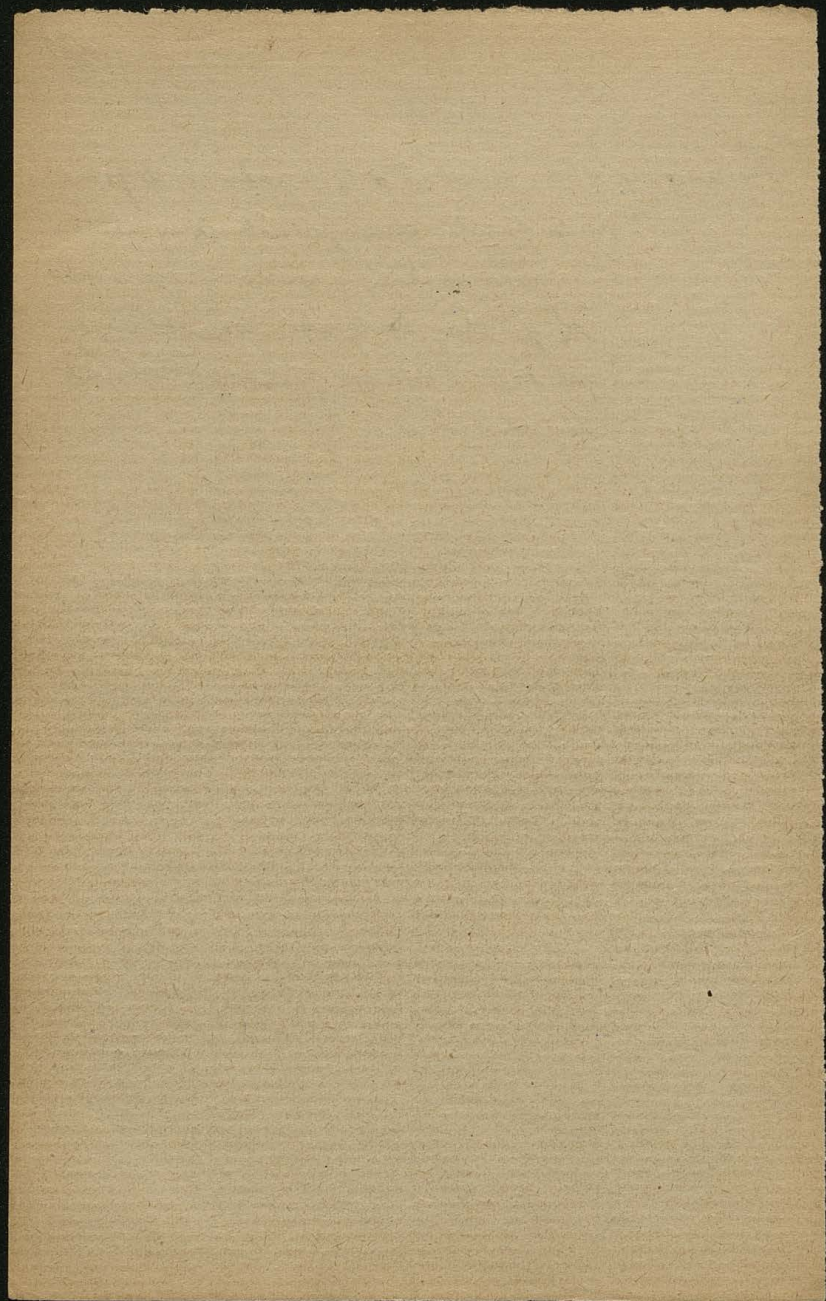
Tworoka - i. t. zapewne to samo, co tworzydło,
worek lub forma drewniana do wyciskania
mąki siewca, twarogę, albo leci sownia do ciasta
„Statki w syje polwarok: ceber 1, fa-
sek 2, kiewania 1, tworoka 1” Niewiża klu-
cka Dolehizy 1664 r. ks. Jaboryu. Pys tūt.
m. Dohka 189.

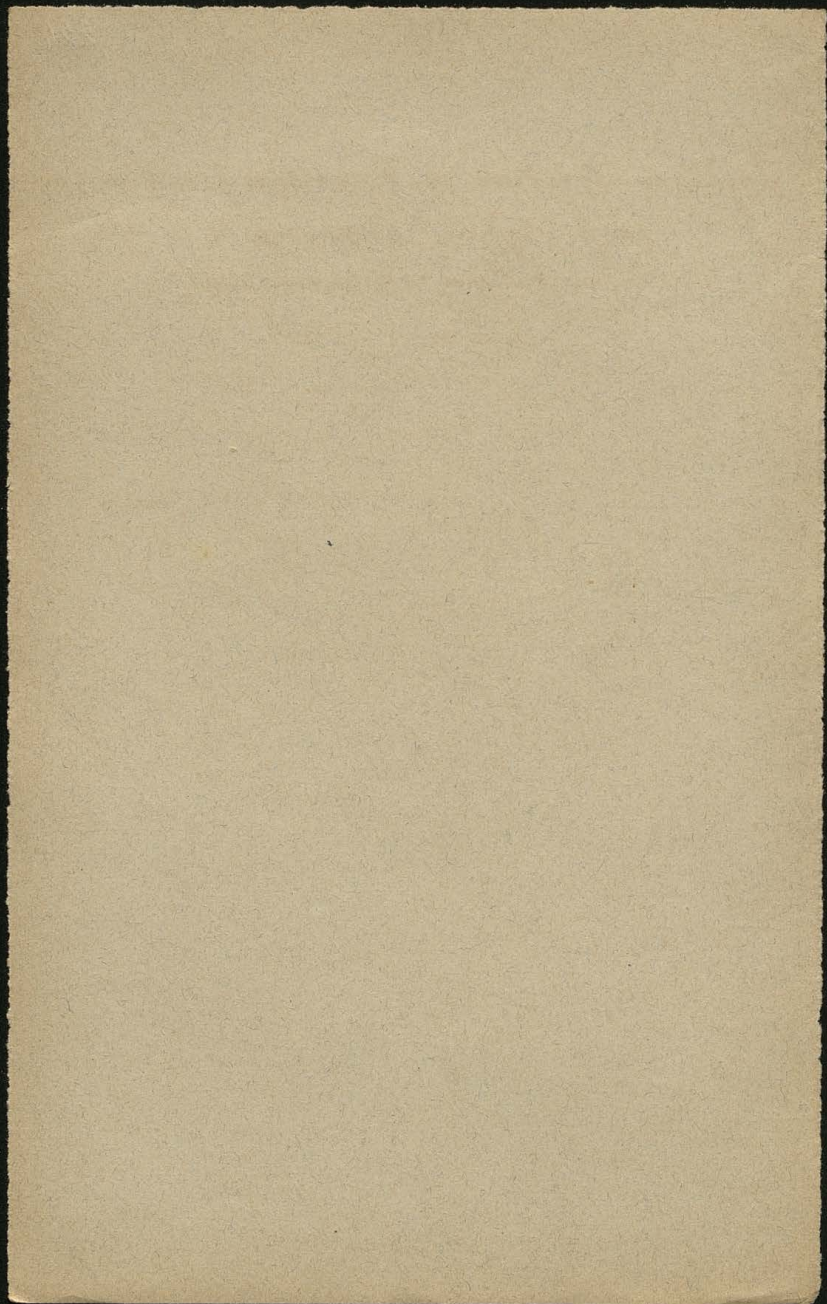
Tyci-ia-ie, Tyciuchny-a-e, tycki, tyluchny, tak
 maly „ W Francji nie tak jak tu, tam pastu-
 szech ludu, o tyci, a jwi, pamié, po francusku
 gada "A. We. 1. 88 " Kwai' ich ojca honor mia-
 tem, i mych pawio ot tycimni rucatem " ib.
 S. 295. " Tak, jak dzieci narne...jedno byto
 tycie " W. Rap. Wieh 1882. Dod. 287.

Tycałkowy-a-e, mówi się o tych gatunkach grochu
lub fasoli, które potrzebują tycał do
podpory w czasie wzrostu & cieni, pro-
sty, podobny do tycałki, wzrost więcej
niż średni ale nie tycałkowy "Au. Wi-
5. 208.

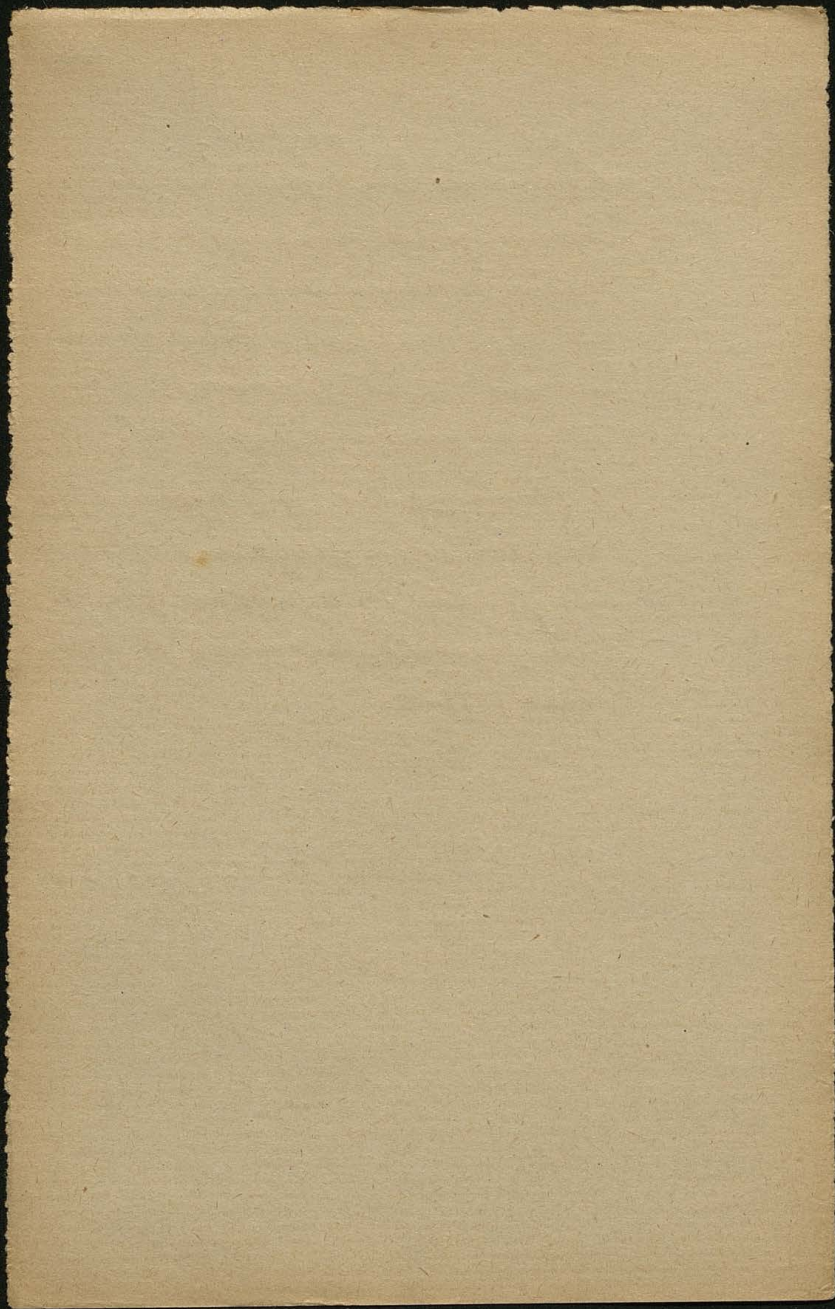
Тыдкיעі - тыдкיעі. м. з поместова. форма в Лу
 посп. "тыдкיעі" употребляется и в Лу; м.
 и. на Волгарии, в г. Стежге. Рыби.

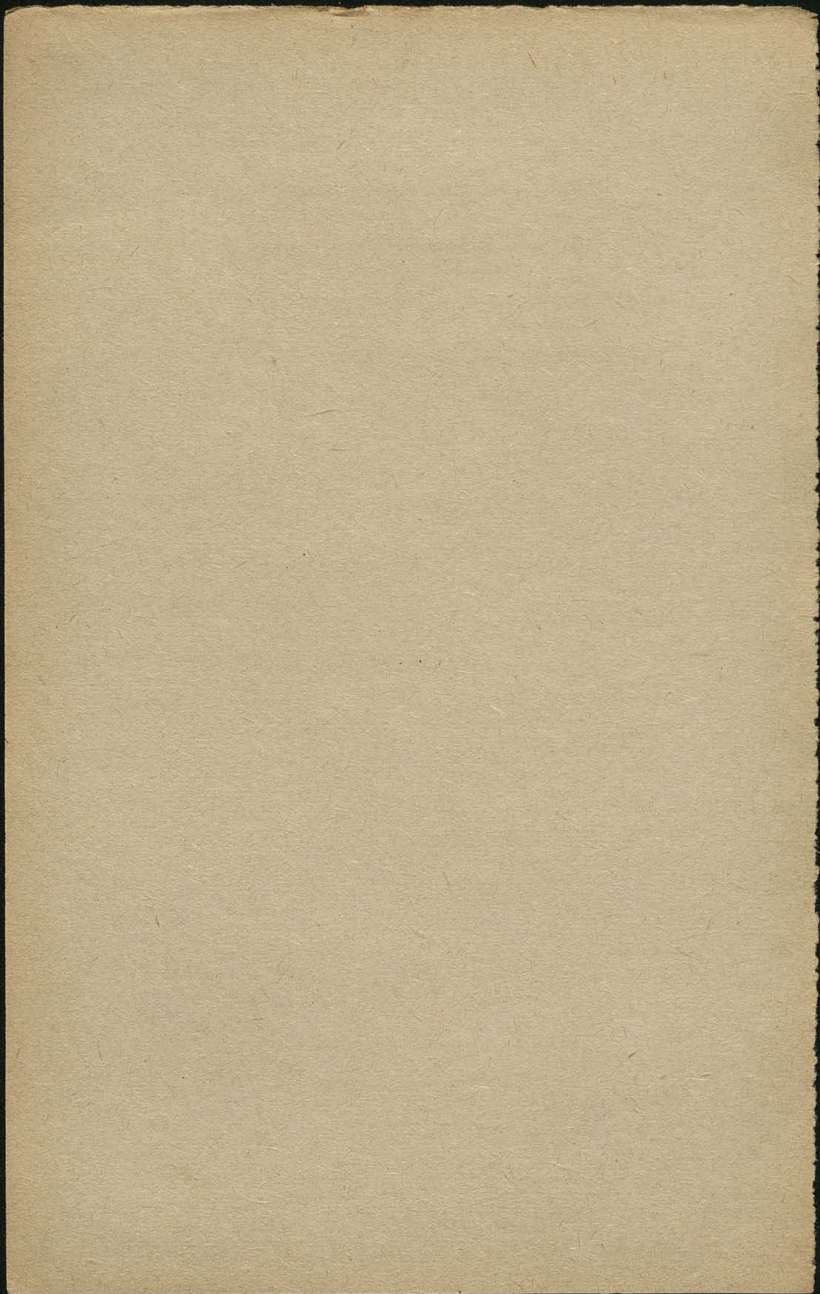
grec. typhos

Tyfus-u. m. sy-óiw mu. med. typhus, dur, durzyca,
choroba gorączkowa, powstająca naj-
częściej z kwarantania. Zachorowała
na kwarantanie ptac i tyfus równo-
czesnie" M. Dat. Dia. mużk. 217 " Terak.
i tyfusy pamiąg" W. Szym. Lickw.

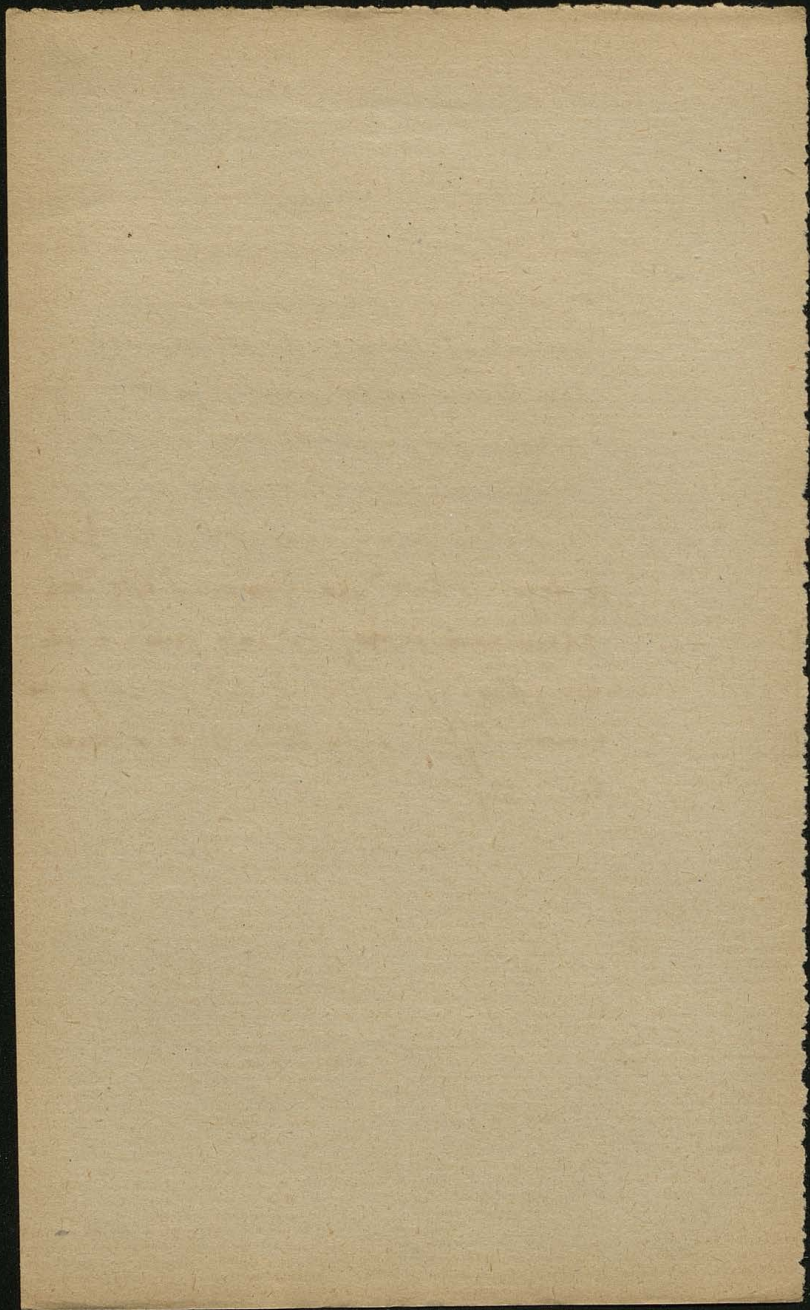
Tyfoidalny-a-e, grec. typhodes, od tyfo,
zapalam się, od ~~tyfusu~~ tyfusu. "Doktor nie
mógł ukryć, iż tyfoidalne gorączki
mają charakter kwarantany" J. Kra-
wicki 1878. 64.

Tykotac st. vn. udkn. vydawai odgter regular-
ny i powtarajacy us: tyk tak „w pokoju
bylo cicho, na biurku tykotat zegarek.”
M. Gawal. Dluwiz 1886. 381.

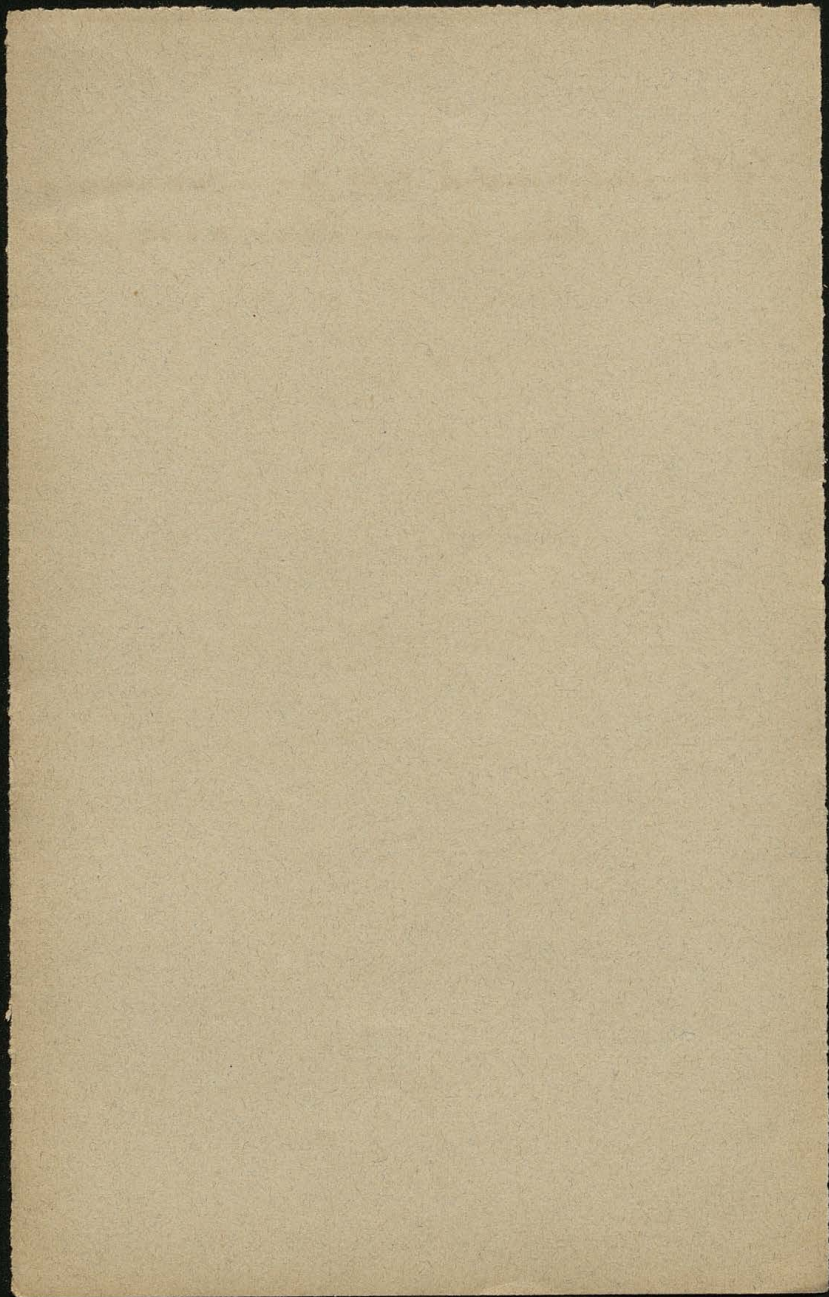

Tyle prast. § „tyle a tyle” wygłasza się na oznaczenie
 ilości pewnej, ściśle określonej, ale której
 wyrobowi nie chce się lub nie może wy-
 nienieć. Patrz w kontrakt, Mefistofela,
 tam warunki takie stoją: po latach tyle
 a tyłu, gdy przyjdzie braci drugą moją,
 będę miał prawo trzy razy zaprowadzić
 cię do roboty. „Ad. Mich. 1. 42. § „ty-
 le tego.” = tak dużo § porp. „I tyle” =
 kałużenie mojej = i cała rzecz i o-
 wrytko. i. i. i. § Lud prawie powa-
 mowi: tyle „Tyle ueda było w kucie-
 te.” Kuj.

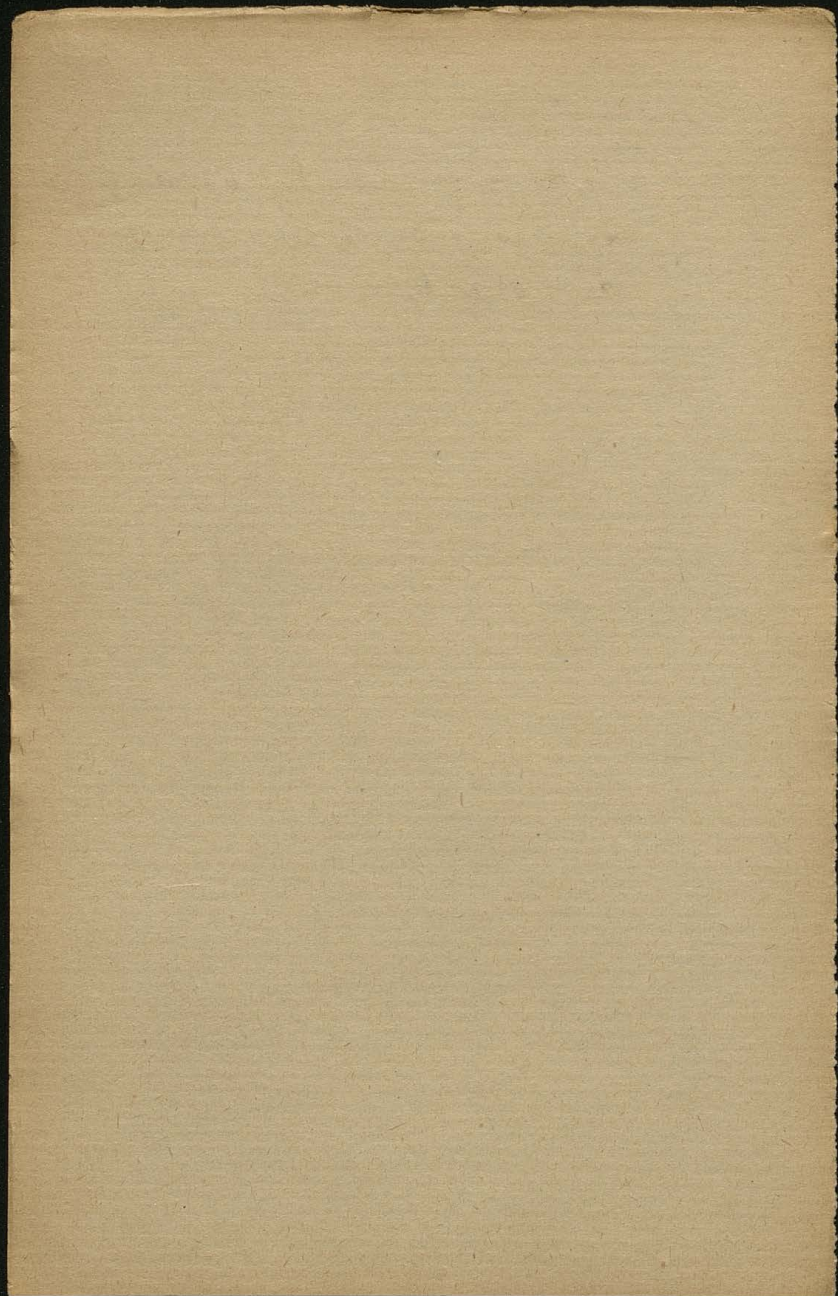

228
168

Tycho prot. Spriestav. tylo do svi' dria urigwane
u ludu; u. in. na badharie, w z. Stejny. Rychi.

Tylnik-a. u. ki-oi nu. proow. kuf. u woru gospo-
darstwiego, katyinka kataru w spudnie
druze po ka kufuz oris.

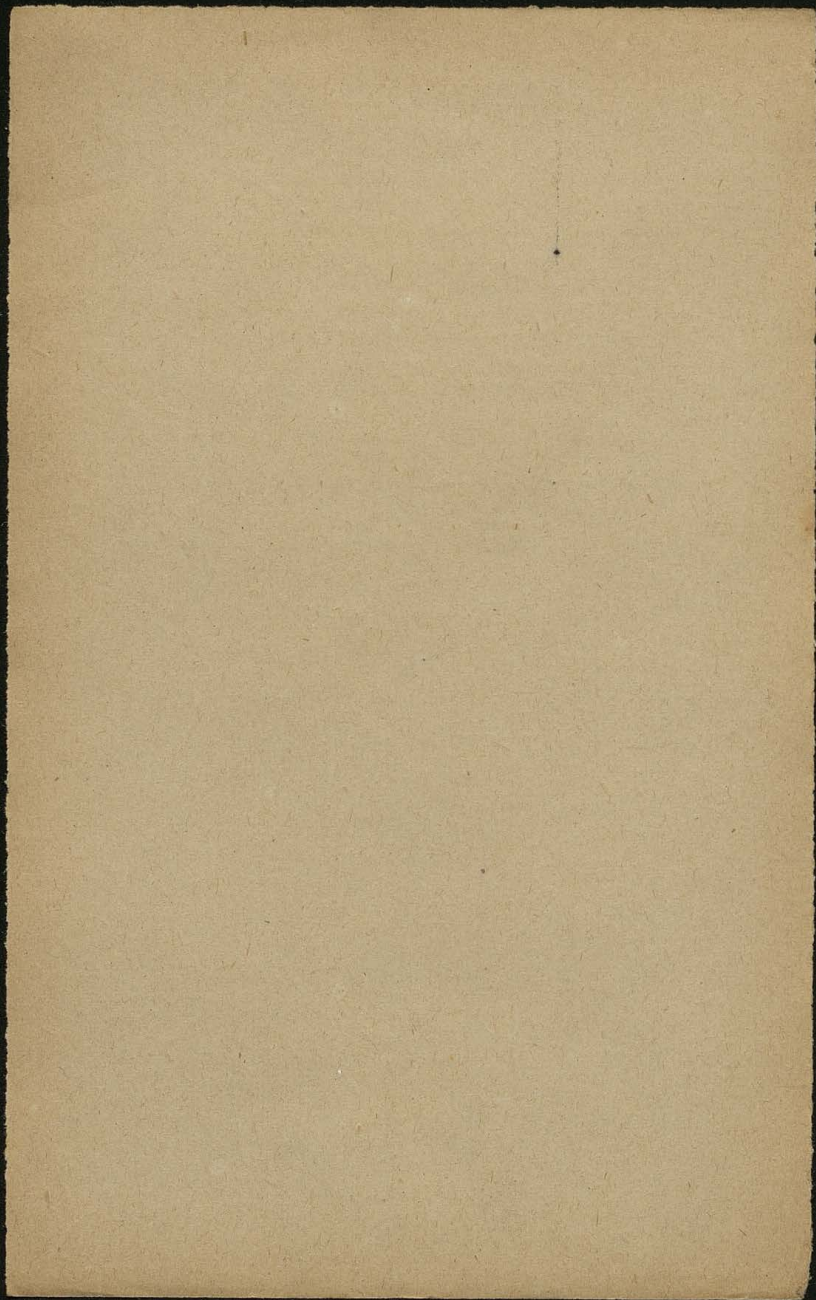

169

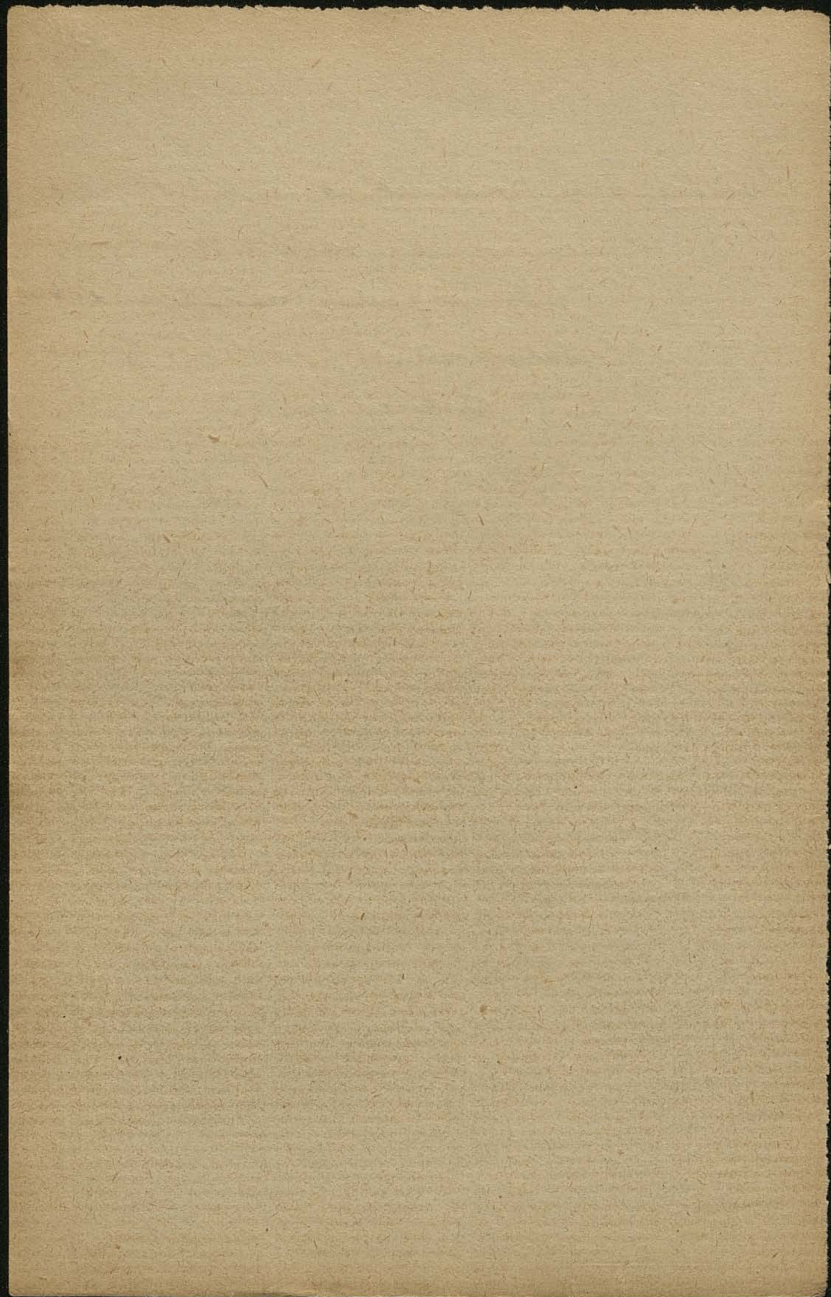
Tyboliczny-a-e tak linny, częsty „skut nie takie
jednym z tybolicznych owego czasu rozbitko”
W. Gucnat. 1. 24.

Tyłowickowy-a-e przez tak wiele wiecho
trwajęcy „Świat cały z tyłowickowego ruchu
leniwego, przeniósł nagle w ruch szybki i nien
nie wstrzymany” J. Dziwak. 5. 72.

Tyloletni-ia-ic ^{od} tylo lat trwajęcy

Tyusian-u m. Tyusianek-uku m. bot. thymus,
maierkauba, roślina dokońca
z listkami pączkowymi, kormu słabry
splatane wieńce z róz, lilii i tyusian-
ka?" Ad. Mick. 1. 69.

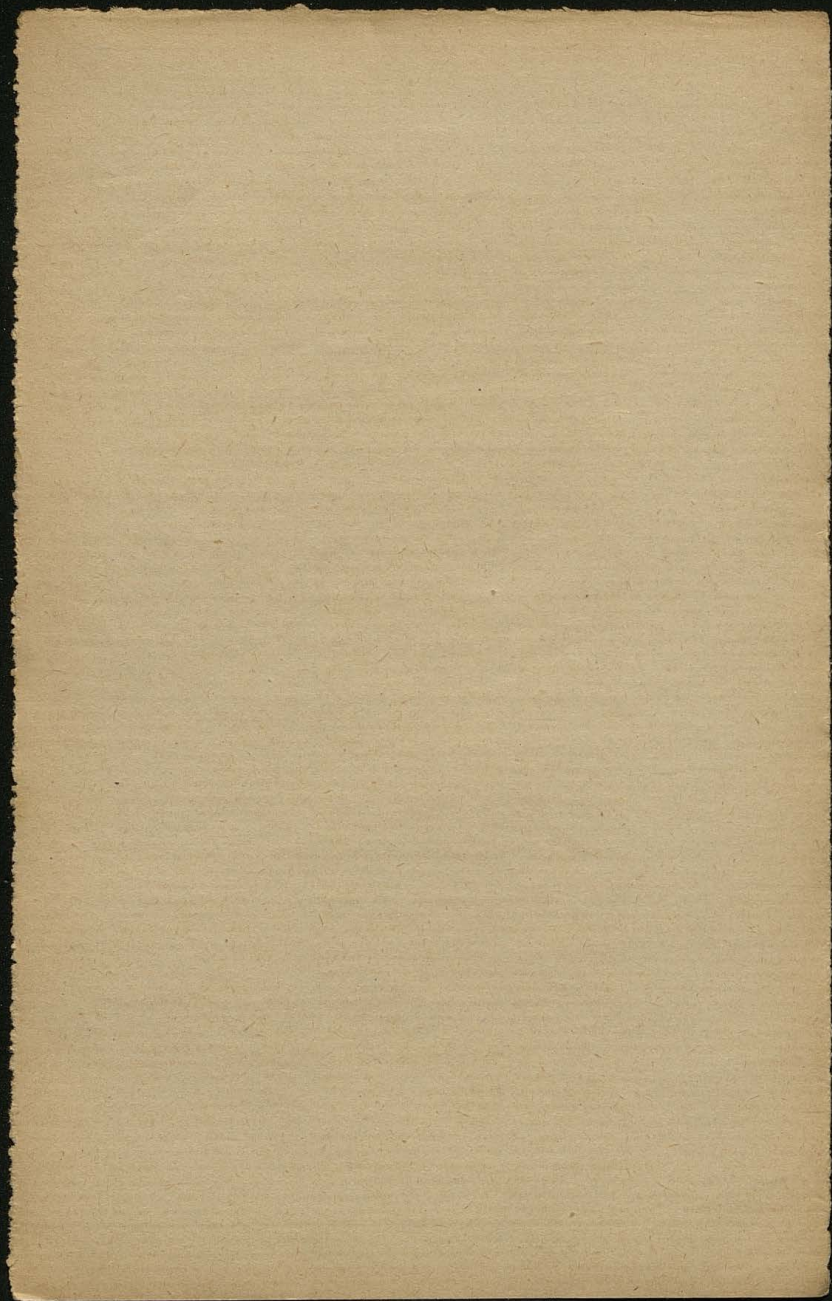

Tymoteusz - a. u. zerb. Tymek - nika m. inis
 niezkie, Tymoz daw. „Tymek poro stał
 sam jeden i bez sposobu do życia” P. Kraw.
 33. 29.

Tymolewnka ~ ~~Tymolewnka~~ Ty-
matka, trawa ty Tymolewna
 inazij Tracinka.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Tyń-u-u. ny ow uu. w starostwie i ces. gród &
 gródka, ugródkanie „Z ka wysokiego
 okopu i tyńowu dworu tak, jak nie
 widai było” *Jl. Warsz. Pw. Zamiatw. 1. 172*
 „Tyńy po części stare, w części nowsze
 obejmowały znaczną przestrzeń na
 klasztor, ogrodny i różne budowle rajs-
 kę. Wzgłównie ich była jesion & drze-
 wa, a nawet & chłostu” *ib. 2. 84* „Szkół-
 ka dla ubogich dzieci znajdowała się
 po za tyńcem klasztornym; nieważnie
 bowiem przywróci & sobę wewnątrz
 klasztoru służy wiele worków, która
 uabokieristwu częstokroć nawadzała” *ib.*
95 „U wieżach góry widai było okop
 stany i tyńy nowe” *ib. 145* „Wyproki-
 wat oparywał gród rdzala, o strokoty i
 tyńy obejmowały drugiem kotem” *Jl.*
Lubo. 1. 88.

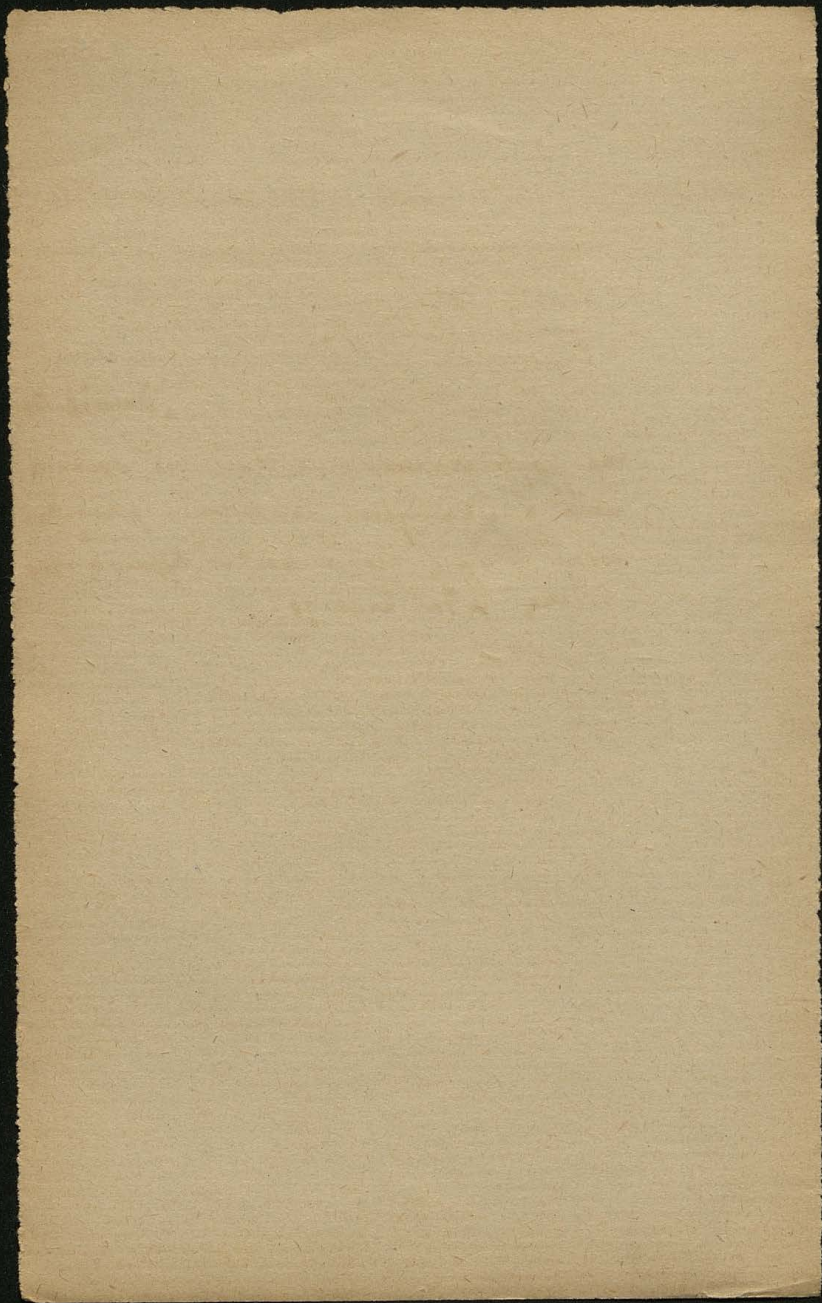

Typ - u. m. py-ōw mu. gree. typos, model, wzór,
 znak, od τυπτο, uderzam, pierwodnie
 wy ciła w miszkiej macie, następnie
 kratall, wizerunek - ścisłej, pierwowukos,
 postać najgłęb. wtarne cechy charaktery-
 styczne wypluwające z jej natury; obios
 cech charakteryzujących stanowizny
 odgłosie pewny postaci „Zdaleka była
 to udatna maseczka, zbliska typ sta-
 ry i powsolity” 77. kwart. 58. 42. „W wysach
 twarzy miała typ arystokratyczny” ib.
 46. 62. „W trumnie leżało ciato star-
 ca, kłówego głowa, typu jahnego jui dnis
 nie widai, spokojnego mu wyraz wista
 ib. 72. 7. „Ubrany wedle najostatniej wny
 mody, mógł stwizy na typ eleganta i pa-
 nika” ib. 111. „Typ słowianiki i polski
 wykwił w nim przedziwnie pater i
 wybitny” ib. 73. 6. „Jako typ kriedra
 dawny daty, keztuguje na bliższe zapu-
 kwanie” A. Wilk. Fot. 1. 113. „Jest kuluy mu.

wa o Karolu Radziwille... Najpopularniejszy
wy autorów wieku swojego, a nie wie typ
popularności polskiego pana owego czasu"
w. Pol. 3. 34. „ Najwyśliwiy obmyślanie
i przeprowadzenia portai w sicutie, a pod-
mieriona ~~do go~~ wyboruz gwa artysty prawie
do godności typu" Wiek 1877. 81. „ Radziwia
nas ten pisarz nie tyko nurogójig ty-
pów, ale helwie ich wramcaitorig" Tyg. 71.
2. 5. 311.

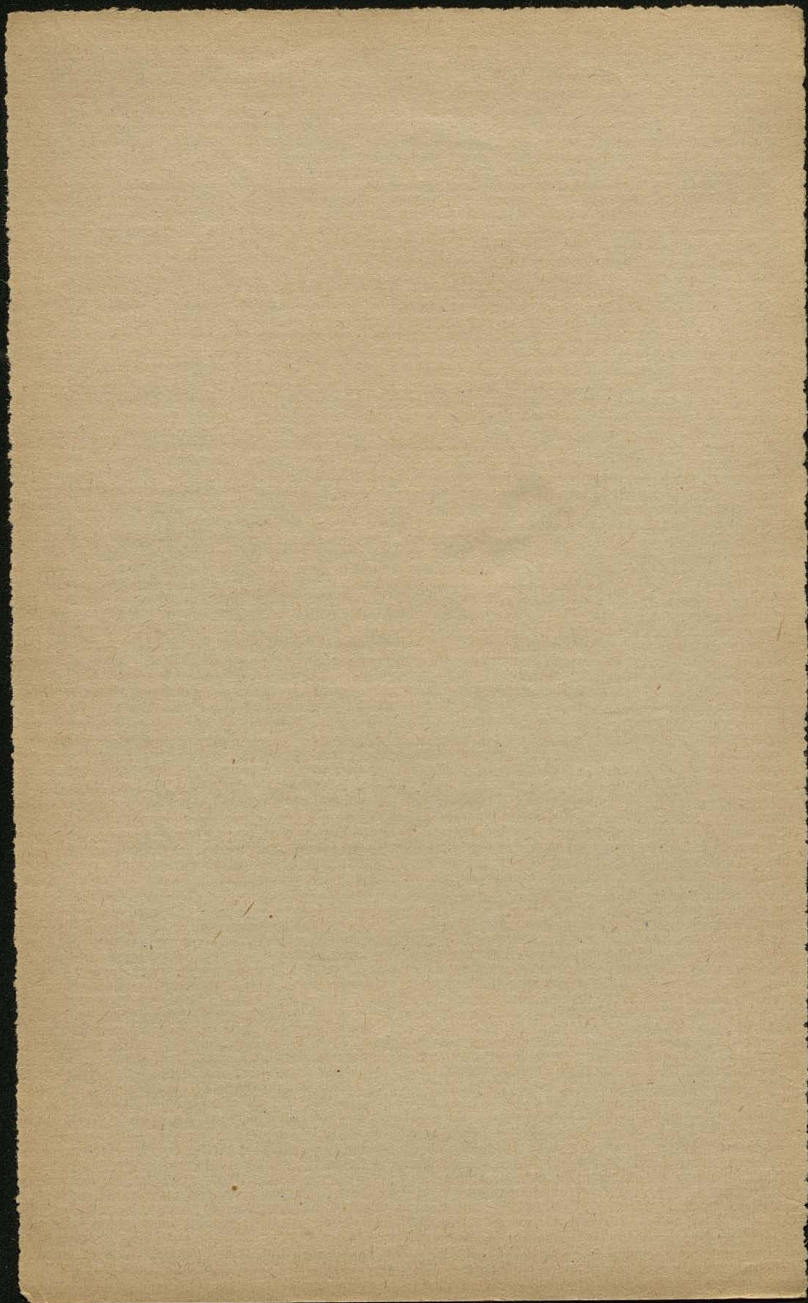
Typowość - i. i. bez l. um. zbiór cech charakterystycznych, spracowanych, nie pewna postać jest typem

Typowy - a. e. posiadający wszystkie cechy typu, stanowczy typ „Dawid-Ba-
rta powiernikowolna stanowi sprawa-
nowi” z Skanytem, jakkolwiek przedsta-
wia w swojej osobie postać typową z cze-
wierka” Z. God. Kauh. 91.

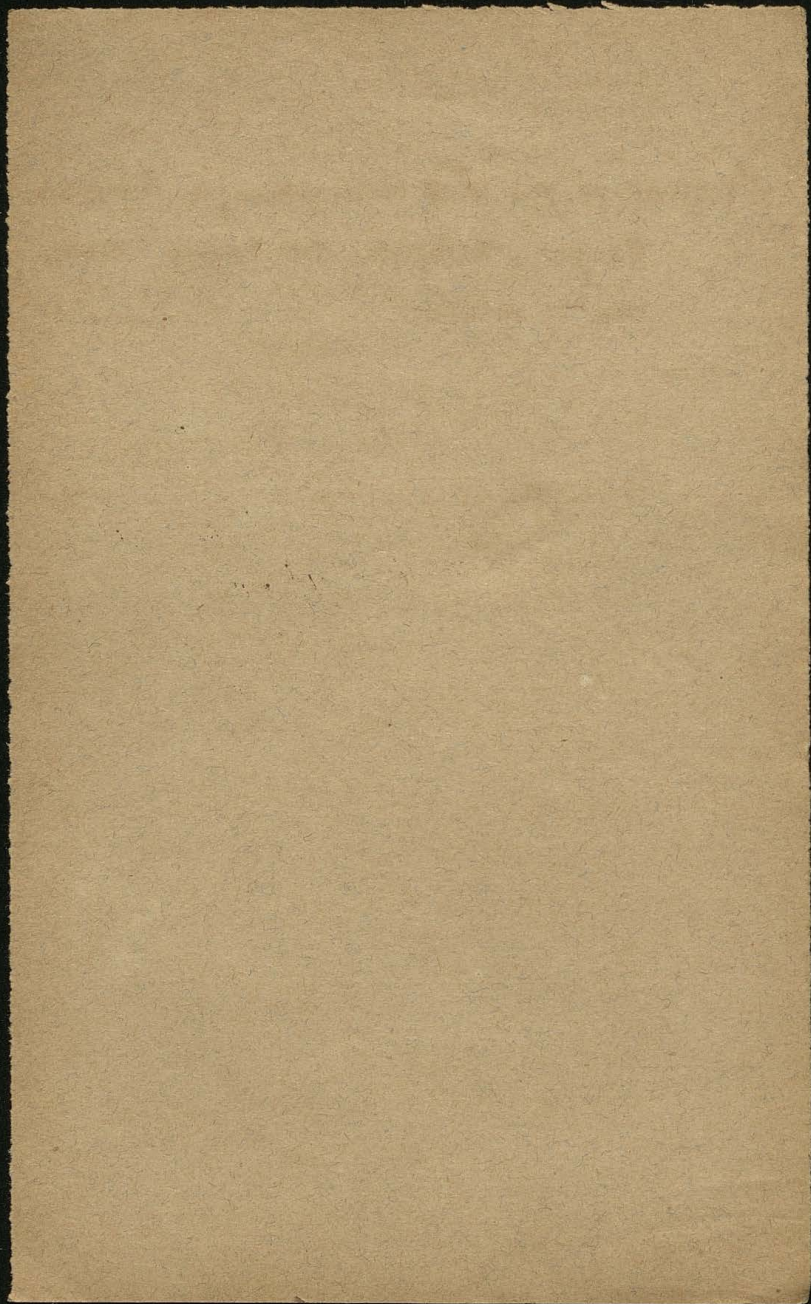

Tyraltjer-a. m. ry-ów mu. franc. tirailleur, od ti-
railler, strzelać bez porządku, koczownic
strzelający w rozsypane, przed koluną,
to co w łomicy flankier

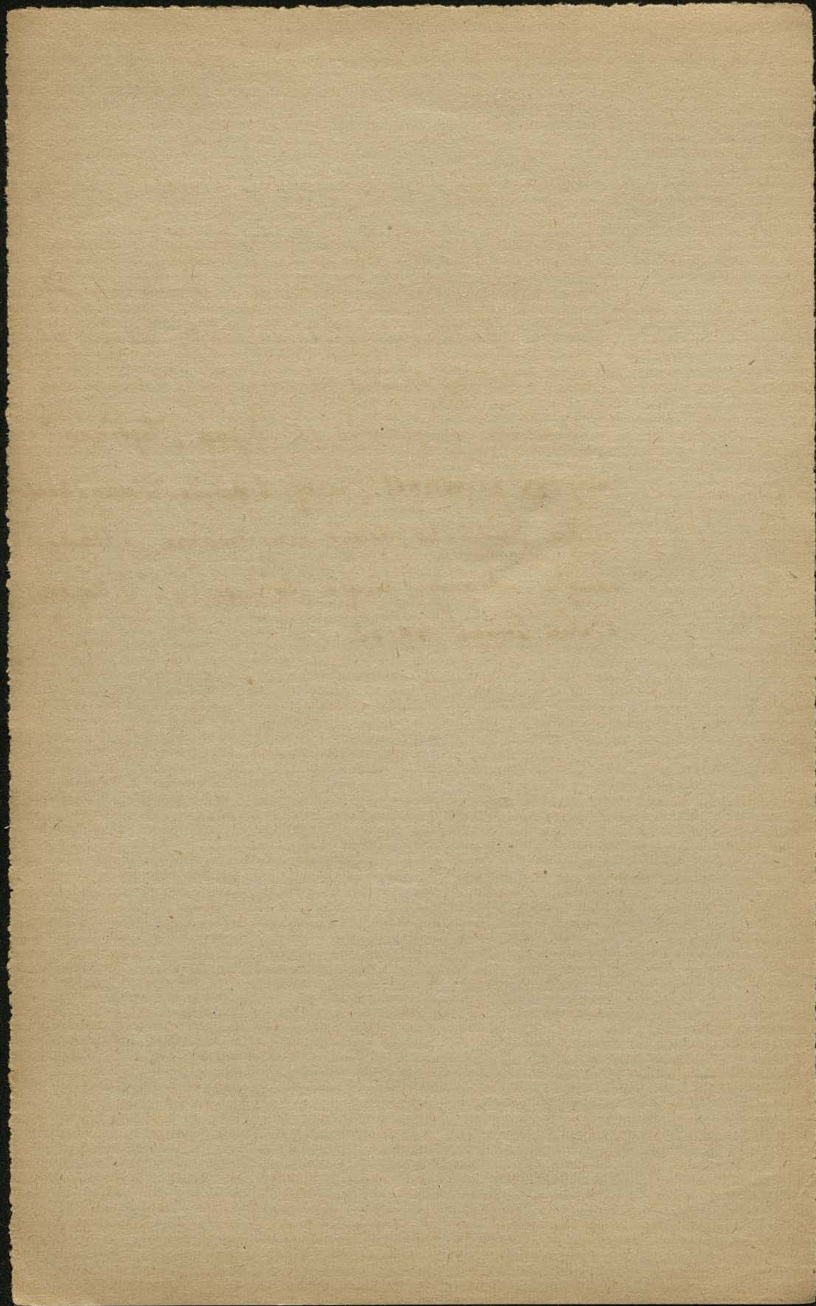
Tyraltjerka-a. ie, od tyraltjerow, strze-
lający pojedynczo, w rozsypane, dla niepo-
kójstwa i wyciągnięcia do bitwy nieprzy-
jaciela z posp. fig. skrajniej koczownic
dla wyciągnięcia na słowo, wypadania
stam rzezy lub przeciwnika i t. p. „Ta
piemstwa tyraltjerka wyciągnięcia nadzwyc-
znej go kasunicata, przekonał się bo-
wien, że nie będzie to tak łatwo wym-
knąć i z domu bez koczownic” A. Wila. Wila
1878. 284.

137
174
Tyypai-at-pie s. ca. ndkn. prou. gau. tawuori,
targai, kulaci, wie tyypaj' unie,
com ci' uniuu. ?"

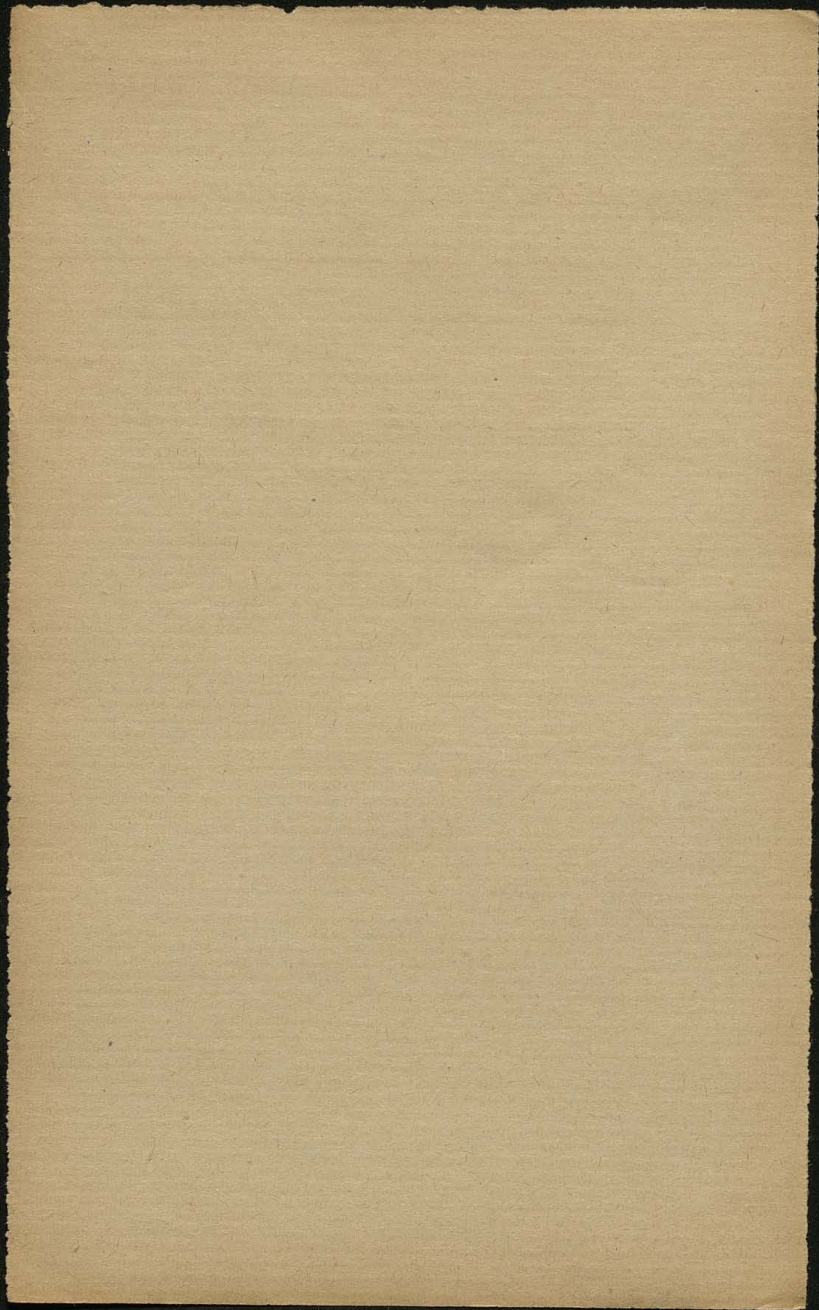
Tysiąc - a. m. ce-sy jako lioba, coo, jako rzev. mu. 5 " ty-
 siaz ucy " tyktul fantastycznych powiesci
 wschodnich, pop. drinwe awantury, Ale
 bo to historia z tysiaz ucy prowa pa-
 na, tak ze muie wirayc' us nie chiat
 J. Kras. wila 1878. 55. 5 pop. " tysiaz "
 wyraz pierwotl. " moje tysiaz " = mój skarb,
 moja persiecha, moje najdrozwe, Marys
 moja, Marys, moje slo tysiaz. " J. Kopeou.
 Pierwi Gwiali 68. 53.

Tysiącoletni-ia-ie, tysiąc lat trwający

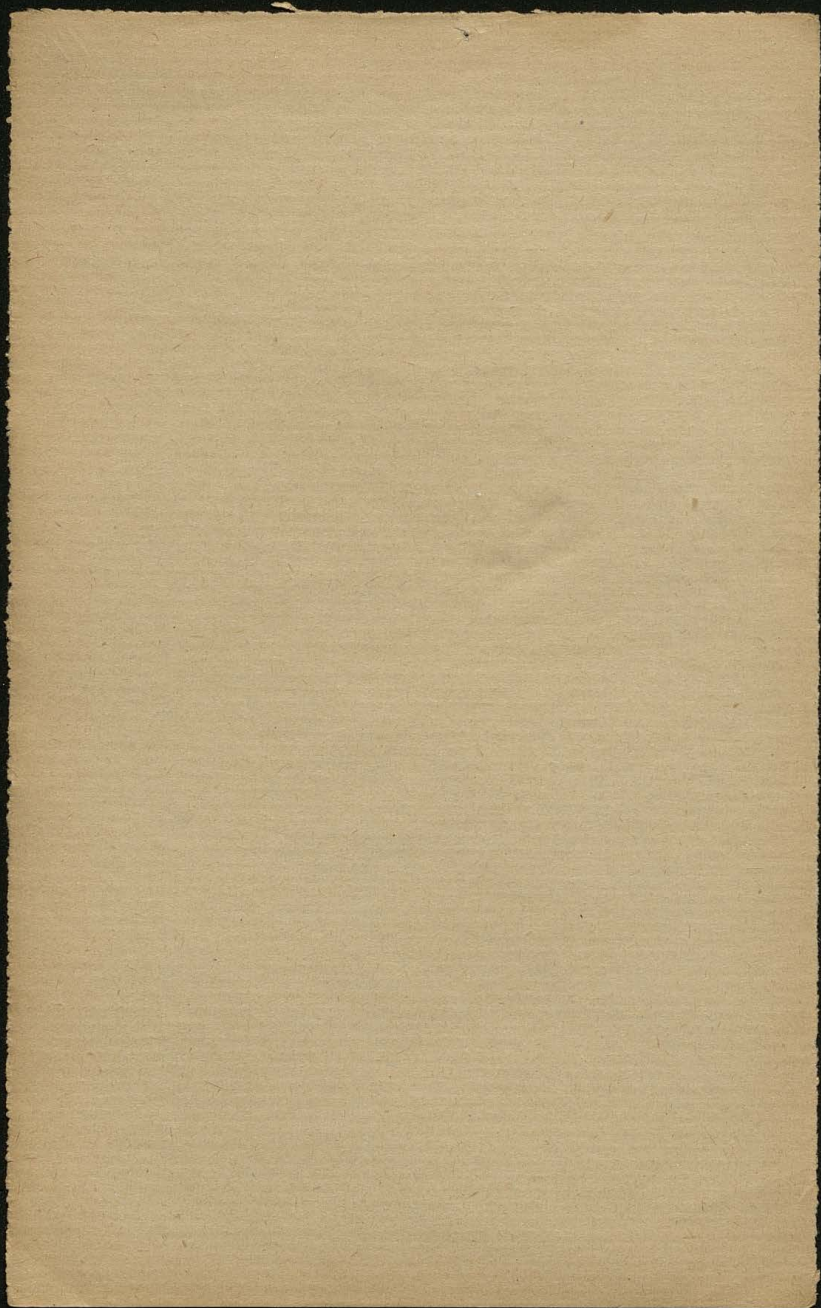
„Dykt on (dab) świadkiem tysiącoletnich moich dziejów” J. Kwas. Lubo. 1.

226 „Tysiącoletnie daty panowania ubrane w siewne przedchorazianmie białki” Z. Kwasin. 2. 301.

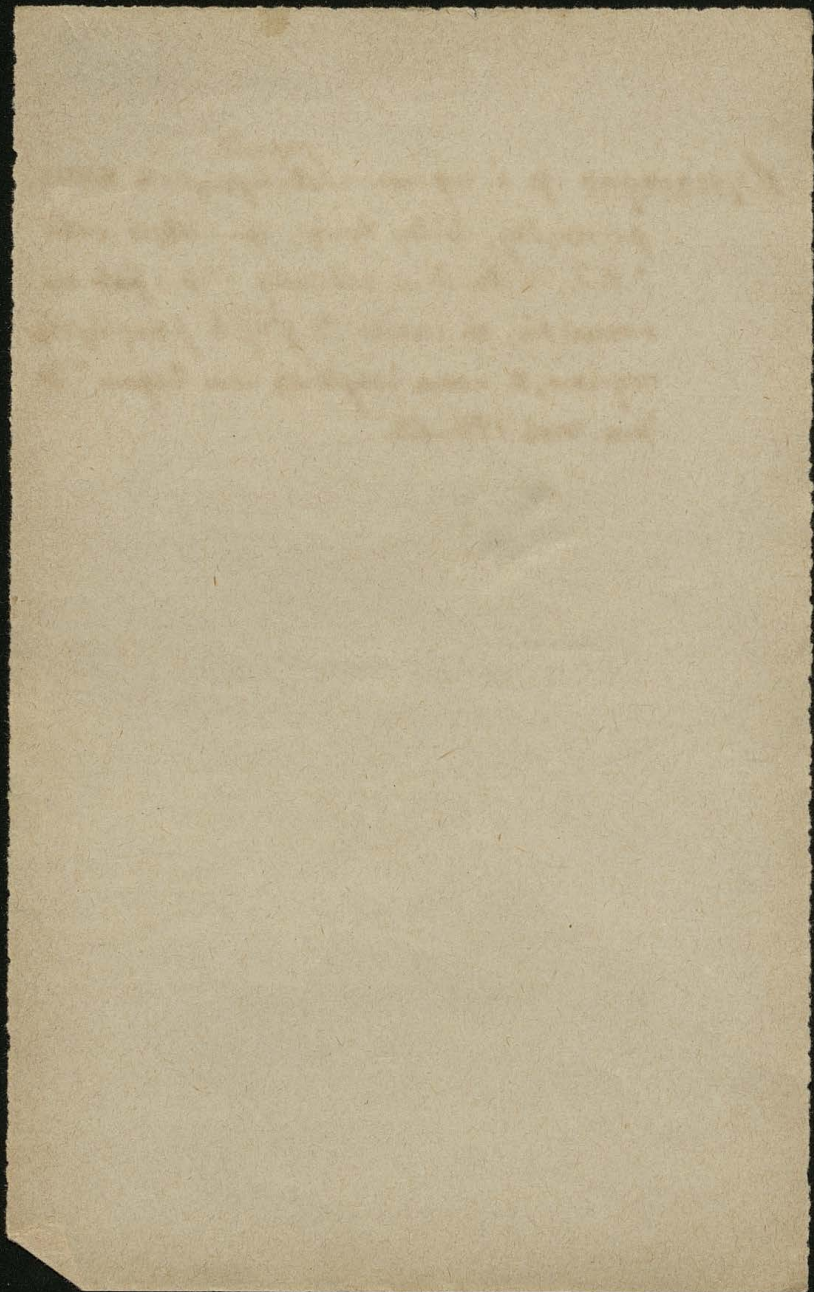

176¹⁴⁰

Tysiacolity-a-e, rónuolity, xmierniajzy co
chwila finjoquonijé, wygledajzy
corax inawej, „Ca aródziyka dyryg-
lica, codziéní odmisená i niepojéta
istota” J. W. K. 73.12.

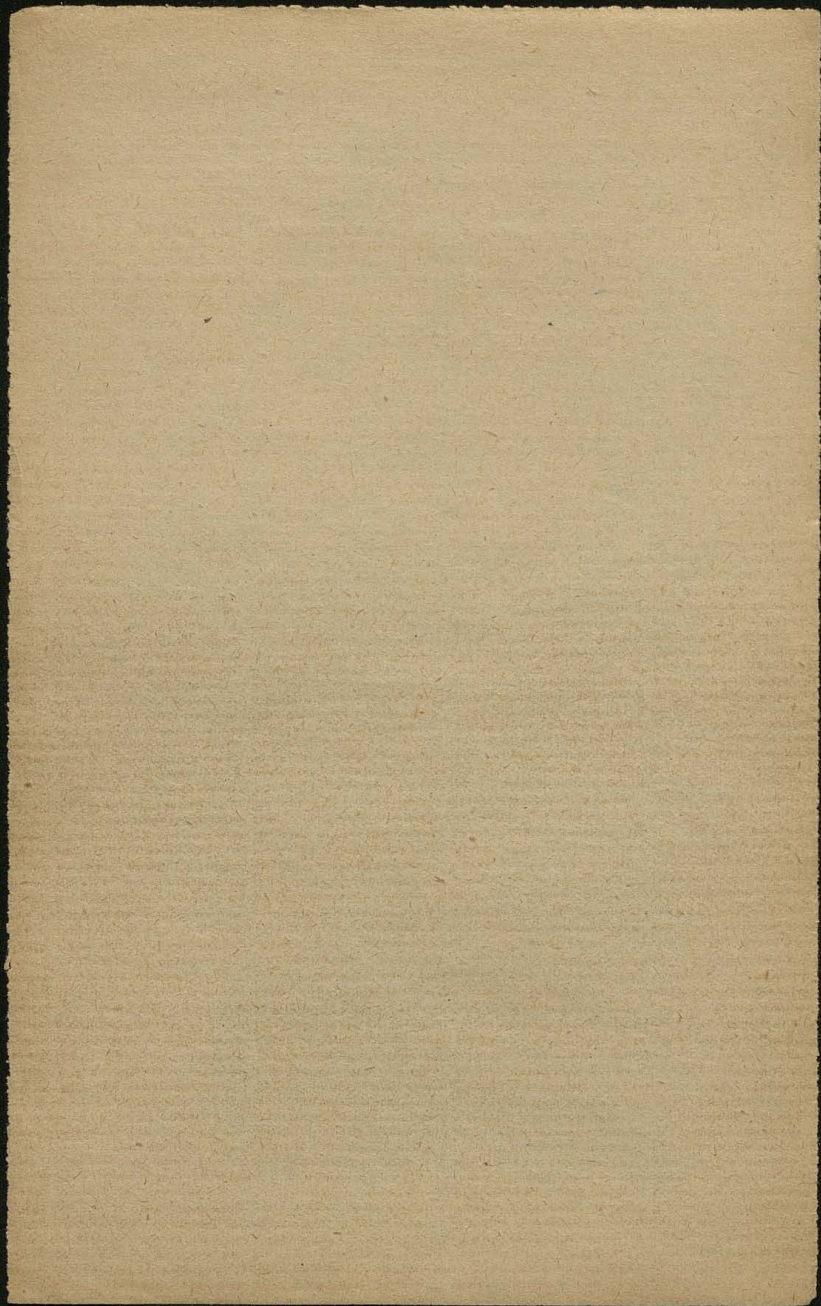
Tytan-a m. ny-ówo m. grec. titanoi, w mytol.
 grec. nazwa najstarszych bogów, w
 sobie gwałtownych potęg natury
 z porp. ciałowick odznaczają się potęgą
 na polu działania, obrym intelek-
 tualizacji, pracy, myślnia. 1 p. „O: jany
 my pignęje w porównaniu tych ty-
 tanów.” Podr. Opow. hist. 212 (1)

Tytaniczny-a e, id tytanów, w taciuy
 tytanicznych, obrymiej ^{potęgi} ^{cechy} ~~dużych~~
 majęcy „Wracat z onych bogów ty-
 tanicznych, co się hódkiem dział ty-
 ca po świecie rozlegaty” J. Kras. Strucha
 1878. 6. „I tak minęły wrystnie lata
 wojen i onych walk tytanicznych, w
 których się parowały ze sobą główne
 żywioły dwóch światów” K. Kraw. 5. 107
 „Niemi mamy potężne, wspaniałe, tyta-
 niczne - bo w nie przekleśniony całej ży-
 cie nasze, całą duszę” J. O. W. N. 7. 3.

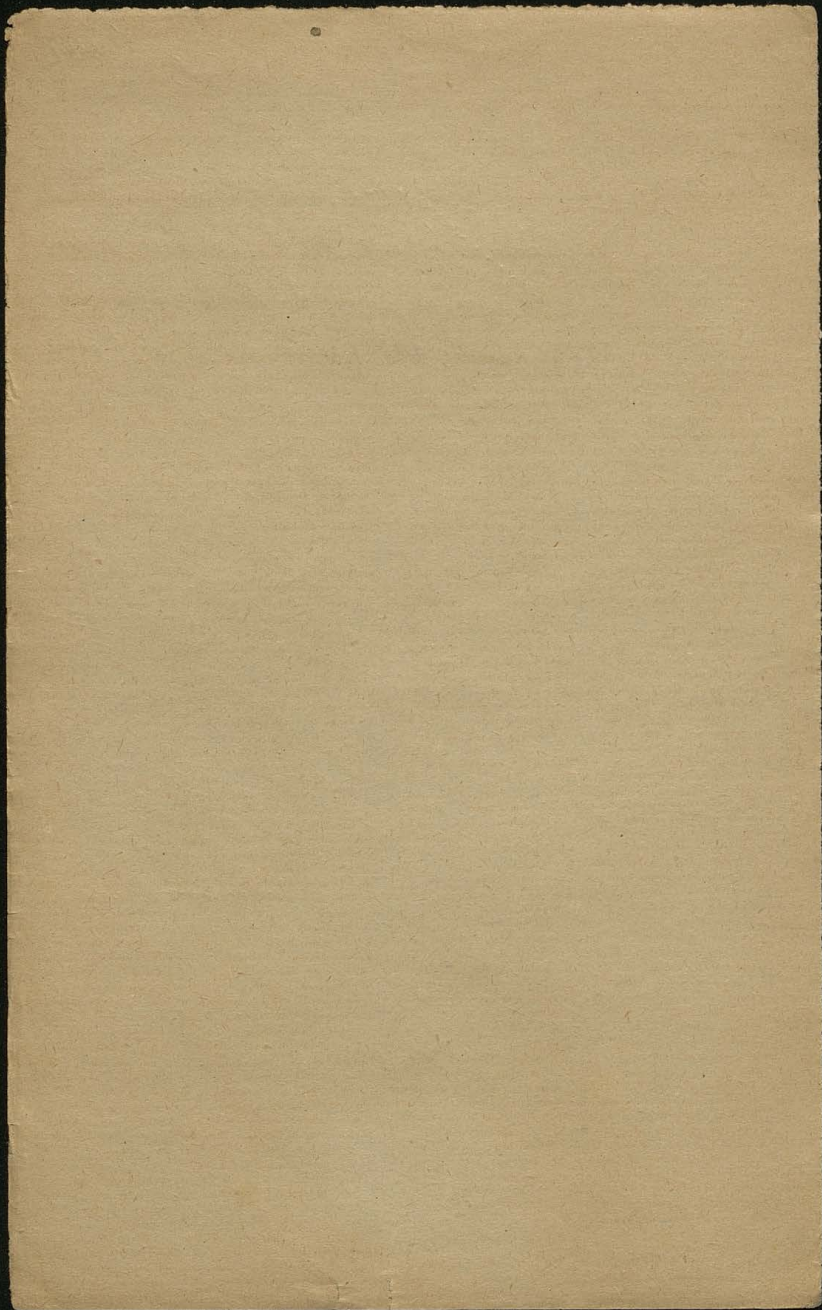
(1) „Drogien giv... wstykaję wspomnioną go-
siinię, obrygnie dxięto, nad kłosem pra-
cowali nie ludkie ale Tytani” J. Gerd. Kaut.

18.

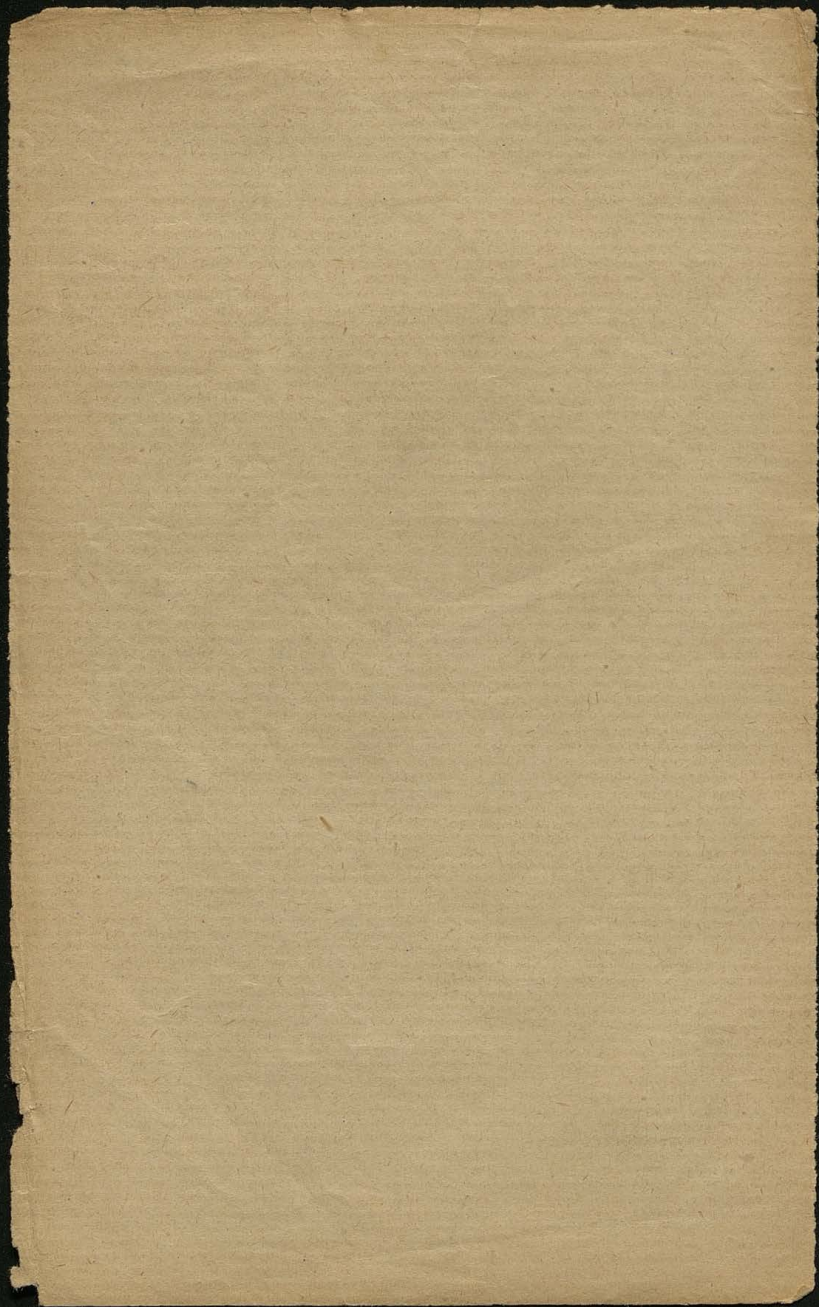
Tytus - a. u. imię mężka, spierax. Tycio - a. u. "Jan
Tytus wiele podróżował" J. Koras 72. 119.
"Tycio wycywał orasem francuzkie ro-
manse" ib. 120.

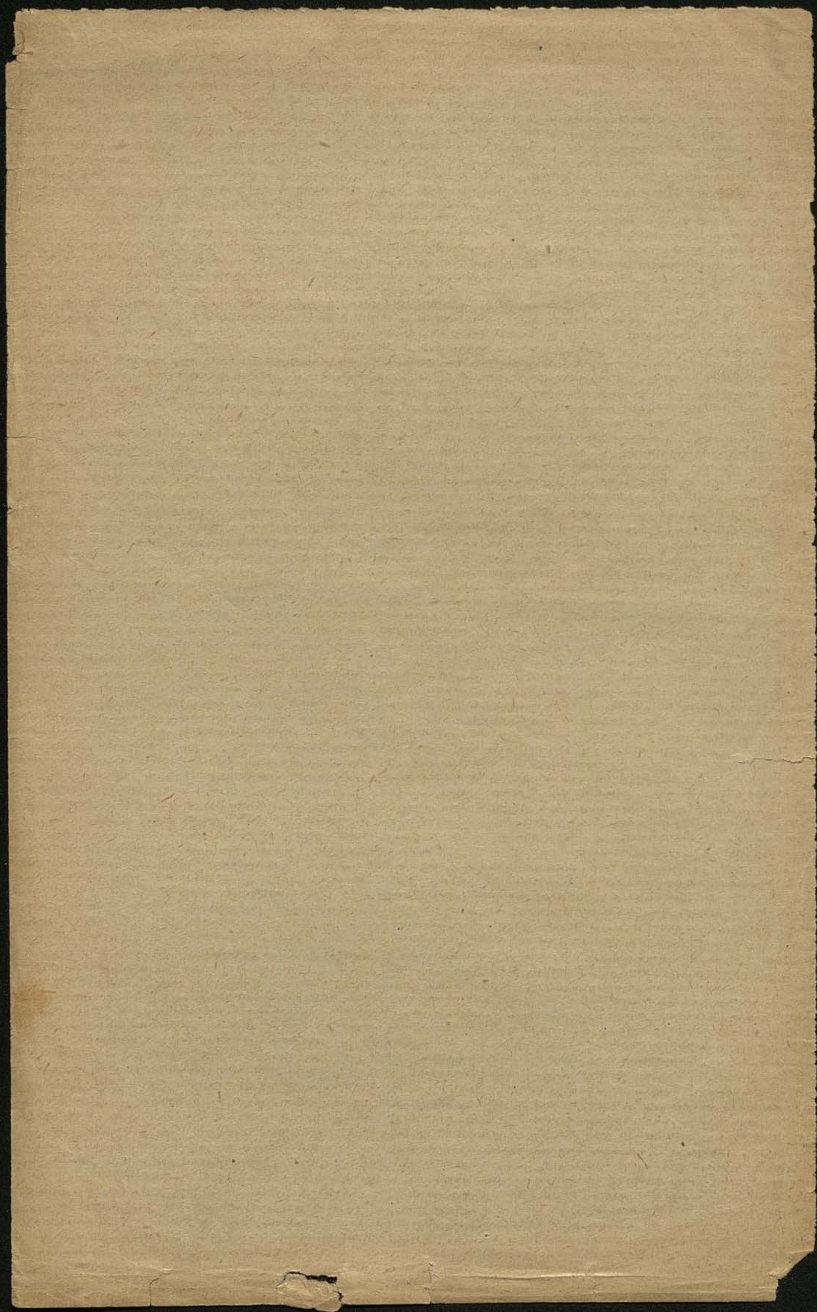
Traskawka-i. z. roki-wek un. tasienka przy-
 uszka do bota dla traskawia nini
 "Co to wiechy, gdy do baci ka wiazat
 traskawke dla panicyka!" S. Pawa.
 Zagr. wuj: 53.

Трѣпачі - аб-рѣ ст. сн. удѣн. ꙗ Трѣпачі - аб-рѣ
 дѣн. јѣтт. нр. „ Трѣпачъ го по таріе
 ван аде добрѣе” ꙗ обсе трѣпачі кѣбіе-
 те, кобтаріаі, кермаѣ, чеждоуі,
 уіуі іелісміе ꙗ - сіѣ ст. кайн. мѣуіѣ
 о кѣбіе, чеждоуі сіѣ, обтаріаі сіѣ,
 даваі мѣуіѣуіѣуіѣ

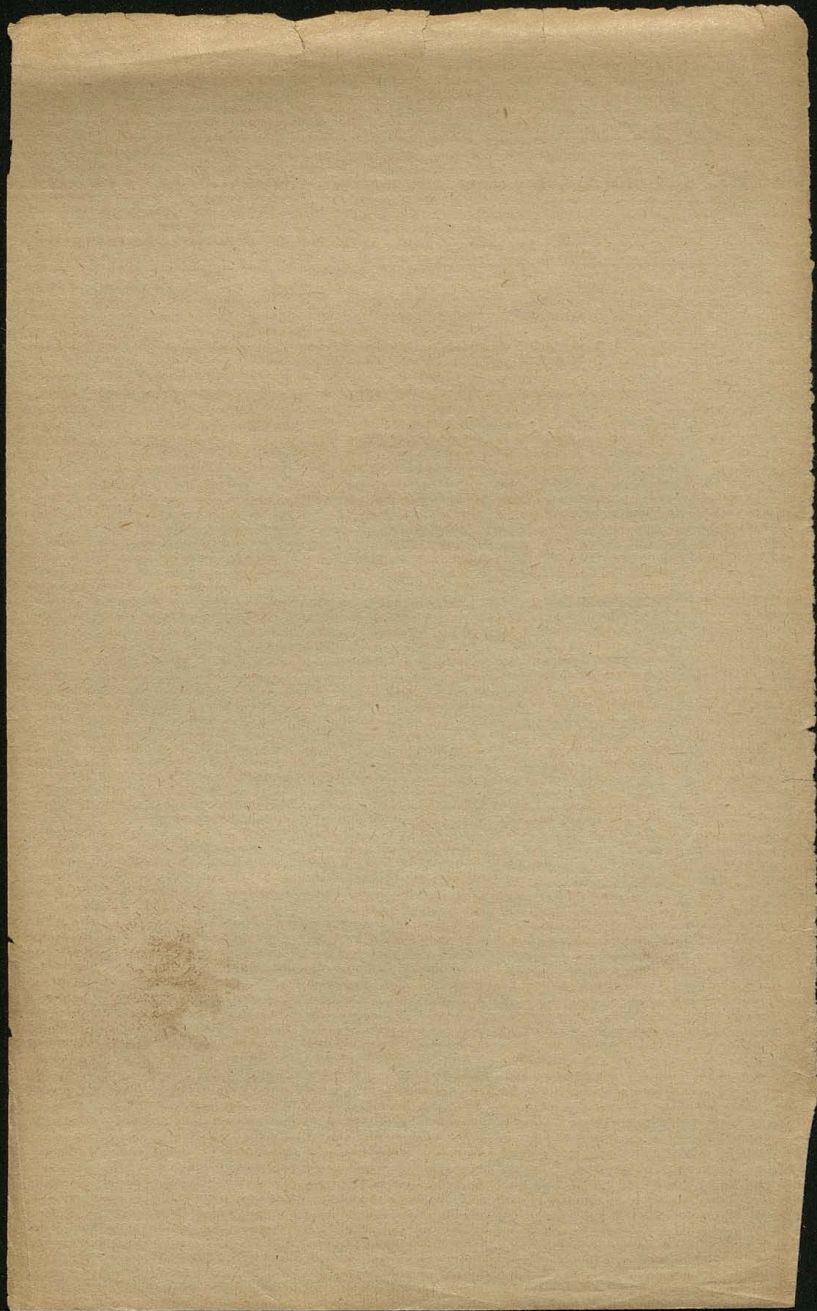

Трехпачаі. і. каі-чак м. і м. о стовіку,
любій трепачі, біі, погрома в бі-
вах „ Пух внасткіе войны tego
трехпачі триматем сіз Царвічкіе-
го ” Саск Сам. 13.

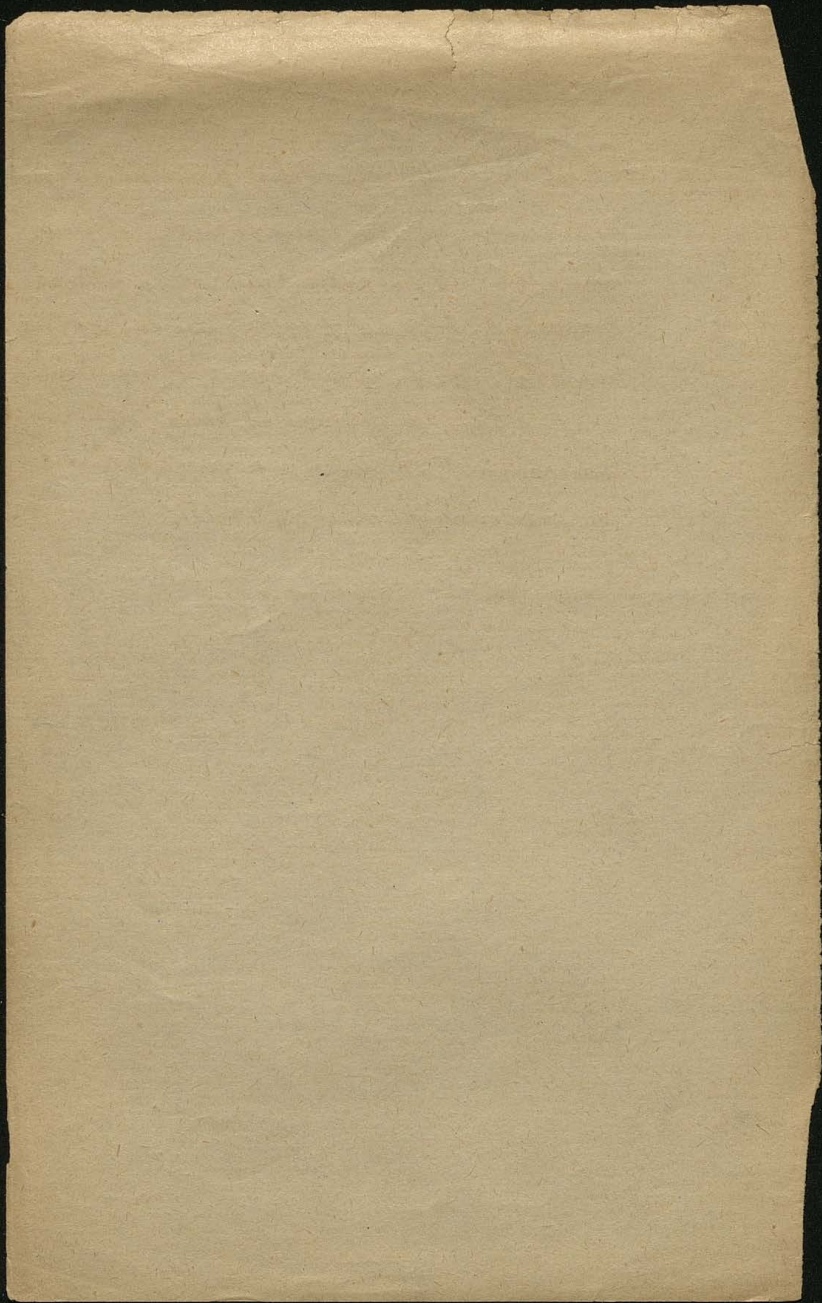

244
130

Трапатоушки-его м. уцы-ших Трапатоу-
шка-ей с. ши-их му. науико уруу-
слоу, унауеуе оубе, гадатиуе, тра-
пице, стова, мовице, со шину до ут проу-
ниене „ Niepodobna ieluy miato byi pra-
wde, co sobie te трапатоушка уоила”
вт. Feb. Struha 1873. 110.

Trasavaci - at - y st. nij. udan. z fig. pomoci vallo-
 dz, muniyvac' us, vypraviviac' us proar
 vydalek " Co ktopotu, kpyrotu, a uovet
 trasavany " 2. karka. 4. 276 " Gdnie sve vojiska
 rovtoryst, jux tam byt kavak i kousiso-
 njat i tanyfa gotova, od ktorej drivorie
 trasavacaty spichone i vypravacaty us
 gospudavskie obory " ib. 10. 151.

In case of non-delivery please return to

GALLOWAY & PORTER LTD.,

UNIVERSITY BOOKSELLERS

CAMBRIDGE (ENG.).

CAMBRIDGE

GREAT BRITAIN

PAID 42

28 OCT 38

GREAT BRITAIN

PAID 42

25 OCT 38

Please state wants for

**SECOND-HAND
AND OUT-OF-PRINT BOOKS**

❖

BOOKS PURCHASED

in large or small quantities

❖

LIBRARIES VALUED

for probate or purchase

❖

**New & Second-hand
BOOKSELLERS**

The Librarian,
Universite Jagellonienna,
Krakow,
Poland.

6891

6891
1/1689

1

